

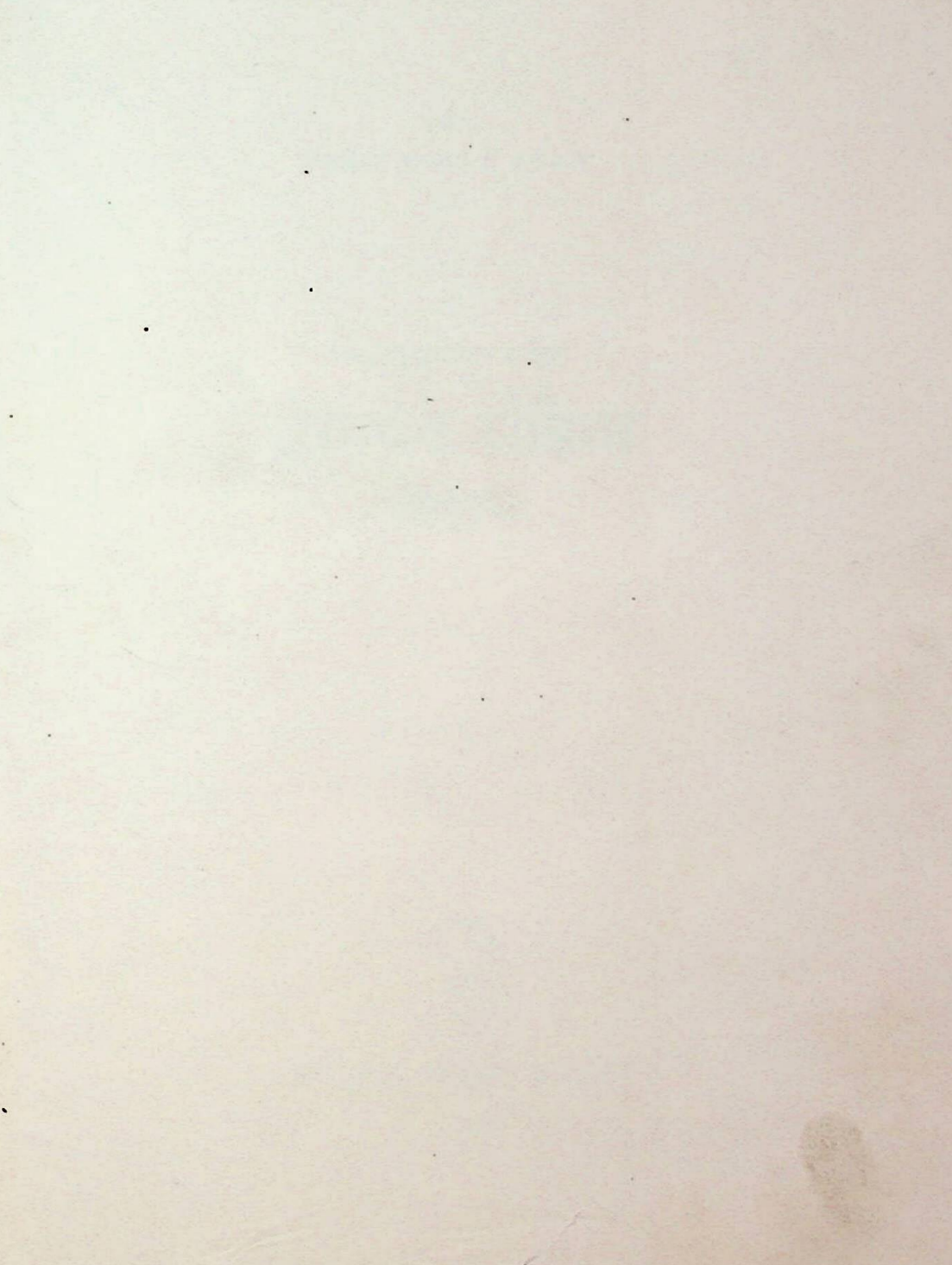
मन्त्रानुक्रमण्या सहितं

सामवेद-संहिता

(मूलमात्रम्)

॥श्रीः॥

ब्रजजीवन प्राच्यभारती ग्रन्थमाला

८८

मन्त्रानुक्रमण्या सहितं

सामवेद संहिता

(मूलमात्र)

चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान

दिल्ली

सामवेद-संहिता

प्रकाशक

चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान

(भारतीय संस्कृति एवं साहित्य के प्रकाशक तथा वितरक)

38 यू. ए. जवाहर नगर, बंगलो रोड

पो. बा. नं. 2113, दिल्ली - 110007

दूरभाष : (011) 23856391, 41530902

सर्वाधिकार सुरक्षित

पुनर्मुद्रित संस्करण 2014

पृष्ठ : 2+150

मूल्य : ₹ 150.00

अन्य प्राप्तिस्थान :

चौखम्बा विद्याभवन

चौक (बैंक ऑफ बड़ौदा भवन के पीछे)

पो. बा. नं. 1069

वाराणसी - 221001

चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन

के. 37/117 गोपाल मन्दिर लेन

पो. बा. नं. 1129

वाराणसी - 221001

चौखम्बा पब्लिशिंग हाउस

4697/2, भू-तल (ग्राउण्ड फ्लोर)

गली नं. 21-ए, अंसारी रोड

दरियागंज, नई दिल्ली - 110002

ISBN : 978-81-7084-119-X

मुद्रक :

ए. के. लिथोग्राफर्स, दिल्ली

सामवेद-संहिता

पुर्वोर्विकः (छन्द आर्विकः)

आग्नेयं काण्डम् ।

अथ प्रथमोऽध्यायः ।

अथ प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्चः ।

[१]

(१-१०) १-२, ४, ७, ९ महाज्ञो वाईत्यः, ३ मेधाविधिः काण्वः, ५ उक्तनाः काण्वः, ६ छुदीविपुसमीडावाङ्गि-
रसो तयोर्वान्यतरः, ८ वत्सः काण्वः, १० वामदेवः ॥ अग्निः ॥ गायत्री ॥

- १ अग्न आ याहि^{३ १ २} क्षीतये^{३ २ ३ १ २} गुणानो^१ हव्यदातये । नि होता^{१ २} सत्सि^{३ १ २} वरिषि^२ ॥ १ ॥
- २ त्वमग्ने यज्ञानां^{१ २} होता^{३ १ २} विश्वेषां^{३ २} हितः । देवेभिर्मानुषे^{३ १ २} जने ॥ २ ॥
- ३ अग्निं वृत्तं^{३ २} वृणीमहे^{३ १ २} होतारं^{३ १ २} विश्ववेदसम् । अस्य यज्ञस्य^{३ २} सुकृतम्^{३ १ २} ॥ ३ ॥
- ४ अग्निर्वृत्राणि^{३ १ २} अह्नन्^{३ १ २} द्रविणस्युर्विपन्यया । समिद्धः^{३ १} शुक्र आहुतः^{३ १ २} ॥ ४ ॥
- ५ प्रेष्टं^{१ २} वो अतिथिस्तुषे^{३ १ २} मित्रमिव प्रियम् । अग्ने रथं न वेधम्^{३ १ २} ॥ ५ ॥
- ६ त्वं नो अग्ने महोमिः^{३ १} पाहि विश्वस्या^{३ १ २} अरतेः । उत विषो मर्त्यस्य^{३ १ २} ॥ ६ ॥
- ७ पशू^{१ ३ १} धु ब्रवाणि^{१ २} तेऽग्न इत्येतरा गिरः । एभिर्वर्धोस इन्दुभिः^{३ १ २} ॥ ७ ॥
- ८ आ ते वत्सो मनो यमत्परमाशित्सधस्थात् । अग्ने त्वां कामये गिरा^{३ १ २} ॥ ८ ॥
- ९ त्वामग्ने पुष्करादध्यथवा^{१ २} निरमन्थत । मूर्ध्नो विश्वस्य^{३ १ २} वाधतः^{३ १ २} ॥ ९ ॥
- १० अग्ने विवस्वदा भरास्मभ्यभूतये महे । दधो ह्यसि नो दृशो^{३ १} ॥ १० ॥

इति प्रथमा दशतिः ॥ १ ॥ प्रथमः स्वयः ॥ १ ॥ [स्वरिताः १ । उ० अ० । आ० ३० । वे ॥]

[१]

(१-१०) १ आयुर्वहनिः (अ० विरूप आक्षिरसः) ; २ वामदेवो गौतमः ; ३, ८-९ प्रयोगो भार्गवः ; ४ मधु-
च्छन्दा वैश्वामित्रः ; ५, ७ शुनःशेष आजीगर्तिः ; ६ मेघातिथिः काण्वः ; १० वत्सः काण्वः ॥ अग्निः ॥ गायत्री ॥

- ११ नमस्ते अग्न ओजसे गुणन्ति देव कृष्टयः । अमैरमित्रमर्दय ॥ १ ॥
१२ दूतं वो विश्ववेदसः इव्यवाहममर्त्यम् । यजिष्ठमृजसे गिरा । ॥ २ ॥
१३ उप त्वा जामयो गिरो देदिशतीर्हविष्कृतः । वायोरनीके अस्थिरम् ॥ ३ ॥
१४ उप त्वान्ने दिवेदिवे दोषावस्तथिया वयम् । नमो भरन्त एमसि ॥ ४ ॥
१५ जरायोध तद्विविडदि विशेविशे यक्षियाय । स्तोमश्चद्राय इशोकम् ॥ ५ ॥
१६ प्रति त्वं चारुमध्वरं गोपीथाय प्र ह्वयसे । मरुद्भिरग्न आ गहि ॥ ६ ॥
१७ अश्वं न त्वा वारवन्तं वन्द्या अग्निं नमोभिः । सप्ताजन्तमध्वराणाम् ॥ ७ ॥
१८ और्वभृगुवच्छुचिमम्रवानवदा हुवे । अग्निं ससुद्रवांससम् ॥ ८ ॥
१९ अग्निमिन्धानो मनसा धियं सचेत मर्त्यः । अग्निमिन्धे विवस्वभिः ॥ ९ ॥
२० आदित्यस्तस्य रेतसो ज्योतिः पश्यन्ति वासरम् । परो यद्विष्यते दिवि ॥ १० ॥

इति द्वितीया दक्षतिः ॥ २ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [ख० १ । उ० २ । धा० ५२ । सा ॥]

[२]

(१-१४) १ प्रयोगो भार्गवः ; २, ५ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः ; ३, १० वामदेवो गौतमः ; ४, ६ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ;
७ विरूप आक्षिरसः ; ८ शुनःशेष आजीगर्तिः ; ९ गोपवन आत्रेयः ; ११ प्रत्यक्षः काण्वः ; १२ मेघातिथिः

काण्वः ; १३ सिन्धुद्वीप बाम्बरीयः, त्रित आयो वा ; १४ उल्ला काण्वः ॥ अग्निः ॥ गायत्री ॥

- २१ अग्निं वो वृधन्तमध्वराणां पुरुतमम् । अच्छा नष्ट्रे सहस्वते ॥ १ ॥
२२ अग्निस्तिग्मेन शोचिषा यश्चद्विश्वं न्यरेत्रिणम् । अग्निर्नो वश्सते रयिम् ॥ २ ॥
२३ अग्ने मृड महाः अस्यय आ देवयुं जनम् । इयेथ बहिरासदम् । ॥ ३ ॥
२४ अग्ने रक्षा णो अश्वसः प्रति स देव रीषतः । तपिष्ठैरजरो दह ॥ ४ ॥
२५ अग्ने युक्त्वा हि ये तवाभ्वासो देव साधवः । अरं वहन्त्याशवः ॥ ५ ॥
२६ नि त्वा नक्ष्य विष्यते धुमन्तं धीमहे वयम् । सुवीरमग्न आहुत ॥ ६ ॥
२७ अग्निमूर्धो दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपाश्च रेतोश्चि जिवन्ति ॥ ७ ॥
२८ इमम् पु त्वमसाकः सनि गायत्रं नव्यासम् । अग्ने देवेषु प्र वोचः ॥ ८ ॥
२९ न त्वा गोपवनो धिगा जनिष्ठदग्ने अग्निः । स पावक अग्नी हवम् ॥ ९ ॥

- ३० परि वाजपतिः कविरभिर्हव्यान्पृथमीत् । दधद्रजानि दाशुषे ॥ १० ॥
 ३१ उदु त्वं जातवेदसं दधं वहन्ति केतवः । दशो विश्वाय सूर्यम् ॥ ११ ॥
 ३२ कविमग्निमुप स्तुहि सत्यधर्माणमच्वरे । देवममीवचातनम् ॥ १२ ॥
 ३३ शं नो देवीरभिष्टये शं नो भवन्तु पीतये । शं योरमि स्रवन्तु नः ॥ १३ ॥
 ३४ कस्य नूनं परीणासि धियो जिन्वसि सत्पते । गोपाता यस्य ते गिरः ॥ १४ ॥

इति तृतीया दशतिः ॥३॥ तृतीयः खण्डः ॥३॥ [स्व० ९ । ड० २ । धा० ५५ । ये ॥]

[४]

(१-१०) १, ३, ७ शंयुर्हस्वस्यः (७ तुणपाणिः); २, ५, ८-९ अग्नः प्रागायः; ४ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ६ प्रस्कण्वः

काण्वः; १० सोमरिः काण्वः ॥ अग्निः ॥ बृहती ॥

- ३५ यज्ञायज्ञा वो अग्नये गिरागिरा च दक्षसे । प्रप्र वयममृतं जातवेदसं प्रियं मित्रं न शंसिष्यम् ॥ ११ ॥
 ३६ पाहि नो अग्न एकया पाह्युक्षत द्वितीयया । पाहि गीर्भिस्तिष्ठभिर्कूर्जो पते पाहि चतसृभिर्वसो ॥ १२ ॥
 ३७ बृहन्निरग्ने अर्चिभिः शुक्रेण देव शोचिषा । मरद्वाजे समिधानो यविष्ठ्य रवत्पावक दीदिहि ॥ १३ ॥
 ३८ त्वे अग्ने स्वाहुत प्रियासः सन्तु सूर्यः । यन्तारो ये मधवानो जनानामूर्वे दयन्त गोनाम् ॥ १४ ॥
 ३९ अग्ने जरितर्विदपतिस्तपानो देव रक्षसः । अप्रोषिवान् गृहपते महाऽसि दिवस्यायुर्दुरोणयुः ॥ १५ ॥
 ४० अग्ने विवस्वदुपसञ्चित्रं राधो अमर्त्य । आ दाशुषे जातवेदो वहा त्वमद्या देवाऽउर्वुधः ॥ १६ ॥
 ४१ त्वं नञ्चित्र उत्था वसो राधाऽसि चोदय । अस्य रायस्त्वमग्ने रथीरासि विदा गाधं तुवे तु नः ॥ १७ ॥
 ४२ त्वमित्सप्रथा अस्यग्ने व्रातश्रुतः कविः । त्वां विप्रासः समिधान दीदिव आ विवासन्ति वैधसः ॥ १८ ॥
 ४३ आ नो अग्ने वयोवृधऽरयि पावक शंस्यम् । रास्वा च न उपमाते पुरुस्पृहऽसुनीती सुयशस्तमः ॥ १९ ॥
 ४४ यो विश्वा दयते वसु होता मन्द्रो जनानाम् । मघोर्न पात्रा प्रथमान्यसौ प्र स्तोमा यन्वम्रये ॥ २० ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥४॥ चतुर्थः खण्डः ॥४॥ [स्व० ९ । ड० ३ । धा० ८६ । दी ॥]

[५]

(१-१०) १ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; २ अग्नः प्रागायः; ३, ७ सोमरिः काण्वः; ४ मनुर्वैवस्यतः; ५ सुश्रुतिपुरुमी-
 कावागिरसौ; ६ प्रस्कण्वः काण्वः; ८ मेधातिमेष्यातिथी काण्वः; ९ विश्वामित्रो गाधिनः; १० कण्वो वीरः

॥ अग्निः, ८ इन्द्रः ॥ बृहती ॥

- ४५ एना वो अग्निं नमसोजो नपाताम हुवे । प्रियं चेतिष्ठमरतिऽस्वध्वरं विश्वस्य दूनममृतम् ॥ ११ ॥
 ४६ शेषे वनेषु मादृषु सं त्वा मर्तास इन्धते । अतन्द्रो हव्यं वहसि हविष्कृत आदिदेवेषु राजासि ॥ १२ ॥
 ४७ अदूर्गि गातुवित्तमो यस्मिन्नतान्यादधुः । उपो पु जातमार्यस्य वर्धनमग्निं नक्षन्तु नो गिरः ॥ १३ ॥

- ४८ अग्निरुक्थे पुरोहितो प्रावाणो बर्हिर्हवरे । ऋष्या यामि मरुतो ब्रह्मणस्पते देवा अवी वरेण्यम् ॥४॥
 ४९ अग्निमीडिष्यावसे गाथामिः शीरशोचिषम् । अग्निं राये पुरुमीढ श्रुतं नरोऽग्निः सुवीतये छर्दिः ॥५॥
 ५० भुधि भुत्कर्ण बह्निमिद्वैरमे सयावमिः । आ सीदतु बर्हिषि मित्रो अर्यमा प्रातर्याचमिरह्वरे ॥६॥
 ५१ प्र दैवादासो अग्निदेव इन्द्रो न मज्जना । अनु मातरं पृथिवीं वि बावृते तस्यौ नाकस्य शर्मणि ॥७॥
 ५२ अथ ज्मो अथ वा दिवो बृहतो रोचनादधि । अया वर्धस्व तन्वा गिरा ममा जाता सुकतो पृण ॥८॥
 ५३ कायमानो वना त्वं यन्मातुरजगन्नपः । न तत्ते अग्ने प्रसृपे निवर्तनं यद् दूरे सन्निहामुवः ॥९॥
 ५४ नि त्वामग्ने मनुर्दधे ज्योतिर्जनाय शश्वते । दीदथ कण्व ऋतजात उक्षितो यं नमस्यन्ति कृष्टयः ॥१०॥

इति पञ्चमी वसतिः ॥५॥ पञ्चमः खण्डः ॥५॥ [स्व० उ०६ । घा० ७१ । पा०]
 इति प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्चः ॥ १ ॥

[६]

(१-८) १, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, २, ३, ५ ऋणो वीरः, ४ सौमरिः काण्वः, ६ उत्कलः कात्यः, ८ विश्वामित्रो
 गाथिनः ॥ जग्निः, २ ब्रह्मणस्पतिः, ३ यूपः ॥ बृहती ॥

अथ प्रथमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्चः ॥ १ ॥

- ५५ देवो वो ब्रविणोदाः पूर्णो विवष्वासिचम् । उक्ता सिञ्चस्वमुप वा पृणश्चमादिद्वो देव ओहते ॥१॥
 ५६ प्रेतु ब्रह्मणस्पतिः प्र देव्येतु सूत्रता । अकृष्टा वीरं नरं पङ्क्तिराधसं देवा यक्षं नयन्तु नः ॥२॥
 ५७ ऊर्ध्व ऊ पु ण ऊतये तिष्ठा देवो न सविता । ऊर्ध्वो वाजस्य सनिता यदक्षिभिर्वाचद्विर्विहयामहे ॥३॥
 ५८ प्र यो राये निनीषति मतो यस्ते वसो दाशत् । स वीरं धत्ते अग्न उक्थशशंसिनं त्मना सहस्रपोषिणम् ४
 ५९ प्र वो यक्ष पुरुणां विशां देवयतीनाम् । अग्निं मूक्तैर्मिर्वचोभिर्वृणीमहे यश्समिदन्य इन्धते ॥५॥
 ६० अयमग्निः सुवीर्यस्थेशे हि सौमगास्य । राय ईशे स्वपत्यस्य गोमन ईशे वृत्रहथानाम् ॥६॥
 ६१ त्वमग्ने गृहपतिस्त्वहं होता नो अह्वरे । त्वं पोता विश्ववार प्रचेता यक्षि यासि च वार्यम् ॥७॥
 ६२ सन्नायस्त्वा बब्रुमहे देवं मतांस ऊतये । अपां नपातश्च सुभगश्च सुदशस्ससश्च सुप्रनृत्तिमनेहसम् ॥८॥

इति षष्ठी वसतिः ॥ ६ ॥ पञ्चः खण्डः ॥ ६ ॥ [स्व० ११ । उ० २ । घा० ५७ । ख०]

[७]

(१-१०) १ दयावाचो वामदेवो वा; २ उपस्तुतो बर्हिर्हवः; ३ बृहदुक्थो वामदेव्यः; ४ कुत्स आगिरसः; ५-६
 भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; ७ वामदेवो गौतमः; ८, १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ९ गिशिरासन्वाद्यः ॥ १, ३, ५, ९
 त्रिष्टुप्; २, ७ जगती; १० त्रिपादिराड्गायत्री ॥

६३ आ जुहोता हविषा मर्जयध्वं नि होतारं गृहपतिं दधिध्वम् ।

इहस्पदे नमसा रातहव्यश्च सपर्यता यजतं पस्त्यानाम्

॥ १ ॥

- ६४ चित्र इच्छिशोस्तरुणस्य वक्षस्यो न यो मानरायन्वेति घातवे ।
अनुधा यदजीजनदधा चिदा ववक्षत्सद्यो महि दूत्यांश्चरन् ॥ २ ॥
- ६५ इदं त एकं पर उ त एकं तृतीयेन ज्योतिषा सं विशस्व ।
सवेशनस्तन्वेऽवारुरेधि प्रियो देवानां परमे जनिवे ॥ ३ ॥
- ६६ इमं स्तोममर्हते जातवेदसे रथमिव सं महेमा मनीषया
भद्रा हि नः प्रमतिरस्य सत्सद्यग्ने सख्ये मा रिषामा वर्यं तव ॥ ४ ॥
- ६७ सूर्याने दिवो अरति पृथिव्या वैश्वानरमृत आ जातमग्निम् ।
कविः सन्नाजमतिरिध जनानामासन्नः पात्रं जनयन्त देवाः ॥ ५ ॥
- ६८ वि त्वदापो न पर्वतस्य पृष्ठादुक्थेमिगग्ने जनयन्त देवाः ।
तं त्या गिरः सुन्दृतयो वाजयन्त्याजि न गिर्वेदाहो जिग्युरद्वाः ॥ ६ ॥
- ६९ आ वो राजानमध्वरस्य रुद्रः होतारः सत्ययजः रोदस्योः ।
अग्निं पुरा तनयिन्नोरचित्ताक्षिरण्यरूपमवसे कृणुध्वम् ॥ ७ ॥
- ७० इन्धे राजा समयो नमोभिषेस्य प्रतीकमाहुतं घृतेन ।
नरो हव्येभिरीडते सबाध आग्निरग्रमुपसामशोचि ॥ ८ ॥
- ७१ प्र केतुना बृहता यात्यग्निरा रोदसी घृषभो रोरवीति ।
दिवश्चिदन्तादुपमामुदानडपामुपस्थे महियो ववर्ध ॥ ९ ॥
- ७२ अग्निं नरो दीधितिभिरण्योर्हस्तच्युतं जनयत प्रशस्तम् । दूरेदशं गृहपतिमथव्युम् ॥ १० ॥
इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ सप्तमः सण्डः ॥ ७ ॥ [स्व० १५ । ड० ८ । पा० १०४ । बी ॥]

[८]

- (१-८) १ कुषगविष्टिरावाग्नेयोः २, ५ वरसमिर्भालन्दनः ३ अग्राज्ञो बार्हस्पत्यः ४, ७ विश्वामित्रो गाथिनः
६ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ८ पायुर्भारद्वाजः ॥ अग्निः, ३ पषा ॥ त्रिष्टुप् ॥
- ७३ अबोध्यग्निः समिधा जनानां प्रति धेनुमिवायतीमुपासम् ।
यद्वा इव प्र वयामुज्जिह्वानाः प्र भानवः सक्तते नाकमच्छ ॥ १ ॥
- ७४ प्र भूर्जयन्तं महान् विपोथां सूर्यसूरं पुरां वर्माणम् ।
नयन्तं गीमिवेना धियं धा हरिदमश्वं न वर्मणा धनर्धिम् ॥ २ ॥

- ७५ शुक्रं ते अन्यद्यजतं ते अन्यद्विषुरूपे अहनी द्यौरिवासि ।
 विभ्वा हि माया अवसि स्वधावन्मद्रा ते पूषन्निह रातिरस्तु ॥ ३ ॥
- ७६ इडामग्ने पुरुदक्षसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सजुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ४ ॥
- ७७ प्र होता जातो महाभमोविन्तृषन्ना सीदवपां विधतं ।
 दधद्यो धायी सुते वयांसि यन्ता वसुनि विधते तनूपाः ॥ ५ ॥
- ७८ प सम्राजमसुरस्य प्रशस्तं पुंसः कृष्टीनामनुमाद्यस्य ।
 इन्द्रस्यैव प्र तवसस्कृतानि वन्दद्वाप्रा वन्दमाना विवशु ॥ ६ ॥
- ७९ अरण्योर्निहितो जातवेदा गर्भं इधेत्सुभृतो गर्भिणीभिः ।
 दिवेदिव ईक्षो जाग्रवद्भिर्हविष्मद्भिर्मनुष्येभिरनिः ॥ ७ ॥
- ८० सनादग्ने मृणसि यातुधानात् त्वा रक्षांसि पृतनाद्यु जिग्युः ।
 अनु दह सहस्रात्कन्यादो मा ते हत्या मुक्षत दैव्यायाः ॥ ८ ॥
- इति अष्टमी दशमिः ॥८॥ अष्टमःऋग्वेदः ॥८॥ [स्व० १३ । उ० १ । धा० ६ । टौ ॥]

[९]

(१-१०) १ गय कात्रेयः, २ वामदेवः, ३, ४ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, ५ द्वितो युक्तवाहा कात्रेयः, ६ वसुधव कात्रेयः, ७, ९ गोपवन कात्रेयः, ८ पूरात्रेयः, १० वामदेवः, कश्यपो वा मारीचो, मनुर्वा वैवस्वत, उर्वो

वा ॥ अग्निः ॥ अनुष्टुप् ॥

- ८१ अग्न ओजिष्ठमा भर युन्ममसभ्यमग्निगो । प्र नो राये पनीयसे रत्सि वाजाय पन्थाम् ॥ १ ॥
- ८२ यदि वीरो अनु प्यादग्निमन्धीत मर्त्यैः । आजुह्वद्व्यमानुषकं शर्म मश्नीत दैव्यम् ॥ २ ॥
- ८३ त्वेयस्ते धूम ऋण्वति दिवि सं क्लृक आतनः । सूर्यो न हि द्युता त्वं कृपा पावक रोचसे ॥ ३ ॥
- ८४ त्वं हि क्षैतव्यशोऽग्ने मित्रो न पत्यसे । त्वं विचर्यणे श्रवो वसो पुष्टिं न पुष्यसि ॥ ४ ॥
- ८५ प्रातरग्निः पुकमियो विशः सत्वेनातिथिः । विश्वे यस्मिन्नमर्त्ये हव्यं मतांस इन्धनै ॥ ५ ॥
- ८६ यद्वाहिष्ठ तदग्नये बृहद्वचं विभावसो । महिषीव त्वद्वयिस्त्वद्वाजा उदीरते ॥ ६ ॥
- ८७ विशोविशो वो अतिरिथि वाजयन्तः पुकमियम् । अग्निं वो दुयं वचः स्तुपे शूषस्य मन्मभिः ॥ ७ ॥
- ८८ बृहद्वयो हि भानवोऽर्वा देवायग्नये । यं मित्रं न प्रशस्तये मतांसो दधिरे पुरः ॥ ८ ॥
- ८९ अगम्य बृहद्वन्तं ज्येष्ठमग्निमानवम् । य स भुनक्त्वाक्ष्यं बृहद्वनीक इष्यते । ॥ ९ ॥

१० जातः परेण भर्मेणा यत्सवृद्धिः सहाभुवः । पिता यत्कश्यपस्याग्निः भ्रजा माता मनुः कविः ॥ १० ॥
इति नवमी दशतिः ॥ ९ ॥ नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० १४ । उ० ७ । जा० ५१ य ॥]

[१०]

(१-६) १ अग्निस्तापसः; २, ३ वामदेवः कश्यपः, अखिलो देवलो वा; ४ सोमाहुतिर्भागवः; ५ पातुर्भारद्वाजः;

६ प्रस्कण्वः काण्वः; ७ अग्निः, १ विश्वेदेवाः; २ अत्रिः ॥ अनुष्टुप् ॥

११ सोमं राजानं वरुणमग्निमन्वारमाभे । आदित्यं विष्णुं च सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ॥ १ ॥
१२ इत पत उदारुहन्दिवः पृथान्या रुहन् । भूर्जयो यथा पथोधामक्रितो ययुः ॥ २ ॥
१३ राये अग्ने महे त्वा दानाय समिधीमहि । ईडिष्व हि नहे वृषं धावा होत्राय पृथिवी ॥ ३ ॥
१४ दधन्वे वा यदीमनु वोचक्रहोति वेरु तत् । परि विश्वानि काव्या नेमिभ्रकमिवाभुवत् ॥ ४ ॥
१५ प्रत्यग्ने हरसा हरः शृणाहि विद्वत्स्परि । यातुधानस्य रक्षसो बलं न्युञ्जवीर्यम् ॥ ५ ॥
१६ त्वमग्ने वसुंश्चिह्नं रुद्रां आदित्यां च उत । यजा स्वध्वरं जनं मनुजातं घृतमुधम् ॥ ६ ॥

इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ४ । उ० ३ । जा० ९० । रौ ।]

॥ इति प्रथमप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः प्रथमः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ १ ॥

अथ द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥

[१]

(१-१०) दीर्घतमा औचक्यः; २, ४ विश्वामित्रो गायिनः, ३ गोतमो राहुमणः; ५ जित आपवः; ६ इतिविधिः

काण्वः; ७, ८, १० विश्वमना वैयक्त्वः; ९ ऋजिश्वा भारद्वाजः; ११ अग्निः; ५ पवमानः सोमः; ६ अदितिः;

९ विश्वे देवाः ॥ उष्णिक् ॥

१७ पुत्रं त्वा दाशिवाध्वोचेऽरिरग्ने तव स्विदा । तौदस्येव शरण आ महस्य ॥ १ ॥
१८ प्र होत्रे पूर्व्यं वचोऽग्नये भरता बृहत् । विषां ज्योतींश्चि विभ्रने न वैधसे ॥ २ ॥
१९ अग्ने धाजस्य गोमत इशानः सहस्रो यहो । अस्मे देहि जानवेदो महि भवः ॥ ३ ॥
१०० अग्ने यजिष्ठो अश्वरे देवां देवयने यज । होता मन्द्रो वि राजस्यनि सिधः ॥ ४ ॥
१०१ जहानः सप्त मातृभिर्मैधामाशासत श्रिये । अयं ध्रुवो रथीणां चिकेतवा ॥ ५ ॥
१०२ उन स्या नो दिवा मतिरदितिरुत्यागमत् । सा शन्नाना मयस्करद्वप सिधः ॥ ६ ॥
१०३ ईडिष्व हि प्रनीच्या उ यजम्ब जातयेदसम् । चरिण्युधममगुभीतशोचिपम् ॥ ७ ॥
१०४ न तस्य मायया च न रिपुगीगीत मर्त्यैः । यो अग्नये ददाश हेव्येदानये ॥ ८ ॥
१०५ अप न्यं वृजिनं रिपुं स्नेनमग्ने ददायम् । दयिष्ठमस्य सन्ताने कृषी सुगम् ॥ ९ ॥

१०६ भुष्टयन्ने नवस्य मे स्तोमस्य वीर विस्पते । नि मायिनस्तपसा रक्षसो दह ॥ १० ॥
इति प्रथमा दशतिः ॥ १ ॥ एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० ९ । उ० ३ । धा० ४२ । दा ॥]

[२]

(१-८) १ प्रयोगो मार्गवः (अ० सौमरिः काण्वः); २, ३, ५-७ सौमरिः काण्वः; ४ प्रयोगो मार्गवः सौमरिः
काण्वो वा; ८ विश्वमना वैयङ्ग्यः ॥ अग्निः ॥ उष्णिक्

१०७ प्र मरुदिष्टाय गायत ऋतामे बृहते शुक्रशोचिषे । उपस्तुतासो अन्नये ॥ १ ॥
१०८ प्र सो अग्ने तवोतिभिः सुवीरामिस्तपति वाजकर्मभिः । यस्य त्वश्सख्यमाविध ॥ २ ॥
१०९ तं गृध्या स्वर्णरं देवासो देवमरति दधन्विरे । देवत्रा हव्यमूहिषे ॥ ३ ॥
११० मा नो हृणीथा अतिथि वसुरग्निः पुढप्रशस्त पयः । यः सुहोता स्वध्वरः । ॥ ४ ॥
१११ भद्रो नो अग्निराहुतो भद्रा रतिः सुभग भद्रो अध्वरः । भद्रा उत प्रशस्तयः ॥ ५ ॥
११२ यजिष्ठं त्वा वधूमहे देवं देवत्रा होता रममर्त्यम् । अस्य यज्ञस्य सुक्रतुम् ॥ ६ ॥
११३ तदग्ने शुक्लमा भर यत्सासाहा सदने कं चिदग्निणम् । मन्यु जनस्य दूक्ष्यम् ॥ ७ ॥
११४ यद्वा उ विस्पतिः शितः सुप्रीतो मनुषो विशे । विश्वेदग्निः प्रति रक्षाशंसि सेधति ॥ ८ ॥
इति द्वितीया दशतिः ॥ २ ॥ द्वादशः खण्डः ॥ १२ ॥ [स्व० १२ । उ० २ । धा० ४४ । ङी ॥]
इत्याग्नेयं पर्व काण्वस्य वा ॥ इति प्रथमोऽध्यायः ॥ इति प्रथमं पर्व ॥

आग्नेयकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ११४

गायत्र्यः	३४	(१-३४)
हव्यः	२८	(३५-६२)
विष्टुभः	१८	(६३-८०)
अनुष्टुभः	१६	(८१-९६)
उष्णिहः	१८	(९७-११४)
	११४	

अथ ऐन्द्रं काण्डम् ।

अथ द्वितीयोऽध्यायः ।

[३]

(१-१०) १ शंयुर्बाह्विस्पत्यः; २ श्रुतकक्षः सुकक्षो वा आंगिरसः; ३ हव्यतः प्रागायः; ४, ५ श्रुतकक्षः (ऋ० सुकक्षो वा, ५ सुकक्षः) आंगिरसः; ६ देवनामय इन्द्रमातरः ऋषिकाः; ७, ८ गोपूतस्य इव सक्तिनौ काण्वायनौ;

९, १० मेधातिथिः काण्वः त्रियमेधश्चांगिरसः ॥ इन्द्रः (ऋ० ३ अग्निर्हवींषि वा) ॥ गायत्री ॥

११५ तद्वो गाय सुते सचा पुरुहताय सत्त्वेने । रां यद्रवे न शाकिने ॥ १ ॥

११६ यस्ते नूनं शतक्रतविन्द्रं युन्नितमो मदः । तेन नूनं मदे मदेः ॥ २ ॥

११७ गाव उप वदावते मही यक्षस्य रप्सुदा । उभा कर्णा हिरण्यया ॥ ३ ॥

११८ अरमन्वाय गायत श्रुतकक्षारं गवे । अरमिन्द्रस्य धाम्ने ॥ ४ ॥

११९ तमिन्द्रं वाजयामासि महे वृत्राय हन्तवे । स वृषा वृषनो भुवत् ॥ ५ ॥

१२० त्वमिन्द्र वलादधि सहस्रो जात ओजसः । त्वं सन्वृण्वृषेदसि ॥ ६ ॥

१२१ यक्ष इन्द्रमवर्धयधर्म्मं व्यवर्तयत् । चक्राण ओपशो दिवि ॥ ७ ॥

१२२ यदिन्द्राह यथा त्वमीशीय वस्व एक इत् । स्तोता मे गोसखा स्यात् ॥ ८ ॥

१२३ पन्यं पन्यमित्सोतार आ धावत मघाय । सोमं वीराय शूराय ॥ ९ ॥

१२४ इदं वसो सुतमन्धः पिवा सुपूर्णमुदरम् । अनाभयिन्नरिमा ते ॥ १० ॥

इति तृतीया दशतिः ॥ ३ ॥ प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [स्व० १० । उ० ४ । धा० ४६ । सू ॥]

[४]

(१-१०) १, २ सुकक्षश्रुतकक्षौ (ऋ० सुकक्ष आंगिरसः); ३ भारद्वाजः (ऋ० शंयुर्बाह्विस्पत्यः); ४ श्रुतकक्षः (ऋ० सुकक्षो वा आंगिरसः) । ५, ६ मधुच्छन्दा वैशामित्रः; ७, ९, १० त्रिशोकः काण्वः; ८ वसिष्ठोः

मैत्रावरुणिः ॥ इन्द्रः (९ ऋ० अग्निर्हवींषि वा) ॥ गायत्री ॥

१२५ उद्धेदमि श्रुतामघं वृषमं नर्यापसम् । अस्तारमेभि सूर्य ॥ १ ॥

१२६ यदद्य कथं वृत्रहन्नुदगा अभि सूर्य । सर्वे तदिन्द्र ते वशे ॥ २ ॥

१२७ य आनयन्परावतः सुनीती तुवेशं यदुम् । इन्द्रः स नो युवा सखा ॥ ३ ॥

१२८ मा न इन्द्राभ्यां दिशः सूर्यो अस्तुप्ला यमत् । त्वा युजा वनेम तत् ॥ ४ ॥

१२९ एन्द्र सानसि रयि सजिन्वान सदासहम् । वयिष्ठमृतये भर ॥ ५ ॥

- १३० इन्द्रं वयं महाधनं इन्द्रमर्मे हवामहे । युजं वृत्रेषु वज्रिणम् ॥ ६ ॥
 १३१ अपिबत्कद्रुवः सुतमिन्द्रः सहस्रयाहे । तत्राददिष्ट पौर्यस्यम् ॥ ७ ॥
 १३२ नयमिन्द्र त्वायवोऽभि प्र नोनुमो वृषन् । विद्धी त्वा इ स्य नो वसो ॥ ८ ॥
 १३३ आ घा ये अग्निमिन्द्रो स्तृणन्ति बर्हिःरानुपक् । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ ९ ॥
 १३४ मिन्धि विश्वा अप द्विपः परि बाधो जही रुधः । वसु स्वाहे तदा भर ॥ १० ॥

इति तृतीयं दशतिः ॥ ४ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [स्व० ८ । उ० ३ । पा० १२ । डा ॥]

[५]

- (१-१०) १ कण्वो घोरः; २ त्रिशोकः काण्वः; ३ वरसः काण्वः; ४ कुसीदी काण्वः; ५ मेधातिथिः काण्वः;
 ६ श्रुतकक्षः (ऋ० सुकक्षः) आंगिरसः ७ इयावाश्च जात्रेयः; ८ प्रगाथः काण्वः; ९ वरसः काण्वः;
 १० हरिषिठिः काण्वः ॥ इन्द्रः (ऋ० १ मरुतः; ४ विश्वे देवाः; ५ ब्रह्मणस्पतिः; ७ सविता) ॥ गायत्री ॥

- १३५ इहेव शृण्व पर्पो कशा हस्तपु यद्वदान् । नि यामं चित्रमृज्जते ॥ १ ॥
 १३६ इम उ त्वा वि चक्षते सखाय इन्द्र सोमिनः । पुष्टावन्तो यथा पशुम् ॥ २ ॥
 १३७ समस्य मन्यवे विशो विश्वा नमन्त कृष्टयः । समुद्रायेव सिन्धवः ॥ ३ ॥
 १३८ देवानामिदवो महत्तदा वृणीमहे वयम् । वृष्णामस्मभ्यमृतये ॥ ४ ॥
 १३९ सोमानांस्वरणं कृणुहि ब्रह्मणस्पते । कक्षीवन्तं य औशिजः ॥ ५ ॥
 १४० वोधन्मना इदस्तु नो वृत्रहा भूर्यसुतिः । शृणोतु शक्र आशिपम् ॥ ६ ॥
 १४१ अथ नो देव सवितः प्रजावत्सावीः सौमगम् । परा दुःष्वप्यसुव ॥ ७ ॥
 १४२ ऋचस्य वृषभो युवा तुविग्रीवो अनानतः । ब्रह्मा कस्तस्त्पर्यति ॥ ८ ॥
 १४३ उपहरे गिरीणां सङ्गमे च नदीनाम् । धिया विप्रो अजायत ॥ ९ ॥
 १४४ प्र संभ्राजं चर्षणीनामिन्द्रस्तोता नव्यं गीभिः । नरं नृपाहं मंहिष्ठम् ॥ १० ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० ९ । उ० ना । पा० ४४ । ली ।]

॥ इति द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[६]

- (१-१०) १ धृताकक्षः (ऋ० सुकक्षः) आङ्गिरसः; २ मेधातिथिः (ऋ० सोयुर्बर्हिस्वरयः) काण्वः; ३ गोतमो राहुगणः; ४ भरद्वाजो बर्हिस्वरयः; ५ बिन्दुः पूतदक्षो वा आङ्गिरसः; ६, ७ श्रुतकक्षः सुकक्षो वा (ऋ० सुकक्षः) आङ्गिरसः; ८ वरसः काण्वः; ९ श्रुतः शेष आजीगर्तिः; १० श्रुतः शेष आजीगर्तिः; वामदेवो वा ॥ इन्द्रः (४ ऋ० इन्द्रापूर्वणौ) ५ मरुतः ॥ गायत्री ॥

- १४५ अपादु गिप्र्यन्धसः सुदक्षस्य प्रहोपिणः । इन्द्रोरिन्द्रो यवाशिरः ॥ १ ॥

- १४६ इमा उ त्वा पुरुषसोऽमि प्र नोनुनवुर्गिरः । गावो वत्सं न धेनवः ॥ २ ॥
- १४७ अत्राह गौरमन्वत नाम त्वष्टुरपीक्ष्यम् । इत्या चन्द्रमसो गृहे ॥ ३ ॥
- १४८ यदिन्द्रो अनयद्रितो महीरपो वृषन्तमः । तत्र पूषामवत्सत्वा ॥ ४ ॥
- १४९ गौधयति मरुताऽश्वस्युमौता मघोनाम् । युक्ता बहो रथानाम् ॥ ५ ॥
- १५० उप नो हरिमिः सुतं याहि मदानां पते । उप नो हरिमिः सुतम् ॥ ६ ॥
- १५१ इष्टा होत्रा अश्वक्षतेन्द्रं वृधन्तो अश्वरे । अच्छावभृथमोजसा ॥ ७ ॥
- १५२ अहमिद्धि पितुष्परि मेधासृतस्य जग्रह । अहसूर्य इवाजनि ॥ ८ ॥
- १५३ रेवतीर्नः सधमाद इन्द्रे सन्तु तुविवाजाः । क्षुमन्तो यामिर्मदेम ॥ ९ ॥
- १५४ सोमः पूषा च चेततुर्विश्वासाऽसुक्षितीनाम् । देवत्रा रथ्योहिता ॥ १० ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥६॥ चतुर्थः खण्डः ॥३॥ [स्व० ८ । उ० ५ । धा० ४४ । जी ३]

[७]

(१-१०) १, ४ शुक्लकः सुकशो वा आक्षिरसः, २ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ मेधाविधिः काण्वः, प्रियमेधश्चांगिरसः, ५ हरिम्बिधिः काण्वः, ६, १० मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ७ त्रिशोकः काण्वः, ८ कुत्सीदी काण्वः, ९ शुनः सोप आजी-
गर्तिः ॥ इन्द्रः ॥ गावत्री ।

- १५५ पान्तमा चो अन्धस इन्द्रमभि प्र गायत । विश्वासाहस्रतक्रतुं मरुद्दिष्टं चर्यणीनाम् ॥ १ ॥
- १५६ प्र च इन्द्राय मादनस्र्यश्वाय गायत । सखायः सोमपात्रे ॥ २ ॥
- १५७ वयमु त्वा तदिदर्थो इन्द्र त्वायन्तः सखायः । कण्वा उक्थेमिर्जरन्ते ॥ ३ ॥
- १५८ इन्द्राय मङ्गनं सुतं परि प्रोमन्तु नो गिरः । अकर्मचन्तु कारवः ॥ ४ ॥
- १५९ अयं त इन्द्र सोमो निपूतो अधि बहिषि । पहीमस्य द्रवा पिय ॥ ५ ॥
- १६० सुरूपकृतनुमृतये सुदुधामिव गौदुहे । जुहुमासि दधिघचवि ॥ ६ ॥
- १६१ अमि त्वा वृषभा सुते सुतस्रुजामि पीतये । तुष्पा व्यद्नुही मदम् ॥ ७ ॥
- १६२ य इन्द्र चमसेष्वा सोमश्चमपु ते सुतः । पिबेदस्य त्वमीशिगे ॥ ८ ॥
- १६३ योगेयोगे तवस्तरं वाजेवाजे हवामहे । सखाय इन्द्रमृतये ॥ ९ ॥
- १६४ आ त्वेता नि पीदतेन्द्रमभि प्र गायत । सखायः स्तोमवाहसः ॥ १० ॥

इति सप्तमो दशतिः ॥ ७ ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [स्व० ५ । उ० २ । धा० ३९ । को ॥]

[८]

- (१-१०) १ विश्वामित्रो गायिनः; २ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ३ कुसीदी काण्वः; ४ मियमेध जागिरसः;
५, ६ वामदेवो गौतमः; ६, ९ ध्रुतकक्षः सुकक्षोः वा जागिरसः; (९ अ० सुकक्ष जागिरसः);
७ मेघातिथिः काण्वः; १० बिन्दुः पूतदक्षो वा जागिरसः ॥ इन्द्रः (अ० ७ सवसस्पतिः;

१० भरतः) ॥ गायत्री ॥

- १६५ इदं ह्यन्वोजसा सुतं राधानां पते । पिपा त्वा इत्य निर्घणः ॥ १ ॥
१६६ महा इन्द्रः पुरश्च नो महित्वमस्तु वज्रिणे । औनं प्रथिना शवः ॥ २ ॥
१६७ आ तू न इन्द्र धुमन्तं चित्रं ग्रामं सं गृभाय । महाहस्ती दक्षिणेन ॥ ३ ॥
१६८ अग्निं प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । स्रुनं सत्यस्य सत्पतिम् ॥ ४ ॥
१६९ कया नक्षिन्न आ भुवदूती सदाबुधः सखा । कया शचिप्रया वृता ॥ ५ ॥
१७० त्वम् वः सन्नासाहं विश्वासु गीष्वायतम् । आ च्यावयस्यूतये ॥ ६ ॥
१७१ सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् । सर्निं मेघामयासिषम् ॥ ७ ॥
१७२ ये ते पन्था अधो दिवो येमिर्व्यश्वमैरयः । उत श्रोपन्तु नो भुवः ॥ ८ ॥
१७३ मद्रमद्रं न आ भरेपमूर्जं शतक्रतो । यदिन्द्रं मृडयासि नः ॥ ९ ॥
१७४ अस्ति सोमो अयं सुतः पिवन्त्यस्य भरतः । उत स्वराजो अभिना ॥ १० ॥

इति ऋषी दशतिः ॥ ८ ॥ पठः खण्डः ॥ ६ ॥ [स्व० १२ । उ० १ । धा० ४० ॥ चौ ॥]

[९]

- (१-१०) १ देवजामय इन्द्रमातरः; २ गोषा ऋषिका; ३ दृष्यङ्गायवर्णः; ४ प्रकण्वः काण्वः; ५ गौतमो राहुगणः;
६ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ७ वामदेवो गौतमः; ८ वरतः काण्वः; ९ ध्रुतः शेष आजीगतिः; १० उको वातायनः ॥

इन्द्रः (अ० ४ अभिनौ; १० वायुः) ॥ गायत्री ॥

- १७५ इह्यन्तीरपस्युव इन्द्रं जातमुपासते । वन्वानासः सुवीर्यम् ॥ १ ॥
१७६ नकि देवा इनीमसि न कया योपयामसि । मन्त्रश्रुत्यं चरामसि ॥ २ ॥
१७७ दापो आगाद् बृहद्राय धुमद्रामनाथवर्ण । स्तुहि देवं सवितारम् ॥ ३ ॥
१७८ पपो उपा अपूर्व्या व्युच्छति प्रिया दिवः । स्तुपे वामभिना बृहत् ॥ ४ ॥
१७९ इन्द्रो दधीचो अस्थमिवृत्राण्यप्रतिष्कृतः । जघात नवतीर्नव ॥ ५ ॥
१८० इन्द्रेहि मत्स्यन्धसो विश्वेभिः सोमपर्वभिः । महा अमिष्टिरोजसा ॥ ६ ॥
१८१ आ तू न इन्द्र वृत्रहन्नस्माकमर्धमा गहि । महान्महीभिरुतिभिः ॥ ७ ॥
१८२ ओजस्तदस्य निन्विष उमे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चर्मैव रोदसी ॥ ८ ॥

१८३ अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भेधिम् । वचस्ताश्चिन्न ओदसे ॥ ९ ॥

१८४ वात आ वातु मेपजरशम्भु मयोभु नो हृदे । प्र न आयूषि तारिपत् ॥ १० ॥

इति नवमी दशतिः ॥ ९ ॥ सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [स्व० १० । उ० २ । धा० ४५ । कु ॥]

[१०]

(१-९) १ कण्वो घोरः; २, ३, ९ वसः (क० २, ९ वसोऽस्यः) काण्वः; ४ सुतकक्षः सुतक्षो वा जादिरसः;

५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ६ वामदेवो गौतमः; ७ हरिश्चिडिः काण्वः; ८ सख्यद्विर्वाक्यः ॥ इन्द्रः (क०

१ वरुणमित्रार्यमणः; ८ जादिलः) गायत्री ॥

१८५ यर रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किः स दयते जनः ॥ १ ॥

१८६ गव्यो धु णो यथा पुराश्वयोत रथया । वरिवस्या महेनाम् ॥ २ ॥

१८७ इमास्त इन्द्र पृथग्यो धृतं दुहत आशिरम् । एनामृतस्य पिप्युषीः ॥ ३ ॥

१८८ अया धिया च गव्यया पुरुणामन्पुरुदुत । यत्सोमसोम आमुवः ॥ ४ ॥

१८९ पावका नः सरस्वती वाजेभिर्वाजिनीवती । यन्नं वष्टु धियावसुः ॥ ५ ॥

१९० क इमं नाहुषीष्वा इन्द्रऽसोमस्य तर्पयात् । स नो वसून्ना मरात् ॥ ६ ॥

१९१ आ याहि सुधुमा हि त इन्द्र सोमं पिबा इमम् । एदं बहिः सदो मम ॥ ७ ॥

१९२ महि त्रीणामवरस्तु दुक्षं मित्रस्यार्यमणः । दुराधर्षं वरुणस्य ॥ ८ ॥

१९३ त्वावतः पुरुवसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्यातर्हरीणाम् ॥ ९ ॥

इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० ६ । उ० ४ । धा० ३५ । कु ॥]

इति द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः; द्वितीयः प्रपाठकश्च समाप्तः ।

अथ तृतीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ।

[१]

(१-१०) १ प्रगाथः काण्वः; २ विश्वामित्रो गायत्रिणः; ३, १० वामदेवो गौतमः; ४, ९ सुतकक्षः जादिरसः

(क० ४ सुतक्षो वा; ५ सुतक्ष जादिरसः); ५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ७ युतमदः शौनकः; ८, ९ भरद्वाजः

(क० - ८ शायुः) यार्दस्पत्यः ॥ इन्द्रः (१ क० इन्द्रापुरणौ) ॥ गायत्री ॥

१९४ उत्त्वा मन्दन्तु सोमाः कृणुष्व राधो अद्रिवः । अव ब्रह्माद्रिषो जाहि ॥ १ ॥

१९५ गिर्वर्णः पाहि नः सुतं मधोर्धाराभिरज्यसे । इन्द्र त्वादातमिधशः ॥ २ ॥

१९६ सदा व इन्द्रश्चक्रेपदा उपो नु स सपयेन् । न देवो धृतः शर इन्द्रः ॥ ३ ॥

१९७ आ त्वा विशन्तिवन्दवः समुद्रमिव सिन्धवः । न त्वामिन्द्राति रिच्यते ॥ ४ ॥

१९८ इन्द्रमित्राथिनो बृहदिन्द्रमकभिरर्किणः । इन्द्र चापीरन्पुन ॥ ५ ॥

- १९९ इन्द्र इये ददातु न ऋमुक्षणसृमु०रयिम् । वाजी ददातु वाजिनम् ॥ ६ ॥
 २०० इन्द्रो अङ्ग महङ्गयममी पदप चुच्यवत् । स हि स्थिरो विचर्षणिः ॥ ७ ॥
 २०१ इमा उ त्वा सुतेसुते नक्षन्ते गिर्वणी गिरः । गावो वत्स न धेनवः ॥ ८ ॥
 २०२ इन्द्रा तु पूषणा वय०सस्थाय स्वस्तये । हुवेम वाजसातये ॥ ९ ॥
 २०३ न कि इन्द्र त्वदुत्तरं न ज्यायो अस्ति वृत्रहन् । न कयेवं यथा त्वम् ॥ १० ॥
 इति प्रथमा दशतिः ॥ १ ॥ नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [ख० ८ । ड० ७ । पा० ३५ । ड ॥]

[२]

- (१-१०) १, ४ त्रिशोकः काण्वः; २ मधुच्छन्दा वैशामित्रः; ३ वशः काण्वः; (ऋ० वशोऽद्वयः); ५ सुकक्ष जाङ्गिरसः;
 ६, ९ वामदेवो गौतमः; ७ विश्वामित्रो गाथिनः । ८ गोपूषत्यश्वसूक्तिनौ काण्वावनौ; १० सुतकक्षः सुकक्षो वा
 जाङ्गिरसः ॥ इन्द्रः ॥ गायत्री ॥

- २०४ तरणिं वो जनानां व्रदं वाजस्य गोमतः । समानमु प्र श०सिषम् ॥ १ ॥
 २०५ असृग्रमिन्द्र ते गिरः प्रति त्वामुदहासत । सजोषा वृषमं पतिम् ॥ २ ॥
 २०६ सुनीयो घा स मत्स्यो यं मत्स्यो यमयेमा । मित्रास्पान्त्यद्रुहः ॥ ३ ॥
 २०७ यद्रीडाविन्द्र यत्स्थिरे यन्पशानि पराश्रुतम् । वसु स्पार्हं तदा भर ॥ ४ ॥
 २०८ श्रुतं वो वृत्रहन्तमं प्र शार्धं चर्षणीनाम् । आशिषे राघसे महे ॥ ५ ॥
 २०९ अं त इन्द्र श्रवसे गमेम शूर त्वावतः । अर०शक्र परेमणि ॥ ६ ॥
 २१० धानावन्तं करस्मिणमपूपवन्तमुक्थिनम् । इन्द्र प्रातर्जुपस्व नः ॥ ७ ॥
 २११ अपां फेनेन नमुचैः शिर इन्द्रोदयर्तयः । विश्वा यदजय स्पृधः ॥ ८ ॥
 २१२ इमे त इन्द्र सोमाः सुतामो ये व सोन्वाः । तेषां मत्स्व प्रभूवसो ॥ ९ ॥
 २१३ तुभ्य०सुतासः सोमाः स्तीर्णे बहिर्विभावसो । स्तोतृभ्य इन्द्र सृडय ॥ १० ॥
 इति द्वितीया दशतिः ॥ २ ॥ द्वावमः खण्डः ॥ १० ॥ [ख० ८ । ड० २ । पा० ३३ । डि ॥]

[३]

- (१-९) १ श्रुतः शेष जाङ्गीर्गतिः; २ धुनकक्ष जाङ्गिरसः (ऋ० सुकक्षो जाङ्गिरसो वा); ३ त्रिशोकः काण्वः;
 ४ मेघातिथिः काण्वः; ५ गोतमो राहुगणः; ६ मञ्जातिथिः काण्वः; ७ विश्वामित्रो गाथिनो जमदग्निर्वा;
 ८ प्रसृकण्वः काण्वः (ऋ० कण्वो यौगः); ९ मेघातिथिः काण्वः ॥ इन्द्रः (ऋ० ५ विश्वेदेवाः);
 ६ कथिनौ; मित्रावरुणौ; ८ शक्रः; ९ विष्णुः) ॥ गायत्री ॥
 २१४ आ व इन्द्रं कृवि यथा वाजयन्तः शतक्रतुम् । म०रिष्ट०सिञ्च इन्दुमिः ॥ १ ॥
 २१५ अतस्त्रिदिन्द्र न उपा याहि शतवाजया । इषा सहस्रपाजया ॥ २ ॥

- २१६ आ बुन्द वृत्रहा ददे जातः पृच्छाहि मातरम् । क उग्राः के ह ऋषिरे ॥ ३ ॥
- २१७ बृवतुक्थं हवामहे सृप्रकरस्नमृतये । साधः कृण्वन्तमवसे ॥ ४ ॥
- २१८ ऋजुनीती नो वरुणो मित्रो नयति विद्वान् । अर्यमा देवैः सजोपाः ॥ ५ ॥
- २१९ दूरादिहेव यत्सतोऽरुणस्फुरशिञ्चितत् । वि भानुं विश्वथातनत् ॥ ६ ॥
- २२० आ नो मित्रावरुणा धृतेर्गव्यतुमुक्षतम् । मध्वा रजार्शसि सुक्रव् ॥ ७ ॥
- २२१ उदु त्ये सूनवो गिरः काष्ठा यज्ञेष्वक्षत । वाश्ना अभिष्टु यातवे ॥ ८ ॥
- २२२ इदं विष्णुर्वि चक्रमे वेधा नि दधे पदम् । समूढमस्य पांसुले ॥ ९ ॥

इति तृतीया दशतिः ॥३॥ एकादशः खण्डः ॥१॥ [स्व० ६ । उ० १ पा० ३९ । को ॥]

[४]

(१-१०) १, ७, ८ मेधातिथिः काण्डः; २ वामदेवो गौतमः; ३, ५ मेधातिथिः काण्डः, मियमेधवाङ्गिरसः; ४ विदवा-
मित्रो गायिनः; ६ दुर्मित्रः (सुमित्रो वा) कांसः; ९ विश्वामित्रो गायिनोऽभीपाद उदलो वा; १० श्रुतकक्षः

(ऋ० सुक्रलो वा) आंगिरसः ॥ इन्द्रः ॥ गायत्री ॥

- २२३ अतीहि मनुष्याविणरसुषुवाऽसमुपेरय । अस्य रातौ सुतं पिब ॥ १ ॥
- २२४ कदु प्रचेतसे महे वचो देवाय शस्यते । तदिध्यस्य वर्धनम् ॥ २ ॥
- २२५ उक्थं च न शस्यमानं नागो रयिरा चिकेत । न गायत्रं गीयमानम् ॥ ३ ॥
- २२६ इन्द्र उक्थेमिमिन्दिष्टो वाजानां च वाजपतिः । हरिवांसुतानाऽसखा ॥ ४ ॥
- २२७ आ याहुप नः सुतं वाजेभिर्मा हणीयथाः । महाऽश्व युवजानिः ॥ ५ ॥
- २२८ कदा वसो स्तोत्रं हृत आ अव इमशा रुध्वाः । दीर्घं सुतं वाताप्याय ॥ ६ ॥
- २२९ ब्राह्मणादेन्द्र राघसः पिबा सोममृतं परनु । तवेदं सख्यमस्वतम् ॥ ७ ॥
- २३० वयं घा ते अपि स्मसि स्तोतार इन्द्र गिर्वणः । त्वं नो जिन्व सोमपाः ॥ ८ ॥
- २३१ एन्द्र पृष्ठु कासु चिन्मणं तनूषु धेहि नः । सत्राजिदुभ पौरस्यम् ॥ ९ ॥
- २३२ एवा ह्यसि वीरयुर्वेवा शर उत स्थिरः । एवा ते राघ्यं मनः ॥ १० ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥४॥ द्वादशः खण्डः ॥१२॥ [स्व० १२ । उ० ना । पा० ३० । यो ॥]

इति द्वितीयोऽध्यायः ॥२॥

इत्येकस्मिन् समाप्तम् ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ।

[५]

- (१-१०) १, ६, ९ वसिष्ठो नैत्रावकणिः; २ भरद्वाजः (ऋ० संयुः) बाह्वस्पत्यः; ३ प्रकण्वः काण्वः, ४ गोधा गौतमः;
५ कलिः प्रागायः; ७ मेधातिथिः काण्वः; ८ भगः प्रागायः; १० प्रगाथो घोरः काण्वः ॥ इन्द्रः, ९ मरुतः ॥ बृहती ॥
२३३ अमि त्वा शूर नोनुमोऽवुग्धा इव धेनवः । ईशानमस्य जगतः स्वदेहशमीशानमिन्द्र तस्थुयः ॥ १ ॥
२३४ त्वामिद्धि हवामहे सातौ वाजस्य कारवः । त्वां वृत्रेभ्यिन्द्र सत्पतिं नरस्त्वां काष्ठास्ववतः ॥ २ ॥
२३५ अमि प्र वः सुराधसमिन्द्रमर्चं यथा विदे । यो जरितृभ्यो मधवा पुरुवसुः सहस्रेणेव शिक्षति ॥ ३ ॥
२३६ तं वो दस्ममृतीपहं वसोमैन्दानमन्धसः । अमि वत्सं न स्वसरेषु धेनव इन्द्रं गीर्भिर्नैवामहे ॥ ४ ॥
२३७ तरोमिवो विदद्वसुभिन्द्रश्सवाध उतये । बृहद्वायन्तः सुतसोमे अध्वरं हुवे भरं न कारिणम् ॥ ५ ॥
२३८ तरणिरित्तिपासति वाजं पुरण्ड्या युजा । आ व इन्द्रं पुरुहूतं नमे गिरा नैमि तष्टेव सुनुवम् ॥ ६ ॥
२३९ पिबा सुतस्य रसिनो मत्स्वा न इन्द्र गोमतः । आपिनो बोधि सधमाद्ये वृधेऽस्माश्चवन्तु ते धियः ७
२४० त्वंशेहि चेरवे विदा भगं वसुस्ये । उद्वावृषव मधवन् गविष्ट्य उदिन्द्राभ्वमिष्ट्ये ॥ ८ ॥
२४१ न हि वध्वरमं च न वसिष्ठः परिमस्ते । अस्माकमद्य मरुतः सुते सचा विश्वे पिबन्तु कामिनः ॥ ९ ॥
२४२ मा चिदन्यद्वि शंस्त सखायो मा रिपण्यत । इन्द्रमिस्तोता वृणणं सचा सुते मुहुरुक्था च शंस्ततः १०
इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [स्व० १२ । उ० ५ । घा० ७३ ॥ जि ॥]
इति तृतीय प्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥ १ ॥

[६]

- (१-१०) १ पुरुहन्मा जागिरसः; २, ३ मेधातिथि-मेध्यातिथी काण्वौ; ४ विश्वामित्रो गाथिनः; ५ गोतमो
(गौतमो वा) राहूगणः; ६ नृमेघपुरुमेधावागिरसौ; ७, ८, ९ मेधातिथिर्मेधातिथिर्वा (ऋ० मेध्यातिथिः)
काण्वः; १० देवातिथिः काण्वः ॥ इन्द्रः ॥ बृहती ॥
२४३ नकिष्टं कर्मेणा नशद्यश्चकार सदावृधम् । इन्द्रं न यज्ञेविश्वगतैस्तृभ्वसमधृष्टं धृण्णुमोजसा ॥ १ ॥
२४४ य ऋते चिदमिभ्रियः-पुरा जनुभ्य आतदः । सन्धाता सन्धिं मधवा पुरुवसुर्निष्कतो विहुतं पुनः २
२४५ आ त्वा सहस्रमा शतं युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मयुजो हरय इन्द्रं केशिनो वहन्तु सोमपीतये ॥ ३ ॥
२४६ आ मन्द्रेरिन्द्र हरिमिर्याहि मयूररोमभिः । मा त्वा के चिन्नि येमुरिन्न पाशिनीऽति धन्वेव तां इहि ४
२४७ त्वमङ्ग प्र शंसिषो देवः शविष्ट मर्त्यम् । न त्वदन्यो मधवश्नस्ति मर्द्धितं ब्रवीमि ते वचः ५ ॥
२४८ त्वमिन्द्र यशा अस्युजीयी शवसस्पतिः । त्वं वृत्राणि हृत्स्यप्रतीन्येक इत्युर्वतुत्तश्चर्यणीधृतिः ॥ ६ ॥
२४९ इन्द्रमिहेवतालय इन्द्रं प्रयत्यध्वरे । इन्द्रं समीकं वानिनो हवामह इन्द्रं धनस्य सातये ॥ ७ ॥

२५० इमा उ त्वा पुरुषसो गिरो वर्धन्तु या मम । पावकवर्णाः शुचयो विपश्चितोऽभिस्तोमैरनूयत ॥ ८ ॥
 २५१ उडु त्वे मधुमत्तमा गिर स्तोमास ईरते । सत्राजितो धनसा अक्षितोतयो वाजयन्तो रथा इव ॥ ९ ॥
 २५२ यथा गौरो अपा कृतं तुष्यन्तेत्यवेरिणम् । आपित्वे नः प्रपित्वे तूयमा गहि कण्वेषु सु सचा पिब ॥ १० ॥
 इति षष्ठी दशतिः ॥ ६ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [स्व० ११ । उ० ७ । धा० ७२ । सा ॥]

[७]

(१-१०) १ समः प्रागायः; २, ८ रेमः काश्यपः; ३ जमदग्निर्भार्गवः; ४, ९ मेधातिथिः काण्वः; (ऋ० मेधातिथिः काण्वः); ५, ६ नृमेधपुरुमेधावांगिरसौ; ७ वासिष्ठो मैत्रावरुणिः; १० भरद्वाजः (ऋ० शंभुः) बार्हस्पत्यः ॥ इन्द्रः; ३ मित्रावरुणादित्याः ॥ बृहती ॥

२५३ शङ्ख्युश्चु शचीपत इन्द्र विश्वामिभिरुतिभिः । भगं न हि त्वा यशसं वसुविदमनु शूर चरामसि ॥ १ ॥
 २५४ या इन्द्र भुज आभरः स्वर्वाऽअसुरेभ्यः । स्तोतारमिन्मघवन्नस्य वर्धये ये च त्वे वृक्तवर्हिपः ॥ २ ॥
 २५५ प्रमित्राय प्रार्थन्ते सचथ्यसुतावसो । वरुण्ये इवकणे छन्द्यं वचः स्तोत्रं राजसु गायत ॥ ३ ॥
 २५६ अमि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमभिरायवः । समीचीनास ऋभवः समस्वरश्चद्रा वृणन्त पूर्यम् ॥ ४ ॥
 २५७ प्रच इन्द्राय बृहते मरुतो प्रह्लाचेत । वृत्रं हनति वृत्रहा शतकलुर्वर्जेण शतपर्वणा ॥ ५ ॥
 २५८ बृहदिन्द्राय गायत मरुतो वृत्रहन्तमम् । येन ज्योतिरजनयभूतावृषो देवं देवाय जागृवि ॥ ६ ॥
 २५९ इन्द्रं कर्तुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा । शिक्षा णो असिन्पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहि ॥ ७ ॥
 २६० मा न इन्द्र परा वृणन्मवा नः सधमाधे । त्वं न ऊती त्वमिन्न आप्यं मा न इन्द्र परावृणक् ॥ ८ ॥
 २६१ वयं य त्वा सुतावन्त आपो न वृक्तवर्हिपः । पवित्रस्य प्रसवणेषु वृत्रहन्परि स्तोतार आसते ॥ ९ ॥
 २६२ यद्विन्द्र नाहुषीष्वा ओजो नृमणं च कृष्टिषु । यद्वा पञ्चक्षितीनां युग्ममा भर सत्रा विश्वानि पौरस्याः ॥ १० ॥
 इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० १० । उ० १ । धा० ६२ । पा ॥]

[८]

(१-१०) १ मेधातिथिः (ऋ० मेधातिथिः) काण्वः; २ रेमः काश्यपः; ३ वरुणः (ऋ० वसोऽवस्यः); ४ भरद्वाजः (शंभुः) बार्हस्पत्यः; ५ नृमेध आंगिरसः; ६ पुरुहन्मा आंगिरसः; ७ नृमेध-पुरुमेधावांगिरसौ; ८ वासिष्ठो मैत्रावरुणिः; ९ मेधातिथि-मेधातिथी काण्वौ; १० कलिः प्रागायः ॥ इन्द्रः ॥ बृहती ॥

२६३ सत्यमिथा वृषेदसि वृषजृतिनोऽविना । वृषा ह्युग्र शृण्विषे परावति वृषो अवावति भुतः ॥ १ ॥
 २६४ यच्छक्रासि परावति यदवर्वावति वृत्रहन् । अतस्त्वा गीर्मिर्गुगविन्द्रं केशिभिः सुतावाऽआ विवासति ॥ २ ॥
 २६५ अमि वो वीरमन्त्रसो मधेषु गाय गिरा महा विचेतसम् । इन्द्रं नाम भुन्यं शाकिनं वधो यथा ॥ ३ ॥
 २६६ इन्द्रं निधातु शरणं शिवरूपं स्वस्तये । छर्दिर्यच्छ मन्त्रवज्रयश्च महा च यावया दिद्युमेभ्यः ॥ ४ ॥
 ३ (सा. शं.)

- २६७ आयन्त इव सूर्ये विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत । वसुनि जातो जनिमान्योजसा प्रति भागं न दीधिमः ॥ ५ ॥
- २६८ न सीमदेव आप तदिपं दीर्घायो मर्त्यः । एतन्वा चिद्य एतशो युयोजत इन्द्रो हरी युयोजते ॥ ६ ॥
- २६९ आ नो विश्वासु हव्यमिन्द्रं समत्सु भूषत । उप ब्रह्माणि सवनानि वृत्रहन्परमज्या ऋचीषम ॥ ७ ॥
- २७० तवेदिन्द्रावमं वसु त्वं पुष्यासि मध्यमम् । सत्रा विश्वस्य परमस्य राजसि न किष्णो गोषु वृण्वते ॥ ८ ॥
- २७१ ष्वेयथ ष्वेदसि पुरुत्रा चिद्धि ते मनः । अल्पिं युष्म खजकृत्यपुरंदर प्रागयत्रा अगासिषुः ॥ ९ ॥
- २७२ वयमेनमिदा ह्योपीपेमेह वज्रिणम् । तस्मा उ अद्य सवने सुतं भरा नूनं भूषत श्रुते ॥ १० ॥
- इति अष्टमी दशतिः ॥ ८ ॥ चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [स्व० १४ । उ० ५ । धा० ७४ । ती०]

[५]

- (१-१०) १, १ पुरुहन्मा जागिरसः, २ मर्गः प्रागाथः, ३ हरिष्टिषाठिः काण्वः, ४ जमरश्मिर्मागिवः, ५, ७ देवा-
तिथिः काण्वः, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ९ भरद्वाजो वार्दस्पत्यः, १० मेघवः काण्वः ॥ इन्द्रः

(ऋ० ३ वास्तोष्पतिर्वा, ४ सूर्यः, ९ इन्द्राग्नी) ॥ वृद्धी ॥

- २७३ यो राजा चर्यणीनां याता यथैरभिप्रियुः । विश्वासां तस्तुता पृतनानां ज्येष्ठो यो वृत्रहा गृणे ॥ १ ॥
- २७४ यत इन्द्र भयामहे ततो नो अमयं कृधि । मधवञ्छधि तव तन्न ऊतये वि द्विपो वि मृष्टो जहि ॥ २ ॥
- २७५ वास्तोष्पते भुवा स्थूणांसत्र सौम्यानाम् । द्रप्सः पुरां भेत्ता शश्वतीनामिन्द्रो मुनीनां सखा ॥ ३ ॥
- २७६ वणमहांससि सूर्यं बडादित्य महांससि । महस्ते सतो महिमा पनिष्टम मन्वा देव मन्वांससि ॥ ४ ॥
- २७७ अश्वी रथी सुरुप इद्रोमांस्यदिन्द्र ते सखा । श्वात्रभाजा वयसा सचते सदा चन्द्रैर्याति समामुप ॥ ५ ॥
- २७८ यद्वाव इन्द्र ते शतं शतं भूमिरुत स्युः । न त्वा वज्रिन्सहस्रसूर्यो अनु न जातमष्टोदसी ॥ ६ ॥
- २७९ यदिन्द्र प्रागपायुदगम्यन्वा ह्यसे नृभिः । सिमा पुरु नृपूतो अस्यानवेऽसि प्रशर्ध तुवंशे ॥ ७ ॥
- २८० कस्तमिन्द्र त्वा वसवा मत्यां दधर्यति । अद्वा हि ते मधवन्पार्ये दिवि वाजी वाजं सिपासति ॥ ८ ॥
- २८१ इन्द्राग्नी आपादितं पूर्वागापद्वतीभ्यः । हित्वा शिरो जिह्वा रारपच्चरत्विंशपदा न्यक्रमीत् ॥ ९ ॥
- २८२ इन्द्र नेदीय पदिहि मितमेधामिरुतिभिः । आ शतम शतमाभिरभिष्टिभिरा स्वापे स्वापिभिः ॥ १० ॥
- इति नवमी दशतिः ॥ ९ ॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [स्व १६ । उ० ५ । धा ७२ । ऋ ॥]

[१०]

- (१-१०) १ नृमेघ जागिरसः, २, ३ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ४ भरद्वाजः (ऋ० संयुः) वार्दस्पत्यः, ५ पुरुहन्तो देवो-
दासिः, ६ वामदेवो गौतमः, ७ मेघातिथिः काण्वः, ८ मर्गः प्रागाथः, ९, १० मेधातिथि-मेघातिथी काण्वौ ॥

इन्द्रः (५ ऋ० आश्विनौ) ॥ वृद्धी ॥

- २८३ इत ऊती वो अजरं प्रदेतारमप्रहितम् । आशुं जतारं देतारं रथीतममनूर्तं तुभ्रियावृषम् ॥ १ ॥
- २८४ मो पु त्वा वाघतन्न नारे अस्मभि रीरमन् । आरात्ताद्वा सधमादं न आ गदीद्वा वा सन्नुप श्रुधि ॥ २ ॥

२८५ सुनोत सोमपात्रे सोममिन्द्राय वज्रिणे । पचता पकीरवसे कृणुष्वमितपृणक्षित्युणते मयः ॥ ३ ॥
 २८६ यः सत्राद्या विचर्यषिरिन्द्रं तर् इमहे वयम् । सहस्रमन्यो तुविचुम्ण सत्यते भवा समत्सु नो वृधे ॥ ४ ॥
 २८७ शचीभिर्नः शचीवस् दिवा नक्तं दिशस्यतम् । मा वा९ रतिरूपदत्तकदाचनास्मद्रातिः कदाचन ॥ ५ ॥
 २८८ यदा कदा च मीढुषे स्तोता जरेत तम्यैः । आदिद्वन्द्वेत् वरुणं विपा गिरा घर्त्तारं विमृतानाम् ॥ ६ ॥
 २८९ पाहि गा अन्धसो मद इन्द्राय मेध्यातिथे । यः संमिक्षो ह्येयो हिरण्यय इन्द्रो वज्रा हिरण्ययः ॥ ७ ॥
 २९० उभय९भृणवच्च न इन्द्रो अर्वागिदं वचः । सत्राच्या मधवान्सोमपीतये धिया शविष्ठ आ गमत् ॥ ८ ॥
 २९१ महे च न त्वाद्रिवः परा शुल्काय दीयसे । न सहस्राय नायुताय वज्रिवो न शताय शतामघ ॥ ९ ॥
 २९२ वस्याश्न्द्रासि मे पितुस्त भ्रातृभुञ्जतः । माता च मे छदयथः समा वधो वसुत्वनाय राघसे ॥ १० ॥
 इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ पठः खण्डः ॥ ६ ॥ [स्व० १५, ४० ४ । पा० ७६ । सू ॥]

इति तृतीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, तृतीयः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥

अथ चतुर्थप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ।

[१]

(१-१०) १ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; २, ६, ७ वामदेवो गौतमः; ३ नेत्रातिथि-मेध्यातिथी काण्वौ, विश्वामित्र इत्येकैः;
 ४ गोषा गांसमः; ५ मेघातिथिः (अ० मेध्यातिथिः) काण्वः; ८ श्रुतिशुः काण्वः; ९ मेघपातिथिः
 (मेघातिथिर्वा) काण्वः; १० नृमेघ आंगिरसः ॥ इन्द्रः; ७ बह्वः ॥ बृहती ॥

२९३ इम इन्द्राय सुन्विरे सोमासो दध्याशिरः । ता९आ मदाय वज्रहस्त पीतये हरिण्यां याष्टोका आ ॥ १ ॥
 २९४ इम इन्द्र मदाय ते सोमाश्चिकित्र उक्थिनः । मधोः पपान उप नो गिरः शृणु रास्व स्तोत्राय गिर्विणः २ ॥
 २९५ आ त्वा३य सबर्हुधाश्नुवे गायत्रवेपसम् । इन्द्रं धेनुश्नुवुघामन्यामिषमुरुधाराभरङ्कृतम् ॥ ३ ॥
 २९६ न त्वा बृहन्तो अद्रयो वरन्त इन्द्र वीडवः । यच्छिक्षति स्तुवते मावते वसु न किष्टदा मिनाति ते ॥ ४ ॥
 २९७ क इ वेद सुते सचा पिबन्तं कक्षयो दधे । अयं यः पुरो विमिनत्योजसा मन्दानः शिप्रयन्धसः ॥ ५ ॥
 २९८ यदिन्द्र शासो अव्रतं च्यावया सदसस्पतिः । अस्माकमश्नुं मधवपुस्तृष्टं वसव्ये अधि बर्हय ॥ ६ ॥
 २९९ त्वष्टा नो दैव्यं वचः पर्जन्यो ब्रह्मणस्पतिः । पुत्रैर्भ्रातृमिरदितिर्तु पातु नो दुष्टरं ज्ञामिणं वचः ॥ ७ ॥
 ३०० कदा चन स्तरीरसि नेन्द्र सञ्चसि दाशुषे । उपोपेन्नु मधवन्मूय इन्नु ते दानं देवस्य पृच्यते ॥ ८ ॥
 ३०१ युजुश्वा हि वृत्रहन्तम हरी इन्द्र परावतः । अर्वाचीनो मघचन्तोमपीतय उग्र ऋधेमिरा गहि ॥ ९ ॥
 ३०२ त्वामिवा ह्यो नरोऽपीप्यन्वजिन्मूणयः । स इन्द्र स्तोमवाहस इह श्रुभ्युप स्वसरमा गहि ॥ १० ॥
 इति प्रथमा दशतिः ॥ ११ ॥ सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [स्व० १३ । ४० १ । पा० ८२ । ति ॥

[२]

(१-१०) १, २, ७, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ अदिवनो वैवस्वतौ, ४ प्रसङ्गः काण्वः, ५ मेघातिथि-मेघ्यातिथी
काण्वी, ६ देवातिथिः काण्वः, ७ रुमेध जागिरसः, १० नोधाः गौतमः ॥ इन्द्रः, १ उपाः, २, ३ (अ० ४)

अदिवनो ॥ बृहती ॥

- ३०३ प्रत्यु अदर्शयत्युच्छन्ती बुहिता दिवः । अपो मही वृणुते चक्षुषा तमो ज्योतिष्कणोति सूनरी ॥ १ ॥
- ३०४ इमा उ वां दिविष्ट्य उक्ता हवन्ते अश्विना । अयं वामह्रस्वसे शचीवस् विशे विशः १६ गच्छथः ॥ २ ॥
- ३०५ कुष्ठः को वामश्विना तपानो देवा मर्त्यः । प्रता वामश्मया क्षपमाणोऽशुनन्त्यमु आह्वन्यथा ॥ ३ ॥
- ३०६ अयं वां मधुमत्तमः सुतः सोमो दिविष्टिषु । तमश्विना पिबतं तिरोअह्वयं भक्तः रत्नानि दाशुषे ॥ ४ ॥
- ३०७ आ त्वा सोमस्य गल्दया सदा याचन्नहं ज्या । भूर्णि सृगं न सवनेषु सुकुधं क ईशानं याचिषत् ॥ ५ ॥
- ३०८ अश्वर्यो द्रावया त्वः सोममिन्द्रः पिपासति । उपो नूनं युयुजे वृषणा हरी आ च जगाम वृषहा ॥ ६ ॥
- ३०९ अमीषतस्तदा भरेन्द्र ज्यायः कनीयसः । पुरुवसुर्हि मघवन्वभूविथ भरेभरे च हव्यः ॥ ७ ॥
- ३१० यद्विन्द्र यावतस्त्वमेतावदहमीशीय । स्तोतारमिद्विधे रदावसो न पापत्वाय रः सिषम् ॥ ८ ॥
- ३११ त्वमिन्द्र प्रतूर्तिष्वमि विश्वा असि स्पृधः । अशस्तिहा जनिता वृभतूरसि त्वं तूर्यं तरुष्यतः ॥ ९ ॥
- ३१२ प्र यो रिरिक्ष ओजसा दिवः सदोभ्यस्परि । न त्वा विन्याच रज इन्द्र पार्थिवमति विश्वं ववक्षिथ १०

इति द्वितीया वृक्षतिः ॥ २ ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० १० । उ० ३ । पा० ७७ । वे ॥]

इति बृहती समाप्ताः ।

[३]

(१-१०) १, २, ९, वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ गातुरावेयः, ४ प्रथुर्वेन्यः, ५ सप्तगुरागिरसः, ७ गौरीवीतिः साक्यः,
८ वेनो भार्गवः, ९ बृहस्पतिर्निकुलो वाः, १० सुहोत्रो भारद्वाजः ॥ इन्द्रः, (अ० ५ इन्द्रो वैकुण्ठः)

८ वेनः ॥ त्रिष्टुप् ॥

- ३१३ असावि देवं गोश्रुजीकमन्धो न्यस्मिभिन्द्रो जनुषमुवोच ।
वाधामसि त्वा हयंश्व यक्षेवोधा न स्तोममन्धसो मदेषु ॥ १ ॥
- ३१४ योनिष्ट इन्द्र सदने अकारि तमा नृभिः पुरुहूत प्र याहि ।
असो यथा नोऽविता वृधश्चिददो वसुनि ममदश्च सोमैः ॥ २ ॥
- ३१५ अदर्दरुत्तमसृजो वि खानि त्वमणैवान्वद्धानाः अरम्णाः ।
महान्तमिन्द्र पर्वतं वि यद्रः सृजद्वाप अव यद्गानवान्हन् ॥ ३ ॥
- ३१६ सुष्वाणास इन्द्र स्तुमसि त्वा सनिष्यन्तश्चिबुविनृम्ण वाजम् ।
आ नो भर सुवितं यस्य कीना तना त्मना सक्षामात्वोताः ॥ ४ ॥

- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३१७ अयुष्मा ते दक्षिणमिन्द्र हस्तं वसुधो वसुपते वसुनाम् ।
विष्मा हि त्वा गोपतिश्शूर गोनामस्मभ्यं विष्म वृषणश्शूर्ये वाः ॥ ५ ॥
- ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३१८ इन्द्रं नरो नैमधिता हवन्ते यत्पायो युनजते धियस्ताः ।
शूरो नृषाता श्वसश्च काम आ गोमति ब्रजे भजा त्वं नः ॥ ६ ॥
- ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३१९ वयः सुपर्णा उप सेदुरिन्द्रं प्रियमेधा ऋषयो नाधमानाः ।
अप भवान्तमृणुहि पृथि चक्षुर्मुमुक्ष्याऽस्माभिधयेव बद्धान् ॥ ७ ॥
- ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३२० नाके सुपर्णमुप यत्पतन्तश्चवा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा ।
हिरण्यपक्षं वरुणस्य दूतं यमस्य योनौ शकुनं मुरण्यम् ॥ ८ ॥
- ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३२१ ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतः सुरुचो वेन आवः ।
स बुध्न्या उपमा अस्य विष्ठाः सतश्च योनिमसतश्च विवः ॥ ९ ॥
- ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३२२ अपूर्व्या पुरुतमान्यस्मै महे वीराय तवसे तुराय ।
विराजिने वज्रिणे शन्तमानि वचास्स्यस्मै स्थविराय तक्षुः ॥ १० ॥
- इति तृतीया दशतिः ॥ ३ ॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० १३ । उ० १ । पा० ९१ । ट ॥]

[४]

- (१-९) १, २, ४ युवानो मातृजः (ऋ० तिरश्चीराक्षिरसः) ; ३ वृहदुक्तो वामदेवः ; ५ वामदेवोः गोममः ; ६ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ; ७ विश्वामित्रो गाथिनः ; ९ गोरिवीतिः शाक्यः । इन्द्रः ॥ त्रिदुप्, (१ ऋ० विराट्) ॥
- ३२३ अव द्रप्सो अशुमतीमतिष्ठदीयानः कृष्णो दशभिः सहस्रैः ।
आवत्तमिन्द्रः शक्या धमन्तमप स्नीहितं नृमणा अधव्राः ॥ १ ॥
- ३२४ वृत्रस्य त्वा श्वसथादीपमाना विश्वे देवा अजहुर्य सखायः ।
मरुद्गिरिन्द्र सख्यं ते अस्त्वधेमा विश्वाः पृतना जयासि ॥ २ ॥
- ३२५ विशुं दद्राणश्समने बहूना युवानः सन्तं पलितो जगार ।
देवस्य पदय काव्यं महित्वाद्या ममार स ह्यः समान ॥ ३ ॥
- ३२६ त्वरह स्यत्सप्तभ्यो जायमानोऽशत्रुभ्यो अभवः शत्रुरिन्द्र ।
गूढे थावापृथिवी अन्वविन्दो विशुमद्भयो भुवनेभ्यो रणं भाः ॥ ४ ॥
- ३२७ मर्दि न त्वा वज्रिणं भृष्टिमन्तं पुरुषस्मानं वृषभस्थिरस्त्वुम् ॥
करोष्यस्तत्तत्प्रीदुवस्युरिन्द्र सुप्तं वृत्रहणं गृणीषे ॥ ५ ॥

३२८ प्र वो महे महे वृधे भरध्वं प्रचेतसे प्र सुमतिं कृणुष्वम् ।

विशः पूर्वीः प्र चर चर्यणिप्राः

॥ ६ ॥

३२९ शुनहुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्मरे नृतमं वाजसातौ ।

शृण्वन्तमुग्रमृतये समस्तु अन्तं वृत्राणि तक्षितं धनानि

॥ ७ ॥

३३० उदु ब्रह्माण्यैरत भवस्येन्द्रसमये महया वसिष्ठ ।

आ यो विश्वानि भवसा ततानोपभोता म ईवतो वचांसि

॥ ८ ॥

३३१ चक्रं यदस्याप्स्वा निपत्तमुतो तदस्मै मन्विष्यच्छधात् ।

पृथिव्यामतिथितं यदूधः पयो गोष्वध्या ओषधीषु

॥ ९ ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥ ४ ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [१५० १६ । ६० ६ । चा० ७२ । कि ॥]

[५]

(१-१०) १ अरिष्टनेमिस्ताक्षर्यः, २ भरद्वाजः (अ० गगौ भारद्वाजः), ३ विमद ऐन्द्रः, वसुकुक्षः वासुकः (अ० प्राजापत्यो वा) ; ४-६, ९ वामदेवो गौतमः (९ अ० यमी वंशस्वती) ७ विश्वामित्रो गाथिनः, ८ रेणु-
द्वैत्रामित्रः, १० गोतमो राहुगणः ॥ इन्द्रः (अ० १ ताक्षर्यः, ७ पर्वतेन्द्रः, ९ यमो वैवस्वतः) ॥ त्रिष्टुप् ॥

३३२ त्यमू पु वाजिनं देवजुतं सहोवानं तरुतारं रथानाम् ।

अरिष्टनेमि पृतनाजमाशुस्वस्तये ताक्षर्यमिहा हुवेम

॥ १ ॥

३३३ आतारमिन्द्रमवितारमिन्द्रं हवेहवे सुहवः शूरमिन्द्रम् ।

हुवे नु शक्रं पुरुहूतमिन्द्रमिदं हविर्मघवा वैत्विन्द्रः

॥ २ ॥

३३४ यजामह इन्द्रं वज्रदक्षिणः हरीणां रथ्या विव्रतानाम् ।

प्र शमभुमिदोयुवदूषया भुवद्वि सेनाभिर्भयमानो वि राजसा

॥ ३ ॥

३३५ सत्राहणं दाधुषि तुन्नमिन्द्रं महामपारं वृषमसुवज्रम् ।

हन्ता यो वृषः सनितीत वाजं दाता मघानि मघवा सुराधाः

॥ ४ ॥

३३६ यो नो वतुष्यन्नभिदाति मर्त उगणा वा मन्यमानस्तुरो वा ।

क्षिधी युधा शवसा वा तमिन्द्रामी श्याम वृषमणस्त्वोताः

॥ ५ ॥

३३७ यं वृषेषु क्षितयः स्पर्धमाना यं युकेषु तुरयन्तो हवन्ते ।

यं शूरसातो यमपासुपज्जन्यं विप्रासो वाजयन्तो स इन्द्रः

॥ ६ ॥

३३८ इन्द्रापर्वता बृहता रथेन धामीरिष आ बहत्सुवीराः ।

वीतश्चव्यान्वचरेषु देवा चर्धेथां गीमिरिडया मदन्ता

॥ ७ ॥

३३९ इन्द्राय गिरो अनिशितसर्गा अपः प्रैरयत्सगरस्य बुध्नात् ।

यो अक्षणेव चक्रियौ शवीमिर्विष्वक्तस्तम्म पृथिवीमुत धाम्

॥ ८ ॥

३४० आ त्वा सखायः सखा ववृत्युस्तिरः पुरु चिदर्णवा जगम्याः ।

पितुर्नपातमा वधीत वेधा अस्मिन्क्षये प्रतरां दीद्यानः

॥ ९ ॥

३४१ को अद्य युङ्क्ते धुरि गा ऋतस्य शिमीवतो भामिनो दुर्हणायून् ।

आसन्नेषामप्सुबाहो मयोभून्म एषां भुत्यामृणधत्स जीवात्

॥ १० ॥

इति पञ्चमी दक्षतिः ॥ ५ ॥ एकादशः सण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० १८ । ड० ४ । घ० ८६ । ह ॥]

इति त्रिंशद्विंशत्समाप्ता ॥ इति चतुर्थप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[६]

(१-१०) १ मधुच्छन्नाः वैशामित्रः, २ मेत्रा माधुच्छन्दपः, ३, ६ गोतमो राहुगणः, ४ जत्रिमौगः, ५, ८ तिर-
ओरागिरसः, ७ नोपाविधिः काण्वः, ९ विश्वामित्रो गाथिनः, १० तिरओरागिरसः शंभुर्बाह्वस्यो वा ॥

॥ इन्द्रः ॥ मधुच्छन् ॥

३४२ गायन्ति त्वा गायत्रिणोऽचेन्त्यकर्मर्किणः । ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत उद्वरशमिव येमिरे ॥ १ ॥

३४३ इन्द्रं विश्वा अवीमृधन्तसमुद्रव्यचसं गिरः । रथीतमररथीनां वाजानां सत्यपति पतिम् ॥ २ ॥

३४४ इममिन्द्र सुतं पिब ज्येष्ठममर्त्यं मदम् । शुक्रस्य त्वाभ्यक्षरन्धापा ऋतस्य सादने ॥ ३ ॥

३४५ यदिन्द्र चित्र म इदं नास्ति त्वादातमद्विवः । राधस्तन्नो विद्वदस उभयादस्त्या मर ॥ ४ ॥

३४६ भ्रुधी हवै तिरपच्या इन्द्र यस्त्वा सपर्यति । सुवीर्यस्य गोमतो रायस्सुर्थि महाश्वासि ॥ ५ ॥

३४७ असावि सोम इन्द्र ते शविष्ठ धृष्णवा गदि । आ त्वा पूणक्षिः खन्दिप्र शरजः सुयो न रदिमामिः ॥ ६ ॥

३४८ पन्द्र यादि हरिमिषप कण्वस्य सुदुतिम् । दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ७ ॥

३४९ आ त्वा गिरो रथीरिवास्थुः सुतेषु गिर्वेणः । अमि त्वा समवृषत गावो वत्सं न धेनवः ॥ ८ ॥

३५० यतो न्विन्द्र स्तवाम शुद्धं शुद्धेन साक्षा । शुद्धैर्यथैर्वावृषां सशुद्धैराशीर्वात्ममसु ॥ ९ ॥

३५१ यो रथि वो रयिन्तमो यो धुन्धैर्युजवत्तमः । सोमः सुतः स इन्द्र तेऽस्ति स्वधापते मदः ॥ १० ॥

इति षष्ठी दक्षतिः ॥ ६ ॥ द्वादशः सण्डः ॥ १२ ॥ [स्व० ४ । ड० ४ भा० ५४ ॥ जी ॥]

इति सूतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽध्यायः ।

[७]

(१-८) १ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ वामदेवो गौतमः, ३ प्राकपूवो वा, ४ प्रियमेध जाह्नविराजः, ५ प्रगावः काण्वः,
६ इष, वायु जातिभ्यः, ७ संयुर्बार्हस्पत्यः, ८ वामदेवो गौतमः, ९ जेता माधुच्छन्वसः ॥ इन्द्राः, १ मरुताः,
७ दक्षिणा वा ॥ अनुष्टुप् ॥

३५२ प्रत्यस्मै पिपीपते विश्वानि विदुषे भर । अरुक्माय जग्मयेऽपश्चादध्वने नरः ॥ १ ॥
३५३ आ नो वयो वयःशयं महान्तं गह्वरेष्वा महान्तं पूर्वनेष्टाम् । उग्रं वचो अपावधीः ॥ २ ॥
३५४ आ त्वा रथं यथातये सुज्ञाय वर्तयामसि । तुविकूर्मिमृतीष्वहमिन्द्र शविष्ठ सत्पतिम् ॥ ३ ॥
३५५ स पूर्व्यो महोनां वेनः क्रतुमिरानजे । यस्य द्वारा मनुः पिता देवेषु धिय आनजे ॥ ४ ॥
३५६ यदी बहत्त्यारावो भ्राजमाना रयेष्वा । पिबन्तो मदिरे मधु तत्र भवारसि कृण्वते ॥ ५ ॥
३५७ त्वमु वो अग्रहणं गृणीषे शवसस्पतिम् । इन्द्रं विश्वासाहं नरः शविष्ठं विश्ववेदसम् । ॥ ६ ॥
३५८ दक्षिणाव्यो अकारिषं जिष्णोरध्वस्य वाजिनः । सुरभि नो मुखा करत्र न आयूरपि तारिषत् ॥ ७ ॥
३५९ पुरां मिन्दुयुवा कविरमितौजा अजायत । इन्द्रो विश्वस्य कर्मणो धर्तो वज्री पुरुषुतः ॥ ८ ॥
इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [स्व० ५ । उ० २ । वा० ७५ ॥ ७ ॥]

[८]

(१-१०) १, २, ५ प्रियमेध जाह्नविराजः, २, १० वामदेवो गौतमः, ३ मधुच्छन्वा वैशामित्रः, ४ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः,
७ अग्निर्भोमः, ८ प्ररुक्णवः काण्वः, ९ प्रित जाप्यः (क्र० कुत्स जागिरसो वा) ॥ इन्द्राः, (६ क्र० अग्निः)
८ उवाः, ९ विश्वेदेवाः ॥ अनुष्टुप् ॥

३६० अग्र वसिष्ठमभिषं वन्दद्भीरायेन्दवे । धिया वो मेघसातये पुरन्ध्या विवासति । ॥ १ ॥
३६१ कश्यपस्य स्वर्विदो यावाहुः सयुजाविति । ययोविश्वमपि व्रतं यज्ञं धीरा निचाप्य ॥ २ ॥
३६२ अचेत प्राचेता नरः प्रियमेधासो अचेत । अचेन्तु पुत्रका उत पुरमिद् धृष्यवर्चत ॥ ३ ॥
३६३ उक्थमिन्द्राय शरस्यं वर्धनं पुरुनिःपिधे । शक्रो यथा सुतेषु नो रारणत्सव्येषु च ॥ ४ ॥
३६४ विश्वानरस्य वस्पतिमनानतस्य शवसः । एवैश्व चर्षणीनामृती हुवे रथानाम् । ॥ ५ ॥
३६५ स धा यस्ते दिवो नरो धिया मर्तस्य शमतः । जंती स बृहतो दिवो द्विषो अश्वो न तरति ॥ ६ ॥
३६६ विमोष्ट इन्द्र राधसो विश्वी रातिः शतक्रतो । अथा नो विश्वचर्षणे सुहृत्सुवन्न मरुद्वय ॥ ७ ॥
३६७ वयश्चित्ते पतत्रिणो द्विपाक्षतुष्पादर्जुनि । उपः प्रारभ्रतुर्गु दिवो अन्तेभ्यस्परि ॥ ८ ॥
३६८ अमी दे देवा स्थन मध्य आ रोचने दिवः । कञ्च ऋतं कदमृतं का प्रत्ना व आहुतिः ॥ ९ ॥

३६९ ^{१ ३} ऋचं ^{१ २} साम यजामहे ^{३ १ ३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ १० ॥
इति ऋषी दशतिः ॥ ८ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ इत्यनुष्टुभः ॥ [स्व० ७ । उ० ३ । धा० ५४ । जी १]

[९]

(१-११) १ रेभः काश्यपाः, २ सुवेदाः गौतमिः, ३ वामदेवो गौतमः, ४, ७, ८ सत्य अश्विनः, ५ विश्वामित्रो गायनिः, ६ कृष्ण अश्विनः, ९ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, १० मेघातिथिः काण्वः (ऋ० मान्वाला यौववाचः);

११ क्रुस्त अश्विनः ॥ इन्द्रः, ९ धावापृथिवी ॥ जगदी, १ अति जगती, १० महापृथ्विः ॥

३७० विश्वाः पृतना अभिभूतं नरः सजस्ततश्चुरिन्द्रं जजनुश्च राजसे ।

^{१ ३ १ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ १ ॥

३७१ असे दधामि प्रथमाय मन्यवेऽहन्त्यदस्युः नये विवेचनम् ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ २ ॥

३७२ समेत विश्वा आजसा पतिं दिवो य एक इन्द्ररतिथिजनानाम् ।

^{१ ३ १ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ३ ॥

३७३ इमे त इन्द्र ते वयं पुरुषुत ये त्वारभ्य चरामसि प्रभवसो ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ४ ॥

३७४ चर्षणीधृतं मघवानमुक्थ्याऽमिन्द्रं गिरो बृहतीरभ्यनूषत ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ५ ॥

३७५ अन्धा व इन्द्रं मतयः स्वयुवः सध्रीचीर्विश्वा उशतीरनूषत ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ६ ॥

३७६ अमि त्यं मेघं पुरुहूतमृगिमियमिन्द्रं गीर्मिन्दता वस्वो अर्णवम् ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ७ ॥

३७७ त्यं सु मेघं महया स्वर्विदशतं यस्य सुमुखः साकमीरते ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ८ ॥

३७८ घृतवती भुवनानामभिधियोर्वी पृथ्वी मधुदुधे सुपेशसा ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ ९ ॥

३७९ उमे यदिन्द्र रोदसी आपप्राथोवा इव । महान्तं त्वा महीनां सभ्राजं चर्षणीनाम् ।

^{१ २} ऋचं ^{३ १ २ ३ १ २} साम यजामहे ^{३ १ २} याम्यां कर्माणि ^{३ १ २} कृण्वते । ^१ वि ते ^{२४} सदसि राजतो ^{३ ३ ३ १ २} यक्षं देवेषु वक्षतः ॥ १० ॥

३८० प्र मन्दिने पितुमदर्वता वचो यः कृष्णगर्भा निरहन्नुजिभ्यना ।

अवस्यवो वृषणं वज्रदक्षिणं मरुत्वन्तं सखाय्य हुवेमहि ॥ ११ ॥

इति नवम दशतिः ॥ ९ ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० १४ । उ० ७ । पा० ९३ । वि ॥]

॥ इति जगत्स्यः ॥

[१०]

(१-१०) १ नारदः काण्वः; २, ३ गोपूक्त्यश्वसूक्तिनौ काण्वायनौ; ४ पर्वतः काण्वः; ५-७, १० विश्वमना वैवश्वः;

८ नृमेघ जाङ्गिरसः; ९ गोतमो राहुगणः ॥ इन्द्रः ॥ उणिक् ॥

३८१ इन्द्रं सुतेषु सोमेषु क्रतुं पुनीय उक्थ्यम् । विदे वृषस्य वक्षस्य महाहि यः ॥ १ ॥

३८२ तमु अभि प्र गायत पुरुहूतं पुरुण्डुतम् । इन्द्रं गीमीस्तवीषमा विवासत ॥ २ ॥

३८३ ने ने मदं गृणीमसि वृषणं पृष्ठु सासहिम् । उ लोककृत्नुमद्रिचो हरिभियम् ॥ ३ ॥

३८४ यन्सोममिन्द्र विष्णवि यद्वा घ त्रित आप्त्ये । यद्वा मरुत्सु मन्दसे समिन्दुभिः ॥ ४ ॥

३८५ एदु मधोर्मदिन्तरं सिञ्चाभ्यो अन्धसः । एवा हि वीरस्तवते सदावृधः । ॥ ५ ॥

३८६ एन्दुमिन्द्राय सिञ्चत पिपाति सोम्यं मधु । प्र राधांसि चोदयते महित्वना ॥ ६ ॥

३८७ एतो त्विन्द्रं स्तवाम सखायः स्तोम्यं नरम् । कृष्टीयो विश्वा अभ्यस्त्येक इत् ॥ ७ ॥

३८८ इन्द्राय साम गायत विप्राय बृहते बृहत् । ब्रह्मकृते विपश्चिते पनस्यथे ॥ ८ ॥

३८९ य एक इद्विदयते वसु मतीय दाशुपे । ईशानो अग्रतिष्कृत इन्द्रो अङ्ग ॥ ९ ॥

३९० सखाय आ शिषामहे ब्रह्मेन्द्राय वज्रिणे । स्तुष ऊ बु वो नुतमाय धृष्णवे ॥ १० ॥

इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [स्व० १० । उ० ४ । पा० ९२ । सा ॥]

इति चतुर्थप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, चतुर्थः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥

अथ पञ्चमः प्रपाठकः ।

[१]

(१-८) १ प्रगाथो घोरः काण्वः; २ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; ३ नृमेघ जाङ्गिरसः; ४ पर्वतः काण्वः; ५, ७ हरिभ्यदिः

काण्वः; ६ विद्वमना वैवश्वः; ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ॥ इन्द्रः; ५, ७ आदित्याः ॥ उणिक्, ८ विराड्णिक् ॥

३९१ गृणे तदिन्द्र ते शव उपमां देवतातये । यद्धंसि वृत्रमोजसा शचीपते ॥ १ ॥

३९२ यस्य त्यच्छम्बरं मदे दिवोदासाय रन्धयन् । अयंस सोम इन्द्र ते सुतः पिब ॥ २ ॥

३९३ एन्द्र नो गधि प्रिय सत्राजिदगोह्य । गिरिर्न विश्वतः पृथुः पतिर्दिवः ॥ ३ ॥

३९४ य इन्द्र सोमपातमो मदः शविष्ठ चेतति । येना हंसि न्यात्रिणं तमीमहे ॥ ४ ॥

३९५ तुचे तुनाय तत्सु नो द्राघीय आयुर्जीवसे । आदित्यासः समहसः कृणोतन ॥ ५ ॥

- ३९६ वेत्था हि निश्कृतीनां वज्रहस्त परिवृजम् । अहरहः शुन्ध्युः परिपदामिव ॥ ६ ॥
 ३९७ अपामीवामप स्निग्धमप सेधत नुमेतिम् । आदित्यासो युयोतना नो अहसः ॥ ७ ॥
 ३९८ पिवा सोममिन्द्र मन्दतु त्वा यं ते सुपाव ह्येभ्याद्रिः । सोतुर्बाहुभ्यां सुयतो नार्वा ॥ ८ ॥
 इति प्रथमा दशतिः ॥ १ ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ इत्युष्णिहः । [स्व० ५ । उ० २ । धा० ५१ । क ॥]

[२]

(१-१०) सोमसिः काण्वः, ७, ८ नृमेध जागिरसः ॥ इन्द्रः, ३, ६ मरुतः ॥ ककुप् ॥

- ३९९ अघ्रातुष्यो अना त्वमनापिरिन्द्र जनुषा सनादसि । युधेदापित्वमिच्छसे ॥ १ ॥
 ४०० यो न इदमिदं पुरा प्र वस्य अनिनाय तमु व स्तुपे । सखाय इन्द्रमृतये ॥ २ ॥
 ४०१ आ गन्ता मा रिषण्यत प्रस्थावानो माप स्थात समन्यवः । दृढा चिद्यमयिष्णवः ॥ ३ ॥
 ४०२ आ याहायमिन्द्रवेऽश्वपते गोपत उर्वरापते । सोमं सोमपते पिब ॥ ४ ॥
 ४०३ त्वया ह स्विद्युजा वयं प्रति श्वसन्तं वृषम नृवीमहि । सस्ये जनस्य गोमतः ॥ ५ ॥
 ४०४ गावश्चिद्धा समन्यवः सजात्येन मरुतः सबन्धवः । रिहते ककुमो मिथः ॥ ६ ॥
 ४०५ त्वं न इन्द्रा भर ओजो नृम्णशतक्रतो विचर्षणे । आ वीरं पृतनासहम् ॥ ७ ॥
 ४०६ अथा हीन्द्र गिर्वेण उप त्वा काम ईमहे ससुमहे । उदेव ग्मन्त उदमिः ॥ ८ ॥
 ४०७ सीदन्तस्ते वयो यथा गोभ्रीते मयौ मदिरे विवक्षणे । अमि त्वामिन्द्र नोनुमः ॥ ९ ॥
 ४०८ वयमु त्वामपुर्व्यं स्थूरं न कश्चिद्भ्रन्तोऽवस्यवः । वज्रि चित्रहवामहे ॥ १० ॥
 इति द्वितीया दशतिः ॥ २ ॥ पष्ठः खण्डः ॥ १० ॥ इति ककुमः ॥ [स्व० २ । उ० २ । धा० ४१ । छ ॥]

[३]

(१-१०) १-८ गोतमो (सम्मदो वा) राहुगणः, ९ त्रिवः आपवः (अ० कुस जागिरतो वा); १० ववस्युरा-
 त्रैयः ॥ इन्द्रः, ९ विष्वेदेवाः, १० आश्विनौ ॥ पंक्तिः ।

- ४०९ स्वादोरित्था विधूवतो मधोः पिबन्ति गौर्यः ।
 या इन्द्रेण सयावरीर्षुणा मदन्ति शोमथा वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ १ ॥
 ४१० इत्था हि सोम इन्मदो ब्रह्म उकार वधेनम् ।
 शविष्ठ वज्रिजोजसा पृथिव्या निः शशा अहिमचेन्ननु स्वराज्यम् ॥ २ ॥
 ४११ इन्द्रो मदाय वावुधे शवसे वृत्रहा नृभिः ।
 तमिन्महत्स्वाजिषूतिमर्मे हवामहे स वाजेषु प्र नोऽविषत् ॥ ३ ॥

४२२ भद्रं नो अपि चातय मनो दक्षसुत क्रतुम् ।
अथा ते सख्ये अन्धसो वि वो मदे रणा गावो न यवसे विवक्षसे ॥ ४ ॥

४२३ कृत्वा महा९ अनुष्वधं भीम आ वावृते शवः ।
अथ ऋष्व उपाकयोनि शिरी हरिषां दधे हस्तयोर्विप्रमायसम् ॥ ५ ॥

३२४ स घा तं वृषण९ रथमधि तिष्ठाति गोविदम् ।
यः पात्र९ हारियोजनं पूर्णमिन्द्राचिकेतंति योजा न्विन्द्र ते हरी ॥ ६ ॥

४२५ अग्निं तं मन्ये यो वसुरस्तं यं यन्ति धेनवः ।
अस्तमर्वन्त आशवोऽस्तं नित्यासो वाजिन इष९ स्तोतुभ्य आ भर ॥ ७ ॥

४२६ न तमर्हो न दुरितं देवासो अष्ट मर्त्यम् ।
सजोषसो यमर्यमा मित्रो नयति वरुणो अति द्विषः ॥ ८ ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥ ४ ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० ७ । उ० ३ । बा० ५७ । जे ॥]
इति पंचमः ॥

[५]

(१-१०) ऋण-व्रतवस्तुः (ऋ० १, ३-५, १० जग्नेयो धिष्ण्या देवराः; २, ६, इवरणवैष्णः, व्रतवस्तुः पौरुकुस्तः) ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ८ वामदेवो गौतमः ॥ पवमानः सोमः, ७ मरुतः, ८ वसिः ९ वाजिनः ॥

द्विपदा विराट्, ८ पदपांक्तिः, ९ पुरडण्णिकः, २, ६ त्रिपदा अनुष्टुप्पिपीठिकामध्या ॥

४२७ परि प्र धन्वेन्द्राय सोम स्वादुमित्राय पूष्णे भगाय ॥ १ ॥

४२८ पर्यै पु प्र धन्व वाजसातये परि वृत्राणि सक्षणिः । द्विषस्तरध्या ऋणया न ईरसे ॥ २ ॥

४२९ पवस्व सोम महान्तसमुद्रः पिता देवानां विश्वाभि धाम ॥ ३ ॥

४३० पवस्व सोम महे दक्षायाभ्वो न निको वाजी धनाय ॥ ४ ॥

४३१ इन्द्रः पविष्ट चारुमदायापामुपस्थे कविर्मगाय ॥ ५ ॥

४३२ अनु हि त्वा सुत९ सोम मदामसि महे समर्थराज्ये । वाजा९ अभि पवमान प्र गाहसे ॥ ६ ॥

४३३ क ई व्यक्ता नरः सनीडा रुद्रस्य मयी अथा स्वभ्याः ॥ ७ ॥

४३४ अग्ने तमद्याभ्वं न स्तोमैः क्रतु न भद्र९ हृदिस्पृशम् । ऋष्यामा त ओहैः ॥ ८ ॥

४३५ आधिर्मयी आ वाजं वाजिनो अगमं देवस्य सवितुः सवम् । स्वर्गा९ अर्वन्तो जयत ॥ ९ ॥

४३६ पवस्व सोम शुम्नी सुधारो महा९ अवीनामनुपूर्व्यः ॥ १० ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० ८ । उ० २ । बा० ३५ । उ ॥]
इति पंचमपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[६]

(१-१०) असदस्युः, ७ संवत् आंगिरसः ॥ इन्द्रः, ६ विश्वेदेवाः, ७ उषाः ॥

द्विपदा विराद् ॥

- ४३७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ १ २} विश्वतोदावन्विभ्वतो न आ भर य त्वा शविष्ठमीमहे ॥ १ ॥
- ४३८ ^{३ २ ३ २ ३ ३ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ २} पप ब्रह्मा य ऋत्विग्य इन्द्रो नाम भुतो गृणे ॥ २ ॥
- ४३९ ^{३ २ ३ १ २ ३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अकरोवर्धयन्नहये हन्तवा उ ॥ ३ ॥
- ४४० ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} अनवस्ते रथमश्वाय तक्षुस्त्वष्टा वज्रं पुरुहूत युमन्तम् ॥ ४ ॥
- ४४१ ^{३ ३ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ २ २ १ २ ३ १ २ ३ १} शं पदं मघं रयीषिणो न काममव्रतो हिनोति न स्पृशद्रयिम् ॥ ५ ॥
- ४४२ ^{२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ५ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सदा गावः शुचयो विश्वधायसः सदा देवा अरेपसः ॥ ६ ॥
- ४४३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ याहि वनसा सह गावः सचन्त वर्तनि यदूधमिः ॥ ७ ॥
- ४४४ ^{१ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} उप प्रश्ने मधुमति क्षियन्तः पुष्येम रयि धीमहे त इन्द्र ॥ ८ ॥
- ४४५ ^{१ २ ३ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} अर्चन्त्यकं मरुतः स्वर्का आ स्तोमति भुतो युवा स इन्द्रः ॥ ९ ॥
- ४४६ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्र व इन्द्राय वृत्रहन्तमाय विप्राय गायं गायत सं जुजोषते ॥ १० ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥ ६ ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ७ । ड० २ । आ० ४२ । छ० ॥]

[७]

(१-१०) १ पृषधः काण्वः, २, ३, ४ वन्धुः सुवधुः भुतवन्धुर्विप्रयन्धुश्च क्रमेण गोपायना कौपायना वा; ५ संवत् आंगिरसः; ६ सुवन आत्थ्यः; सावनो वा मौवनः; ७ कषर ऐरूः; ८ मरद्वाजो वार्हस्पत्यः; ९ आत्रेयः; १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ॥ अग्निः; ५ उषाः; ६, ७, ९ विश्वेदेवाः; ३, ४, ८, १० इन्द्रः ॥ द्विपदा

विराद्, १० एकपदा ॥

- ४४७ ^{१ २ ३ १ २ ३ २ ३ ३ १ २} अचेत्यग्निश्चिकितिर्हव्यवाङ् सुमद्रथः ॥ १ ॥
- ४४८ ^{२ ३ १ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} अग्ने त्वं नो अन्तम उत त्राता शिवो भुवो वरूथ्यः ॥ २ ॥
- ४४९ ^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} भगो न चित्रो अग्निर्महोनां दधानि रत्नम् ॥ ३ ॥
- ४५० ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} विश्वस्य प्र स्तोम पुरो वा सन्यदि वेह नूनम् ॥ ४ ॥
- ४५१ ^{३ २ ३ ३ २ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उषा अप स्वसुष्टमः सं वर्तयति वर्तनि सुजातता ॥ ५ ॥
- ४५२ ^{३ २ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इमा नु कं भुवना सीपधेमेन्द्रश्च विश्वे च देवाः ॥ ६ ॥
- ४५३ ^{२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वि स्तुतयो यथा पथा इन्द्र त्वद्यन्तु रातयः ॥ ७ ॥
- ४५४ ^{४ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अया वाजं देवदितः सनेम मदेम शतहिमाः सुवीराः ॥ ८ ॥

४५५ ऊर्जा मित्रो वरुणः पिन्वतेडाः पीचरीमिपं कृणुही न इन्द्र ॥ ९ ॥

४५६ इन्द्रो विश्वस्य राजति ॥ १० ॥

इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० ५ । उ० ४ । भा० ४१ । अ ॥]

[८]

(१-१०) १, १० गृह्यमदः क्षौलकः; २ गौरांगिरसः; ३, ५, ९, पुरुषेयो देवोदासिः; ४ रेमः काद्वपः;
५ पवयामसद्विषेयः; ७ अनानतः पारुषेयिः; ८ नकुलः ॥ १, ३, ४, १० इन्द्रः; २ सूर्यः; ५ विश्वेदेवाः; ६ मरुतः;
७ पवमानः सोमः; ८ सविता, ९ अग्निः ॥ १, १० अष्टिः (१० अतिशक्ती वा) ; ३, ५, ७-९ अलष्टिः;
२, ४, ६, अतिजगती (अष्टिर्वा !) ॥

४५७ विकटुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुग्मस्तृम्पत्सोममपिवद्विष्णुनां सुतं यथावशम् ।
स इममाद महि कर्म कर्तव्ये महामुरुः सैनसन्धदेवो देवः सत्य इन्द्रः सत्यमिन्द्रम् ॥ १ ॥

४५८ अयं सहस्रमानवो दशः कवीनां मतिज्योतिर्विधर्म ।
ब्रह्मः समीचीरुपसः समैरयदरोपसः सचेतसः स्वसरे मय्युमन्तश्चिता गोः ॥ २ ॥

४५९ एन्द्र याहुप नः परावतो नायमच्छा विदधानीव सत्यतिरस्ता राजेव सत्यतिः ।
हवामहे त्वा प्रयस्वन्तः सुतेष्वा पुत्रासो न पितरं वाजसातये मंहिष्ठे वाजसातये ॥ ३ ॥

४६० तमिन्द्रं जोहवीमि मधवानमुग्रं सत्रा दधानमप्रतिष्कृतं श्रवांसि भूरि ।
मंहिष्ठो गीमिरा च यज्ञियो वर्तते राये नो विश्वा सुपथा कृणोतु वज्री ॥ ४ ॥

४६१ अस्तु औषट् पुरो अग्नि धिया दध आ नु त्यच्छर्भो दिव्यं वृणीमहे इन्द्रवायू वृणीमहे ।
यद्वाणा विवस्वते नाभा सन्दाय नव्यसे । अध प्र नूनमुप यन्ति धीतयो देवाः अच्छा न धीतयः ५

४६२ प्र वो महे मतयो यस्तु विष्णवे मरुत्वते गिरिजा ण्वयामरुत् ।
प्र शशीय प्र यज्यवे सुखादये तवसे भन्ददिष्टये धुनिग्रताय शवसे ॥ ६ ॥

४६३ अया रुचा हरिण्या पुनानो विश्वा द्वेषांसि तरति सयुग्मभिः सरो न सयुग्मभिः ।
धारा पृथस्य रोचते पुनानो अरुषो हरिः । विश्वा यद्रपा परिग्रास्युक्त्रभिः सप्तास्येभिर्ऋक्भिः ॥ ७ ॥

४६४ अग्नि त्वं देवः सवितारमौण्योः कविकृतुमर्चामि सन्यसवः रत्नधाममि प्रियं मतिम् ।
ऊर्वा यस्यामतिर्मा अदिशुतन्सवीमनि हिरण्यपाणिगमितीतं सुकृतुः कृपा स्वः ॥ ८ ॥

४६५ अग्निश्चोतारं मन्ये दास्वन्तं वसोः सुनुं सहसो जातवेदसं विप्रं न जातवेदसम् ।

य ऊध्वेया स्वधरो देवो देवाच्या कृपा । धृतस्य विभ्राष्टिमनु शुक्रशोचिष आजुह्वानस्य सर्पिषः ॥९॥

४६६ तव त्यज्ये नृतोऽप इन्द्र प्रथमं पूज्यं दिवि प्रवाक्यं कृतम् ।

यो देवस्य शवसा प्रारिणा अमु रिणक्षपः । भुवो विश्वमभ्यदेवमोजसा विदेदूर्जश्शतक्रतुर्विदेद्विषम् १०

[स्व० ३ उ० १ भा० १० । ट ॥]

इति अष्टमी दशतिः ॥८॥ द्वादशः खण्डः ॥१२॥ इत्यैन्द्रं पर्वं काण्डं वा समाप्तम् ॥ इति चतुर्थोऽध्यायः ॥३॥

पेन्द्रकाण्डे ।

गायत्र्यः ११५-२३२ (११८)

तत्र १५५ 'यान्तं' इत्यनुष्टुप् ।

बृहत्याः १३३-३१२ (८०)

मिष्टुमः ३१३-३४१ (२८)

तत्र ३१८ 'प्र वो' इति त्रिपाद्विराट् ।

अनुष्टुभः ३४२-३६९ (२८)

जगात्स्यः ३७०-३८० (११)

तत्र ३७९ 'उमे यदिन्द्रे'ति महार्पणिकः ।

उष्णिहः ३८१-३९८ (१८)

तत्र ३९८ 'पित्रे'ति विराट् ।

ककुभः ३९९-४०८ (१०)

यंक्तवः ४०९-४२६ (१८)

तत्र ४२६ 'नतमि' लुपरिष्टादृहती ।

द्विपदाः ४२७-४५५ (२९)

[तत्र ४२८; ४३२; ४३४; ४३५ अनुष्टुबादयस्तत्रैवोक्ताः]

जलघ्न्याः ४५६-४६६ (११)

तत्र ५६६ 'इन्द्रो विश्वस्ये'ति कपदा ।

३५२

पेन्द्रकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ३५२

आग्नेयकाण्डस्य ,, ,, ११४

सर्वयोगः ४६६

अथ पावमानं काण्डम् ।

अथ पञ्चमोऽध्यायः ।

[९]

(१-१०) १, ४ जमदीयुराक्षिरसः, २ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ३ भृगुर्वाकृणिर्जमदमिर्गर्गवो वा; ५ त्रित जात्यः, ६ कश्यपो मारीचः, ७ जमदग्निर्गर्गः, ८ हवच्युत जागस्त्यः, ९, १० जलितः काश्यपो देवलो वा ॥

पवमानः सोमः ॥ गायत्री ॥

४६७ उवा ते जातमन्धसो दिवि सन्मया ददे । उग्रशर्म महि ध्रुवः ॥ १ ॥

४६८ स्वादिष्टया मदिष्टया पवस्व सोम धारया । इन्द्राय पातवे सुतः ॥ २ ॥

४६९ वृषा पवस्व धारया मरुत्वते च मत्सरः । विश्वा दधान ओजसा ॥ ३ ॥

४७० यस्ते मदो वरेण्यस्तेना पवस्वान्धसा । देवावीरवशश्चहा ॥ ४ ॥

४७१ तिस्रो वाच उदीरते गावो मिमन्ति धेनवः । हरिरेति कनिकदत् ॥ ५ ॥

४७२ इन्द्रायेन्दो मरुत्वते पवस्व मधुमत्तमः । अकस्य योनिमासदम् ॥ ६ ॥

४७३ असाव्यश्शर्मदायाप्सु दक्षो गिरिष्ठाः । इयेनो न योनिमासदत् ॥ ७ ॥

४७४ पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे । मरुत्रयो गायवे मदः ॥ ८ ॥

४७५ परि स्वानो गिरिष्ठाः पवित्रे सोमो अक्षरत् । मदेषु सर्वथा असि ॥ ९ ॥

४७६ परि प्रिया दिवः काविर्वयाश्सि नप्योर्हितः । स्वानैर्याति कविर्कतुः ॥ १० ॥

इति पञ्चमी द्वाविः ॥ ९ ॥ प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [स्व० ६ । उ० ३ पा० ४२ । गा ॥]

[१०]

(१-१०) १ (कविर्गर्गवो) इयावाच आत्रेयः, २ त्रित जात्यः, ३, ८ जमदीयुराक्षिरसः, ४ भृगुर्वाकृणिर्जमदमिर्गर्गवो वा, ५, ६ कश्यपो मारीचः, ७ मिथुनिः काश्यपः, ९, १० जलितः काश्यपो देवलो वा ॥

पवमानः सोमः ॥ गायत्री ॥

४७७ प्र सोमासो मदच्युतः अयसे नो मघोनाम् । सुता विदथे अक्रमुः ॥ १ ॥

४७८ प्र सोमासो विपश्चितोपो नयन्त ऊर्मेयः । वनानि महिया इव ॥ २ ॥

४७९ पवस्वेन्दो वृषा सुतः कृषी नो यशसो जने । विश्वा अप द्विपो जहि ॥ ३ ॥

४८० वृषा ह्यसि भानुना शुमन्तं त्वा हवामहे । पवमान स्वर्देशम् ॥ ४ ॥

४८१ इन्द्रुः पविष्ट चेतनः प्रियः कवीनां मतिः । सृजदध्वर्ययीवि ॥ ५ ॥

४८२ अखक्षत प्र वाजिनो गव्या सोमासो अश्वया । शुक्रासो वीरयाशवः ॥ ६ ॥

४८३ पवस्व देव आयुषगिन्त्रं गच्छतु ते मदः । वायुमा रोद्ध धर्मणा ॥ ७ ॥

४८४ पवमानो अजीजनदिवश्चित्रं न तन्यतुम् । ज्योतिर्वैश्वानरं बृहत् ॥ ८ ॥

४८५ परि स्वानास इन्द्रो मदाय बहूणा गिरा । मधो अर्पन्ति धारया ॥ ९ ॥

४८६ परि प्रासिष्यदत्कविः सिन्धोरुमावधि भितः । कार्द विभ्रत्युदस्पृहम् ॥ १० ॥

इति दशमी दशतिः ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ [स्व० ११ । उ० ना । धा० ४९ । हो ॥]

इति पञ्चमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः, पञ्चमः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ५ ॥

[१]

अथ षष्ठप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ ६ ॥

(१-१०) १, ८, ९ जमहीधुरागिरसः; २ बृहन्मतिपक्रिरसः; ३ जमदग्निर्भागवः; ४ प्रभूवसुरागिरसः; ५ मेधाति-
तिथिः काश्यपः; ६, ७ निधुविः काश्यपः; १० उच्य्य आगिरसः ॥ पवमानः सोमः ॥ गायत्री ॥

४८७ उपो खु जातमन्तुरं गोमिमेकं परिष्कृतम् । इन्दुं देवा अयासिषुः ॥ १ ॥

४८८ पुनानो अक्रमीदमि विद्वा मृधो विचर्षणिः । शुष्मन्ति विप्रं धीतिमिः ॥ २ ॥

४८९ आविशन्कलशश्च सुतो विद्वा अर्षेभामि श्रियः । इन्दुरिन्द्राय धीयते ॥ ३ ॥

४९० असजि रथ्यो यथा पवित्रे चम्बोः सुतः । कार्मन्वाजी न्यक्रमीत् ॥ ४ ॥

४९१ प्र यद्वावो न भूण्यस्त्वेवा आयासो अक्रमुः । घ्नन्तः कृष्णामप त्वचम् ॥ ५ ॥

४९२ अपघ्नन्पवसे मृधः क्रतुवित्सोम मत्सरः । नुदस्वादेवयुं जनम् ॥ ६ ॥

४९३ अया पवस्व धारया यथा सूर्यमरोचयः । दिन्वानो मानुषीरपः ॥ ७ ॥

४९४ स पवस्व य आविथेन्द्रं वृत्राय हन्तवे । वज्रिवाँसं महीरपः ॥ ८ ॥

४९५ अया वीती परि झव यस्त इन्दो मदेष्वा । अवाहभवतीर्नव ॥ ९ ॥

४९६ परि युक्षः सनद्रथि भरद्वाजो नो अन्धसा । स्वानो अर्षे पवित्र आ ॥ १० ॥

इति षष्ठमा दशतिः ॥ ११ । तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० ९ । उ० ६ । धा० ३५ । वृ ॥]

[२]

१-१४) १ मेधातिथिः काश्यपः; २, ७ भृगुवर्णणिर्जमदग्निर्भागवो वा; ३ उच्य्य आगिरसः; ४ अवत्सारः काश्यपः;

५ निधुविः काश्यपः; ६, १० जसितः काश्यपो देवलो वा; ८, ९ कश्यपो मारीचः; ११ कविर्भागवः; १२

जमदग्निर्भागवः; १३ जयास्य आगिरसः; १४ जमहीधुरागिरसः ॥ पवमानः सोमः ॥ गायत्री ॥

४९७ अचिक्रददृषा हरिर्महाग्नित्रो न दशतः । सरसूर्येण दिद्युते ॥ १ ॥

४९८ आ ते दक्षं मयोभुवं वह्निमया वृणीमहे । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ २ ॥

४९९ अज्वयो अद्रिमिः सुतः सोमं पवित्र आ नय । पुनाहीन्द्राय पातवे ॥ ३ ॥

५०० तरत्स मन्दी धावति धारा सुतस्यान्धसः । तरत्स मन्दी धावति ॥ ४ ॥

- ५०१ आ पवस्व सहस्रिणः रयिः सोम सुवीर्यम् । अस्मे अवारसि धारय ॥ ५ ॥
- ५०२ अनु प्रत्नास आयवः पदं नवीयो अक्रमुः । क्वे जनन्त सूर्यम् ॥ ६ ॥
- ५०३ अर्षा सोम धुमन्तमोमि द्रोण्यानि रोक्वत् । सीदन्त्योनौ वनेष्वा ॥ ७ ॥
- ५०४ वृषा सोम धुमाः अंसि वृषा देव वृषव्रतः । वृषा धर्माणि दध्निषे ॥ ८ ॥
- ५०५ इषे पवस्व धारया सृज्यमानो मनीषिभिः । इन्दो क्वाभि गा इहि ॥ ९ ॥
- ५०६ मन्द्रया सोम धारया वृषा पवस्व देवयुः । अग्न्या वारिमिरस्मयुः ॥ १० ॥
- ५०७ अया सोम सुकृतया महान्तसन्नभ्यवर्धयाः । मन्दान इदृषायसे ॥ ११ ॥
- ५०८ अयं विचर्येणाहितः पवमानः स चेतति । हिन्वान् आयं बृहत् ॥ १२ ॥
- ५०९ प्र न इन्दो महे तु न ऊर्मि न विभ्रदर्षसि । अमि देवाः अयास्यः ॥ १३ ॥
- ५१० अपन्नपवते सृषोप सोमो अराजः । गच्छभिन्तस्य निष्कृतम् ॥ १४ ॥

इति द्वितीया वक्रतिः ॥ २ ॥ चतुर्थः काण्डः ॥ ४ ॥ [स्व० १५ । उ० २ । धा० ५७ । जो ॥]

इति गायत्र्यः ॥

[३]

(१-१२) सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अत्रिर्जौमः, ५ विश्वामित्रो गायनिः, ६ जमदग्निर्मर्गवः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः) पवमानः सोमः ॥ बृहती ॥

- ५११ पुनानः सोम धारयापो वसानो अर्षसि । आ रत्नधा योनिमृतस्य सीदस्युत्सो देवो हिरण्ययः ॥ १ ॥
- ५१२ परीतो विश्रुता सुतः सोमो य उत्तमः हविः । दधन्वा यो नयो अन्स्वाऽन्तरा सुपाव सोममद्रिभिः २
- ५१३ आ सोम स्वानो अद्रिभिस्तिरो वाराण्यव्यया । जनो न पुरि चम्बोर्विशदरिः सदो वनेषु दध्निषे ॥ ३ ॥
- ५१४ प्र सोम देववीतये सिन्धुने पिब्ये अर्णसा । अंशोः पयसा मद्विरो न जागृविरच्छा कोशं मधुश्च्युतम् ४
- ५१५ सोम उ प्वाणः सोढुमिरवी णुमिरवीनाम् । अभ्येव हरिता याति धारया मन्द्रया याति धारया ५
- ५१६ तवाहः सोम रारण सख्य इन्दो दिवेदिवे । पुरुणि बभ्रो नि चरन्ति मामव परिधीरति तार इहि ॥ ६ ॥
- ५१७ सृज्यमानः सुदस्त्याः समुद्रे वाचमिन्वसि । रयि पिशङ्ग बहुलं पुरुस्पृहं पवमानान्मर्यसि ॥ ७ ॥
- ५१८ अमि सोमास आयवः पवन्ते मद्यं मदम् । समुद्रस्याधि विष्टपे मनीषिणो मत्सरासो मदच्युतः ॥ ८ ॥
- ५१९ पुनानः सोम जागृविरग्न्या वारिः परि प्रियः । त्वं विप्रो असवोऽङ्गिरस्तम मध्वा यक्षं मिमिक्ष णः ॥ ९ ॥
- ५२० इन्द्राय पवते मदः सोमो मरुत्वते सुतः । सहस्रधारो अत्यव्यमर्षति तमी मृजन्त्यायवः ॥ १० ॥
- ५२१ पवस्व बाजसातमोमि विश्वानि वार्या । त्वः समुद्रः प्रथमे विधर्मं देवेभ्यः सोम मत्सराः ॥ ११ ॥

५२२ पवमाना असृक्षत पवित्रमति धारया । मरुत्वन्तो मत्सरा इन्द्रिया ह्या मेधामभि प्रयासि च ॥ १२ ॥
इति तृतीया दशतिः ॥ ३ ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ इति बृहदः ॥ स्व० १९ । उ० ३ । जा ९१ । व ॥

[४]

(१-१०) १, ९ उशाना काश्यः; २ वृषगणो वासिष्ठः; ३, ७ पराशरः काक्यः; ४, ६ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ५, १०
प्रतर्द्वो देवोदासिः; ८ प्रस्कण्वः काण्वः ॥ पवमानः सोमः ॥ त्रिष्टुप् ॥

५२३ प्र तु ब्रुव परि कोशं नि षीद नृभिः पुनानो अभि वाजमर्ष ।
अश्वं न त्वा वाजिनं मर्जयन्तोऽच्छा बही रशानाभिर्नयन्ति ॥ १ ॥

५२४ प्र काव्यमुशनेव ब्रुवाणो देवो देवानां जनिमा विवक्ति ।
महिप्रतः शुचिबन्धुः पावकः पदा वराहो अभ्येति रेभन् ॥ २ ॥

५२५ तिस्रो वाच ईरयति प्र वक्षिर्धृतस्य धीतिं ब्रह्मणो मनीषाम् ।
गावो यन्ति गोपतिं पुच्छमानाः सोमं यन्ति मत्तयो वावशानाः ॥ ३ ॥

५२६ अस्य प्रेषा ह्रमना पूयमानो देवो देवेभिः समपूक्त रसम् ।
सुतः पवित्रं पर्येति रेभन् मितेव सद्यः पशुमन्ति होता ॥ ४ ॥

५२७ सोमः पवते जनिता मतीनां जनिता दिवो जनिता पृथिव्याः ।
जनिताग्नेजनिता सूर्यस्य जनितेन्द्रस्य जनितोत विष्णोः ॥ ५ ॥

५२८ अभि त्रिपृष्ठं वृषणं वयोधामङ्गोषिणमवावशन्त वाणीः ।
वना वसानो वरुणो न सिन्धुर्वि रत्नधा दयते वार्याणि ॥ ६ ॥

५२९ अक्रात्समुद्रः प्रथमे विधर्मे जनयन् प्रजा भुवनस्य गोपाः ।
वृषा पवित्रे अधि सानो अव्ये बृहत्सोमो वावृथे स्वानो अद्रिः ॥ ७ ॥

५३० कनिकान्ति हरिरा सृज्यमानः सीदन्वनस्य जठरे पुनानः ।
नृभिर्यतः कृणुते निर्णिजं गामतो मतिं जनयत स्वधामिः ॥ ८ ॥

५३१ पप स्य ते मधुमा इन्द्र सोमो वृषा वृष्णः परि पवित्रे अक्षाः ।
सहस्रदाः शतदा भूरिदावा शश्वत्तमं बहिरा वाज्यस्थात् ॥ ९ ॥

५३२ पवस्व सोम मधुमा ऋतावापो वसानो अधि सानो अव्ये ।
अव द्रोणानि घृतवन्ति रोह मद्विन्तमो मत्सर इन्द्रपानः ॥ १० ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥ ४ ॥ षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [स्व० १८ । उ० ३ । जा० ८७ । उ० ३]

[५]

(१-१२) १ प्रसवद्वानो देवोदासिः, २, १० पराशरः शाकल्यः, ३ इन्द्रप्रमत्तिर्वासिष्ठः, ४ बसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ५ कर्णभृद्वासिष्ठः, ६ नोधा गौतमः, ७ कण्वो धौरः, ८ मन्थुर्वासिष्ठः, ९ कृतस नात्रिस्तः, ११ कश्यपो मारीचः

१२ प्रस्कण्वः काण्वः ॥ पवमानः सोमः ॥ त्रिष्टुप् ॥

५.३३ प्र सेनानीः शूरो अग्रे रथानां गव्यञ्जेति हर्षते अस्य सेना ।

३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ ३ १ २ ३ १ २
भद्रान् कृण्वन्निन्द्रहवांत्सखिम्य आ सोमो वखा रभसानि वसे ॥ १ ॥

५३४ प्र ते धारा मधुमतीरसुग्रन्वारं यत्पूतो अत्येव्यव्यम् ।

पवमान पवसे धाम गोनां जनयत्सूर्यमपित्वो अर्कः । ॥ २ ॥

५३५ प्र गायताभ्यर्चाम देवांत्सोमश्हिनीत महते धनाय ।

31 १ २ ३ २३२ ३ १ २ ३१ २ ३१ २
स्वादुः पवतामति वारमव्यमा सीदतु कलशं देव इन्दुः । ॥ ३ ॥

५३६ प्र हिन्वानो जनिता रोदस्यो रथो न वाजः सनिषन्नयासीत् ।

इन्द्रं गच्छन्नायुधा सःशिशानो विश्वा वसु हस्तयोरावधानः ॥ ४ ॥

५३७ तक्षचदी मनसो वेनतो वाग् ज्येष्ठस्य धर्मे द्युक्षोरनीके ।

१ २ ३ २३ १ २ ३ २४ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २
आदीमायन्वरमा वावशाना जुष्टं पतिं कलशे गाव इन्दुम् ॥ ५ ॥

५३८ साकमुक्षो मज्ज्यन्त स्वसारो दश धीरस्य धीतयो धनुर्ग्रीः ।

हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न वाजी ॥ ६ ॥

५३९ अधि यदस्मिन्वाजिनीव शुभः स्पर्धन्ते धियः सूरै न विशः ।

अपो वृणानः पवते कवीयान्त्रजं न पशुवर्धनाय मन्म ॥ ७ ॥

५४० इन्दुर्वाजी पवते गोन्योधा इन्द्रे सोमः सह इन्वन्मदाय ।

हन्ति रक्षो बाधते पर्यराति वरिवस्कृण्वन्वृजनस्य राजा ॥ ८ ॥

५४१ अया पवा पवस्वैना वसूनि मांश्चत्व इन्दो सरसि प्र धन्व ।

३ १ ३ २ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १
ब्रह्माश्विघस्य वातो न जूर्ति पुरुमेधाश्चित्तकवे नरं धात् ॥ ९ ॥

५४२ ^{३१}महत्तत्सोमो ^{२१}महिषश्चकारापां ^{३१२}यद्गर्भोवृणीत ^{३१}देवान् ।

१२ ३ १ ३ १ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २
अदधादिन्द्रे पवमान ओजोजनयत्सूय ज्योतिरिन्दुः ॥ १० ॥

५४३ असर्जि वक्वा रथ्ये यथाजौ धिया मनोता प्रथमा मनीषा ।

२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
दश स्वसारो अधि सानो अव्ये मृजान्ति वह्निः सदनैष्वच्छ ॥ ११ ॥

५४४ अपामिवैदूर्यस्तर्तुराणाः प्र मनीषा ईरते सोममच्छ ।

नमस्यन्तीरुप च यन्ति सं चाच विशन्त्युशतीरुशन्तम्

॥ १२ ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [स्व० १९ । उ० ३ । आ० ८२ । वा ॥]

इति शिष्टमुक्तम् ॥ इति पञ्चमपाठकस्य प्रथमोऽर्थः ॥ ६ ॥

[६]

(१-९) १ अन्धीयुः इयावाभिः; २ नहुषो मानवः; ३ ययाविर्नाहुषः; ४ मजुः सांबरणः; ५, ६ अम्बरीषो वार्षागिरः क्रजिन्वा भारद्वाजः; ६, ७ रेमसूत काश्यपौ; ९ प्रजापतिर्वैश्वामित्रो वाच्यो वा ॥ पचमानः सोमः अनुष्टुप्; ७ बृहती ॥

अथ षष्ठमपाठकस्य द्वितीयोऽर्थः ॥ ६ ॥

५४५ पुरोजिती वो अन्धसः सुताय मादयित्तवे । अप श्वानः अथिष्टन सन्नायो दीर्यजिह्वम् ॥ १ ॥

५४६ अयं पूषा रयिर्भगः सोमः पुनानो अर्पति । पतिर्विध्वस्य भूमनो व्यस्यद्रोदसी उमे ॥ २ ॥

५४७ सुतासो मधुमत्तमाः सोमा इन्द्राय मन्दिनः । पवित्रवन्तो अक्षरन् वैवान् गच्छन्तु वो मवाः ॥ ३ ॥

५४८ सोमाः पवन्त इन्द्रोऽस्मभ्यं गातुचित्तमाः । मित्राः स्वाना अरेपसः स्वाध्यः स्वर्विदः ॥ ४ ॥

५४९ अमी नो वाजसातमः पयिर्मर्षं शतस्पृहम् । इन्दो सहस्रमर्षसं तुविद्युन्नं विभासहम् ॥ ५ ॥

५५० अमी नवन्ते अद्बुहः प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् । वत्सं न पूर्वं आयुनि जातः विहन्ति मातरः ॥ ६ ॥

५५१ आ ह्येताय धृष्णवे धनुश्छन्ति पौर्यस्यम् । शुक्रा वि यन्त्यसुराय विणिजे विषामग्रे महीयुवः ७

५५२ परि त्यह्येतः शरिं वक्तुं पुनन्ति वारेण । यो देवान् विध्वंस्य इत्परि मदेन सह गच्छति ॥ ८ ॥

५५३ प्र सुन्वानायान्धसो मतो न वष्ट तद्वचः । अप श्वानमराघसः हता मक्षं न ध्रुगवः ॥ ९ ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥ ६ ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० १० । उ० ५ । आ० ६१ । म ॥]

इत्यनुष्टुभः (एका बृहती) ॥

[७]

(१-१२) १-३, ५ कविर्मागवः; ४, ६ सिकता निवावरी; ७ रेणुर्वैश्वामित्रः; ८ वेनो भार्यवः; ९ वसुभारद्वाजः;

१० वसुभिर्शालन्दः; ११ युक्षमदः शौनकः; १२ पवित्र आक्षिरसः ॥ पचमानः सोमः ॥ अगरी ॥

५५४ अमि प्रियाणि पवते चनोहितो नामानि यक्षो अथि येषु वर्धते ।

आ सूर्यस्य बृहती बृहन्नधि रथं विष्वज्जमरुहद्विचक्षणः ॥ १ ॥

५५५ अचोदसो नो धन्वन्तिवन्दवः प्र स्वानासो बृहदेवेषु हरयः ।

वि चिदश्नाना इषयो अरातयोऽर्यो नः सन्तु सनिपन्तु नो धियः ॥ २ ॥

५५६ एषं प्र कोशो मधुमाः अचिक्रददिन्द्रस्य वज्रो वपुषो वपुष्टमः

अभ्युक्षतस्य सद्बुधा धृतश्छुतो वाश्वा अर्पन्ति पयसा च धेनवः ॥ ३ ॥

५५७ प्रो अयासीदिन्द्रुरिन्द्रस्य निष्कतः सन्ना सख्युने प्र मिनाति सकिरम् ।

मर्य इव युवतिभिः समर्पति सोमः कलशो शतवामना पथा ॥ ५ ॥

- ५५८ धर्ता दिवः पवते कृत्यो रसो दक्षो देवानामनुमायो नृभिः ।
हरिः सृजानो अत्यो न सत्वमिदृथा पाजार्सि कृणुषे नदीष्व ॥ ५ ॥
- ५५९ वृषा मतीनां पवते विचक्षणः सोमो अह्नां प्रतरीतोपसाधिवः ।
प्राणा सिन्धुना कलशार् अचिरुद्विन्दस्व हाघाविशन्मनीषिभिः ॥ ६ ॥
- ५६० त्रिरस्मै सप्त धेनवो दुदुक्षिरे सत्यामाशिरं परमे व्योमनि ।
चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रे यद्वैतरवधत ॥ ७ ॥
- ५६१ इन्द्राय सोम सुष्ठुतः परि स्रवापामीवा भवतु रक्षसः सह ।
मा ते रसस्य मत्सत द्रयाविनो द्रपिणस्वन्त इह सन्त्विन्ववः ॥ ८ ॥
- ५६२ असावि सोमो अरयो वृषा हरी राजेव दस्मो अमि गा अभिकृद्व ।
पुनानो वारमत्येष्यव्ययस्वयो न योनि घृतवन्तमासदत् ॥ ९ ॥
- ५६३ प्र देवमच्छा मधुमन्त इन्द्वोऽसिष्यदन्त गाव आ न धेनवः ।
वर्धियदो वचनावन्त ऊधभिः परिक्षुतमुखिया निर्णिजं धिरे ॥ १० ॥
- ५६४ अज्जते व्यज्जते समज्जते क्रतुर्दिद्वन्ति मध्वाभ्यज्जते ।
सिन्धोऽङ्गुलसे पतयन्तमुखणहिरण्यपावाः पशुमप्सु गृभ्णते ॥ ११ ॥
- ५६५ पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विद्वतः ।
अतस्ततनूनं तदामो अहनुते श्रुतास इहहन्तः सं तदाशत ॥ १२ ॥
- इति सप्तमी दक्षतिः ॥ ७ ॥ नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० १५ । उ० ११ । पा० १२० । रे ॥]
इति जगत्यः ॥

[८]

- (१-१२) १, ७, ११ अग्निश्वाधुषः २ चक्षुर्मानवः ३, ४, ९, १० पर्वतनारदो काण्वो (३, १० शिवशिवम्भा-
वस्परसौ काश्यपो वा) ५ त्रित जाप्यः ६ मनुराप्सवः ७, १२ द्वित जाप्यः ८ पवमानः सोमः ९ अणिक् ॥
- ५६६ इन्द्रमच्छ सुता इमे नृपणं यन्तु हरयः । भुष्टे जातास इन्दवः स्वविदः ॥ १ ॥
- ५६७ प्र धन्वा सोम जागृविरिन्द्रायेदो परि स्रव । घुमन्तश्शुष्ममा भर स्वविदम् ॥ २ ॥
- ५६८ सस्त्राय आ नि पीदत पुनानाय प्र गायत । शिशु न यवैः परि भूषत धिये ॥ ३ ॥
- ५६९ तं वः सस्त्रायो भदाय पुनानमभि गायत । शिशु न हव्यैः स्वदयन्त गूर्तभिः ॥ ४ ॥
- ५७० प्राणा शिशुर्महीनाश्चिन्वन्तस्य दीधितिम् । विद्वध परि प्रिया भुवदध क्षिता ॥ ५ ॥
- ५७१ पवस्व देवपीतय इन्द्रो धाराभिरोजसा । आ कलशं मधुर्मात्सोम नः सवः ॥ ६ ॥

५७२ सोमः पुनान ऊर्मिणाव्यं वारं वि धावति । अग्रे वाचः पवमानः कनिक्दत् ॥ ७ ॥

५७३ प्र पुनानाय वेधसे सोमाय वच उच्यते । मृति न मरा मतिभिर्ब्रूजोपते ॥ ८ ॥

५७४ गोमधे इन्द्रो अश्ववत्सुतः सुदक्ष धनिव । शुचिं च वर्णमधि गोषु धारय ॥ ९ ॥

५७५ अरुम्यं त्वा वसुविदमभि वाणीरनूपत । गोमिष्टे वर्णमभि वासयामसि ॥ १० ॥

५७६ पवते हयतो हरिरति हरांश्चि रंक्षा । अम्यथे स्तोदभ्यो वीरवधशः ॥ ११ ॥

५७७ परि कोशं मधुमुत्तुतः सोमः पुनानो अर्थति । अभि वाणीर्ब्रूवीणां सता नूपत ॥ १२ ॥

इत्यष्टमी दशतिः ॥ ८ ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ८ । उ० ३ । धा० ४६ । उ ॥]

[९]

(१-८) १ गौरवीतिः शाक्यः; २ उर्वसुषा आङ्गिरसः; ३, ८ कजिषा भारद्वाजः; ४ कृतयशा आङ्गिरसः;

५ ऋषेचयो राजर्षिः; ६ ऋक्विशंसिष्ठः; ७ ऊरुङ्गिरसः ॥ पवमानः सोमः ॥ ककुप्, ५ यवमभ्या गायत्री ॥

५७८ पवस्व मधुमत्तम इन्द्राय सोम क्रतुवित्तमो मदः । महिं शुक्षतमो मदः ॥ १ ॥

५७९ अमि युष्मं बृहद्यश इषस्पते दिदीहि देव देवयुम् वि कोशं मध्यमं युव ॥ २ ॥

५८० आ सोता परि पिञ्चताम्यं न स्तोममनुरश्नरजस्तुम् । वनप्रक्षुदमुत्तम् ॥ ३ ॥

५८१ पतमु त्वं मदच्युतः सहस्रधारं वृषमं दिवोदुहम् । विष्वा वसुनि विभ्रतम् ॥ ४ ॥

५८२ स सुन्वे यो वसुनां यो रायामानेता य इडानाम् । सोमो यः सुक्षितीनाम् ॥ ५ ॥

५८३ त्वं ह्यश्वं दैव्यं पवमानं जनिमानि घुमत्तमः । अमृतत्वाय घोषयन् ॥ ६ ॥

५८४ पयस्य धारया सुतोऽभ्या वारमभिः पवते मदिन्तमः । क्रीडन्मिरपामिष ॥ ७ ॥

५८५ य उक्षिया अपि या अन्तरश्मनि निर्गा अकृन्तदोजसा ।

अमि प्रजं तक्षिष्य गन्धमम्वयं वर्मिच धृण्वा रुज । ओ३म् वर्मिच धृण्वा रुज ॥ ८ ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥ ९ ॥ एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० ७ । उ० ३ । धा० ४३ । चि ॥] इत्युत्तिष्ककुसः ॥

इति पष्ठप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः पष्ठप्रपाठकस्य समाप्तः ॥ ६ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

इति छन्दोगप्रकृतिश्रुत् समाप्ता ॥ इति सौम्यं पावमानं काण्डं पर्व वा समाप्तम् ॥

॥ इति पूर्वार्चिकः (छन्द आर्चिकः) समाप्तः ॥ पावमानकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ११९

तत्र गायत्र्यः ४६७—५१० (४४), बृहत्यः ५११—५२२ (१२), त्रिष्टुभः ५२३—

५४४ (२२), अजुष्टुभः ५४५—५५३ (९), [तत्र ' आह्वयत ' इति ५५१ बृहती],

अगाधः ५५४—५६५ (१२), उत्तिष्ककुसः ५६६—५८५ (२०), ११९

पेन्द्रकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ३५२

आग्नेयकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ११४

सर्वयोगः ५८५

अथ आरण्यं काण्डम् ।

अथ षष्ठोऽध्यायः ।

[१]

(१-९) १ संयुर्बाह्विस्पलः (भरद्वाजः) ; २ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ; ३, ६ वामदेवो गौतमः ; ४ शुनःशेष बाजीगर्हिः
कृत्रिबो देवरातो वैश्वामित्रो वा ; ५ कुत्स जांगिरसः (गुत्समदः) ; ७, ८ अमहीशुरांगिरसः ; ९ जात्मा ॥
इन्द्रः ; ४ वरुणः ; ५, ७, ८ पवमानः सोमः ; ६ विष्वे देवाः ; ९ अक्षम् ॥ १ बृहती ; २, ४, ५, ९ त्रिष्टुप् ;

३, ७-८ गायत्री ; ६ एकपाज्जगती ॥

५८६ इन्द्र ज्येष्ठं न आ भर ओजिष्ठं पुपुरि श्रवः । यदिधृक्षेम वज्रहस्त रोदसी उमे सुशिष पत्राः ॥ १ ॥

५८७ इन्द्रो राजा जगतश्चर्पणीनामधिक्षमा विश्वरूपं यदस्य ।

ततो ददाति द्वाशुपे वसूनि चोदद्राध उपस्तुतं चिदवाक् ॥ २ ॥

५८८ यस्येदमा रजोयुजस्तुजे जने वनस्वः । इन्द्रस्य रन्त्यं बृहत् ॥ ३ ॥

५८९ उदुत्तमं वरुण पाशमस्रदवाधमं वि मध्यमं श्रथाय । अथादित्य व्रते वयं तवानागसो अदितये स्यामध

५९० त्वया वयं पवमानेन सोम भरे कृतं वि चिनुयाम शश्वत् ।

तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्ता मदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ ५ ॥

५९१ इमं वृषणं कृणुतैकमिन्माम् ॥ ६ ॥

५९२ स न इन्द्राय यज्यवे वरुणाय मरुद्भ्यः । वरिवोवित्परिक्लव ॥ ७ ॥

५९३ एना विश्वान्ययं आ शुक्लानि मानुषाणाम् । सिपांसन्तो वनामहे ॥ ८ ॥

५९४ अहमस्मि प्रथमजा श्रुतस्य पूर्वं देवैभ्यो अमृतस्य नाम ।

यो मा ददाति स इदेवमावदहमभममदन्तमाधि ॥ ९ ॥

इति प्रथमा द्वाविः ॥ प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[२]

(१-७) १ श्रुतकक्ष बाङ्गिरसः ; २ पवित्र बाङ्गिरसः ; ३, ४ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः ; ५ प्रयो वसिष्ठः ; ६ गुत्समदः
शौनकः ; ७ नृमेधपुरुमेधाबांगिरसौ ॥ इन्द्रः ; २ पवमानः सोमः ; ५ विष्वे देवाः ; ६ वायुः ; १ गायत्री, २ जगती,
५ त्रिष्टुप्, ७ अनुष्टुप् ॥

५९५ त्वमेतदधारयः कृष्णास्तु रोहिणीषु च । परुष्णीषु रुशन्त्ययः ॥ १ ॥

५९६ अरुरुचदुषसः पृश्निरथिय उक्षा मिमेति भुवनेषु वाजयुः ।

मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षसः पितरो गर्भमादधुः ॥ २ ॥

५९७ इन्द्र इन्द्रयोः सत्वा सम्मिश्र आ वचोयुजा । इन्द्रो वज्री हिरण्ययः ॥ ३ ॥

५९८ इन्द्र वाजेषु नोऽव सहस्रप्रधनेषु च । उग्र उग्रामिरुतिभिः ॥ ४ ॥

५९९ प्रथमस्य यस्य सप्रथमस्य नामानुष्ठुमस्य हविषो हविर्यत् ।
धातुर्धुतानात्सवितुश्च विष्णो रथन्तरमा जमारा वसिष्ठः ॥ ५ ॥

६०० नियुत्वा न्वायथा गच्छाय^{३ १ २२ ३ १ २} शुक्रो अयामि ते । गन्तासि^{१ २ ३ १ ३ १} सुन्वतो गृहम् ॥ ६ ॥

६०१ यज्ञायथा अपूर्व्यं मधवन्वृत्रहृताय । तत्पृथिवीमग्रथयस्तदस्तन्ना उतो दिवम् ॥ ७ ॥

इति द्वितीया दशतिः ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

[३]

(१-१३) १, ५, ७, १० वामदेवो गौतमः; २, ३, गौतमो राहुगणः; ४ सधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ६ गुह्यसन्धः शौनकः
८ भरद्वाजो वाहस्पत्यः; ९ ऋजिषा भारद्वाजः; ११ हिरण्यस्तूप मांगिरसः; १२, १३ विश्वामित्रो गायनिः (१२ ब्रह्म) ॥

१ प्रजापतिः; २, ३ सोमः; ४, ५, ८, १३ अग्निः; ६ अर्वाणपादः; ७ रात्रिः; ९ विश्वेदेवाः; १० ङिर्गोक्तः;
११ इन्द्रः; १२ आत्मा अग्निर्वा ॥ त्रिष्टुप्; १, ७ अनुष्टुप्; ४ गायत्री; ८, ९ जगती; १० महापंक्तिः ॥

६०२ मयि वर्चो अथो यशोऽथो यज्ञस्य यत्पयः । परमेष्ठी प्रजापतिदिवि धामिव इह^{२३} ॥ १ ॥

६०३ सं ते पर्यासि समु यन्तु वाजाः सं वृण्वान्यभिमातिषाहः ।
 आप्यायमानो अमृताय सोम दिवि भवाः स्युत्तमानि धिक्च ॥ २ ॥

६०४ त्वमिमा ओषधीः सोम विश्वास्त्वमपो अजनयस्त्वं गाः ।
 त्वमातनोर्वा३न्तरिक्षं त्वं ज्योतिषा बि तमो ववर्थ ॥ ३ ॥

६०५ अग्निमीडे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् । होतारं रत्नधातमम् ॥ ४ ॥

६०६ ते मन्वत प्रथमं नाम गोनां त्रिः सप्त परमं नाम जानन् ।
ता जानतीर्यनूपत क्षा आविर्भुवन्नरणीर्यशसा गावः ॥ ५ ॥

६०७ समन्या यन्त्युपयन्त्यन्याः समानमूर्ध्वं नद्यस्पृणन्ति ।
तमू शुचिः शुचयो दीदिवाः समपान्नपातमुप यन्त्यापः ॥ ६ ॥

६०९. प्रक्षस्य वृष्णो अरुणस्य नू महः प्र नो वचो विदथा जातवेदसे ।

वैश्वानराय मतिर्नव्यसे शुचिः सोम इव पवते चारुप्रये ॥ ८ ॥

६१० दिश्वे देवा मम गृण्वन्तु यन्नमुभे रोदसी अपा नपाश्च मन्म ।
मा वो वचाश्चि परिचक्षाणि वोच५ सुसैन्विदो अन्तमा मवेम

- ६११ यशो मां चावापृथिवी यशो मेन्द्रबृहस्पती । यशो भगस्य विन्दतु यशो मां प्रतिमुच्यताम् ।
 यशसाऽस्याः सःसदोऽहं प्रवदिता स्याम् । ॥ १० ॥
- ६१२ इन्द्रस्य नु वीर्याणि प्रवोचं यानि चकार प्रथमानि वज्री ।
 अहन्नहिमन्वपस्ततर्धं प्र वक्षणा अभिनत्पर्वतानाम् । ॥ ११ ॥
- ६१३ अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुरमृतं म आसन् ।
 त्रिधातुरको रजसो विमानोज्ज्वलं ज्योतिर्हविरस्मि सर्वम् । ॥ १२ ॥
- ६१४ पात्याग्निर्विपो अग्रं पदं वेः पाति यद्वध्वरणं सूर्यस्य ।
 पाति नाभा सप्तशीर्षाणमग्निः पाति देवानामुपमादमृन्धः । ॥ १३ ॥
- इति तृतीया दशतिः ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

[४]

(१-१२) वामदेवो गौतमः, ३-७ नारायणः ॥ १-२ जग्निः, ३-७ पुरुषः, ८ चावापृथिवी, ९-११ इन्द्रः, १२ गावः ॥ अनुष्टुप्; १-२ पंक्तिः, ८, ११, १२ त्रिष्टुप् ॥

- ६१५ भ्राजन्त्यग्ने समिधान दीदिवो जिह्वा चरत्यन्तरासनि ।
 स त्वं नो अग्ने पयसा वसुविभ्रयि वचो हरोऽवाः । ॥ १ ॥
- ६१६ वसन्त इन्दु रन्त्यो ग्रीष्म इन्दु रन्त्यः । वर्षाण्यनु शरदो हेमन्तः शिशिर इन्दु रन्त्यः ॥ २ ॥
- ६१७ सहस्रशीर्षाः पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपाद् । स भूमिं सर्वतो वृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ ३ ॥
- ६१८ त्रिपादूर्ध्वं उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहामवत्पुनः । तथा विष्वङ् व्यक्रामदशनानशने अभि ॥ ४ ॥
- ६१९ पुरुष पवेदः सर्वं यद्धृतं यच्च भाव्यम् । पादोऽस्य सर्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥ ५ ॥
- ६२० तावानस्य महिमा ततो ज्यायाःश्च पुरुषः । उतामृतत्वस्येशानो यदभ्रनातिरोहति ॥ ६ ॥
- ६२१ ततो विराडजायत विराजो अधि पुरुषः । स जातो अत्यरिच्यत पञ्चाभूमिमथो पुरः ॥ ७ ॥
- ६२२ मन्ये वां चावापृथिवी सुभोजसो ये अप्रयेथाममितमभि योजनम् ।
 चावापृथिवी भवतः स्योने ते नो मुञ्चतमः हसः ॥ ८ ॥
- ६२३ हरी त इन्द्र क्षमशृणुतो ते हरितौ हरी । तं त्वा स्तुवन्ति कवयः परुषासो वनर्गवः ॥ ९ ॥
- ६२४ यद्वचो हिरण्यस्य यद्वा वचो गवामुत । सत्यस्य ब्रह्मणो वचस्तेन मां सःसृजामसि ॥ १० ॥
- ६२५ सहस्तन्न इन्द्र दक्षयोज ईशो ह्यस्य महतो विरश्निन् ।
 कर्तुं न नृष्णः स्थविरं च वाजं वृत्रेषु शत्रून्सहना कृधी नः ॥ ११ ॥

६२६ सहर्षभाः सहवत्सा उदेत विश्वा रूपाणि विभ्रतीर्धर्मधीः ।

उरुः पृथुरयं वो अस्तु लोक इमा आपः सुप्रपाणा इह स्त

॥ १२ ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥ चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[५]

(१-१४) १ अतं वैलानमाः, २ विभ्राद् सौर्यः, ३ कुल आङ्गिरसः, ४-६ सारपराङ्गी, ७-१४ प्रस्कण्वः काण्वः ॥
सूर्यः, १ अग्निः पवमानः, ४-६ आत्मा वा ॥ गायत्री, २ जगती, ३ त्रिष्टुप् ॥

६२७ अग्न आयूँपि पवस आसुवोजेमिपं च नः । आरे बाधस्व दुच्छुनाम्

॥ १ ॥

६२८ विभ्राद् बृहत्पिबतु सौम्यं मध्वायुदेधयन्नपतावविहृतम् ।

वातजुतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पिपतिं बहुधा वि राजति

॥ २ ॥

६२९ चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

आप्रा घावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च

॥ ३ ॥

६३० आयं गौः पृश्निरकमीदसदन्मातरं पुरः । पितरं च प्रयन्त्वः

॥ ४ ॥

६३१ अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती । व्यख्यन्महिषो दिवम्

॥ ५ ॥

६३२ विश्वाद्धाम वि राजति वाक्पतङ्गाय धीयते । प्रति वस्तोरहं शुभिः

॥ ६ ॥

६३३ अप त्ये तायवो यथा नक्षत्रा यन्त्यक्तुभिः । सूराय विश्वचक्षसे

॥ ७ ॥

६३४ अदृशन्नस्य केतवो चि रश्मया जनाँश्चनु । प्राजन्तो अग्नयो यथा

॥ ८ ॥

६३५ तरणिर्विश्वदर्शतो ज्योतिष्कृदसि सूर्य । विश्वमाभासि रोचनम्

॥ ९ ॥

६३६ प्रत्यङ् देवानां विशः प्रत्यङ्कुदपि मानुषान् । प्रत्यङ् विश्वस्वदेशे

॥ १० ॥

६३७ येना पावक चक्षसा मुरण्यन्तं जनाँश्चनु । त्वं वरुण पश्यसि

॥ ११ ॥

६३८ उदयामेपि रजः पृथ्वहा मिमानो अक्तुभिः । पश्यन्नमानि सूर्य

॥ १२ ॥

६३९ अयुक्त सप्त शुन्ध्युवः सूरौ रथस्य नज्यः । तामिर्याति स्वयुक्तिभिः

॥ १३ ॥

६४० सम त्वा हरितो रथे वहन्ति देव सूर्य । शोचिष्केशं विचक्षण

॥ १४ ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

इति षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥ इति सामवेद-संहितायामारण्यं काण्डं पर्व वा समाप्तम् ॥

अथ महानाम्न्यार्चिकः ।

(१-१०) प्रजापतिः ॥ इन्द्रसैलोकयात्मा ॥ त्रिकं = [१ प्रथमं द्विपदा + (२) ततस्त्रयः शकाराः पादाः + (३) तत उपसर्गौ + (३) उभयं (शकारोपसर्गौ) + (५) ततः शकाराश्चयः पादाः + (६) उपसर्गः ।]

६४१ विदा मघवन् विदा गातुमनुशंसिषो दिशः । शिक्षा शचीनां पते पूर्वाणां पुरुवसो ॥ १ ॥

६४२ आभिष्टुमभिष्टुमिः स्वाऽऽर्क्षः । प्रचेतन प्रचेतयेन्द्र युक्ताय न इये ॥ २ ॥

६४३ एवा हि शक्रो राये वाजाय वज्रिवः ।

शविष्ठ वज्रिन्नुजसे मरुहिष्ठ वज्रिन्नुजस । आ याहि पिब मत्स्व ॥ ३ ॥

६४४ विदा राये सुवीर्यं सुवो वाजानां पतिर्वशाऽनु । मरुहिष्ठ वज्रिन्नुजसे यः शविष्ठः शराणाम् ४

६४५ यो मरुहिष्ठो मघोनामरु जुर्ध्वं शोचिः । चिकित्वो अभिनो नयेद्रो विदे तमु स्तुहि ॥ ५ ॥

६४६ इशो हि शक्रस्तमृतये हवामहे जेतारमपराजितम् । स नः स्वर्षदति द्विषः क्रतुदृष्टन्द ऋतं वृडत् ॥ ६ ॥

६४७ इन्द्र धनस्य सातये हवामहे जेतारमपराजितम् । स नः स्वर्षदति द्विषः स नः स्वर्षदति द्विषः ॥ ७ ॥

६४८ पूर्वस्य यत्ते अद्रिवोऽशुर्मदाय । सुस्र आ धेहि नो वसो पूर्तिः शविष्ठ शस्यते ।

वशी हि शक्रो नूनं तन्नव्यसंन्यसे ॥ ८ ॥

६४९ प्रमो जनस्य वृत्रहन् त्समयेषु ब्रवावहै । शूरो यो गोषु गच्छति सखा सुशेवो अद्रयुः ॥ ९ ॥

अथ पञ्च पुरीषपदानि ॥

६५० एवाहोऽऽऽऽऽ व । एवा ह्यग्ने । एवाहीन्द्र । एवा हि पूषन् । एवा हि देवाः ॐ एवाहि देवाः ॥ १० ॥

इति पञ्च पुरीषपदानि ॥

इति महानाम्न्यार्चिकः समाप्तः ॥

पूर्वार्चिकस्य मन्त्रसंख्या

१ आग्नेयस्य काण्डस्य (१—११४)	११४
२ ऐन्द्रस्य काण्डस्य (११५—४६६)	३५२
३ पावमानस्य काण्डस्य (४६७—५८५)	११९
४ आरण्यकस्य काण्डस्य (५८६—६४०)	५५
५ महानाम्न्यार्चिकस्य (६४१—६५०)	१०

सर्वयोगः ६५०

सामवेदसंहिता ।

(उत्तरसंहिता) उत्तरार्चिकः ।

अथ प्रथमोऽध्यायः ।

अथ प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[१]

(१-२३) १ असितः काश्यपो देवलो वा; २ कश्यपोः सारीचः; ३ शतं वैखानसः; ४, २१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; ५, ७ विश्वामित्रो गाथिनः; ५ जमदग्निर्वा; ६ इरिम्बिठिः काण्वः; ८ जमहीपुरागिरसः; ९ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; २ कश्यपो सारीचः; ३ गोतमो राहुगणः; ४ अग्निर्भौमः, ५ विश्वामित्रो गाथिनः; ६ जमदग्निर्भौमः; ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); १० उशना काण्वः; ११ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; १२ वायदेतो गौतमः; १३ नोषा गौतमः; १४ कलिः प्रगाथः; १५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; १६ गौरवीतिः शाक्यः; १७ अग्निष्वाक्षुषः; १८ अन्धीशुः इयावाधिः; १९ कविर्भौमः; २० शंयुर्बार्हस्पत्यः; (तृणपाणिः) २२ सोमरिः काण्वः; २३ नृमेघ आगिरसः ॥ १-३, ८-१०, १५-१९ पवमानः सोमः; ४, २०, २१ अग्निः; ५ मित्रावरुणौ; ७ इन्द्रासी; ६, ११-१४, २२-२३ इन्द्रः ॥ १-८, १२ (१-२), १५, १८ (२-३), २१ गायत्री; ९, ११, १३, १४, २० प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतो बृहती); १० त्रिष्टुप्; १२ (३) पादनिचृत्; १६, १९ काकुनः प्रगाथः = (विरमा ककुप् समा सतो बृहती) १७ उष्णिक्; १८ (१) मधुष्टुप्; १९ जगती; २३ (१) ककुप्, (२) उष्णिक्, (३) पुर उष्णिक् ॥

६५१ ^{१ २}उपास्मै ^{३ १२ ३१ २}गायता नरः ^{३ २ ३ १ २}पवमानायेन्द्वे । ^{३ २ ३ १ २}असि देवाश्च इयक्षते ॥ १ ॥

६५२ ^{३ २ ३ १ २ ३ १}असि ते मधुना पयोधर्वाणो ^{३ २ ३ १ २ ३ २}अशिअयुः । ^{३ २ ३ १ २ ३ २}देवं देवाय देवयु ॥ २ ॥

६५३ ^{१ २}स नः ^{३ १ २ ३ १}पवस्व शं गवे शं ^{२ ३ १ २ ३ १}जनाय शमवर्ते । ^{१ २ ३ १ २ ३ १}शरराजज्ञोपधीभ्यः ॥ ३ ॥ ॥१(ती) ॥

६५४ ^{१ २}दविद्युतत्या रुचा ^{३ १ २ ३ १ २}परिष्टोभन्त्या कृपा । ^{३ २ १ २ ३ १ २}सोमाः शुक्रा गवाशिरः ॥ १ ॥

६५५ ^{३ २ ३ १ २ ३ १}हिन्वानो हेतुभिर्हित आ ^{२ ३ ३ १ २}वाजं वाज्यक्रमीत् । ^{१ २ ३ १ २ ३ १}सीदन्तो वसुषो यथा ॥ २ ॥

६५६ ^{३ १ २ ३ १ २}ऋधक्सोम स्वस्तये ^{३ २ ३ १ २}संजग्मानो दिवा कवे । ^{१ २ ३ १ २ ३ १}पवस्व सूर्यो दशे ॥ ३ ॥ ॥२(थि) ॥

६५७ ^{१ २}पवमानस्य ते कवे ^{३ २ ३ १ २}वाजित्सर्गा अस्तुक्षत । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २}अर्वन्तो न अर्वस्यवः ॥ १ ॥

६५८ ^{२ ३ १ २}अच्छा कोशं ^{३ २ ३ १ २}मधुश्चुतमसृष्टं वारे ^{१ २ ३ १ २}अव्यये । ^{१ २ ३ १ २}अवावशान्त धीतयः ॥ २ ॥

६५९ ^{१ २ ३ १ २}अच्छा समुद्रमिन्द्वोऽस्तं ^{३ २ ३ १ २}गावो न धेनवः । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २}अगमन्वुतस्य योनिमा ॥ ३ ॥ ॥३(कौ) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

६६० ^{२ ३ १ २}अग्न आ याहि ^{३ २ ३ १ २}वीतये ^{१ २ ३ १ २}शृणानो हव्यदातये । ^{३ १ २}नि होता सत्सि बर्हिषि ॥ १ ॥

६६१ ^{१ २ ३ १ २}तं त्वा समिद्भिरङ्गिरो ^{३ १ २}शृतेन वर्धयामसि । ^{३ १ २}बृहच्छोचा यविष्ठय ॥ २ ॥

- ६६२ स नः पुंयु भवाव्यमच्छा देव विवाससि । बृहदग्ने सुवीर्यम् ॥ ३ ॥ ॥ ४ ॥
- ६६३ आ नो मित्रावरुणा घृतेर्गव्यूतिमुक्षतम् । मध्वा रजांश्चि सुकृत् ॥ १ ॥
- ६६४ उरुशंखा नमोवृधा महा वक्षस्य राजथः । द्राधिष्ठाभिः शुचिव्रता ॥ २ ॥
- ६६५ युणाना जमदग्निना योनाघृतस्य सीदतम् । पातं सोममृतावृधा ॥ ३ ॥ ॥ ५ (यि) ॥
- ६६६ आ याहि सुषुमा हित इन्द्र सोमं पिबा इमम् । पदं बहिः सदो मम ॥ १ ॥
- ६६७ आ त्वां ब्रह्मयुजो हरी बहतामिन्द्र केशिना । उप ब्रह्माणि नः शृणु ॥ २ ॥
- ६६८ ब्रह्माणस्त्वा युजा वयं सोमपामिन्द्र सोमिनः । सुतावन्तो हवामहे ॥ ३ ॥ ॥ ६ (फौ) ॥
- ६६९ इन्द्राग्नी आ गतं सुतं गीर्भिनमो वरेण्यम् । अस्य पातं धियेषिता ॥ १ ॥
- ६७० इन्द्राग्नी जरितुः सचा यज्ञो जिगाति चेतनः । अया पातमिमं सुतम् ॥ २ ॥
- ६७१ इन्द्रमग्निं कविच्छदा यज्ञस्य जूत्या घृणे । ता सोमस्येह रुम्पताम् ॥ ३ ॥ ॥ ७ (ता) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

- ६७२ उष्मा ते जातमन्धसो दिवि सङ्गम्या ददे । उग्रं शर्म महि भवः ॥ १ ॥
- ६७३ स न इन्द्राय यज्यवे वरुणाय मरुद्गथः । वरिवोवित्परि स्रव ॥ २ ॥
- ६७४ एना विश्वान्यथ आ युमानि मातृधाणाम् । सिपासन्तो वनामहे ॥ ३ ॥ ॥ ८ (डी) ॥
- ६७५ पुनानः सोम धारयापो वसानो अर्षसि । आ रक्षथा योनिमृतस्य सीदस्युत्सो देवो हिरण्ययः ॥ १ ॥
- ६७६ बुद्धान ऊर्ध्वदिव्यं मधु म्रियं प्रज्ञं सधस्थमासदत् ।
आपृच्छयं धरुणं घाज्यर्षसि नृभिर्धौतो विचक्षणः ॥ २ ॥ ॥ ९ (डु) ॥
- ६७७ प्र तु द्रव परि कोशं नि पीद नृभिः पुनानो अग्निं वाजमर्ष ।
अश्वं न त्वा वाजिनं मर्जयन्तोऽच्छा बर्ही रशनाभिर्नयन्ति ॥ १ ॥
- ६७८ स्वायुधः पवते देव इन्दुरशस्तिहा वृजना रक्षमाणः ।
पिता देवानां जनिता सुदक्षो विष्टम्भो दिवो धरुणः पृथिव्याः ॥ २ ॥
- ६७९ ऋषिर्विप्रः पुरयता जनानामृषुर्धौर उशाना काव्येन ।
स चिद्विषेद निहितं यदासामपीच्या ३९ गुह्यं नाम गोनाम् ॥ ३ ॥ ॥ १० (डु) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

- ६८० अग्निं त्वा शूर नोनुमोऽदुग्धा इव धेनवः । ईशानमस्य जगनः स्वदेशमीशानमिन्द्र तस्थुषः ॥ १ ॥

६८१ न त्वावाँ अन्वो दिव्यो न पार्थिवो न जातो न जनिष्यते ।

अध्वान्तो मधवन्निन्द्र याजिनो गव्यन्तस्त्वा हवामहे ॥ २ ॥ १११(सी) ॥

६८२ कया नाध्वि आ भुवदूती सदावृधः सखा । कया शचिष्ठया वृता ॥ १ ॥

६८३ कस्त्वा सत्यो मदानां मरुहिष्ठो मत्सदन्धसः । हठा चिदास्ते वसु ॥ २ ॥

६८४ अमी पु णः सखीनामविता जरितुणाम् । शतं भवास्यूतये ॥ ३ ॥ ११२(टा) ॥

६८५ त वो वसमृतीपहं वसोर्मन्दानमन्धसः । अमि वत्सं न स्वसरेषु धेनव इन्द्रं गीर्भिर्नवामहे ॥ १ ॥

६८६ युक्षं सुदानुं तविषीमिरावृतं गिरिं न पुद्भोजसम् ।

क्षुमन्तं वाजं शतिनं सहस्रिणं मक्षु गोमन्तमीमहे ॥ २ ॥ ११३(ही) ॥

६८७ तरोभिर्वा विद्वसुमिन्द्रं सबाध उतये । बृहद्रायन्तः सुतसोमे अश्वरे हुवे भरं न कारिणम् ॥ १ ॥

६८८ न यं वृद्धा वरन्ते न स्थिरा सुरो मदेषु शिप्रमन्धसः ।

य आहत्या शशमानाय सुन्वते दाता जरित्र उक्थ्यम् ॥ २ ॥ ११४(जु) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥३॥

६८९ स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्व सोम धारया । इन्द्राय पातवे सुतः ॥ १ ॥

६९० रक्षोहा विश्वचर्यणिरमि योनिमयोहते । द्रोणे सधस्थमासदत् ॥ २ ॥

६९१ चरिवोधातमो भुवो मरुहिष्ठो वृत्रहन्तमः । परि राधो मघोनाम् ॥ ३ ॥ ११५(पौ) ॥

६९२ पवस्व मधुमन्तम इन्द्राय सोम क्रतुवित्तमो मदः । महि युक्षतमो मदः ॥ १ ॥

६९३ यस्य ते पीत्वा वृषमो वृषायतेऽस्य पीत्वा स्वर्विदः ।

स सुप्रकृतो अभ्यक्रमीदिपोऽच्छ वाज नेतशः ॥ २ ॥ ११६(प) ॥

६९४ इन्द्रमच्छ सुता इमे वृषणं यन्तु हरयः । श्रुष्टे जातास इन्द्रवः स्वर्विदः ॥ १ ॥

६९५ अयं भराय सानसिरिन्द्राय पवते सुतः । सोमो जैत्रस्य चेतति यथा विदे ॥ २ ॥

६९६ अत्येदिन्द्रो मदेष्वा ग्रामं गृष्णाति सानसिम् । वज्रं च वृषणं भरत्समसुजित् ॥ ३ ॥ ११७(कि) ॥

६९७ पुरोजिती वो अन्धसः सुताय मादयित्न्वे । अप भवानश्शथिष्टन सखायो दीर्घजिह्वयम् ॥ १ ॥

६९८ यो धारया पावकया परिप्रस्यन्दते सुतः । इन्दुराधो न कृत्यः ॥ २ ॥

६९९ तं दुरोपममी नरः सामं विश्वाच्या धिया । यज्ञाय सन्त्वद्रयः ॥ ३ ॥ ११८(वि) ॥

७०० अग्निं प्रियाणि पवते चनोहितो नामानि यज्ञो अधि येषु वर्धते ।

आ सूर्यस्य बृहतो बृहन्नधि रथं विष्वञ्चमरुहद्विचक्षणः

॥ १ ॥

७०१ ऋतुस्य जिह्वा पवते मधु प्रियं वक्ता पतिर्धियो अस्या अवाग्भ्यः ।

दधाति पुत्रः पित्रोरपीच्यांश्नाम तृतीयमधि रोचनं दिवः

॥ २ ॥

७०२ अव युतानः कलशाश्चक्रिदन्तृभिर्मैमाणः कोश आ हिरण्यये ।

अमी ऋतस्य दौहना अनुपताधि त्रिपुष्ट उपसो वि राजसि

॥ ३ ॥ ॥ १९ (दि) ॥

इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

७०३ यज्ञायज्ञा वो अग्नये गिरागिरा च दक्षसे ।

प्रम वयममृतं जातवेदसं प्रियं मित्रं न शशंसिपम्

॥ १ ॥

७०४ ऊर्जो नपातश्च हिनायमस्मयुर्दोशेन हव्यदातये ।

भुवद्वाजेष्वाविता भुवद्बृध उत प्राता तनूनाम्

॥ २ ॥ ॥ २० (यु) ॥

७०५ पृथुं पु ब्रवाणि तेऽग्न इत्येतरा गिरः । एभिर्वर्षास इन्दुभिः

॥ १ ॥

७०६ यत्र क्व च ते मनो दक्षं दधस उत्तरम् । तत्र योनिं कृणवसे

॥ २ ॥

७०७ न हि ते पूतमसिपद्भुवन्नेमानां पते । अथा दुधो वनवसे

॥ ३ ॥ ॥ २१ (यी) ॥

७०८ वयमु त्वामपूर्व्यं स्थूरं न कश्चिद्भरन्तोऽवस्यवः । वस्त्रिं चित्रं हवामहे

॥ १ ॥

७०९ उप त्वा कर्मभूतये स नो युवोऽग्रक्राम यो धृषत् ।

त्वामिभ्यवितारं ववृमहे सखाय इन्द्रं सानसिम्

॥ २ ॥ ॥ २२ (च) ॥

७१० अथा हीन्द्रं गिर्वेण उप त्वा काम ईमहे ससृग्महे । उदेव गन्त उदमिः ॥ १ ॥

७११ वार्णं त्वा यज्यामिर्वधेन्ति शूरं ब्रह्माणि । वावृभ्वारसं विदद्विषो दिवेदिवे ॥ २ ॥

७१२ युञ्जन्ति हरी इधिरस्य गाथयोरौ रथ उर्युगे वचोयुजा । इन्द्रवाहा स्वर्विदा ॥ ३ ॥ ॥ २३ (यि) ॥

इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥

इति प्रथमपठके प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥ इति प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

: ७ (वा. सं.)

अथ द्वितीयोऽध्यायः ।

[२]

अथ प्रथमप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ १ ॥

(१-२२) १, ४ श्रुतकक्षः सुकक्षो वा जाह्निरसः; २, ८, १३-१५ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ३ मेधातिथिः; काण्वः शिव-
मेधश्चाह्निरसः; ५ हरिस्मिदिः काण्वः; ६ कुलीदी काण्वः; ७ त्रिशोकः काण्वः; ९ विश्वामित्रो गायिनः; १० मनुष्यच्छन्वा
वैश्वामित्रः; ११ शुनःशेष जाजीगर्तिः; १२ नारदः काण्वः; १३ जवत्सारः काण्वः; १७ (१) शुनःशेष
जाजीगर्तिः स देवराजः कृत्रिमो वैश्वामित्रः; १७ (२-३) मेध्यतिथिः काण्वः; १८ (१, ३) असितः
काण्वयो देवलो वा; १८ (२) जमहीयुराह्निरसः; १९ त्रित आप्यः; २० सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो
बार्हस्पत्या, २ कश्यपो मारीचः; ३ गौतमो राहुगणः, ४ जन्निर्जोमः, ५ विश्वामित्रो गायिनः, ६ जमदग्नि-
मारीचः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); २१ शावाश्व जात्रेयः; २२ (१-२) जन्निश्चाक्षुषः; २२ (३)
प्रजापतिर्वैश्वामित्रो वाण्यो वा ॥ १-१२ इन्द्रः; १३ अग्निः; १४ उषोः; १५ जम्बिनोः; १६-२२
पवमानः सोमः ॥ १ (२-३)—११; १६-१९, २१; गायत्री, १२, २२ (१-२) उष्णिक्;
१३-१५, २० प्रगाथः= (विपमा बृहती, समा सतो बृहती); १ (१), २२ (३) मनुष्यः ।

७१३ पान्तमा वो अन्धस इन्द्रमभि प्र गायत । विश्वासाहं शतक्रतुं मरुद्दिष्टं चर्षणीनाम् ॥ १ ॥

७१४ पुरुहूतं पुरुन्दुतं गाथान्या ३९ सनश्रुतम् । इन्द्र इति ब्रवीतन ॥ २ ॥

७१५ इन्द्र इषो महोनां दाता वाजानां चतुः । महाश्वाभिश्वा यमत ॥ ३ ॥ १(वा) ॥

७१६ प्र व इन्द्राय मादनं हयैश्वाय गायत । सखायः सोमपात्रे ॥ १ ॥

७१७ शरसेदुक्थं सुदानव उत दुक्षं यथा नरः । चक्रमा सत्यराधसे ॥ २ ॥

७१८ त्वं न इन्द्र वाजयुस्त्वं गव्युः शतक्रतो । त्वरहिरण्ययुर्वसो ॥ ३ ॥ २(गौ) ॥

७१९ वयमु त्वा तदिदृथो इन्द्र त्वायन्तः सखायः । कण्वा उक्थेभिर्जरन्ते ॥ १ ॥

७२० न वेमन्यदा पपन वज्रिन्नपसो नविद्यौ । तवेदु स्तोमैश्चिकेत ॥ २ ॥

७२१ इच्छन्ति देवाः सुन्वन्ते न स्वमाय स्पृहयन्ति । यन्ति प्रमादमतन्द्राः ॥ ३ ॥ ३(पा) ॥

७२२ इन्द्राय मघने सुतं परि द्योमन्तु नो गिरः । अकर्मचन्तु कारवः ॥ १ ॥

७२३ यस्मिन्विश्वा अधि श्रियो रणन्ति सप्त सरसदः । इन्द्र सुते हवामहे ॥ २ ॥

७२४ त्रिकद्रुकेषु चेतनं देवासो यश्मन्नत । तमिद्वर्धन्तु नो गिरः ॥ ३ ॥ ४(ला) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

७२५ अयं त इन्द्र सोमो निपुतो अधि बर्हिषि । पृथीमस्य द्रवा पिव ॥ १ ॥

७२६ शाचिगो शाचिपूजनाय रणाय ते सुतः । आखण्डल प्र ह्यसे ॥ २ ॥

- ७२७ यस्ते ऋक्बुधो णपात्प्रणपात्कुण्डपात्यः । न्यस्मि दध आ मनः ॥ ३ ॥ ५ (वि) ॥
- ७२८ आ तू न इन्द्र क्षुमन्ते चित्रं ग्रामं सं गृभाय । महाहस्ती वक्षिणेन ॥ १ ॥
- ७२९ विद्या हि त्वा तुविकर्म तुविवेष्णं तुवीमधम् । तुविमात्रमवौमिः ॥ २ ॥
- ७३० न हि त्वा शूर देवा न मतोसो दित्सन्तम् । मीम न गां वारयन्ते ॥ ३ ॥ ॥६(कि)॥
- ७३१ अमि त्वा वृषभा सुते सुतं सृजामि पीतये । तम्पा व्यस्तुही मवम् ॥ १ ॥
- ७३२ मा त्वा मूरा अविष्यवो मोपहस्वान आ वमन् । मा कीं ब्रह्माक्षि वनः ॥ २ ॥
- ७३३ इह त्वा गोपरीणसं महे मन्दन्तु राधसे । सरो गौरो यथा पिब ॥ ३ ॥ ॥७(या)॥
- ७३४ इदं वसो सुतमन्धः पिबा सुपूर्णमुदरम् । अनामथिन्नरिमा ते ॥ १ ॥
- ७३५ नृमिथौतः सुतो अदैनर्या वरिः परिपूतः । अश्वो न निकतो नदीषु ॥ २ ॥
- ७३६ ते ते यव यथा गोमिः स्वादुमकर्म श्रीणन्तः । इन्द्र त्वास्मिस्तथमावे ॥ ३ ॥ ॥८(धौ)॥
- इति द्वितीयः खण्डः ॥ १ ॥
- ७३७ इदं शन्वोजसा सुतं राधानां पते । पिबा त्वांस्य गिर्वणः ॥ १ ॥
- ७३८ यस्ते अनु स्वधामसत्सुते नि यच्छ तन्वम् । स त्वा ममसु सोम्य ॥ २ ॥
- ७३९ प्र ते अश्रोतु कुक्ष्योः मेन्द्र ब्रह्मणा शिरः । प्र बाहू शूर राधसा ॥ ३ ॥ ॥९(पी)॥
- ७४० आ त्वेता नि पीदतेन्द्रममि प्र गायत । सखाय स्तोमदाहसः ॥ १ ॥
- ७४१ पुरुतमं पुरुणामीशानं धार्योणाम् । इन्द्र सोमि सचा सुते ॥ २ ॥
- ७४२ स घा नो योग आ भुवत्स राये स पुरन्त्या । गमद्वाजेभिरा स नः ॥ ३ ॥ ॥१०(दी)॥
- ७४३ योगेयोगे तवस्तंरं वाजेवाजे हवामहे । सखाय इन्द्रसूतये ॥ १ ॥
- ७४४ अनु प्रतनस्यौकसो हुवे तुविप्रति नरम् । यं ते पूर्वं पिता हुवे ॥ २ ॥
- ७४५ आ घा गमद्यदि श्रवत्सहस्रिणीमिरुतिमिः । वाजेभिरुप नो हवम् ॥ ३ ॥ ॥११(ला)॥
- ७४६ इन्द्र सुतेषु सोमिषु क्रतु पुनीष उक्थ्यम् । विदे वृधस्य दक्षस्य महाशहि षः ॥ १ ॥
- ७४७ स प्रथमे व्योमनि देवानां सवने वृधः । सुपारः सुश्रवस्तमः समस्तुजित् ॥ २ ॥
- ७४८ तमु हुवे वाजसातय इन्द्र मराय शुष्मिणम् । मवा नः सुसे अन्तमः सखा वृधे ॥ ३ ॥ ॥१२(वा)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

- ७४९ यना वो अग्नि नमसोजो नपातमा हुवे । मियं चेतिष्ठमरतिं स्वप्वरं विभ्यस्य दूतमसूतम् ॥ १ ॥

७५० स योजते अरुषा विश्वभोजसा स दुद्रवत्स्वाहुतः ।

सुप्रक्षा यक्षः सुशमी वसुनां देवः राधो जनानाम्

॥ २ ॥ ॥ १३ (बु) ॥

७५१ प्रत्यु अवक्ष्यायत्युच्छन्ती दुहिता दिवः । अपो मही वृणुते चक्षुषा तमो ज्योतिष्कृणोति सूनरी ॥ १ ॥

७५२ उदुक्षियाः सृजते सूर्यः स्रचा उद्यन्नक्षत्रमर्चिवत् ।

तवेदुषो व्युषि सूर्यस्य च सं मत्तेन गमेमहि

॥ २ ॥ ॥ १४ (वा) ॥

७५३ इमा उ वां विविष्टय उन्ना हवन्ते अभिना । अयं वामहोऽवसे शचीवस् विश्वविशः हि गच्छथः ॥ १ ॥

७५४ युवं चित्रं वदथुभोजनं नरा चोदथाः सूनृतावते ।

अवाप्रथः समनसा नि यच्छतं पिबतः सोम्यं मधु

॥ २ ॥ ॥ १५ (वा) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

७५५ अस्य प्रक्षामजु द्युतः शुक्रं दुदुहै अद्वयः । पयः सहस्रसामृषिम्

॥ १ ॥

७५६ अयं सूर्य इवोपदगायः सरांसि धावति । सप्त प्रवत आ दिवम्

॥ २ ॥

७५७ अयं विश्वानि तिष्ठति पुनानो भुवनोपरि । सोमो देवो न सूर्यः

॥ ३ ॥ ॥ १६ (ति) ॥

७५८ एष प्रत्नन जन्मना देवो देवेभ्यः सुतः । हरिः पवित्रं अर्पति

॥ १ ॥

७५९ एष प्रत्नन मन्मना देवो देवेभ्यस्परि । कविर्विप्रेण वावृधे

॥ २ ॥

७६० दुहानः प्रत्नमित्पयः पवित्रं परि विच्यसे । क्रन्दं देवाः अजीजनः

॥ ३ ॥ ॥ १७ (हा) ॥

७६१ उप शिक्षापतस्थुषो भियसमा घेहि शत्रवे । पवमान विदा रयिम्

॥ १ ॥

७६२ उपो धु जातमन्तुरम्

॥ २ ॥

७६३ उपास्मै गायता नरः

॥ ३ ॥ ॥ १८ (वौ) ॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

७६४ प्र सोमासो विपश्चितोऽपो नयन्त ऊर्मयः । वनानि महिषा इव

॥ १ ॥

७६५ अमि प्रोणानि बभ्रवः शुक्राः ऋतस्य धारया । वाजं गोमन्तमक्षरम्

॥ २ ॥

७६६ सुता इन्द्राय वायवे वरुणाय मरुद्भ्यः । सोमा अर्पन्तु विष्णवे

॥ ३ ॥ ॥ १९ (वि) ॥

७६७ प्र सोम देववीतये सिन्धुर्न पिप्ये अर्णसा ।

अंशोः पयसा मद्विरो न जायुर्विरच्छा कोशं मधुश्शुतम्

॥ १ ॥

- ७६८ आ हयतो अर्जुनो अत्के अव्यत म्रियः सुनुर्न मर्ज्यः ।
 तमीरहिन्वन्त्यपसो यथा रथं नदीष्वा गमस्त्योः ॥ २ ॥ ॥२० (क)॥
- ७६९ प्र सोमासो मवच्युतः भवसे नो मघोनाम् । सुता विदथे अक्रमुः ॥ १ ॥
- ७७० आदीर हंसो यथा गणं विश्वस्यावीवशन्मतिम् । अत्यो न गोमिरज्यते ॥ २ ॥
- ७७१ आदीर नितस्य योषणो हरिर हिन्वन्त्यग्निभिः । इन्दुमिन्द्राय पीतये ॥ ३ ॥ ॥२१ (ली)॥
- ७७२ अया पवस्व देवेषु रेमन्पवित्रं पर्येपि विश्वतः । मघोभौरा असृक्षत ॥ १ ॥
- ७७३ पवते हयतो हरिः ॥ २ ॥
- ७७४ प्र सुन्वानायान्धसोः ॥ ३ ॥ ॥२२ (लि)॥

इति षष्ठः ॥ ६ ॥

॥ इति प्रथमपाठके द्वितीयोऽर्धः प्रथमपाठकश्च समाप्तः ॥ १ ॥

॥ इति द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ।

[१]

अथ द्वितीयपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ २ ॥

- (१-१९) १ अमदग्निसर्गवः, २, ५, १५ प्रमदीयुराक्षिरसः, ३ कश्यपो मारीचः, ४, १० शुगुर्वाक्षिर्जमदग्निसर्ग-
 र्गवो वा; ६-७ मेधातिथिः काण्वः, ८ मधुच्छन्दा वैष्वाभिनः, ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ११ उपमन्धुर्वासिष्ठः;
 १२ शंभुर्वाहस्पत्यः, १३ वालखिल्याः, प्रस्कण्वः काण्वः, १४ नृमेघ आक्षिरसः, १६ बहुषो मानवः, १७
 (१-२) शिकता निवावरी, १७ (३) धूमियोऽजाः, १८ ध्रुतकक्षः सुकक्षो वा आक्षिरसः, १९ जेता
 माधुच्छन्दाः, ॥ १-५, १०-११, १५-१७ पवमानः सोमः, १ अतिवः, ७ मिगावरुणी, ८, १२-१४,
 १६-१९ इन्द्रः, ९ इन्द्रासो ॥ १-१०, १५, १८ गायत्री, ११ त्रिष्टुप्, १२-१४ प्रगाथः =
 (विश्वमा बृहती, समा सतोबृहती), १६, १९ अनुष्टुप्, १७ जगती ॥

- ७७५ पवस्व वाचो अम्रियः सोम चित्राभिरुतिभिः । अग्निं विश्वानि कान्व्या ॥ १ ॥
- ७७६ त्वंसमुद्रिया अपोऽम्रियो वाच इरयन् । पवस्व विश्वचर्षणे ॥ २ ॥
- ७७७ तुभ्येमा भुवना कवे महिम्ने सोम तस्थिरे । तुभ्यं धावन्ति धेनवः ॥ ३ ॥ ॥ १ (यी)॥
- ७७८ पवस्वेन्दो वृषा सुतः कृधी नो यशसो जने । विश्वा अप द्विषो जहि ॥ १ ॥
- ७७९ यस्य ते सख्ये वयसासशाम पृतन्यतः । तवेन्दो युञ्ज उत्तमे ॥ २ ॥
- ७८० या ते भीमान्यायुधा तिग्मानि सन्ति धूर्वणे । रक्षा समस्य नो निदः ॥ ३ ॥ ॥ २ (ह) ॥

- ७८१ वृषा सोम शुमा^{१ २} असि वृषा देव वृषप्रतः । वृषा धर्माणि दधिषे ॥ १ ॥
- ७८२ वृष्णस्ते वृष्ण्य^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} शवो वृषा वनं वृषा सुतः । स त्वं वृष्णवृषदसि ॥ २ ॥
- ७८३ अश्वो न चक्रदो वृषा सं गा इन्दो समर्वतः । वि नो राये^{१ २ ३ १ २} दुरो वृषि ॥ ३ ॥ ॥३ (छु)॥
- ७८४ वृषा ह्यसि भानुना शुमन्तं त्वा हवामहे । पवमान स्वदेशम् ॥ १ ॥
- ७८५ यदग्निः परिविध्यसे ममृज्यमान आयुभिः । द्रोणे सधस्थमक्षुषे ॥ २ ॥
- ७८६ आ पवस्य सुवीर्यं मन्वमानः स्वायुध । इहो प्विन्दवा गदि ॥ ३ ॥ ॥४ (यौ)॥
- ७८७ पवमानस्य ते वयं पवित्रमभ्युन्दतः । सखित्वमा वृणीमहे ॥ १ ॥
- ७८८ ये ते पवित्रमयोऽभिश्चरन्ति धारया । तेभिर्नः सोम मृडय ॥ २ ॥
- ७८९ स नः पुनान आ भर रयिं वीरवतीमिपम् । इशानः सोम विश्वतः ॥ ३ ॥ ॥५ (ला) ॥
- इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥
- ७९० अग्निं वृतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसम् । अस्य यज्ञस्य सुकतुम् ॥ १ ॥
- ७९१ अग्निमग्निहवीमभिः सदा हवन्त विष्पतिम् । हव्यवाहं पुनरियम् ॥ २ ॥
- ७९२ अग्रे देवा^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} इहा वह जज्ञानो वृक्तवर्हिषे । असि होता न इक्ष्यः ॥ ३ ॥ ॥६ (यौ)॥
- ७९३ मित्रं वयं^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} हवामहे वरुणं सोमपीतये । या जाता पूतदक्षसा ॥ १ ॥
- ७९४ ऋतेन यावृतावृथावृतस्य ज्योतिषस्पती । ता मित्रावरुणा हुवे ॥ २ ॥
- ७९५ वरुणः प्राविता भुवन्मित्रो विश्वाभिरुतिभिः । करतां नः सुप्राधसः ॥ ३ ॥ ॥७ (वा) ॥
- ७९६ इन्द्रमिन्द्राथिनो बृहद्विन्द्रमर्कैभिरर्कैणः । इन्द्रं वाणीरनूषत ॥ १ ॥
- ७९७ इन्द्र इक्ष्योः सखा सन्मिदं आ वज्रोयुजा । इन्द्रो वज्री हिरण्ययः ॥ २ ॥
- ७९८ इन्द्रं वाजेषु नोऽव सहस्रप्रधनेषु च । उग्र उग्रामिरुतिभिः ॥ ३ ॥
- ७९९ इन्द्रो दीर्घाय चक्षस आ सूर्यरोहयद्विवि । वि गोभिरद्विमैत्यत् ॥ ४ ॥ ॥८ (जा)॥
- ८०० इन्द्रे अग्रा नमो बृहत्सुवृष्टिमेरयामहे । धिया धेना अवस्यवः ॥ १ ॥
- ८०१ ता हि शश्वन्त इडत इत्या विप्रास ऊतये । सबाधो वाजसातये ॥ २ ॥
- ८०२ ता वा गीर्भिर्विपन्युवः प्रयस्वन्तो हवामहे । मेधसाता सनिष्यवः ॥ ३ ॥ ॥९ (हु)॥
- ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥
- ८०३ वृषा पवस्य धारया मत्स्वते च मत्सरः । विश्वा दधान ओजसा ॥ १ ॥

- ८०४ तं त्वा धर्तारमोण्योऽः पवमान स्वदेशम् । हिन्ये वाजेषु वाजिनम् ॥ २ ॥
- ८०५ अया चित्तो विपानया हरिः पवस्व धारया । युजं वाजेषु चोदय ॥ ३ ॥ १० (ट) ॥
- ८०६ वृषा शोणो अभिकनिक्कदद्वा नदयन्नेपि पृथिवीमुत चाम् ।
इन्द्रस्येव वज्रुरा ऋण्व आजौ प्रचोदयन्नेपि वाचमेमाम् ॥ १ ॥
- ८०७ रसाय्यः पयसा पिबमान इरयन्नेपि मधुमन्तमशुम् ।
पवमान सन्तनिमेपि कृण्वन्निन्द्राय सोम परिपिच्यमानः ॥ २ ॥
- ८०८ एवा पवस्व मदिरा मदायोदग्रांसस्य नमयन्वधस्तुम् ।
परि वर्णं भरमाणो रुशन्तं गव्युनो अयं परि सोम सिकः ॥ ३ ॥ ११ (टि) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

- ८०९ त्वामिच्छि हवामहे सातो वाजस्य कारवः । त्वां वृषेष्विन्द्र सत्यति नरस्त्वां काष्ठास्ववेतः ॥ १ ॥
- ८१० सं त्वं नश्चित्र वज्रहस्त धृष्णुया मह स्तवानो अद्रिचः ।
गामभ्वरथ्यमिन्द्र सं किर सत्रा वाजं न जिग्युषे ॥ २ ॥ १२ (कु) ॥

[अ० १० । उ० २ । ख० ५]

- ८११ अग्निं प्र वः सुराधसमिन्द्रमर्चं यथा विदे ।
यो जरितृभ्यो मधवा पुरुवसुः सहस्रेणैव शिक्षति ॥ १ ॥
- ८१२ शतानीकैव प्र जिगाति धृष्णुया हन्ति वृत्राणि दाशुषे ।
गिरिरेव प्र रसा अस्य पिन्विरे वृत्राणि पुद्गमोजसः ॥ २ ॥ १३ (डि) ॥

[अ० १६ । उ० वा० । ख० ३]

- ८१३ त्वामिदा शो नरोऽपीप्यन्वज्जिन् भूर्णयः ।
स इन्द्र स्तामवाहस इह श्रुष्युप स्वसरमा गहि ॥ १ ॥
- ८१४ मत्स्वा सुशिप्रिन्हरिवस्तमीमहे त्वया भूषन्ति वैधसः ।
तव श्रवास्स्युपमान्युक्थ्य सुतोष्विन्द्र गिर्वणः ॥ १ ॥ १४ (ळ) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[अ० १९ । उ० वा० । ख० १]

- ८१५ यस्ते मदो वरेण्यस्तेना पवस्वान्धसा । देवावीरघशरसहा ॥ १ ॥
- ८१६ जग्निर्वृत्रमभिप्रियस्सस्निर्वाजं दिवेदिवे । गोषातिरभसा असि ॥ २ ॥

८१७ सम्मिश्रो अक्षो भुवः स्रपस्थाभिर्न धेनुभिः । सीदं चक्षथेनो न यौनिमा ॥३॥ ॥१५ (चौ)
[भा० १२ । ड० १ । स्व० नास्ति]

८१८ अयं पूषा रयिमंगः सोमः पुनानो अर्षति । पतिर्विश्वस्य भूमनो व्यस्यद्रोदसी उमे ॥१॥

८१९ समु मिया अनूषत गावो मदाय घृन्वयः । सोमासः कृण्वते पथः पवमानास इन्ववः ॥२॥

८२० य ओजिष्ठस्तमा भर पवमान अवाप्यम् । यः पञ्च चर्षणीरमि रयि येन वनामहे ॥ ३ ॥ ॥१६ (कु)॥
[भा० १९ । ड० २ । स्व० ५]

८२१ वृषा मतीनां पवते विचक्षणः सोमो अह्नां प्रतरीतोषसां दिवः ।

प्राणा सिन्धूनां कलशाः अचिक्रदिन्द्रस्य हार्द्याविशन्मनीषिभिः ॥ १ ॥

८२२ मनीषिभिः पवते पूर्व्यः कविर्नृमिषतः परि कोशाः असिष्यदत् ।

भितस्य नाम जनयन्मधु क्षरन्दिन्द्रस्य वायुः सख्याय वर्धयन् ॥ २ ॥

८२३ अयं पुनान उपसो अरोचयदयं सिन्धुभ्यो अभवदु लोककृत् ।

अयं त्रिः सप्त दुदुहान आशिरः सोमो हृदे पवते चारु मत्सरः ॥ ३ ॥ ॥१७ (गौ)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥५॥ [भा० ३६ । ड० ३ । स्व० ४]

८२४ एषा ह्यसि वीर्युरेवा शूर उत स्थिरः । एषा ते राध्यं मनः ॥ १ ॥

८२५ एषा रातिस्तुविमघ विश्वेभिर्घाया धातुभिः । अघा चिदिन्द्र नः सचा ॥ २ ॥

८२६ मो धु ब्रह्मेव तन्द्रयुर्मवो वाजानां पते । मत्स्वा सुतस्य गोमतः ॥ ३ ॥ ॥१८ (ति)॥

[भा० १४ । ड० १ । स्व० ३]

८२७ इन्द्र विश्वा अवीवृथत्समुद्रव्यचक्षं गिरः । रथीतमं रथीनां वाजानां सत्पतिं पतिम् ॥ १ ॥

८२८ सख्ये त इन्द्र वाजिनो मा मेम शवसस्पते । त्वामभि प्र नोनुमो जेतामपराजितम् ॥ २ ॥

८२९ पूर्वोर्दिन्द्रस्य रातयो न वि दस्यंत्यूतयः ।

यदा वाजस्य गोमत स्तोतृभ्यो मंहते मघम् ॥ ३ ॥ ॥१९ (ली)॥

[भा० १८ । ड० नास्ति । स्व० ४]

इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ ॥ इति द्वितीयमपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ २ ॥

॥ इति तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽध्यायः ।

[२]

अथ द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ २ ॥

(१-१९) १ जमदग्निर्माग्विः, २ ऋगुर्वाक्यिर्जमदग्निर्माग्विः वा, ३ कर्मिर्माग्विः, ४ कश्यपो मारीचः, ५ मेघा-
 विधिः काण्वः, ६-७ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ८ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, ९ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो
 मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अत्रिर्गोमः, ५ विश्वामित्रो गायनिः, ६ जमदग्निर्माग्विः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः),
 १० पराक्षरः शाकल्यः, ११ पुरुहन्ता आक्षिरसः, १२ मेघाविधि काण्वः, १३ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, १४ त्रित आण्वः,
 १५ ययातिर्नाहुषः, १६ पवित्र आगिरसः, १७ सोमरिः काण्वः, १८ गोपुस्त्यश्चक्षुक्नौ काण्वावरुणौ, १९ तिरिमीरा-
 गिरसौ ॥ १-४, ९, १०, १४-१६ पवमानः सोमः ५, १७ ऋषिः, ६ मित्रावरुणौ ७ मरुतः, ७ (१, ३) इन्द्रश्च,
 ८ इन्द्राग्नी, ११-१३, १८-१९ इन्द्रः ॥ १-८, १४ गायत्री, ९ (३) द्विपदा विराट्, १० त्रिष्टुप्, ९ (१-२)
 ११, १३ प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतोबृहती), १२ बृहती, १५, १९ बजुष्टुप्, १६ जगती, १७
 प्रगाथः = (विषमा ककुप्, समा सतोबृहती); १८ उष्णिक् ॥

८३० एत अशुप्रमिन्द्वस्तिरः पवित्रमाशवः । विश्वान्यमि सौमगा ॥ १ ॥
 ८३१ विघ्नन्तो दुंरिता पुरु सुगा तौकाय वाजिनः । त्मना कृण्वन्तो अर्बतः ॥ २ ॥
 ८३२ कृण्वन्तो वरिवो गवेऽभ्यर्पन्ति सुपुतिम् । इडामस्मभ्यं संयतम् ॥ ३ ॥ १ (या) ॥

[पा० ७। उ० नास्ति । स्व० २]

८३३ राजा मेघाभिरीयते पवमानो मनावधि । अन्तरिक्षेण यातवे ॥ १ ॥
 ८३४ आ नः सोम सहो जुवो रूपं न वर्चसे भर । सुष्वाणो देववीतये ॥ २ ॥
 ८३५ आ न इन्द्रो शातग्विनं गवां पोषं स्वक्ष्यम् । बहा भगसिमतये ॥ ३ ॥ २ (छा) ॥

[पा० १४। उ० नास्ति । स्व० २]

८३६ ते त्वा नृम्यानि विभ्रतं सधस्थेषु महो दिवः । चादं सुकृत्ययेमहे ॥ १ ॥
 ८३७ संवृकधृष्णमुकथ्यं महामहिमतं मदम् । शतं पुरो रुक्क्षणिम् ॥ २ ॥
 ८३८ अतस्त्वा रयिरभ्ययद्राजानं सुकृतो दिवः । सुपर्णो अव्यथी भरत ॥ ३ ॥
 ८३९ अथा हित्वान इन्द्रियं ज्यायो महित्वमानशे । अभिद्विद्विधर्षणिः ॥ ४ ॥
 ८४० विश्वस्मा इ स्वदेशे साधारणं रजस्तुरम् । गोपामृतस्य विभेरम् ॥ ५ ॥ ३ (इ) ॥

[पा० २६। उ० नास्ति । स्व० १]

८४१ इषे पवस्व धारया सृज्यमानो मनीषिमिः । इन्दो रुचामि गा इहि ॥ १ ॥
 ८४२ पुनानो वरिवस्कुध्युर्जं जनाव गवर्षणः । हरे सुजान आशिरम् ॥ २ ॥

८४३ पुनानो देववीतय इन्द्रस्य याहि निष्कृतम् । धुतानो वाजिभिर्हितः ॥ ३ ॥ ॥४ (या)॥
इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

८४४ अग्निनाग्निः समिष्यते कविर्गृहपतिर्युवा । हव्यवाङ्मुखास्यः ॥ १ ॥

८४५ यस्त्वामग्ने हविष्यति ईतं देव सपर्यति । तस्य स्म प्राविता भव ॥ २ ॥

८४६ यो अग्निं देववीतये हविष्माँ आविवासति । तस्मै पावक मृडय ॥ ३ ॥ ॥५ (रि)॥
[भा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

८४७ मित्रं ध्रुवे पूतदक्षं वरुणं च रिशादसम् । धियं धृताचीँ साधन्ता ॥ १ ॥

८४८ ऋतेन मित्रावरुणाधृतावृधावृतस्पृशा । क्रतुं बृहन्तमाशाथे ॥ २ ॥

८४९ कवी नो मित्रावरुणा तुविजाता उरुक्षया । दक्षं दधाते अपसम् ॥ ३ ॥ ॥६ (व)॥
[भा० १० । उ० नास्ति । स्व० १]

८५० इन्द्रेण संहि दक्षसे संजग्मानो अग्निभ्युषा । मन्दू संमानवर्चसा ॥ १ ॥

८५१ आदह स्वधामनु पुनर्गमैत्वमोरिरे । दधाना नाम यक्षियम् ॥ २ ॥

८५२ वीडु चिदारजत्नुभिर्गुहा चिदिन्द्र वह्निभिः । अविन्द उक्षिया अनु ॥ ३ ॥ ॥७ (ति)॥
[भा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

८५३ ता ध्रुवे ययोरिदं पन्ने विश्वं पुरा कृतम् । इन्द्राग्नी न मर्धतः ॥ १ ॥

८५४ उग्रा विधनिना मृध इन्द्राग्नी हवामहे । ता नो मृडात ईदशे ॥ २ ॥

८५५ हयो वृत्राण्यायाँ हयो दासानि सत्पती । हयो विश्वाँ अप द्विषः ॥ ३ ॥ ॥८ (पी)॥
॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० १० । उ० १ । स्व० ४]

८५६ अभि सोमास आयवः पवन्ते मर्धं मदम् ।
समुद्रस्याधि विष्टपे मनीषिणो मत्सरासो मदच्युतः ॥ १ ॥

८५७ तरत्समुद्रं पवमान ऊर्मिणा राजा देव ऋतं बृहत् ।
अर्षा मित्रस्य वरुणस्य धर्मणा प्र हिन्वान ऋतं बृहत् ॥ २ ॥

८५८ नृमर्यैमाणो हर्यतो विचक्षणो राजा देवः समुद्रथः ॥ ३ ॥ ॥९ (ड)॥
[भा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ५]

८५९ तिक्षो वाच ईरयति प्र वहिर्ऋतस्य धीर्ति ब्रह्मणो मनीषाम् ।
गावो यन्ति गोपतिं पृच्छमानाः सोमं यन्ति मतयो वावशानाः ॥ १ ॥

८६० ^{३ ३ १ १ ३ १ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३} सोमं गावो धेनवो वावशानाः सोमं विप्रा मतिभिः पूच्छमानाः ।

^{१ १ ३ १ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ ३ ३ १ २} सोमः सुत ऋच्यते पवमानः सोमे अकस्मिण्युभः सं नवन्ते

॥ २ ॥

८६१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} एवा नः सोम परिषिच्यमान आ पवस्व पूयमानः स्वस्ति ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ ३ ३ १ २ ३ ३ १ २} इन्द्रमा विश बृहता मदेन वर्षया वाचं जनया पुरंधिम्

॥ ३ ॥ ॥ १० (पी) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [पा० ३० । उ० १ । स्व० ४]

८६२ ^{१ २ ३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यदथाव इन्द्र ते शतशतं भूमीकृत स्युः । न त्वा वज्रिन्तसहस्रं क्षुर्या अनु न जातमष्ट रोदसी ॥ १ ॥

८६३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ प्रमाथ महिना वृष्ण्या वृषन्विश्वा शविष्ठ शवसा ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अस्मा श्वव मघवन् गोमति व्रजे वज्रि चित्राभिरुतिभिः

॥ २ ॥ ॥ ११ (ली) ॥

[पा० १९ । उ० नास्ति । स्व० ४]

८६४ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वयं घ त्वा सुतावन्त आपो न वृक्षतवर्हिषः । पवित्रस्य प्रखवणेषु वृत्रहन्परि स्तोतार आसते ॥ १ ॥

८६५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स्वरन्ति त्वा सुते नरो वसो निरेक उक्थिनः ।

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} कदा सुतं दृषाण ओक आ गमदिन्द्र स्वन्दीव वरसताः

॥ २ ॥

८६६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} कण्वेभिर्धृष्णवा धृषद्वाजं दर्षि सहस्रिणम् ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पिशङ्गरूपं मघवन्विचर्षणे मधू गोमन्तमीमहे

॥ ३ ॥ ॥ १२ (छा) ॥

[पा० २० । उ० २ । स्व० २]

८६७ ^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तरणिरित्सिषासति वाजं पुरंध्या युजा । आ व इन्द्र पुण्ड्रतं नमे गिरा नेमि तष्टेव सुदुवम् ॥ १ ॥

८६८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} न दुष्टुतिद्वेविणोदेषु शस्यते न क्षेधन्त शरयिर्नशत् ।

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सुशक्तिरिन्मघवं तुभ्यं मावते देव्या यत्पार्यं दिवि

॥ १३ ॥ ॥ १३ (यि) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [पा० १० । उ० नास्ति । स्व० ३]

८६९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तिस्रो वाच उदीरते गावो भिमस्ति धेनवः । हरिरेति कनिकदत् ॥ १ ॥

८७० ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अभि ब्रह्मीरनूषत यक्षीकृतस्य मातरः । मर्जयन्तीर्दिवः शिशुम् ॥ २ ॥

८७१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} रायः समुद्राश्चतुरोऽस्मभ्यं सोम विश्वतः । आ पवस्व सहस्रिणः ॥ ३ ॥ ॥ १४ (त्रा) ॥

[पा० १८ । उ० १ । स्व० २]

८७२ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सुतासो मधुमत्तमाः सोमा इन्द्राय मन्दिनः । पवित्रवन्तो अक्षरं देवान्गच्छन्तु वो मदाः ॥ १ ॥

८७३ इन्द्रिन्द्राय पवत इति देवासी अभुवन् । वाचस्पतिर्मन्त्रस्यते विश्वस्येशान ओजसः ॥ २ ॥

८७४ सहस्रधारः पवते समुद्रो वाचमीह्वयः । सोमस्पती रयीणाश्सखेन्द्रस्य दिवेदिवे ॥ ३ ॥ ॥१५(लि)॥

[अ० २९ । उ० नास्ति । स्व० २]

८७५ पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।

अतप्ततनूर्न तदामो अश्नुते श्रुतास इहहन्तः स तदाशत ॥ १ ॥

८७६ तपोष्पवित्रं विततं दिवस्पदेऽर्चन्तो अस्य तन्तवो व्यस्थिरन् ।

अवन्त्यस्य पविताः रमाशवो दिवः पृष्ठमधि रोहन्ति तेजसा ॥ २ ॥

८७७ अरूच्यदुपसः पृश्निरभिय उक्षा मिमेति भुवनेषु वाजयुः ।

मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षसः पितरो गर्भमा दधुः ॥ ३ ॥ ॥१६(टु)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [अ० ३८ । उ० १ । स्व० ५]

८७८ प्र मरुद्दिष्टाय गायत ऋताज्ञे बृहते शुक्रशोचिषे । उपस्तुतासो अग्नये

॥ १ ॥

८७९ आ वरसते मधवा वीरवद्यशः समिद्धो घुम्याहुतः ।

कुविन्नो अस्य सुमतिर्मवीयस्यच्छा वाजेभिरागमत् ॥ २ ॥ ॥१७(या)॥

[अ० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

८८० तं ते मदं गृणीमासि वृषणं पुक्षु सासहिम् । उ लोकहृत्पुमद्रिवो हरिश्चियम्

॥ १ ॥

८८१ येन ज्योतीरप्यायवे मनवे च विवेदिथ । मन्दानो अस्य बर्हिषो वि राजसि

॥ २ ॥

८८२ तदद्या चित्त उक्थिनोऽनु प्लुवन्नि पूर्वथा । वृषपत्नीरपो जया दिवेदिवे

॥ ३ ॥ ॥१८(ह)॥

[अ० २१ । उ० नास्ति । स्व० १]

८८३ शुधी हवं तिरद्व्या इन्द्र यस्त्वा सपर्यति । सुवीर्यस्य गोमनो रायस्पर्धि महाअसि ॥ १ ॥

८८४ यस्त इन्द्र नवीयसीं गिरं मन्द्रामजोजनत् । चिकित्विन्मनसं धियं प्रत्नामृतस्य पिप्युपीम् ॥ २ ॥

८८५ तमु एवाम यं गिर इन्द्रमुक्थानि बावृधुः । पुरुषस्य पौरस्या सिपासन्तो वनामहे ॥ ३ ॥ ॥१९(फा)॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [अ० १५ । उ० २ । स्व० २]

इति द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, द्वितीयप्रपाठकश्च समाप्तः ॥ २ ॥

॥ इति चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

अथ पञ्चमोऽध्यायः ।

[१]

अथ तृतीयप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥ ३ ॥

(१-२२) १ अकृष्टा मायाः; २ जमहीयुराक्रिरसः; ३ मेध्यातिथिः काण्वः; ४, १२ बृहन्मथिराक्रिरसः; ५ भृगुर्वा-
 कणिर्जमदमिर्मागवो वा; ६ सुर्वभर आत्रेयः; ७ गुल्ममदः शौवकः; ८, २१ गोतमो राहुगणः; ९, १३ वसिष्ठो मैत्रा-
 वरुणिः; १० बृहच्च्युत जागत्स्यः; ११ सप्तर्वयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः ३ गोतमो राहुगणः;
 ४ अत्रिमौमः; ५ विद्यामित्रो गाथिनः, ६ जमदग्निर्मागवः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः) १४ रैनः काश्यपः;
 १५ पुक्कन्मा जाक्रिरसः; १६ असितः काश्यपो देवलो वा; १७ (१) शक्तिर्वासिष्ठः, १७ (२)
 उरुशगिरसः; १८ जमिन्नाक्षुषः; १९ प्रतर्दनो दैवोदासिः; २० प्रयोगो मार्गवः; २१ पावकोऽमिर्बाह-
 स्पत्यो वा, गृहपतियविष्टो सहस्रः पुत्रावन्वजरो वा; २२, ॥ १-५, १०-१२, १६-१९ पवमानः
 सोमः; १, २० अग्निः; ७ मित्रावरुणौ; ८, १३-१५, २१ इन्द्रः; ९ इन्द्रासो; २२ ॥ १, ६
 जगती; २-५, ७-१०, १२; १६, २० गायत्री; ११, १५ प्रगाथः = (विषमा बृहती,
 समा सत्रोबृहती) १३ विराट्; १४ (१) जति जगती, १४ (२-३) उपरिच्छद्
 बृहती; १७ काकुमः प्रगाथः = (विषमा ककुप, समा सत्रोबृहती), १८ वसिष्क्
 १९ त्रिष्टुप्, २१ ञतुष्टुप् ॥

८८६ प्र त आश्विनीः पवमान धेनवो दिव्या असुप्रन्पयसा धरीमणि ।

प्रान्तरिक्षात्स्थाविरीस्ते असुक्षत ये त्वा मृजत्पुषिषाण वेधसः

॥ १ ॥

८८७ उभयतः पवमानस्य रक्षमयो ध्रुवस्य सतः परि यन्ति केतवः ।

यदी पवित्रे अधि मृज्यते हरिः सत्ता नि योनो कलशेषु सीदति

॥ २ ॥

८८८ विभ्वा धामानि विभ्वचक्ष ऋभ्वसः प्रमोष्टे सतः परि यन्ति केतवः ।

व्यानशी पवसे सोम धर्मेणा पतिर्विभ्वस्य भुवनस्य राजसि

॥ ३ ॥ ॥१(वी)॥

[चा० ३५ । उ० नास्ति । स्व० ७]

८८९ पवमानो अजीजनदिवश्चित्रं न तन्यतुम् । ज्योतिर्वैश्वानरं बृहत्

॥ १ ॥

८८९ पवमान रसस्तव मदो राजन्नदुच्छ्रुनः । वि वारमव्यमर्षति

॥ २ ॥

८८९ पवमानस्य ते रसो दक्षो वि राजति धुमान् । ज्योतिर्वैश्वानरं स्वहृशे

॥ ३ ॥ ॥२(पा)॥

[चा० २० । उ० १ स्व० २]

८८९ प्र यद्वावो न भूण्यस्त्वेषा अथासो अक्रमुः । प्रन्तः कृष्णामप त्वचम्

॥ १ ॥

८८९ सुवितस्य वनामहेति सेतुं दुराययम् । साक्षाम वस्युमर्षयम्

॥ २ ॥

८८९ ऋण्वे वृष्टेरिव स्वनः पवमानस्य शुभिणः । चरन्ति विद्युतो दिवि

॥ ३ ॥

- ८९५ आ पवस्व महीमिषं गोमदिन्दो हिरण्यवत् । अश्ववत्सोम वीरवत् ॥ ४ ॥
 ८९६ पवस्व विश्वचर्षण आ मही रोदसी पृण । उषाः सूर्यो न रश्मिभिः ॥ ५ ॥
 ८९७ परि णः शर्मयन्त्या धारया सोम विश्वतः । सरा रसेव विष्टपम् ॥ ६ ॥ ॥३(भी)॥

[धा० ३५ । उ० ४ । स्व० ४]

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

- ८९८ आशुरर्षे बृहन्मते परि प्रियेण धाम्ना । यत्रा देवा इति ब्रुवन् ॥ १ ॥
 ८९९ परिष्कृण्वन्ननिष्कृतं जनाय यातयन्निपः । पृष्टि दिवः परि स्रव ॥ २ ॥
 ९०० अयं स यो दिवस्पति रघुयामा पवित्र आ । सिन्धोरूर्मा व्यक्षरत् ॥ ३ ॥
 ९०१ सुत पति पवित्र आ त्विषि दधान ओजसा । विचक्षाणो विरोचयन् ॥ ४ ॥
 ९०२ आविवासन्परावतो अथो अर्वावतः सुतः । इन्द्राय सिच्यते मधु ॥ ५ ॥
 ९०३ समीचीना अनूपत हरिश्चिन्त्यन्त्यद्रिभिः । इन्दुमिन्द्राय पीतये ॥ ६ ॥ ॥४(जी)॥

[धा० ३२ । उ० ३ । स्व० ४]

- ९०४ दिव्यन्ति सूरमुखयः स्वसारो जामयस्पतिम् । महामिन्दु महीयुवः ॥ १ ॥
 ९०५ पवमान रुचारुचा देव देवेभ्यः सुतः । विश्वा वसूत्या विशा ॥ २ ॥
 ९०६ आ पवमान सुष्टुति वृष्टि देवेभ्यो दुवः । इये पवस्व संयतम् ॥ ३ ॥ ॥५(ह)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

- ९०७ जनस्य गोपा अजनिष्ट जायविराग्निः सुदक्षः सुविताय नन्यसे ।
 घृतप्रतीको बृहता दिविस्पृशा शुमद्भि माति भरतेभ्यः शुचिः ॥ १ ॥
 ९०८ त्यामग्ने अङ्गिरसो गुहा हितमन्वविन्दं चिच्छ्रियाणं वनेवने ।
 स जायसे मथ्यमानः सहो महत्वाभाहुः सहसस्पुत्रमङ्गिरः ॥ २ ॥
 ९०९ यक्षस्य केतुं प्रथमं पुरोहितमग्निं नरस्त्रिषधस्थे समिन्धते ।
 इन्द्रेण देवैः सरथस बर्हिषि सीदन्नि होता यजथाय सुकृतुः ॥ ३ ॥ ॥६(वे)॥

[धा० ३० । उ० नास्ति । स्व० ७]

- ९१० अयं वां मित्रावरुणा सुतः सोम ऋतावृधा । ममेदिह श्रुतहवम् ॥ १ ॥
 ९११ राजानावनभिदुहा ध्रुवे सदस्युत्तमे । सहस्रस्थूण आशाते ॥ २ ॥
 ९१२ ता सभ्राजा घृतासुती आदित्या दानुनस्पती । सचेते अनवह्वरम् ॥ ३ ॥ ॥७(यि)॥

[धा० १५ । उ० १ । स्व० ३]

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२
११३ इन्द्रो दधीचो अस्थभिर्वृत्राण्यप्रतिष्कृतः । जघान नवतीर्नव ॥ १ ॥

९१४ इच्छन्तश्चस्य यच्छिरः पर्वतेष्वपश्रितम् । तद्विदच्छर्याणावति ॥ ३ ॥

११५ अत्राह गौरमन्वत नाम त्वष्टुरपीच्यम् । इत्या चन्द्रमसो गृहे ॥ ३ ॥ ८ (डी) ॥

[ਧਾ० ੧੩ । ਤ० ੨ । ਸ੍ਵ० ੪]

९१६ इयं वामस्य मन्मथ इन्द्राग्नी पूर्व्यस्तुतिः । अत्राद्वाष्टिरिवाजनि ॥ १ ॥

९१७ शृणुतं जरितुर्हवमिन्द्राग्नी वनतं गिरः । ईशाना पिप्यतं धियः ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २} ९१८ मा पापत्वाय नो नरेन्द्राग्नी माभिः शस्तये । ^{३ १ २ ३ १ २ ४} मा नो रीरधतं निदे ^{१ २} ॥ ३ ॥ ^{३ १} ९(जा)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [था० १२ । उ० १ । स्त्र० २]

९१९ पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे । मरुद्भ्यो वायवे मदः ॥ १ ॥

९२० सं देवैः शोभते वरा कविर्योनावधि प्रियः । पवमानो अदाभ्यः ॥ ३ ॥

१२१ पवमान धिया हितो३५भि योर्नि कनिक्रदत् । धर्मेणा वायमारुहः ॥ ३ ॥ ॥१०(ख)॥

[धा० ११ । उ० २ । स्व० १]

^२३१^२ ^३१२ ^३१२ ^३२ ^३१२३ ^३२३ ^३१२
९२२ तवाहँसोम रारण सख्य इन्दो दिवेदिवे । पूरुणि यन्नो नि चरन्ति मामव परिधीररति ताइहि १

१२३ तवाहं नक्तमत सोम ते दिवा द्रहानो यन्न ऊधनि ।

३ १ २४३२४ १२२१ २५ १ ४
घृणा तपन्तमाति सूर्य परः शकना इव पक्षिम ॥ २ ॥ ॥११(ति) ॥

[घा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

९२४ प॒नानो अ॒क्री॒दमि वि॒श्वा म॒धो वि॒च॒र॒षणिः । शु॒ग्मन्ति वि॒प्रं धी॒तिभिः ॥ १ ॥

१२५ आ योनिमरुणो रुद्रमदिन्द्रो वषा सुतम् । ध्रुवे सदसि सीदतु ॥ २ ॥

१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ १ २ ३ १ २
९३६ न नो रयिं महामिन्द्रोऽस्मभ्यं सोम विश्वतः । आ पवस्व सहस्रिणम् ॥ ३ ॥ ॥१२(चा)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [धा० १२ । उ० १ । स्व० २]

१२७ पिबा सोमभिन्द्र मदन्त त्वा यं ते सषाव हयैश्वाद्रिः । सोतर्वाहुभ्याः सयतो नार्वा ॥ २ ॥

२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ ४ १ २ ३ १ २ १ २ २
९३८ यस्ते मदो ज्ययश्चारुरस्ति येन वज्राणि हर्यश्च ह॥सि । स त्वामिन्द्र प्रभूवसो ममत् ॥ २ ॥

२ ३ १ २ ३ २ ३ २ ४ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
९२९ बोधा स मे मघवन्वाचमेमां यां ते वसिष्ठो अर्चति प्रशस्तिम् ।

३१ २२ ३१३
इमा ब्रह्म सधमादे जपस्व ॥ ३ ॥ १३॥(जा)॥

[धा० १२। उ० १। स्व० २]

२ ३ १२ ३ १२ ३ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ १
९३० विश्वाः प्रतना अभिभूतरं नरः सज्जस्तत्क्षुरिन्द्रं जजनश्च राजसे ।

२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ४ १ २
क्रत्वे वरे स्थेमन्यामरीमतोप्रमोजिष्ठं तरसं तरस्थिनम् ॥ १-॥

९३१ नेमि नमन्ति चक्षसा मेघं विप्रा अमिस्वरे । सुदीतयो वो अद्भुहोऽपि कर्णे तरस्विनः समृकमिः ॥२॥

९३२ समु रेभासो अस्वरभिन्द्रः सोमस्य पीतये ।

स्वः पतिर्यदी वृधे धृतव्रतो ह्योजसा समूतिमिः

॥ ३ ॥ ॥१४(ची)॥

[चा० १२। उ० १। स्व० ४]

९३३ यो राजा चर्षणीनां याता रथेमिरभिगुः । विश्वासां तस्ता पृतनानां ज्येष्ठे यो वृत्रहा गृणे ॥ १ ॥

९३४ इन्द्रं तं शुम्भ पुरुहन्मन्त्रवसे यस्य द्विता विघर्तेरि ।

हस्तेन वज्रः प्रति धायि दशतो महा देवो न सूर्यः

॥ २ ॥ ॥१५(चि)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [चा० १७। उ० १। स्व० ३]

९३५ परि प्रिया दिवः कविर्वयांसि नप्योर्हितः । स्वानैर्याति कविक्रतुः

॥ १ ॥

९३६ स सुसुर्मातरा शुचिर्जातो जाते अरोचयत् । महामन्ही ऋतावृधा

॥ २ ॥

९३७ प्रप्र क्षयाय पन्यसे जनाय जुष्टो अद्भुहः । वीत्यर्थं पनिष्टये

॥ ३ ॥ ॥१६(रि)॥

[चा० ३। उ० नास्ति । स्व० ३]

९३८ त्वं ह्यारुह्यैव पवमानं जानिमानि सुमत्तमः । अमृतत्वाय शोषयन्

॥ १ ॥

९३९ येना नवन्वा दध्यक्षुपोणुते येन विप्रास आपिरे ।

देवानां सुखे अमृतस्य चारुणो येन श्रवास्याशत

॥ २ ॥ ॥१७(पौ)॥

[चा० ११। उ० १। स्व० नास्ति]

९४० सोमः पुनान ऊर्मिणाल्यं वारं वि धावति । अग्रे वाचः पवमानः कनिकदत्

॥ १ ॥

९४१ धीमिर्मृजन्ति वाजिनं वने कीडन्तमत्यविम् । अभि त्रिपृष्ठं मतयः समस्वरन्

॥ २ ॥

९४२ असर्जि कलशां अभि मीढ्वात्ससिर्न वाजयुः । पुनानो वाचं जनयन्नसिष्यदत् ॥ ३ ॥ ॥१८(फा)॥

[चा० १०। उ० २ स्व० २]

९४३ सोमः पवते जनिता मतीनां जनिता दिवो जनिता पृथिव्याः ।

जनिताग्नेर्जनिता सूर्यस्य जनितेन्द्रस्य जनितोत विष्णोः

॥ १ ॥

९४४ ब्रह्मा देवानां पदवीः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणाम् ।

ह्येनो मृगानां स्वधितिर्वनानां सोमः पवित्रमत्येति रेभन्

॥ २ ॥

९४५ प्रावीविपद्वाच ऊर्मि न सिन्धुर्गिर स्तोमान्पवमानो मनीषाः ।

अन्तः पश्यन्वृजनेमावराण्या तिष्ठति वृषभो गोषु जानन्

॥ ३ ॥ ॥१९(कु)॥

[चा० ३०। उ० २ स्व० ६]

- १४६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ २ ३ १ २} अग्निं वो वृधन्तमश्वराणां पुरुतमम् । अच्छा नप्ते सहस्यते ॥ १ ॥
 १४७ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अयं यथा न आभुवत्त्वष्टा रूपेव तस्या । अस्य क्त्वा यशस्यतः ॥ २ ॥
 १४८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अयं विश्वा अभि धियोऽभिर्देवेषु पत्यते । आ वाजैरुप नो गमत् ॥ ३ ॥ ॥ २० (डा) ॥

[पा० ८ । उ० ३ । स्व० २]

- १४९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इममिन्द्र सुतं पिव ज्येष्ठममर्त्यं मदम् । शुक्रस्य त्वाम्यक्षरन्धागा ऋतस्य सादने ॥ १ ॥
 १५० ^{२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} न किंप्रवर्धयतीतरो हरी यदिन्द्र यच्छसे । न किंप्रवानु मज्जना न किः स्वध्व आनरो ॥ २ ॥
 १५१ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राय नूनमर्चतोयथानि च ब्रवीतन । सुता अमत्सुरिन्द्वो ज्येष्ठं नमस्यता सहः ॥ ३ ॥ ॥ २१ (र) ॥

[पा० ८ । उ० नास्ति । स्व० १]

- १५२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रं जुषस्व प्र वहा याहि शर हरिह । पिषा सुतस्य मतिर्न मधोश्चकानश्चार्कमदाया ॥ १ ॥
 १५३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रं जडरं नव्यं न पृणस्व मधोर्दिवो न । अस्य सुतस्य स्वाश्नोप त्वा मद्राः सुवाचो अस्थुः ॥ २ ॥
 १५४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रस्तुराणाग्निमो न जघान वृत्रं यतिर्न । विभेद वलं भृगुर्न ससाहे शत्रून्मदे सोमस्य ॥ ३ ॥ ॥ २२ (ऊ) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥

[पा० ११ । उ० ५ । स्व० १]

॥ इति तृतीयप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ३ ॥

॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

अथ षष्ठोऽध्यायः ।

[१]

अथ तृतीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ ३ ॥

- (१-२३) १ (अकृष्टा माषादयः) अयः ऋषयः; २ कश्यपो मारीचः; ३, ४, १३ असितः काश्यपो देवलो ह्यः;
 ५ अवरसारः काश्यपः; ६, १६ जमदग्निर्भागवः; ७ मरुतो वैतहव्यः; ८ उरुचकिरात्रेयः; ९ कुरुमुतिः काण्वः;
 १० भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, ११ भृगुर्वाकर्मिर्जमदग्निर्भागवो वा; १२ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुमणः, ४ अग्निर्भौमः, ५ विश्वामित्रो गायित्रः, ६ जमदग्निर्भागवः, ७ वसिष्ठो मैत्रा-
 वरुणिः); १४, १५, २३ गोतमो राहुमणः; १७ (१) ऊर्ध्वसघ्ना नाक्षिरसः, १७ (२) कृतयन्ता नाक्षिरसः,
 १८ श्रित जापयः; १९ रेमसू काश्यपौ; २० मन्थुर्वासिष्ठः; २१ वसुधुत नात्रेयः; २२ वृमेव नाक्षि-
 रसः ॥ १-६, ११-१३, १६-२० पवमानः सोमः; ७, २१ अग्निः; ८ मित्रावरुणौ; ९, १४-१५,
 २२-२३ इन्द्रः, १० इंद्राणी ॥ १, ७ जगती; २-६, ८-११, १३, १६ गायत्री; १२ बृहती;
 १४, १५, २१ पंक्तिः; १० काकुमः प्रगाथः = (विषमा ककुप्, समा सतो बृहती);

१८, २२ ढणिकः; १९, २३ अनुष्टुप्; २० त्रिष्टुप् ॥

- १५५ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} गोवित्पवस्व वसुविद्धिरण्यविद्धेतोधा इन्दो भुवनेष्वपितः ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं सुवीरो असि सोम विभ्यवित्तं त्वा नर उप गिरेम आसते

॥ १ ॥

९ (सा. सं.)

१५६ त्वं नृचक्षा असि सोम विश्वतः पवमान वृषभ ता वि धावसि ।

स नः पवस्व वसुमक्षिरण्यवद्वयं स्याम भुवनेषु जीवसे

॥ २ ॥

१५७ ईशान इमा भुवनानि ईयसे युजान इन्दो हरितः सुपण्यः ।

तास्ते क्षरन्तु मधुमद्भृतं पयस्तव व्रते सोम तिष्ठन्तु कृप्यः

॥ ३ ॥ ॥ १ (खी) ॥

[चा० ४१ । उ० २ । स्व० ४]

१५८ पवमानस्य विश्ववित्प्र ते सर्गो असृक्षत । सूर्यस्येव न रश्मयः

॥ १ ॥

१५९ केतुं कृण्वं दिवस्पति विश्वा रूपाभ्यर्षसि । समुद्रः सोम पिब्वसे ।

॥ २ ॥

१६० जज्ञानो वाचमिप्यसि पवमान विधर्मणि । क्रन्दं देवो न सूर्यः

॥ ३ ॥ ॥ २ (पा) ॥

[चा० १५ । उ० १ । स्व० २]

१६१ प्र सोमासो अधन्विषुः पवमानास इन्दवः । श्रीणाना अप्सु वृञ्जते

॥ १ ॥

१६२ अमि गावो अधन्विषुरापो न प्रवता यतीः । पुनांना इन्द्रमाशत

॥ २ ॥

१६३ प्र पवमान धन्वसि सोमेन्द्राय मादनः । नृभिर्यतो वि नीयसे

॥ ३ ॥

१६४ इन्दो यदग्निमिः सुतः पवित्रं परिदीयसे । अरमिन्द्रस्थ धाम्ने

॥ ४ ॥

१६५ त्वं सोम नृमादनः पवस्व चर्षणीधृतिः । सस्त्रियो अजुष्टाद्यः

॥ ५ ॥

१६६ पवस्व वृत्रहन्तम उक्थेमिरनुमाद्यः । शुचिः पावको अद्भुतः

॥ ६ ॥

१६७ शुचिः पावक उच्यते सोमः सुतः स मधुमान् । देवावीरघशंसहा

॥ ७ ॥ ॥ ३ (है) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[चा० ४१ । उ० नास्ति । स्व० ८]

१६८ प्र कविर्देववीतयेऽव्या वारेमिरव्यत । साह्वान्विश्वा अमि स्फुपः

॥ १ ॥

१६९ स हि प्मा जरितुम्य आ वाजं गोमन्तमिन्वति । पवमानः सहस्रिणम्

॥ २ ॥

१७० पति विश्वानि चेतसा मृज्यसे पवसे मती । स नः सोम श्रवो विदः

॥ ३ ॥

१७१ अभ्यर्थे बृहद्यशो मधवद्भयो भुवन् रयिम् । इयन् स्तोतुम्य आ भर

॥ ४ ॥

१७२ त्वं राजेव सुव्रतो गिरः सोमाविवेशिथ । पुनानो वहे अद्भुत

॥ ५ ॥

१७३ स वहिरप्सु दुष्टरो मृज्यमानो गमस्त्योः । सोमश्चमूषु सीदति

॥ ६ ॥

१७४ क्रीडुर्मखो न मद्भयुः पवित्रं सोम गच्छसि । दधत्स्तौत्रे सुवीर्यम्

॥ ७ ॥ ॥ ४ (को) ॥

[चा० २१ । उ० १ । स्व० ९]

- १७५ यवयवं नो अन्धसा पुष्टं पुष्टं परि ऋव । विश्वा च सोम सौमगा ॥ १ ॥
 १७६ इन्द्रो यथा तव स्तवो यथा ते जातमन्धसः । नि वहिषि प्रिये-सदः ॥ २ ॥
 १७७ उत नो गोविदश्चविन्पवस्व सोमान्धसा । मधूतमेभिर्हृदिभिः ॥ ३ ॥
 १७८ यो जिनाति न जीयते हन्ति शत्रुमभीत्य । स पयस्व सहस्रजित् ॥ ४ ॥ ५ (हि) ॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

- १७९ यास्ते धारा मधुक्षुतोऽसृग्रमिन्द्र उतये । ताभिः पवित्रमासदः ॥ १ ॥
 १८० सो अयंन्द्राय पीतये तिरो वाराण्यव्यया । सदिधृतस्य योनिमा ॥ २ ॥
 १८१ त्वं सोम परि ऋव स्वादिष्टो अङ्गिरोभ्यः । वरिवोविद्धृतं पयः ॥ ३ ॥ ६ (हि) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

- १८२ तव श्रियो वर्धस्येव विद्युतोऽग्नेश्चिकित्र उपसामिवेतयः ।
 यदोषधीरभिसृष्टो वनानि च परि स्वयं विनुये अभ्रमासनि ॥ १ ॥
 १८३ वातोपजुत इषितो वशाऽनु तृषु यदन्ना वेधिपक्षितिष्ठसे
 आ ते यतन्ते रथ्योऽथथा पृथक् शर्धोऽस्यग्ने अजरस्य धक्षतः ॥ २ ॥
 १८४ मेधाकारं विदधस्य प्रसाधेनमग्निं होतारं परिभूतरं मतिम् ।
 त्वामर्भस्य हविषः समानमित्रां महो वृणते नान्यं त्वत् ॥ ३ ॥ ७ (बु) ॥

[धा० ३५ । उ० ३ । स्व० ५]

- १८५ पुरुषणा चिद्धयस्त्यवो नूनं वां वरुण । मित्र वरसि वाऽसुमतिम् ॥ १ ॥
 १८६ ता वाऽसम्यगद्ब्रुह्माणेपमदयाम भ्राम च । वयं वां मित्रा स्याम ॥ २ ॥
 १८७ पातं नो मित्रा पायुभिरुत त्रायेथाऽमुत्रात्रा साह्याम दस्युं तनुभिः ॥ ३ ॥ ८ (य) ॥

[धा० १२ । उ० नास्ति । स्व० १]

- १८८ उत्तिष्ठन्नोजसा सह पीत्वा शिषि अवेपयः । सोममिन्द्रं च मृ सुतम् ॥ १ ॥
 १८९ अनु त्वा रोदसी उभे स्पधेमानमददेताम् । इन्द्र यदस्युहामयः ॥ २ ॥
 १९० वाचमप्रापदीमहं नयन्नानि मृतावृधम । इन्द्रान्परितन्त्यं ममे ॥ ३ ॥ ९ (ति) ॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]

- १९१ इन्द्राग्नी युवामिम् ३ ऽभि म्तोमा अनुपत । शिषनऽशम्भुवा सुतम् ॥ १ ॥
 १९२ या वाऽसन्ति पुरुष्यहो नियुगो दाशुपे नरा । इन्द्राग्नी तामिग गतम् ॥ २ ॥

१९३ तामिरा गच्छतं नरोपेक्षस्वनसुतम् । इन्द्राग्नी सोमपीतये ॥ ३ ॥ ॥१०(हा)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [धा० ११ । उ० नास्ति० । स्व० २]

१९४ अगो सोम धुमत्तमोऽभि द्रोणानि रोक्षन् । सोदन्त्योनौ वनेष्वा ॥ १ ॥

१९५ अस्ता इन्द्राय वायवे वरुणाय मरुद्भगः । सोमा अर्पन्तु विष्णवे ॥ २ ॥

१९६ इपं तोकाय नो दधदस्मभ्यः सोम विभ्वतः । आ पवस्व सहस्रिणम् ॥ ३ ॥ ॥११(ला)॥

[धा० १४ । उ० नास्ति० । स्व० २]

१९७ सोम उष्माणः सोतुभिरधि षुभिरवीनाम् । अभ्वयेव हरिता याति धारया मन्द्रया याति धारया ॥ १ ॥

१९८ अनुपे गोमान् गोभिरक्षाः सोमो दुग्धाभिरक्षाः ।

संमुद्रं च संवरणान्यग्ममन्दी मदाय तोशते ॥ २ ॥ ॥१२(फ)॥

[धा० १५ । उ० २ । स्व० १]

१९९ यत्सोम चित्रमुक्थ्यं दिव्यं पार्थिवं वसु । तन्नः पुनान आ भर ॥ १ ॥

१००० वृषा पुनान आयूँषि स्तनयन्नधि बर्हिषि । हरिः सन्योनिमासदः ॥ २ ॥

१००१ युवः हि स्यः स्वःपती इन्द्रश्च सोम गोपती । ईशाना पिप्यत धियः ॥ ३ ॥ ॥१३(पु)॥

इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[धा० १५ । उ० १ । स्व० ५]

१००२ इन्द्रो मदाय वावुघे शवसे वृत्रहा नृभिः ।

तमिन्महत्स्वाजिषूतिमर्मे हवामहे स वाजेषु प्र नोऽविपत् ॥ १ ॥

१००३ असि हि वीर सैन्योऽसि भूरि परादधिः ।

असि दध्नस्य चिह्नधो यजमानाय शिक्षसि सुन्वते भूरि ते वसु ॥ २ ॥

१००४ यदुक्षीरत आजयोः ॥ ३ ॥ ॥१४(ख)॥

[धा० २१ । उ० २ । स्व० ५]

१००५ स्वादोरित्या विपुवतो । ॥ १ ॥

१००६ ता अस्य पृशनायुवः सोमः श्रीणन्ति पृथयः ।

प्रिया इन्द्रस्य धेनवो वज्रः हिन्वन्ति सायकं वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ २ ॥

१००७ ता अस्थ नमसा सहः सपर्यन्ति प्रचेतसः ।

मृतान्यस्य सन्धिरे फुल्लि पूर्वचित्तये वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ३ ॥ ॥१५(घ)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

[धा० १५ । उ० नास्ति० । स्व० १]

- १००८ असौख्यं शुभदायाप्सु दक्षो गिरिष्ठाः । इयेनो न योनिमासदत् ॥ १ ॥
 १००९ शुभ्रमन्धो देववातमप्सु धौतं नृभिः सुतम् । स्वदन्ति गावः पयोभिः ॥ २ ॥
 १०१० आदीमन्धं न हेतारमशुभममृताय । मधो रसं सधमादे ॥ ३ ॥ ॥ १६ (बु) ॥
[पा० १९ । उ० १ । स्व० ५]
 १०११ अभि घुम्नं बृहद्यश इपस्पते दिदीहि देव देवयुम् । वि कोशं मध्यमं युव ॥ १ ॥
 १०१२ आ वक्ष्यस्व सुदक्ष चम्बोः सुतो विशां वह्निने विव्रतिः । ॥ २ ॥ ॥ १७ (डा) ॥
[पा० १८ । उ० ३ । स्व० २]
 १०१३ प्राणा शिशुर्महीनां हिन्वन्नुतस्य दीधितिम् । विश्वा परि प्रिया भुवदध क्षिता ॥ १ ॥
 १०१४ उप त्रितस्य पाप्योऽरमक्तं यद्ब्रह्मा पदम् । यक्षस्य सप्त धामभिरध प्रियम् ॥ २ ॥
 १०१५ त्रीणि त्रितस्य धारया पृष्ठेऽवैर्यद्रथिम् । मिमीते अस्य योजना वि सुकतुः ॥ ३ ॥ ॥ १८ (री) ॥
[पा० ८ । उ० नास्ति । स्व० ४]
 १०१६ पवस्व वाजसातये पवित्रे धारया सुतः । इन्द्राय सोमं विष्णवे देवेभ्यो मधुमत्तरः ॥ १ ॥
 १०१७ त्वां रहन्ति धीतयो हरिं पवित्रे अद्बुहः । वत्सं जातं न मातरः पवमानं विधर्मणि ॥ २ ॥
 १०१८ त्वं द्यां च महिष्रत पृथिवीं चाति जग्निषे । प्रति द्रापिममुञ्चथाः पवमानं महित्वना ॥ ३ ॥ ॥ १९ (ता) ॥
[पा० २१ । उ० १ । स्व० २]
 १०१९ इन्दुर्वाजी पवते गोन्धोधा इन्द्रे सोमः सह इन्धन्मदाय । ॥ १ ॥
 हन्ति रक्षो बाधते पर्यराति वरिष्कण्वन्धुजनस्य राजा ॥ २ ॥
 १०२० अथ धारया मध्वा पृचानस्तिरो रोम पवते अद्रिदुग्धः । ॥ २ ॥
 इन्दुरिन्द्रस्य सख्यं जुषाणो देवो देवस्य मत्सरो मदाय ॥ २ ॥
 १०२१ अभि व्रतानि पवते पुनानो देवो देवान्स्वेन रसेन पृञ्चन् । ॥ ३ ॥ ॥ २० (री) ॥
 इन्दुर्धर्माण्युतथा वसानो दश क्षिपो अव्यत सानो अव्ये ॥ ३ ॥ ॥ २० (री) ॥
॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [पा० २० । उ० १ । स्व० ४]
 १०२२ आ ते अग्न इधीमहि घुमन्तं देवाजरम् । ॥ १ ॥
 यद्ध स्या ते पनीयसी समिदीदयति द्यवीषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ १ ॥
 १०२३ आ ते अग्न ऋचा हविः शुक्रस्य ज्योतिषस्पते । ॥ २ ॥
 सुधन्म दस्म विदपते हव्यवात् नृभ्यं हव्यत इषं स्तोतृभ्य आ भर

१०२४ ओंमे सुध्वन्द्र विषपते दर्वी श्रीणीप आसनि ।

उतो न उन्नुपूर्वा उक्थेपु दावसस्वत इपः स्तोतृभ्य आ भर

॥ ३ ॥ ॥ २१ (रा) ॥

[धा० २६ । उ० नास्ति । स्व० २]

१०२५ इन्द्राय साम गायत विप्राय बृहते बृहत् । ब्रह्मकृते विपश्चिते पनस्यवे

॥ १ ॥

१०२६ त्वमिन्द्राभिभूगसि त्वः सूर्यमगंचयः । विश्वकर्मा विश्वदेवो महाः असि

॥ २ ॥

१०२७ विभ्राजं ज्योतिषा स्वः रगच्छो रोचनं दिवः । देवास्त इन्द्र सव्याय येमिरे

॥ ३ ॥ ॥ २२ (व) ॥

[धा० १५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१०२८ असावि सोम इन्द्र ते शविष्ठ धृष्णवा गहि । आ त्वा पृष्णक्विन्द्रियः रजः सूर्यो न गश्मिभिः ॥ १ ॥

१०२९ आ तिष्ठ बृहद्व्रथ युक्ता ते ब्रह्मणा हरी । अर्वाचीनः सु ते मनो प्रावा कृणोतु वग्नुना ॥ २ ॥

१०३० इन्द्रमिदरी वह्नोऽप्रतिधृष्टशवसम् । ऋषीणां सुधृतीरुप यक्षं च मानुषाणाम् ॥ ३ ॥ ॥ २३ (पा) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [धा० १० । उ० १ । स्व० २]

इति तृतीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ ३ ॥

तृतीयः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ३ ॥

॥ इति षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥

अथ सप्तमोऽध्यायः ।

[१]

अथ चतुर्थप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ४ ॥

(१-२४) १ (बह्वहमावाद्यः) त्रयः, २, ११ कश्यपो मारीचः, ३ मेधातिथिः काण्वः, ४ हिरण्यस्तूप आक्षिरसः;

५ अवशारः काश्यपः, ६ जमदग्निर्मागवः, ७, २१ कुक्ष आक्षिरसः, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ९ त्रिशोकः काण्वः;

१० इषाबाहव जात्रेयः, १२ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः,

४ अत्रिर्मागवः, ५ विश्वामित्रो गार्ग्यिनः, ६ जमदग्निर्मागवः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); १३ जमदग्निपुरागिरसः;

१४ भुवन्नेप काजीगर्गिः, १५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, १६ (१, ३, २-पूर्वार्धः) मान्वाता यौवनाश्वः,

१६ (२ उत्तरार्धः) गोधा ऋषिका; १७ असितः काश्यपो देवलो वा, १८ (१) ऋणंचयो राजर्षिः,

१८ (२) शक्तिर्वासिष्ठः; १९ पर्वतनारदो काण्वो; २० मनुः सावरणः, २१ बन्धुः सुबन्धुः

भुवन्धुर्विप्रबन्धुश्च क्रमेण गोपायना लौपायना वा; २३ भुवन आप्यः सायनो वा मौवनः ॥

१-६, ११-१३, १७-२१ पवमानः सोमः; ७, २२ अग्निः, ८ जादित्यः, ९, १४-१६

इन्द्रः; १० इन्द्राभी; २३ विश्वे देवाः, २४ ॥ १, ७ जगती; २-६, ८-११, १३-१५,

१७ गायत्री, १२ प्रगाथः = (विपमा बृहती, समा सतोबृहती); १६ महापंक्तिः;

१८ (१) यवमध्या गायत्री, १८ (२) सतो बृहती; १९ उष्णिक्; २०

जनुष्टुप्; २१ त्रिष्टुप्, २२ द्विपदा विराट्; २३ द्विपदा त्रिष्टुप्; २४ ॥

१०३१ ज्योतिर्यज्ञस्य पथने मधु प्रियं पिता देवानां जनिता विभूवसुः ।

दध्यातिरजः स्वधयोगीर्च्य मदित्तमो मन्वर इन्द्रियो रमः

॥ १ ॥

- १०३२ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अमिकन्दकलशं वाज्यपतिं पतिदिवः शतधारो विचक्षणः ।
^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} दग्मिन्त्रस्य सदनेषु सीदति मर्षजानोऽविभिः सिन्धुभिर्वृषा ॥ २ ॥
- १०३३ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्रे सिन्धूनां पवमानो अर्षस्यग्रे वाचा अग्रियो गोपु गच्छसि ।
^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्रं वाजस्य भजसे महद्हनः स्वायुधः सोदभिः सोम स्यसे ॥ ३ ॥ ॥ १ (ख) ॥
- [धा० २५ । उ० नास्ति । स्व० ५]
- १०३४ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} असृक्षत प्र वाजिनो गच्छा सोमासो अश्वयाः । शुक्रासो वीरयाश्वः ॥ १ ॥
- १०३५ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} शुम्भमाना ऋतायुमिष्ट्यमाना गभस्त्वोः । पवन्ते वागे अश्वये ॥ २ ॥
- १०३६ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ते विश्वा दाशुपे वसु सोमा दिव्यानि पार्थिवा । पवन्तामान्तरिक्ष्या ॥ ३ ॥ ॥ २ (वी) ॥
- [धा० २० । उ० नास्ति । स्व० ४]
- १०३७ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पवस्व देववीरनि पवित्रसोम रक्षा । इन्द्रमिन्द्रो वृषा विशा ॥ १ ॥
- १०३८ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ वच्यस्व महि त्सरो वृषेन्द्रो युक्षवत्तमः । आ योनिं धर्षसिः सदः ॥ २ ॥
- १०३९ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अधुक्षत ग्रियं मधु धारा सुतस्य वैधसः । अपो वसिष्ठ सुक्तुः ॥ ३ ॥
- १०४० ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} महान्ते ग्या महोरन्वापो अर्पन्ति सिन्धवः । यद्वोभिर्वासायिष्यसे ॥ ४ ॥
- १०४१ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} समुद्रो अन्तु मामृजे विष्टम्भो धरुणा दिवः । सोमः पवित्रे अस्मयुः ॥ ५ ॥
- १०४२ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अचिक्रद्वृषा दग्मिन्त्राग्नित्रो न दशतः । सः स्येण दिशुते ॥ ६ ॥
- १०४३ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} गिगस्त इन्द्रो ओजन्ता ममृज्यन्ते अपस्युवः । यामिर्मदाय शुम्भमे ॥ ७ ॥
- १०४४ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ते त्वा मदाय धृष्वय उ नोऽकहन्नुमीमहे । तव प्रशस्नये मह ॥ ८ ॥
- १०४५ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} गोपा इन्द्रो नृपा अस्यश्वसा वाजसा उत । आन्ता यज्ञस्य पुर्यः ॥ ९ ॥
- १०४६ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अस्मभ्यमिन्द्रविन्द्रियं मधोः पवस्व धारया । पजन्या वृष्टिमाहव ॥ १० ॥ ॥ ३ (कै) ॥
- ॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [धा० ५१ । उ० १ । स्व० ८]
- १०४७ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सना च सोम जेषि च पवमान महि धवः । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ १ ॥
- १०४८ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सना ज्योतिः सना स्वर्विश्वा च सोम नौमगा । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ २ ॥
- १०४९ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सना दक्षमुत क्रतुमप सोम सृधा जहि । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ३ ॥
- १०५० ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पवीतारः पुनीतन सोममिन्द्राय पातव । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ४ ॥
- १०५१ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} न्वस्यं न आ भज नव क्रन्वा तयोनिभिः । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ५ ॥
- १०५२ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तव क्रन्वा तयोनिभिर्ज्यापश्येम स्येम । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ६ ॥

- १०५३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ १ २ ३ १ २} अभ्यर्ष स्वायुध सोम द्विर्हर्षसरथिम् । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ७ ॥
- १०५४ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ १ २ ३ १ २} अभ्यर्षोऽनपच्युतो वाजिन्तसमत्सु सासहिः । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ८ ॥
- १०५५ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वां यज्ञैरवीवृधन्पवमान विधर्मणि । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ९ ॥
- १०५६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} रथिं नश्चित्रमश्विनमिन्द्रो विश्वायुमा भर । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ १० ॥ ॥४(चा)॥
[धा० २२ । उ० १ । स्व० २]
- १०५७ ^{२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तरत्स मन्दी धावति धारा सुतस्यान्धसः । तरत्स मन्दी धावति ॥ १ ॥
- १०५८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उज्ञा वेद वसुनां मर्तस्य दैव्यवसः । तरत्स मन्दी धावति ॥ २ ॥
- १०५९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ध्वक्षयोः पुरुषन्त्योरा सहस्राणि दक्षहे । तरत्स मन्दी धावति ॥ ३ ॥
- १०६० ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ ययास्मिंशतं तना सहस्राणि च दक्षहे । तरत्स मन्दी धावति ॥ ४ ॥ ॥५(हा)॥
[धा० ६ । उ० नास्ति । स्व० २]
- १०६१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} एते सोमा असृक्षत गृणानाः शवसे महे । मदिन्तमस्य धारया ॥ १ ॥
- १०६२ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्निं गव्यानि वीतये नृष्णान् पुनानो अर्षसि । सनद्वाजः परि क्षव ॥ २ ॥
- १०६३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उत नो गोमतीरियो विश्वा अर्प परिपुमः । गृणानो जमदग्निना ॥ ३ ॥ ॥६(धि)॥
[धा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १०६४ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इमं स्तोममर्हते जातवेदसे रथमिव सं महेमा मनीषया ।
^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मद्रा हि नः प्रमतिरस्य सँसद्यग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥ १ ॥
- १०६५ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अरामध्मं कृणवामा हवीर्यि ते चितयन्तः पर्वणापर्वणा वयम् ।
^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} जीवातवे प्रतराँ साधया धियोऽग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥ २ ॥
- १०६६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} शक्रे त्वा समिधँ साधया धियस्त्वे देवा हविरदन्त्याहुतम् ।
^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वमादित्याँ आ वह तान्द्रुक्षेमसद्यग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥ ३ ॥ ॥७(छौ)॥
॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० ३७ । उ० २ । स्व० १०]
- १०६७ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्रति वाँसूर उदिते मित्रं गृणीये वरुणम् । अर्यमणँ रिशाद्वसम् ॥ १ ॥
- १०६८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} राया हिरण्यया मतिरियमवृक्काय शवसे । इयं विप्रा मेधसातये ॥ २ ॥
- १०६९ ^{१ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ते स्याम देव वरुण ते मित्र सूरिभिः सह । इपँस्वश्च धीमहि ॥ ३ ॥ ॥८(हा)॥
[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० २]
- १०७० ^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मिन्धि विश्वा अप द्विपः परि बाधो जदी मृधः । वसु स्वाहे तदा भर ॥ १ ॥

- १०७१ यस्य ते विश्वमानुषगभूरेदस्य वेदति । वसु स्वाहे तवामर
॥ २ ॥
- १०७२ यद्वीडाविन्द्र यस्तिथरे यत्पशोने पराभृतम् । वसु स्वाहे तवा भर
॥ ३ ॥ १०९ (चु) ॥
[धा० १२ । उ० १ । स्व० १]
- १०७३ यज्ञस्य हि स्थ ऋत्विजा सस्नी वाजेषु कर्मसु । इन्द्राग्नी तस्य बोधतम्
॥ १ ॥
- १०७४ तोशासा रथयावाना वृत्रहणापराजिता । इन्द्राग्नी तस्य बोधतम्
॥ २ ॥
- १०७५ इदं वां मदिरे मध्वधुक्षत्राद्रिभिनेरः । इन्द्राग्नी तस्य बोधतम्
॥ ३ ॥ ११० (रा) ॥
॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ १ ॥ [धा० ८ । उ० १ । स्व० २]
- १०७६ इन्द्रायेन्द्रो मरुत्वते पवस्व मधुमत्तमः । अर्कस्य योनिमासवम्
॥ १ ॥
- १०७७ तं त्वा विप्रा वचोविदः परिष्कृण्वन्ति धर्णसिम् । सं त्वा मुजन्त्यायवः
॥ २ ॥
- १०७८ रसं ते मित्रो अर्यमा पिबन्तु वरुणः कथे । पवमानस्य मदतः
॥ ३ ॥ ॥ ११ (ल) ॥
[धा० १४ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १०७९ मृज्यमानः सुहस्या समुद्रे वाचमिन्वसि । रथि पिशङ्ग बहुलं पुरुस्पृहं पवमानाभ्यर्षसि
॥ १ ॥
- १०८० पुनाक्के वारे पवमानो अर्यये वृषो अचिक्रद्वहने ।
देवानां सोम पवमान निष्कृतं गोभिरज्जानो अर्यसि
॥ २ ॥ ॥ १२ (ति) ॥
[धा० २४ । उ० १ । स्व० ३]
- १०८१ एतमु त्प दंश क्षिपो मृजन्ति सिन्धुमातरम् । समादित्येमिरक्यत
॥ १ ॥
- १०८२ समिन्द्रेणोत वायुना सुत एति पवित्र आ । स९ सूर्यस्य रश्मिभिः
॥ २ ॥
- १०८३ स नो भगाय वायवे पूष्णे पवस्व मधुमान् । चारुमित्रे वरुणे च
॥ ३ ॥ ॥ १३ (टि) ॥
॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [धा० ८ । उ० १ । स्व० ३]
- १०८४ रेवतीर्नः सधमाद इन्द्रे सन्तु तुविवाजाः । श्रुमन्तो याभिर्मदेम
॥ १ ॥
- १०८५ आ घ त्वावान् त्मना युक्तः स्तोतृभ्यो धृष्णवीयानः । ऋणोरक्षं न चक्रयोः
॥ २ ॥
- १०८६ आ यद् दुवः शतकृतवा कामं जरिन्नाम । ऋणोरक्षं न शक्विमिः
॥ ३ ॥ ॥ १४ (डी) ॥
[धा० १८ । उ० २ । स्व० ४]
- १०८७ सुरुपकृन्तुमूतये सुदुधामिव गादुहे । जुहुमसि दधिघवि
॥ १ ॥
- १०८८ उप नः सवना गहि सोमस्य सोमपाः पिब । गोदा इद्रेवतो मदः
॥ २ ॥
- १०८९ अथा ते अन्नमानां विद्याम सुमतीनाम् । मा नो अति स्थ आ गहि
॥ ३ ॥ ॥ १५ (कौ) ॥
[धा० ११ । उ० १ । स्व० नास्ति ।]

१०९० उमे यदिन्द्र रोदसी आपप्राथोपा इव । महान्तं त्वा महीनाः सभ्राजं चर्षणीनाम् ।

देवी जनित्र्यजीजनद्भद्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ १ ॥

१०९१ दीर्घं ह्यङ्कुशं यथा शक्ति विमर्षि मन्तुमः । पूर्वेण मयवन्पदा वयामजो यथा यमः ।

देवी जनित्र्यजीजनद्भद्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ २ ॥

१०९२ अथ स्म दुर्दृणायतो मत्तस्य तनुहि स्थिरम् । अधस्पदं तमा कृधि यो अस्माः अभिदासति ।

देवी जनित्र्यजीजनद्भद्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ ३ ॥ ॥ १६ (या) ॥

[इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [था० ४२ । उ० नास्ति । स्व० १०]

१०९३ परि स्याना गिरिष्ठाः प्रवित्रे सोमो अक्षरत् । मदेषु सर्वथा असि

॥ १ ॥

१०९४ न्वं यिप्रस्व कविमधु प्र ज्ञानमन्धसः । मदेषु सर्वथा असि

॥ २ ॥

१०९५ न्वं विश्वे सजोपसो देवामः पीनिमागत । मदेषु सर्वथा असि

॥ ३ ॥ ॥ १७ (स्वा) ॥

[था० ११ । उ० २ । स्व० २]

१०९६ स सुन्ये यो वमृना यो रायामानेता य इडानाम् । सोमो यः सुक्षितीनाम्

॥ १ ॥

१०९७ यस्य न इन्द्रः पिपायस्य मरुता यस्य वायमणा भगः ।

आ येन मित्रावरुणा कगमह एन्द्रमयसं महं

॥ २ ॥ ॥ १८ (लौ) ॥

[था० ९ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१०९८ ते चः सव्यायो मदाय पुनानमभि गायत । शिशुं न हव्यैः स्वदयन्त गृनिभिः

॥ १ ॥

१०९९ सं वत्स इव मातृभिरिन्दुहिन्वानो अज्यते । देवावीर्मदो मतिभिः परिष्कृतः

॥ २ ॥

११०० अयं दक्षाय साधनाऽयं शर्धाय वीतय । अयं देवेभ्यो मधुमत्तः सुतः

॥ ३ ॥ ॥ १९ (यि) ॥

[था० १७ । उ० नास्ति । स्व० ३]

११०१ सोमाः पयन्त इन्द्रोऽस्मभ्यं गानुविक्तमाः । मित्राः स्याना अरेपसः स्वाध्यः स्वयिदः ॥ १ ॥

११०२ ते पूतासो थिर्पश्चितः सोमासो दध्याशिरः । सुरासो न दशतासो जिगत्त्वो ध्रुवा घृते ॥ २ ॥

११०३ सुष्वाणासो व्यद्रिभिश्चिताना गोरधि त्वचि । इपमम्मभ्यममितः समस्वरन्वमुविदः ॥ ३ ॥ ॥ २० (वा) ॥

[था० १० । उ० नास्ति । स्व० २]

११०४ अया पश पवस्वेना वमृनि माः श्रुत्य इन्द्रो ससि प्र भन्व ।

प्रध्रश्चिद्यस्य वातो न जूनि पुरुमेथाश्चित्तकवे नरे धात्

॥ १ ॥

११०५ उत न एना पवया पयस्वाधि श्रुते श्रवाग्यस्य तीर्थे ।

पथिः सद्रन्वा नैगुतो वमृनि वृक्षं न पक्वं धृतवद्रणाय

॥ २ ॥

११०६ महीमे अस्य वृष नाम शप्ते मास्त्रत्वे वा पुशने वा वधने
अम्बापयस्त्रिगुणः स्नेहयच्चापामित्राः अपाचितो अचेतः

॥ ३ ॥ ॥ २१ (कि) ॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥

[भा० १६ । उ० १ । स्व० ३]

११०७ अग्ने त्वं नो अन्नम उत ज्ञाना शिवो भुवो वरुध्यः

॥ १ ॥

११०८ वसुरभिर्वसुधवा अच्छा नक्षि शुभसमो रयि दाः

॥ २ ॥

११०९ तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः मुन्नाय नूनमीमहे सविध्यः

॥ ३ ॥ ॥ २२ (वा) ॥

[भा० १५ । उ० नास्ति । म्य० २]

१११० इमा नु क भुवना सीपधेमेन्द्रश्च विश्वे च देवाः

॥ १ ॥

११११ यज्ञं च नस्तन्वं च प्रजां चादित्यैरिन्द्रः सह सीपधातु

॥ २ ॥

१११२ आदित्यैरिन्द्रः सगणो मरुद्भिरम्मभ्यं भेषजा करन

॥ ३ ॥ ॥ २३ (छा) ॥

[भा० १२ । उ० २ । स्व० २]

१११३-१५ प्र चोऽर्चाप

॥ १-३ ॥ ॥ २४ (य) ॥

[भा० २ । उ० नास्ति । स्व० १]

इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ इति चतुर्थप्रपाठस्य प्रथमोऽर्धः ॥ ७ ॥ इति सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥

अथाष्टमोऽध्यायः ।

[१]

अथ चतुर्थप्रपाठस्य द्वितीयोऽर्धः ॥ ४ ॥

(१-१४) १ (१-३) वृषगणो वासिष्ठः; १ (४-१२), २ (१-९) असितः काश्यपो देवलो वा; २ (१०-१२)

११ मृगुर्वारुणिर्जमदृभिर्मागंधो वा; ३, ६ मरुद्वाजो वार्हस्पत्यः; ४ यज्ञत आग्नेयः; ५ मधुच्छन्दा वैशामित्रः;

७ सिकता निवाधरी; ८ पुरुहन्मा आगिरसः; ९ पर्वतनारदौ काण्वौ शिखण्डिन्वाध्वरसौ काश्यपो वा; १० अश्वे

धिष्यथो देशराः ११ वसः काण्वः; १२ जुमेध आगिरसः; १४ अत्रिर्मौमः ॥ १-२, ७, ९-११ पत्रमानः सोमः;

३, १२ असिः; ४ मिश्रावध्नौ; ५, ८, १३-१४ इन्द्रः; ६ इन्द्राग्नी ॥ (१-३), ३ त्रिभुवः १ (४-१२),

२, ४-६, ११-१२ गायत्री; ७ जगती; ८ प्रगाथः = (विपत्ता वृद्धी, समा सतो वृद्धी); ९ उज्जिक्;

१० द्विपदा विराट्; १३ (१-२) ककुप् १३ (३) पुर उज्जिक्; १४ अनुष्टुप् ।

१११६ प्र काव्यमुशनेव घुवाणो देवो देवानां जनिमा धिवक्ति ।

मद्विघ्नतः शुचिवन्धुः पावकः पदा वराहो अभ्येति रेमन

॥ १ ॥

१११७ प्र हसासस्तृपला वग्नमच्छामादस्नं वृषगणा भयानुः ।

अङ्गोपिणं गन्मानं सखायां दुर्मर्गं वाणं प नदन्ति साकम

॥ २ ॥

- १११८ स योजत उरुगायस्य जूतिं वृथा क्रीडन्तं मिमते न गावः ।
परीणसं कृणुते तिग्मशृङ्गो दिवा हरिर्दृशे नक्तमृजः ॥ ३ ॥
- १११९ प्र स्वानासो रथा इवार्चन्तो न श्रवस्यवः । सोमासो राये अक्रमुः ॥ ४ ॥
- ११२० हिन्वानासो रथा इव दधन्विरे गमस्त्योः । भरासः कारिणामिव ॥ ५ ॥
- ११२१ राजानो न प्रशस्तिभिः सोमासो गोभिरञ्जते । यज्ञो न सप्त धातृभिः ॥ ६ ॥
- ११२२ परि स्वानास इन्द्रवो मदाय बर्हणा गिरा । मधो अर्पन्ति धारया ॥ ७ ॥
- ११२३ आपानासो विवस्वतो जिन्वन्त उपसो भगम् । सूर्य अण्वं वि तन्वते ॥ ८ ॥
- ११२४ अप द्वारा मतीनां प्रज्ञा ऋण्वन्ति कारवः । वृष्णो हरस आयवः ॥ ९ ॥
- ११२५ समीचीनास आशत होतारः सन्तजानयः । पदमेकस्य पिप्रतः ॥ १० ॥
- ११२६ नामा नामि न आ ददे चक्षुषा सूर्यं दृशे । कवेरपत्यमा दुहे ॥ ११ ॥
- ११२७ अमि त्रियं दिवस्पदमध्वर्युभिर्गुहा हितम् । सूरः पश्यति चक्षसा ॥ १२ ॥ ॥१॥ (त्रै) ॥
- ॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [पा० ५७। ३० ४ । स्व० ८]
- ११२८ असृप्रमिन्दवः पथा धमेन्तृतस्य सुधियः । विदाना अस्य योजना ॥ १ ॥
- ११२९ प्र धारा मधो अत्रियो महारयो वि गाहते । हविर्हविःषु वन्यः ॥ २ ॥
- ११३० प्र युजा वाचो अत्रियो वृषो अचिक्रद्वहने । सन्नामि सन्त्यो अञ्चरः ॥ ३ ॥
- ११३१ परि यत्काव्या कविर्दृग्णा पुनानो अर्पति । स्वर्वाजी सिपासति ॥ ४ ॥
- ११३२ पवमानो अमि स्पृधो विशो राजेव सीदति । यदीमृण्वन्ति वेधसः ॥ ५ ॥
- ११३३ अद्या वारे परि त्रियो हरिर्वनेषु सीदति । रोमो वनुष्यते मती ॥ ६ ॥
- ११३४ स वायुमिन्द्रमग्निना साकं मदेन गच्छति । रणा यो अस्य धर्मणा ॥ ७ ॥
- ११३५ आ मित्र वरुणे भगे मधोः पवन्त उर्मयः । विदाना अस्य शक्ममभिः ॥ ८ ॥
- ११३६ अस्मभ्यश्च रोदसी रथि मग्धो वाजस्य सातथे । श्रवो वसूनि सजितम् ॥ ९ ॥
- ११३७ आ ते दक्षं मयोभुवं वह्निमद्या वृणीमहे । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ १० ॥
- ११३८ आ मन्द्रमा वरेण्यमा विप्रमां मनीषिणम् । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ ११ ॥
- ११३९ आ रयिमा सुचतुनमा सुक्रतो तनुष्या । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ १२ ॥ ॥२॥ (ण) ॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
११४० मूर्धानं दिवो अरतिं पृथिव्या वैश्वानरमृत आ जातमग्निम् ।

कविः सम्राजमतिथि जनानामासन्नः पात्रं जनयन्त देवाः

॥ २ ॥

११४१ त्वां विश्वे अमृतं जायमानं शिशुं न देवा अभि सं नवन्ते ।

तव क्रतुभिरमृतत्वमायन् चैश्वानर यत्पित्रोरदीदेः

॥ २ ॥

११४२ नाभिं यज्ञानां सदनं रयीणां महामाहावमभि सं नवन्त ।

वैश्वानरः रथ्यमध्वराणां यज्ञस्य केतुं जनयन्त देवाः

॥ ३ ॥ ॥३॥ (कु)॥

[ਖਾ० ੨੬ । ਤ० ੧ । ਸੁਰ० ੫]

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ १ २ ३ २ ३ २
११४३ प्र चो मित्राय गायत वरुणाय विषा गिरा । महिश्क्षत्रावृतं बृहत् ।

॥ ३ ॥

११४४ सम्राजा या घृतयोनी मित्रश्चोभा वरुणश्च । देवा देवेषु प्रशस्ता

॥ २ ॥

११४५ ता नः शक्तं पार्थिवस्य महो रायो दिव्यस्य । महि वां क्षत्रं देवेषु

॥ ३ ॥ ॥४(र)॥

[धा० १३ । उ० नास्ति । स्व० १]

११४६ इन्द्रा याहि चित्रमानो सुता इमे त्वायवः । अण्वीभिस्तना पूतासः

" १ ॥

११४७ इन्द्रा याहि धियेषितो विप्रजूतः सुतावतः । उप ब्रह्माणि वाघतः ।

॥ २ ॥

११४६ इन्द्रा याहि तूतुजान उप ब्रह्माणि हरिवः । सुते दधिष्व नश्चन

॥ ३ ॥ ॥५॥(ही)॥

[धा० १६ । उ० नास्ति । स्व० ४]

११४९ तमीडिश्च यो अर्चिषा वना विश्वा परिण्वजत् । कृष्णा कृणोति जिह्वया

॥ ३ ॥

११५० य इद्ध आविवासति सुम्नमिन्द्रस्य मर्त्यः । द्युन्नाय सुतरां अपः

॥ २ ॥

११५१ ता नो वाजवतीरिष आशून् पिपृतमर्वतः । एन्द्रमग्निं च वोढवे

॥ ३ ॥ ॥६(य)॥

॥ हति तृतीयः रूपः ॥ ३ ॥ [धा० ७ । उ० नास्ति । स्व० १]

११५२ प्रो अयासीदिन्दुरिन्द्रस्य निष्कृतं सखा सख्युर्न प्र मिनाति सक्तिरम् ।

и ? и

मर्य इव युवतिभिः समर्पति सोमः कलशे शतयामना पथा

११५३ प्र वो धियो मन्त्रयुवो विपन्युवः पनस्युवः संवरणेष्वाक्रमु

" S. "

[घा० २८। उ० २। स्थ० ३]

१.१५५ न किष्टं कर्मणा न शयश्चकार सदावृषम् । इन्द्रं न यज्ञैर्विभ्वर्गतेमृत्वस्मभृष्टं धृष्णुमोजसा ॥ १ ॥

१.१५६ अपादमुष्टं पृतनान्मु स्वासन्ति यन्मिन्महीरुग्नयः ।

सं धेनवो जायमाने अनोनवृषावः क्षामीरनोनवुः ॥ २ ॥ ॥८॥(ही)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥४॥ [भा० १९ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१.१५७ सन्वाय आ नि पीदत पुनानाय प्रगायत । शिष्टुं नः यज्ञैः पवि भूषत श्रिये ॥ १ ॥

१.१५८ समी वन्सं न मातृभिः खृजता गयसाधनम् । देवाव्यश्मदमभि द्विशवसम् ॥ २ ॥

१.१५९ पुनाना दक्षसाधनं यथा शर्षाय वीतये । यथा मित्राय वरुणाय शन्तम् ॥ ३ ॥ ॥९॥(पि)॥

[भा० १९ । उ० १ । स्व० ३]

१.१६० प्र वाज्यक्षाः सहस्रधारस्तिरः पवित्रं वि वाग्मव्यम् ॥ १ ॥

१.१६१ स वाज्यक्षाः सहस्ररेता अद्रिर्मुजानो गोभिः श्रीणानः ॥ २ ॥

१.१६२ प्र सोम याहीन्द्रस्य कुआ नृभिर्यमानो अद्रिभिः सुतः ॥ ३ ॥ ॥१०॥(पु)॥

[भा० १५ । उ० १ । स्व० ५]

१.१६३ ये सोमासः पगवति ये अवावति मुन्विरे । ये वादः शर्यणावति ॥ १ ॥

१.१६४ य आर्जाकेषु कृत्वसु ये मये पस्त्यानाम् । ये वा जनेषु पञ्चसु ॥ २ ॥

१.१६५ ते नो वृष्टिं दिवस्पति पवन्नामा सुवीर्यम् । स्वाना देवास इन्द्रवः ॥ ३ ॥ ॥११॥(त्रि)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [भा० ७ । उ० १ । स्व० ३]

१.१६६ आ ते वत्सो मना यमत्परमाश्रित्सधस्थान् । अग्ने त्वां कामये गिरा ॥ १ ॥

१.१६७ पुत्रा हि सहस्रानि दिशो विश्वा अनु प्रभुः । समस्तु त्वा हवामहे ॥ २ ॥

१.१६८ समन्त्यग्निमवने वाजयन्तो हवामहे । वाजेषु चित्रराधसम् ॥ ३ ॥ ॥१२॥(त्रा)॥

[भा० १३ । उ० २ । स्व० २]

१.१६९ न्वं न इन्द्रा भर आजो नृम्णः शतकनो विचर्षणे । आ वीरं पृतनासहम् ॥ १ ॥

१.१७० त्वं हि नः पिना वसो न्वं माता शतकनो वभूविथ । अथा ते सुसमीमहे ॥ २ ॥

१.१७१ न्वां शुष्मिन्पुङ्गव वाजयन्तमुप द्रुवे सहस्रकृत । स नो रास्व सुवीर्यम् ॥ ३ ॥ ॥१३॥(ल)॥

[भा० १४ । उ० ना० । स्व० १]

१.१७२ यद्दिन्द्र चित्र म इह नास्ति न्वादातमद्रिचः । गधस्तत्रो विद्वस् उभयाहस्या भर ॥ १ ॥

१.१७३ यगान्तरं वरेण्यमिन्द्र दुक्षं तदा गर । निलाग नम्य ते नमस्कृणस्वा दाननः ॥ २ ॥

११७४ यत्ते दिक्षु प्रराध्यं मनो अस्ति ध्रुते बृहत् । तेन दृढा चिद्विद्य आ वाजं दायिं स्नातये ॥३॥ ॥१४(पी)॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [भा० २५ । उ० १ । ख० ४]

॥ इति चतुर्थप्रपाठकं द्वितीयोऽर्धः ॥ २ ॥ चतुर्थप्रपाठकस्य समाप्तः ॥ ४ ॥

॥ इति अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

अथ नवमोऽध्यायः ।

अथ पञ्चमप्रपाठकं प्रथमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

[१]

(१ २०) १ प्रवर्द्धनो देवोदासिः २, ३, ४ असितः काश्यपो देवको वा; ५, ११ उच्चय आंगिरसः; ६, ७ अमही-
युराजिरसः; ८, १५ निष्पुषिः काश्यपः; ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; १० सुकृष् आंगिरसः; १२ कविर्भागवः; १३ देवातिथिः
काश्यपः; १४ मर्गः प्रागाथः; १६ अम्बरीषो वावांगिरः अजिथा आरुद्राजः; १७ अग्रये धिष्यया देवराः; १८ उदना
काश्यपः; १९ नृमध आंगिरसः; २० जेता माधुच्छन्दसः ॥ १-८, ११-१२, १५-१७ पवमानः सोमः ९, १८
असिः १०, १३, १४, १९-२० इन्द्रः ॥ १-९ त्रिष्टुप्; २-८, १०-११, १५, १८ गायत्री; जगती १३,
१४ प्रगाथः= (विपमा बृहती, समा सतोबृहती); १६, २० अनुष्टुप्; १७ द्विपदा विराट्, १९ उज्जिह्व ॥

११७५ शिशुं जज्ञानं ह्यतं सृजन्ति शुष्मन्ति विप्रं मरुतो गणेन ।

कविर्गार्भिः काव्येना कविः सन्त्सोमः पवित्रमन्येति रेभन् ॥ १ ॥

११७६ ऋषिमना य ऋषिहन्स्वर्पाः सहस्रनीथः पदवीः कर्षीनाम ।

तृतीयं धाम महिषः सिषामन्सोमो विगजमनु राजन्ति प्लुप् ॥ २ ॥

११७७ चमृपच्छयेनः शकुनो विश्वन्वा गोविन्दुद्रप्स आयुधानि विभ्रन ।

अपामृमिः सचमानः समुद्रं तुरीयं धाम महिषो विवन्ति ॥ ३ ॥ ॥१(लु)॥

[भा० २६ । उ० १० । ख० ५]

११७८ गते सोमा अमि प्रियमिन्द्रस्य कामक्षरन । वर्धन्तो अम्य धीर्यम ॥ १ ॥

११७९ पुनानासश्चमृपदो गच्छन्तो वायुमभिवना । ते नो धत्त सुधीर्यम ॥ २ ॥

११८० इन्द्रस्य सोम राधसे पुनानो हादि चोदय । देवानां यानिमासदम ॥ ३ ॥

११८१ सृजन्ति त्वा दश क्षिपो हिन्वन्ति सम धीतयः । अनु विप्रा अमादिपुः ॥ ४ ॥

११८२ देवेभ्यस्त्वा मद्राय कं सृजानमति मेप्यः । सं गोभियांनयामसि ॥ ५ ॥

११८३ पुनानः कलशेषा वस्त्राण्यन्यो हरिः । परि गद्यान्यव्यत ॥ ६ ॥

११८४ मघोन आ पयस्व नो जहि विश्वा अप क्षिपः । इन्द्रो सस्नायमा विश ॥ ७ ॥

११८५ नृचक्षंसं त्वा नयमिन्द्रगीतं स्तुविदम । भक्षीमहि प्रजामिषम ॥ ८ ॥

११८६ वृष्टिं दिवः परि स्रव युञ्ज पृथिव्या अधि । सहो नः सोम पुत्सु धाः ॥ ९ ॥ २ (ति) ॥
॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० ३९। उ० १। स्व० १३]

११८७ सोमः पुनानो अर्षति सहस्रधारो अत्यविः । वायोरिन्द्रस्य निष्कृतम् ॥ १ ॥

११८८ पवमानमवस्यवो विप्रमभि प्र गायत । सुष्वाणं देववीतये ॥ २ ॥

११८९ पवन्ते वाजसातये सोमाः सहस्रपाजसः । गृणाना देववीतये ॥ ३ ॥

११९० उत नो वाजसातये पवस्व बृहदीरिषः । युमदिन्दो सुवीर्यम् ॥ ४ ॥

११९१ अत्या हियाना न हेतुमिरसुग्रं वाजसातये । विचारमव्यमाशवः ॥ ५ ॥

११९२ ते नः सहस्रिण रयि पवन्तामा सुवीर्यम् । स्वाना देवास इन्द्रवः ॥ ६ ॥

११९३ वाधा अपन्तीन्दवोऽभि वत्सं न मातरः । दधन्विरे गमस्त्योः ॥ ७ ॥

११९४ जुष्ट इन्द्राय मत्सरः पवमानः कनिकदत् । विश्वा अप द्विषो जहि ॥ ८ ॥

११९५ अपग्नन्तो अराव्यः पवमानाः स्वर्दशः । योनावृतस्य सीदत ॥ ९ ॥ ३ (इ) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

[भा० ३९। उ० ३। स्व० ६]

११९६ सोमा असुग्रमिन्द्रवः सुता ऋतस्य धारया । इन्द्राय मधुमत्तमाः ॥ १ ॥

११९७ अभि विप्रा अनूपत गावो वत्सं न धेनवः । इन्द्राय सोमस्य पीतये ॥ २ ॥

११९८ मद्ध्युत्क्षेति सादने सिन्धोरुर्मा विपश्चित् । सोमो गौरी अधि श्रितः ॥ ३ ॥

११९९ दिवो नामा विचक्षणोऽव्या वारे महीयते । सोमो यः सुकतुः कविः ॥ ४ ॥

१२०० यः सोमः कलशेषा अन्तः पवित्र आहितः । तमिन्द्रः परि पस्वजे ॥ ५ ॥

१२०१ प्र वाचमिन्दुरिष्यति समुद्रस्याधि विष्टपि । जिन्वन्कोशं मधुश्श्रुतम् ॥ ६ ॥

१२०२ नित्यस्तोत्रो वनस्पतिधेनामन्तः सबहुधाम् । हिन्वानो मानुषा युजा ॥ ७ ॥

१२०३ आ पवमान धारया रयि सहस्रयर्चसम् । अस्मे इन्द्रो स्वाभुवम् ॥ ८ ॥

१२०४ अभि प्रिया दिवः कविर्विप्रः स धारया सुतः । सोमो हिन्वे परावति ॥ ९ ॥ ४ (मि) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

[भा० ४०। उ० ४। स्व० ७]

१२०५ उक्ते शुष्मास ईरते सिन्धोरुर्मैरिव स्वनः । वाणस्य चोदया पविम् ॥ १ ॥

१२०६ प्रसवे त उदीरते तिष्ठो वाचो मवस्युवः । यदव्यपि सानवि ॥ २ ॥

१२०७ अव्या वागैः पणि प्रियः इति हिन्वन्यद्रिभिः । पवमानं मधुद्वचुतम् ॥ ३ ॥

- १२०८ आ पवस्व मदित्तम पवित्र धारया कवे । अर्कस्य योनिमासवम् ॥ ४ ॥
- १२०९ स पवस्व मदित्तम गोमिरञ्जानो अक्षुभिः । पद्मस्य जडर विश ॥ ५ ॥ ॥५(का)॥
- ॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ५ ॥ [भा० ११ । उ० १ । स्व० २]
- १२१० अया वीती परि स्रव यस्त इन्दो मदेष्वा । अवाहभवतीनेव ॥ १ ॥
- १२११ पुरः सद्य इत्थाधिये दिवोदासाय शबरम् । अध त्वं तुवंशं यदुम् ॥ २ ॥
- १२१२ परि नो अभ्वमभविद्रोमदिन्दो हिरण्यवत् । क्षरा सहस्रिणीरिषः ॥ ३ ॥ ॥६(हि)॥
- [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १२१३ अपद्मन्यवते सृधोऽप सोमो अरावणः । गच्छन्निन्द्रस्य निष्कृतम् ॥ १ ॥
- १२१४ महो नो राय आ भर पवमान जही सृधः । रास्वेन्दो वीरवधशः ॥ २ ॥
- १२१५ न त्वा शतं च न द्रुतो राधो दिस्तन्तमा मिनव । यत्पुनानो मन्त्रस्यसे ॥ ३ ॥ ॥७(का)॥
- [भा० ११ । उ० २ । स्व० २]
- १२१६ अया पवस्व धारया यया सूर्यमरोचयः । हिन्वानो मातुषीरपः ॥ १ ॥
- १२१७ अयुक्त सूर पतशं पवमानो मनावधि । अन्तरिक्षेण यातवे ॥ २ ॥
- १२१८ उत त्या हरितो रये सुरो अयुक्त यातवे । इन्दुरिन्द्र इति भुवन् ॥ ३ ॥ ॥८(का)॥
- ॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [भा० ११ । उ० १ । स्व० २]
- १२१९ अग्निं वो देवमग्निभिः सजोषा यजिष्ठं दूतमभ्वरे कृणुष्वम् । ॥ १ ॥
- यो मर्त्येषु निब्रुवित्रेतावा तपुर्धुर्धा घृताशः पावकः ॥ २ ॥
- १२२० प्रोथवम्भो न यवसेऽविष्यन्त्यदा महः संवरणाद्व्यथात् । ॥ ३ ॥
- आदस्य वातो अनु वाति शोचिरध स्म ते व्रजनं कृण्वमस्ति ॥ ४ ॥
- १२२१ उद्यस्य ते नवजातस्य वृष्णोऽग्ने चरन्त्यजरा इधानाः । ॥ ५ ॥
- अच्छा घामरुषो धूम पयि सं दूतो अन्न ईयसे हि देवान् ॥ ६ ॥ ॥९(टी)॥
- [भा० १८ । उ० १ । स्व० ४]
- १२२२ तमिन्द्रं वाजयामसि महे वृत्राय हन्तवे । स वृषा वृषभो भुवत् ॥ १ ॥
- १२२३ इन्द्रः स दामने हन्त ओजिष्ठः स बन्धे हितः । धृषी शोषी स मोम्यः ॥ २ ॥

१२२४ गिरा वज्रो न सम्भृतः सखलो अनपच्युतः । ववक्ष उग्रो अस्तृतः ॥ ३ ॥ १० (छ) ॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [भा० १७ । उ० २ । स्व० ७]

१२२५ अथर्वो अद्रिभिः सुतरं सोमं पवित्रं आ नय । पुनाहीन्द्राय पातये ॥ १ ॥

१२२६ तव स्य इन्द्रो अन्धसो देवा मघोर्व्याशत । पवमानस्य मरुतः ॥ २ ॥

१२२७ दिवः पीयूषमुत्तमं सोममिन्द्राय वज्रिणे । सुनोता मधुमत्तमम् ॥ ३ ॥ ११ (खा) ॥

[भा० ११ । उ० २ । स्व० २]

१२२८ धत्ता दिवः पवने कृत्व्यो रसो दक्षो देवानामनुमायो नृभिः ।

हरिः मृजानो अन्यो न मन्दमिदृथा पाजारेति कृणुपे नदीष्व ॥ १ ॥

१२२९ गृणे न धत्त आयुधा गमस्त्रयोः स्वः सिपासत्रयिरो गोविष्टिषु ।

इन्द्रस्य शुष्ममीरः अपस्युमिरिन्दुहिंस्यानो अज्यते मनीषिभिः ॥ २ ॥

१२३० इन्द्रस्य सोम पवमान ऊर्मिणा तविष्यमाणो जटरेष्व विश ।

प्र नः पिन्व विद्युदध्रेव गदसी धिया नो वाजारे उप माहि शश्वतः ॥ ३ ॥ १२ (चा) ॥

[भा० १७ । उ० १ । स्व० २]

१२३१ गदिन्द्र प्रागपागुदङ्गयन्वा ह्यसे नृभिः । सिमा पुरु नृवृत्तो अस्यानवेऽङ्गि प्रशार्धं नुर्वगे ॥ १ ॥

१२३२ यद्वा रुमे रुशम द्यावके रूप इन्द्र मादयसे मत्वा ।

कण्वासस्त्रा स्तोमेभिर्ग्रेहावाहस इन्द्रा यच्छन्त्या गहि ॥ २ ॥ १३ (कि) ॥

[भा० ११ । उ० १ । स्व० ३]

१२३३ उभयं शृणुध्व न इन्द्रो अर्वागिदं वचः । सत्राच्या मयवाल्सोमपीतये धिया शविष्ट आ गमत् ॥ १ ॥

१२३४ तं हि स्वराजं वृषमं तमोजन्मा धिपणे निष्टतक्षतुः ।

उतोपमानां प्रथमो नि पीदसि सोमकामं हि ते मनः ॥ २ ॥ १४ (वी) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [भा० १७ । उ० १ । स्व० ४]

१२३५ पवन्व देव आयुपगिन्द्रं गच्छतु न मदः । आयुमा गेह धर्मेणा ॥ १ ॥

१२३६ पवमान नि तोशसे रयिः सोम श्रवाय्यम् । इन्द्रो समुद्रमा विश ॥ २ ॥

१२३७ अपग्नप्ययमे मृधः ॥ ३ ॥ १५ (न्रि) ॥

[भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१२३८ अमी नो वाजसातम् ^{३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥

१२३९ वयं ते अस्थ राधसो वसोर्वसो पुरुस्पृहः । नि नेदिष्ठतमा ह्यः स्याम सुग्ने ते अभिगो ॥ २ ॥

१२४० परि स्य स्वानो अक्षरादिन्दुरव्ये मदच्युतः ।

धारा य ऊर्ध्वा अक्षरे आजा न याति गवययुः

॥ ३ ॥ १२६(ली) ॥

[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१२४१ पवस्व सोम महान्समुद्रः पिता देवानां विश्वामि धाम

॥ १ ॥

१२४२ शुक्रः पवस्व देवेभ्यः सोम दिवे पृथिव्यै शं च प्रजाभ्यः

॥ २ ॥

१२४३ दिवो धर्तासि शुक्रः पीयूषः सत्ये विधर्मन्वाजी पवस्व

॥ ३ ॥ १२७(हि) ॥

॥ इत्यष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१२४४ प्रेष्ठ वो अतिथिः स्तुपे मित्रमिव प्रियम् । अग्ने रथं न वेद्यम्

॥ १ ॥

१२४५ कविमिव प्रशस्त्यं ये देवास इति द्विता । नि मर्त्येष्वाम्बुः

॥ २ ॥

१२४६ त्वं यविष्ठ दाशुषो नृः पाहि ऋणुही गिरः । रक्षा तोकमुत त्मना

॥ ३ ॥ १२८(यी) ॥

[भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१२४७ पन्द्र नो गाधि प्रिय सत्राजिदगोह्य । गिरिने विश्वतः पृथुः पतिर्दिवः

॥ १ ॥

१२४८ अमि हि स्रत्य सोमपा उमे वभूय रोदसी । इन्द्रासि सुन्वतो वृधः पतिर्दिवः

॥ २ ॥

१२४९ त्वर हि शम्भतीनामिन्द्र धर्ता पुरामसि । हन्ता दस्योर्मनोवृधः पतिर्दिवः

॥ ३ ॥ १२९(के) ॥

[भा० २० । उ० २ । स्व० ७]

१२५० पुरां भिन्दुर्युवा कविरमितौजा अजायत । इन्द्रो विश्वस्य कर्मणो धर्ता वजी पुरुष्टुतः ॥ १ ॥

१२५१ त्वं बलस्य गोमतोऽपावरद्विबो विलम् । त्वां देवा अबिभ्युषस्तुज्यमानास आविपुः ॥ २ ॥

१२५२ इन्द्रमीशानमोजसामि स्तोमैरनूयत । सद्धर्मे यस्य रातय उत वा सन्ति भूयसीः ॥ ३ ॥ १३०(ही) ॥

॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]

इति पञ्चमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ५-१ ॥

नवमोऽध्यायः समाप्तः ॥ ९ ॥

१२६३ पय दिवं व्यासरसिरो रजःस्थसृतः । पवमानः स्वध्वरः
३२ ३ १ २ ३ १ २ १ २ ३ १
१२६४ पय प्रत्नेन जन्मना देवो देवेभ्यः सुतः । हरिः पवित्रे अर्षति
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२६५ पय उ स्य पुरुषतो ज्ञानो जनयन्निवः । धारया पवते सुतः
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १५ [अ० ३४ । उ० ३ । स्व० ६]

१२६६ पय धिया यात्यण्या शूरो रथेमिराशुभिः । गच्छन्निद्रस्य निष्कृतम्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२६७ पय पुरु धियायते बृहते देवतातये । यन्मासृतास आशत
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२६८ पतं सृजन्ति मज्यमुप द्रोणेष्वायवः । प्रचक्राणं महीरियः
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२६९ पय हितो वि नीयतेऽन्तः शुन्ध्यावता पथा । यदी तुजन्ति भूर्ययः
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७० पय रुक्मिमिरीयते बाजी शुभ्रेभिरशुभिः । पतिः सिन्धूनां भवन्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७१ पय शृङ्गाणि दोधुवच्छिशीते यूथ्योऽवृषा । नृणां दधान ओजसा
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७२ पय वसुनि पिबदनः पक्वा ययिवाऽऽति । अव शादेषु गच्छति
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७३ पतमु त्यं दश क्षिपी हरिः हिन्वति यातवे । स्वायुधं मदन्तमम्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० ३५ । उ० १ । स्व० ७]

१२७४ पय उ स्य वृषा रथोऽव्या वारोभिरव्यत । गच्छन्वाजः सहस्रिणम्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७५ पतं वितस्य योषणो हरिः हिन्वत्यग्निभिः । हन्तुमिन्द्राय पीतये
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७६ पय स्य मानुषीष्वा इयेनो न विष्णु सीदति । गच्छं जारो न योषितम्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७७ पय स्य मयो रसोऽव चष्टे दिवः शिशुः । य इन्दुवारमाविशत्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७८ पय स्य पीतये सुतो हरिरर्षति धर्षसिः । क्रन्दन्त्योनिमसि प्रियम्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२७९ पतं त्यं हरितो दश मर्दुज्यन्ते अपस्युवः । यामिर्मदाय शुम्भते
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [अ० ३६ । उ० ८ । स्व० ८]

१२८० पय बाजी हितो नृभिर्विभ्वन्मनसस्पतिः । अव्यं वारं वि धावति
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२८१ पय पवित्रे अक्षरत्सोमो देवेभ्यः सुतः । विश्वा धामान्याविशन्
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२८२ पय देवः शुभायतेऽधि योनावमर्त्यः । वृत्रहा देववीतमः
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२८३ पय वृषा कनिक्कद्वशमिर्जामिर्मथतः । अभि द्रोणानि धावति
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
१२८४ पय सूर्यमरोचयत्पवमानो अधि घवि । पवित्रे मत्सरो मवः
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १

१२८५ एष सूर्येण हासते संवसानो विवस्वता । पतिवोचो अदाभ्यः ॥ ६ ॥ ५(के) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ १४ ॥ [अ० २६ । उ० १ । स्व० ७]

१२८६ एष कविरभिन्दुतः पवित्रे अधि तोशते । पुनानो ज्ञन्नप द्विषः ॥ १ ॥

१२८७ एष इन्द्राय धायवे स्वाजित्पारि विच्यते । पवित्रे दक्षसाधनः ॥ २ ॥

१२८८ एष नृमिर्वि नीयते दिवो मूर्ध्ना वृषा सुतः । सोमो वनेषु विश्ववित् ॥ ३ ॥

१२८९ एष गन्धुरचिक्रदत्पवमानो हिरण्ययुः । इन्दुः सत्राजिदस्तुतः ॥ ४ ॥

१२९० एष शुष्मसिष्यददन्तरिक्षे वृषा हरिः । पुनान इन्दुरिन्द्रमा ॥ ५ ॥

१२९१ एष शुष्मदाभ्यः सोमः पुनानो अर्पति । देवावीरघशसहा ॥ ६ ॥ ६(गु) ॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [अ० ३१ । उ० ३ । स्व० ५]

१२९२ स सुतः पीतये वृषा सोमः पवित्रे अर्पति । विष्णव्रक्षाशसि देवयुः ॥ १ ॥

१२९३ स पवित्रे विचक्षणो हरिरर्पति धर्णसिः । अग्नि योनिं कनिकदत् ॥ २ ॥

१२९४ स वाजी रोचनं दिवः पवमानो वि धावति । रक्षोहा वारमन्यम् ॥ ३ ॥

१२९५ स शितस्याधि सानवि पवमानो अरोचयत् । जामिभिः सूर्यश्सह ॥ ४ ॥

१२९६ स वृषहा वृषा सुतो वरिवोविददाभ्यः । सोमो वाजमिवासरत् ॥ ५ ॥

१२९७ स देवः कविनेषितोऽग्निं द्रोणानि धावति । इन्दुरिन्द्राय मंहयन् ॥ ६ ॥ ७(खि) ॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [अ० २१ । उ० २ । स्व० ७]

१२९८ यः पावमानीरभ्येत्युषिभिः संभृतः सरसम् । सर्वस पूतमश्नाति स्वदितं मातरिभ्यना ॥ १ ॥

१२९९ पावमानीर्यो अध्येत्युषिभिः संभृतः सरसम् । तस्मै सरस्वती दुहे क्षीरसर्पिर्मधूदकम् ॥ २ ॥

१३०० पावमानीः स्वस्त्ययनीः सुदुधा हि धृतश्शुतः । ऋषिभिः संभृतो रसो ब्राह्मणेष्वमृतदहितम् ॥ ३ ॥

१३०१ पावमानीर्दिधन्तु न इमं लोकमथो अमुम् । कामान्तसमर्धयन्तु नो देवादेवः समाहृताः ॥ ४ ॥

१३०२ येन देवाः पवित्रेणात्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण पावमानीः पुनन्तु नः ॥ ५ ॥

१३०३ पावमानीः स्वस्त्ययनीस्तामिर्गच्छति नान्दनम् ।

पुण्याऽथ भक्षान्भक्षयत्यमृतत्वं च गच्छति

॥ ६ ॥ ८ (ती) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥

[अ० ३४ । उ० १ । स्व० ४]

१३०४ अगन्म महा नमसा यविष्ठं यो दीदाय समिद्धः स्वे दुरोणे ।

चित्रमाजुः रोदसी अन्तर्यामि स्वाहुतं विश्वतः प्रत्यञ्जम्

॥ १ ॥

१३०५ स महा विश्वा वुरितानि साक्षानभि हवै दम आ जातवेदाः ।

स नो रक्षिष्वरितादवधादस्मान्पृणत उत नो मघानः

॥ २ ॥

१३०६ त्वं वरुण उत मित्रो अग्ने त्वां वर्धन्ति मतिमिर्वसिष्ठाः ।

त्वे वसु सुपणनानि सन्तु यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः

॥ ३ ॥ ॥ १९ (दी) ॥

[चा० २१ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१३०७ महा इन्द्रो य ओजसा पर्जन्यो वृष्टिमा इव । स्तोमैर्वत्सस्य वावृधे

॥ १ ॥

१३०८ कण्वा इन्द्र यदकृत स्तोमयेकस्य साधनम् । जामि ब्रुवत आयुधा

॥ २ ॥

१३०९ प्रजामृतस्य पिप्रतः प्र यद्गन्त वह्नयः । विप्रा ऋतस्य वाहसा

॥ ३ ॥ ॥ १० (टि) ॥

। इति ऋषमः खण्डः ॥ ८ ॥

[चा० ८ । उ० १ । स्व० ३]

१३१० पवमानस्य जिघ्नतो हरेअन्द्रा असृक्षत । जीरा अजिरशोचिषः

॥ १ ॥

१३११ पवमानो रयीतमः शुभ्रेभिः शुभ्रशस्तमः । हरिअन्द्रो मरुद्गणः

॥ २ ॥

१३१२ पवमान व्यश्नुहि रदिमिर्वाजसातमः । दधत्स्तोत्रे सुवीर्यम्

॥ ३ ॥ ॥ ११ (ह) ॥

[चा० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

१३१३ परीतो विश्रुता सुत सोमो य उत्तम इविः ।

दधन्वा यो नर्यो अप्स्वश्मृता सुपाव सोममग्निभिः

॥ १ ॥

१३१४ नूनं पुनानोऽविभिः परि स्रवादग्धः सुरमितरः ।

सुते चित्वाप्सु मदामो अंधसा औणन्तो गोभिश्चरम्

॥ २ ॥

१३१५ परि स्वानश्मृसे देवमादनः क्रतुरिन्दुर्विचक्षणः

॥ ३ ॥ ॥ १२ (जा) ॥

[चा० १६ । उ० २ । स्व० २]

१३१६ असावि सोमो अरुणो वृषा हरी राजेव दस्मो अमि गा अचिक्रदत् ।

पुनानो वारमत्येप्यव्यय इत्येनो न योनि घृतवन्तमासदत्

॥ १ ॥

१३१७ पर्जन्यः पिता महिषस्य पर्णिनो नाभा पृथिव्या गिरिषु क्षयं दधे ।

स्वसार आपो अमि गा उदासरन्त्सं प्रावमिर्वसते वीते अण्वरे

॥ २ ॥

१३१८ कविर्वेधस्या पर्येधि माहिर्नमत्यो न मृष्टो अमि वाजमर्षसि ।

अपसेधन् वुरिता सोम नो मृड घृता वसानः परि यासि निर्णिजम्

॥ ३ ॥ ॥ १३ (घ) ॥

॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [चा० २६ । उ० ३ । स्व० ६]

- १३१९ आयन्त इव सूर्ये विभ्वेदिन्द्रस्य भक्षत । वसूनि जातो जनिमान्योजसा प्रति भागं न दीधिभिः ॥ १ ॥
- १३२० मळर्षिराति वसुदामुप स्तुहि भद्रा इन्द्रस्य रातयः ।
यो अस्य कामं विधत्ते न रोषति मनो दानाय चोदयन् ॥ २ ॥ [अ० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १३२१ यत इन्द्र मयामहे ततो नो अभयं कृधि । मधवन् छग्धि तव तन्न ऊतये वि क्षिपो वि मृषो जहि ॥ १ ॥
- १३२२ त्वं हि राधसस्यते राधसो महः क्षयस्यासि विधर्ता ।
तत्त्वा वयं मधवन्निन्द्र गिर्वणः सुतावन्तो हवामहे ॥ २ ॥ [अ० १२ । उ० नास्ति । स्व० २]
- १३२३ त्वं सोमासि धारयुमेन्द्र ओजिष्ठो अश्वरे । पवस्व मरुहयद्रथिः ॥ १ ॥
- १३२४ त्वं सुतो मदन्तिमो वधन्वान्मत्सरिन्तमः । इन्दुः सन्नाजिदसुतः ॥ २ ॥
- १३२५ त्वं सुष्वाणो अद्रिमिरभ्यर्थ कनिकवत् । शुमन्तं शुष्ममा भर ॥ ३ ॥ [अ० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १३२६ पवस्व देववीतय इन्द्रो धाराभिरोजसा । आ कलशं मधुमान्तसोम नः सवः ॥ १ ॥
- १३२७ तव द्रप्सा उवमुत इन्द्रं मदाय वावृधुः । त्वां देवासो अमृताय कं पयुः ॥ २ ॥
- १३२८ आ नः सुतास इन्द्रवः पुनाना धावता रथिम् । वृष्टिपावो रीत्यापः स्वर्विदः ॥ ३ ॥ [अ० १४ । उ० नास्ति । स्व० ४]
- १३२९ परि त्यं हयतं हारिं वध्नुं पुनन्ति वारेण । यो देवान्निभ्वा इत्यपरि मदेन सह गच्छति ॥ १ ॥
- १३३० क्षिये पञ्च स्वयशसं सखायो अद्रिसंहतम् । प्रियमिन्द्रस्य काम्यं प्रस्तापयन्त ऊर्मयः ॥ २ ॥
- १३३१ इन्द्राय सोम पातवे वृत्रमे परि पिब्यसे । नरे च दक्षिणावते वीरय सदानसदे ॥ ३ ॥ [अ० १५ । उ० नास्ति । स्व० ५]
- १३३२ पवस्व सोम महे दक्षायाभ्यो न निको वाजी धनाय ॥ १ ॥
- १३३२ प्र ते सोतारो रसं मदाय पुनन्ति सोमं महे शुम्नाय ॥ २ ॥
- १३३४ शिशुं जवानं हरिं मृजन्ति पवित्रे सोमं देवेभ्य इन्दुम् ॥ ३ ॥ [अ० १६ । उ० नास्ति । स्व० ६]
- १३३५ उपो धु जातमप्युरे गोमिमेकं परिष्कृतम् । इन्दुं देवा अयासिधुः ॥ १ ॥
- १३३६ तं विध्वन्तु नो गिरो वत्सं संहिभ्वरीरिव । य इन्द्रस्य इदं सनिः ॥ २ ॥

१३३७ अर्था नः सोमं शं गवे धुक्षस्व पिप्युपीमिषम् । वर्षा समुद्रमुक्थ्य ॥ ३ ॥ ॥२०(ही)॥
[इति एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [पा० ११। उ० नास्ति । स्व० ४]

१३३८ आ घा ये अग्निमिन्धते स्तुणन्ति बर्हिषाजुषक् । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ १ ॥

१३३९ बृहन्निदिधम एषां भूरि शस्त्रं पृथुः स्वधः । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ २ ॥

१३४० अयुस्त्र इद्युधा वृत् २ शूर आजति सत्वमिः । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ ३ ॥ ॥२१(उ)॥
[पा० ३। उ० २। स्व० १]

१३४१ य एक इद्भिदयते वसु मर्ताय दाशुये । ईशानो अग्रतिष्कृत इन्द्रो अङ्ग ॥ १ ॥

१३४२ यश्चिदि त्वा बहुभ्य आ सुतावा९आविधासति । उग्रं तत्पत्यते शव इन्द्रो अङ्ग ॥ २ ॥

१३४३ कदा मर्तमराधसं पदा भृग्ममिव स्फुरत् । कदा नः शुश्रवद्दि इन्द्रो अङ्ग ॥ ३ ॥ ॥२२(कि)॥
[पा० ११। उ० १। स्व० ३]

१३४४ गायन्ति त्वा गायत्रिणोऽर्चस्यकर्मर्किणः । ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत उद्भ९शमिव येमिरे ॥ १ ॥

१३४५ यत्सानोः सान्वावहो भूर्यस्पष्ट कर्त्तव्यम् । तदिन्द्रो अर्थे चेतति यूयेन वृष्णिरेजति ॥ २ ॥

१३४६ युक्त्वा हि कैशिनो हरी वृण्णा कस्यमा । अथा न इन्द्र सोमपा गिरामुपभृति चर ॥ ३ ॥ ॥२३(बी)॥
[इति द्वादशः खण्डः ॥ १२ ॥ [पा० २५। उ० ३। स्व० ४]

इति पञ्चमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, पञ्चमप्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ५-२ ॥

॥ इति दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥

अथ एकादशोऽध्यायः ।

[१]

अथ षष्ठप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ६ ॥

(१-११) मेधातिथिः काण्वः, २, १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ प्रगाथः काण्वः, ४ पराशरः शाक्यः, ५ प्रगाथो घोरः काण्वः, ६ मेध्यातिथिः काण्वः, ७ म्यरुणश्चैवृणः, वसवस्त्युः पौलकुत्स्यः, ८ भग्नयो विष्मया देवराः, ९ विरष्यस्त्यप आक्षिरसः, १० सार्वराज्ञी ॥ १ जाग्रोर्दृक् = (१ इष्टः समिद्धोऽग्निर्वा, २ तनूपाव, ३ नराशंस, ४ इक्षः) ; २ आदित्यः, ३, ५-६ इन्द्रः, ४, ७-९ पवमानः सोमः, १० अग्निः, ११ आत्मा, सूर्यो वा । १-३ ११ गायत्री; ४ त्रिष्टुप्; ५-६ प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतोबृहती) ; ७ पिपीलिकमथा अनुष्टुप्; ८ द्विपदा विराट्; ९ जगती; १० विराट् ॥

१३४७ सुषमिन्द्रो न आ वह देवा९ अग्ने हविष्मते । होतः पावक यक्षि च ॥ १ ॥

१३४८ मधुमन्तं तनूनपाद्यञ्च देवेषु नः कवे । अद्या कृणुह्यतये ॥ २ ॥

१३४९ नगदा९समिद्ध प्रियमस्मिन्मन्यञ्च उप ह्वये । मधुजिह्व९ हविष्कृतम् ॥ ३ ॥

१२ (सा. सं.)

१३५० १२ ३१२ ३१२ ३१ ३२१ १२ ३३ २ ३ १२
अग्ने सुखतमे रथे दवाः ईडित आ वह । असि होता मनुर्हितः ॥ ४ ॥ ॥ १(रा) ॥

[धा० १८ । उ० नास्ति । स्व० २]

१३५१ २३२ ३ २३ १ २ ३ १ २३ २ ३ १ २ ३ १ २
यद्य सूर उदितेऽनागा मित्रो अयमा । सुवाति सविता भगः ॥ १ ॥

१३५२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
सुगावीरस्तु स क्षयः प्र तु यामन्त्सुदानवः । ये नो अहोऽतिप्रिति ॥ २ ॥

१३५३ ३२ ३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २
उत स्वराजो अदितिरदब्धस्य व्रतस्य ये । महो राजान ईशते ॥ ३ ॥ ॥ २(खि) ॥

[धा० ११ । उ० २ । स्व० ३]

१३५४ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
उ त्वा मदन्तु सोमाः कृणुष्व राधो अद्रिचः । अत्र ब्रह्मद्विषो जहि ॥ १ ॥

१३५५ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
पदा पणीनराधसो नि बाधस्व महाः असि । न हि त्वा कश्च न प्रति ॥ २ ॥

१३५६ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
त्वमीशिषे सुतानामिन्द्र त्वमसुतानाम् । त्वं राजा जनानाम् ॥ ३ ॥ ॥ ३(ठि) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[धा० १३ । उ० २ । स्व० ३]

१३५७ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
आ जागृष्विभिर्भ्रतं मतीनाः सोमः पुनानो असद्वन्मृषु ।

सपन्ति य मिथुनासो निकामा अध्वर्यवो रथिरासः सुहस्ताः ॥ १ ॥

१३५८ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
स पुनान् उप सरे दधान ओमे अप्रा रोदसी वी ष आवः ।

प्रिया चिद्यस्य प्रियसास ऊती सतो धनं कारिणे न प्र यत्सत् ॥ २ ॥

१३५९ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
स वर्धिता वर्धनः पूयमानः सोमो मीढ्वाः अभि नो ज्योतिपावित् ।

यत्र नः पूर्वं पितरः पदज्ञाः स्वर्विदो अभि गा अद्रिमिण्णन् ॥ ३ ॥ ॥ ४(तै) ॥

[धा० १९ । उ० १ । स्व० ८]

१३६० १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
मा चिदन्यद्वि शत्सत सखायो मा रिपण्यत ।

इन्द्रमिस्तोता वृषणः सचा सुते मुहुर्कथा च शत्सत ॥ १ ॥

१३६१ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
अवक्रक्षिणं वृषमं यथा जुवं गां न चर्यणीसहम् ।

विद्वेषणः संवननमुभयङ्करं मरुद्दिष्टमुभयाविनम् ॥ २ ॥ ५ ॥ (यी) ॥

[धा० १७ । उ० ना । स्व० ४]

१३६२ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
उडु न्ये मधुमत्तमा गिरः स्तोमास ईरते । सत्राजितो धनसा अक्षितोतयो वाजयन्तो रथा इव ॥ १ ॥

१३६३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
कण्वा इव भृगवः सूर्यो इव विश्वमिद्धीतमाशत ।

इन्द्रः स्तोमेभिर्महयन्त आयवः प्रियमेधासो अस्वरन् ॥ २ ॥ ॥ ६(ला) ॥

[धा० १४ । उ० नास्ति । स्व० २]

१३६४ पर्युषु प्र धन्व वाजसातये परि वृत्राणि सक्षणिः । द्विपस्तरण्या ऋणया न ईरस्ते ॥ १ ॥

१३६५ अजीजनो हि पवमान सूर्ये विद्यारे शक्मना पयः । गोजीरया र१६माणः पुर१६या ॥ २ ॥

१३६६ अनु हि त्वा सुतर१ सोम मदामसि ॥ ३ ॥ ७(छ)॥

[अ० ९ । उ० नास्ति । स्व० १]

१३६७ परि प्र धन्व ॥ १ ॥

१३६८ एवामृताय महे क्षयाय स शुक्रो अर्षे दिव्यः पीयूषः ॥ २ ॥

१३६९ इन्द्रस्ते सोम सुतस्य पेयात्कत्वे दक्षाय विध्वे च देवाः ॥ ३ ॥ ८(छा)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० ९ । उ० नास्ति । स्व० २]

१३७० सूर्यस्येव रश्मयो द्रावथित्नवो मत्सरासः प्रसुतः साकमीरते ।
तन्तुं ततं परि सर्गास आशवो नेन्द्रादते पवते धाम किं चन ॥ १ ॥

१३७१ उपो मतिः पृच्यते सिच्यते मधु मन्द्राजनी चोदते अन्तरासनि ।
पवमानः सन्तनिः सुन्वतामिव मधुमान् द्रप्सः परि वारमर्षति ॥ २ ॥

१३७२ उक्षा मिमेति प्रति यन्ति धेनवो देवस्य देवीरुप यन्ति निष्कृतम् ।
अत्यक्रमीदर्जुनं वारमव्ययमत्कं न नितं परि सोमो अव्यत ॥ ३ ॥ ९(ग)॥

[अ० १६ । उ० ३ । स्व० १]

१३७३ अग्निं नरो दीधितिमिररण्यार्हस्तच्युतं जनयत प्रशस्तम् । दूरेदृशो गृहपतिमथव्युम् ॥ १ ॥

१३७४ तमग्निमस्ते वसवो न्युण्वन्तुप्रतिचक्षमवसे कुतश्चित् । दक्षाय्यो यो दम आस नित्यः ॥ २ ॥

१३७५ प्रेक्षो यन्ने दीदिहि पुरो नोऽजज्ञया सूर्या यविष्ठ । त्वा१ शब्धन्त उप यन्ति बाजाः ॥ ३ ॥ १०(डी)॥

[अ० २८ । उ० ३ । स्व० ४]

१३७६ आयं गौः पृश्निरक्रीदसदन्मातरं पुरः । पितरं च प्रयन्तस्वः ॥ १ ॥

१३७७ अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती । व्यख्यन्महिषो दिवम् ॥ २ ॥

१३७८ त्रि१शब्धाम वि राजति वाक्पतङ्गाय धीयते । प्रति वस्तोरह शुभिः ॥ ३ ॥ ११(छि)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [अ० १७ । उ० २ । स्व० ३]

इति षष्ठप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ १-१ ॥

एकादशोऽध्यायः समाप्तः ॥ ११ ॥

अथ द्वादशोऽध्यायः ।

[२]

अथ षष्ठप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ ६-२॥

(१-२०) १ (१-२) गोतमो राहुगणः; १ (३), ८, ११ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; २, ७ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; ३ प्रजा-
पतिर्वैश्वामित्रो वास्यो वा; ४, १३ सोमरिः काण्वः; ५ मेघातिथि-मेघ्यातिथी काण्वौ; ६ (१) कलिष्ठा भारद्वाजः;
६ (२) ऊर्ध्वसद्या मांगिरसः; ९ विरक्षीराक्षिरसः; १० सुवंशर वाज्येयः; १२, १९ नृमेघ-पुरुमेघावाक्षिरसौ;
१४ शुभःशेष वाजीगर्भिः; १५ नोषा गौतमः १६ मेघ्यातिथिः काण्वः; १७ रेणुर्वैश्वामित्राः; १८ कुप्रा जाति-
रसः; २० अगस्त्यो मैत्रावरुणः ॥ १-२, ७, १०, १३-१४ अग्निः; ३, ६, ८, ११, १५, १७-१८ पणमानः
सोमः; ४, ५, ९, १२, १६, १९, २० इन्द्रः ॥ १-२, ७, १०, १४, गायत्री; ३, ९, १९ (१-२) २०
(२-३) अनुष्टुप्; ४, ६-१३ काकुभः प्रगाथः = (विषमा ककुप्, समा सतोबृहती); ५, १९
(३), बृहती; ८, ११, १५, १८ त्रिष्टुप्; १२, १६ प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतोबृहती);
१७ जगती; २० (१) स्कन्धोद्गीवी बृहती ॥

- १३७९ उपप्रयन्तो अघ्वरं मन्त्रं वोचेमासये । आरे अस्मे च शृण्वते ॥ १ ॥
- १३८० यः क्रीहितीषु पूर्व्यः संजग्मानासु कृष्टिषु । अरक्षदाशुषे गयम् ॥ २ ॥
- १३८१ स नो वेदो अमात्यमग्री रक्षतु शन्तमः । उतास्मान्पात्य श्शंसः ॥ ३ ॥
- १३८२ उत ब्रुवन्तु जन्तव उदभिर्वृत्रहाजनि । धनञ्जयो रणेरणे ॥ ४ ॥ ॥ १ (ति) ॥
- ॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [धा० १९ । उ० १ । स्व० ३]
- १३८३ अग्ने युष्वा हि ये तवाश्वासो देव साधवः । अरं वहन्त्याशवः ॥ १ ॥
- १३८४ अच्छा नो याह्या वह्नाभि प्रयांसि वीतये । आ देवान्सोमपीतये ॥ २ ॥
- १३८५ उदग्ने भारत शुमदजलेण दविद्युतन् । शोचा वि भाह्यजर ॥ ३ ॥ ॥ २ (यी) ॥
- [धा० १७ । उ० नास्ति । स्व० ४]
- १३८६ प्र सुन्वानायान्धसो मर्तो न वष्ट तद्वचः । अप श्वानमराधस हता भलं न भृगवः ॥ १ ॥
- १३८७ आ जामिरत्के अव्यत मुजे न पुत्र ओण्योः । सरज्जारो न योयणां वरो न योनिमासदम् ॥ २ ॥
- १३८८ स वीरो दक्षसाधनो वि यस्तस्तम्भ रोदसी । हरिः पवित्रे अव्यत वेधा न योनिमासदम् ॥ ३ ॥ ॥ ३ (लै) ॥
- [धा० २१ । उ० २ । स्व० ८]
- १३८९ अत्रावृष्यो अना त्वमनापिरिन्द्र जनुषा सनादासि । युधेदापित्वमिच्छसे ॥ १ ॥
- १३९० न की रेवन्तस्सख्याय विन्दसे पीयन्ति ते सुराश्वः । यदा कृणापि नदन् समुहस्यादिपिनेव ह्यग्ने ॥ २ ॥ ॥ ४ (पि) ॥
- [धा० १५ । उ० १ । स्व० ३]

- १३९१ आ त्वा सहस्रमा शतं युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मयुजो हरय इन्द्र कैशिनौ वहन्तु सोमपीतये ॥ १ ॥
 १३९२ आ त्वा रथे हिरण्यये हरी मयूरशेण्या । शितिपृष्ठा वहतां मन्वो अन्धसो विवक्षस्य पीतये ॥ २ ॥
 १३९३ पिबा त्वरेण्य गिर्विणः सुतस्य पूर्वेणा इव । परिष्कृतस्य रसिन इयमासुतिश्चाक्रमेदाय पत्यते ॥ ३ ॥ (५)

[भा० २० । उ० १ । स्व० १]

- १३९४ आ सौता परि विञ्चताश्वं न स्तोममन्तुरश्चरजस्तुरम् । वनप्रक्षमुदमुतम् ॥ १ ॥
 १३९५ सहस्रधारं वृषभं पयोदुहं प्रियं देवाय जन्मने ।
 ऋतेन य ऋतजातो विवावृषे राजा देव ऋतं बृहत् ॥ २ ॥ ॥६(या)॥
 ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ १६ ॥ [भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० २]

- १३९६ अनिवृत्राणि जह्वनद्रविणस्युविपन्यया । समिद्धः शुक्र आहुतः ॥ १ ॥
 १३९७ गर्भे मातुः पितुः पिता विदिद्युतानो अक्षरे । सीदन्नुतस्य योनिमा ॥ २ ॥
 १३९८ ब्रह्म प्रजावदा भर जातवेदो विचर्षणे । अग्ने यदीदयदिवि ॥ ३ ॥ ॥७(ब)॥
 [भा० १० । उ० नास्ति । स्व० १]

- १३९९ अस्य प्रेया हेमना पूयमानो देवो देवैभिः समपुक्त रसम् ।
 सुतः पवित्रं पयति रेमन्मिमेव सन्न पशुमन्ति होता ॥ १ ॥
 १४०० भद्रा वल्गा समन्याऽ वसानो महात्कविर्निवचनानि शरसन् ।
 आ वच्यस्व चम्बोः पूयमानो विचक्षणो जायुर्विदेववीतौ ॥ २ ॥
 १४०१ समु मियो मृज्यते सानो अन्ये यशस्तरो यशसां क्षंतो अस्मे ।
 अभि स्वर धन्वा पूयमानो यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ३ ॥ ॥८(रि)॥
 [भा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ३]

- १४०२ एतो न्विन्द्रस्तवाम शुद्धं शुद्धेन साक्षा । शुद्धैरुपैर्वावृषारसरशुद्धैराशीर्वात्ममनु ॥ १ ॥
 १४०३ इन्द्र शुद्धो न आ गहि शुद्धः शुद्धमिरुतिभिः । शुद्धो रथि वि धारय शुद्धो ममांसो सोम्य ॥ २ ॥
 १४०४ इन्द्र शुद्धो हि नो रथि शुद्धो रत्नानि दाशुषे ।
 शुद्धो वृत्राणि जिघ्रसे शुद्धो वाजसिषाससि ॥ ३ ॥ ॥९(मी)॥
 ॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ४]

- १४०५ अग्ने स्तोमं मनामहे सिध्रमद्य दिविस्पृशः । देवस्य द्रविणस्यवः ॥ १ ॥
 १४०६ अग्निर्जुषत नो गिरो होता यो मानुषेष्वा । स यक्षदैव्यं जनम् ॥ २ ॥

१४०७ त्वमग्ने सप्रथा असि जुष्टो होता वरेण्यः । त्वया यज्ञं वि तन्वते ॥ ३ ॥ १० (दि) ॥
[धा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१४०८ अभि त्रिपुष्टं वृषणं वयोधामङ्गोषिणमवावशेत वाणीः ।
वना वसानो वरुणो न सिन्धुर्विरत्नधा दयते वायाणि ॥ १ ॥

१४०९ शूरग्रामः सर्ववीरः सहावान् जेता पवस्व सनिता धनानि ।
तिग्मायुधः क्षिप्रधन्वा समत्स्वपादः साह्यान्पृतनासु शत्रून् ॥ २ ॥

१४१० उरुगन्धितिरभयानि कृण्वन्समीचीने आ पवस्वा पुरन्धी ।
अपः सिषासन्नुपसः स्वऽङ्गाः सं चिक्रो महो अस्मभ्यं वाजान् ॥ ३ ॥ ११ (५) ॥
[धा० ३० । उ० १ । स्व० ६]

१४११ त्वमिन्द्र यशा अस्यजीवी शवसस्पतिः । त्वं वृत्राणि ह२ स्यप्रतीन्येक इत्पुर्वेनुत्तर्ध्वणीधृतिः ॥ १ ॥

१४१२ तमु त्वा नूनमसुर प्रचेतस९ राघो भागमिवेमहे ।
महीव कृत्तिः शरणा त इन्द्र प्र ने सुम्ना नो अद्वनवन् ॥ २ ॥ १२ (त) ॥
[धा० १४ । उ० १ । स्व० १]

१४१३ यजिष्ठं त्वा ववृमहे देवं देवत्रा होतारममर्त्यम् । अस्य यज्ञस्य सुकतुम् ॥ १ ॥

१४१४ अपां नपात२ सुभग९ सुदीदितिमग्निमु श्रेष्ठगोचिषम् ।
स नो मित्रस्य वरुणस्य सो अपामा सुघ्नं यक्षते दिधि ॥ २ ॥ १३ (ता) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [धा० १४ । उ० १ । स्व० २]

१४१५ यमग्ने पृत्सु मर्त्यमवा वाजेषु यं जुनाः । स यन्ता शश्वतीरिपः ॥ १ ॥

१४१६ न किरस्य सहन्त्य पर्येता कयस्य चित् । वाजो अस्ति अवान्यः ॥ २ ॥

१४१७ स वाजं विश्वचर्यणिरवेन्द्रिरस्तु तरुता । विप्रभिरस्तु सनिता ॥ ३ ॥ १४ (डा) ॥
[धा० १६ । उ० २ । स्व० २]

१४१८ साकमुक्षो मर्जयन्त स्वसारो दश भीरस्य धीतयो धनुत्रीः ।
हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न वाजी ॥ १ ॥

१४१९ सं मातृभिर्न शिशुर्वावशानो वृषा दधन्ते पुरुवारो अग्निः ।
मयी न योयामभि निष्कनं यन्तं गच्छते कलश उक्षियाभिः ॥ २ ॥

१४२० उत्त प्र पिप्य ऊधरण्याया इन्द्र्यापामिः सचते सुमेधाः ।
मूर्धानं गावः पयसा चमूचमि श्रीणन्ति वसुभिर्न जितैः ।

॥ ३ ॥ ॥१५(बू)॥

[धा० ३० । उ० नास्ति । स्व० ६]

१४२१ पिबा सुतस्व रसिनो मत्स्वा न इन्द्र गोमतः ।
आपिर्नो बोधि सधमाये वृधेऽस्मा९ अबन्तु ते धियः ।

॥ ३ ॥

१४२२ भूयाम ते सुमतौ वाजिनो वयं मा न स्तरमिमातये ।
अस्मां चित्राभिरवतादभिष्टिमिरा नः सुज्ञेषु यामय

॥ २ ॥ ॥ १६(ल) ॥

[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० १]

१४२३ ^{१२ ३२ ३१ १ ३ २ ३ १२ ३ १ १} त्रिरस्मै सप्त धेनवो बुधुद्धिरे सत्यामाशिरं परमे व्योमनि ।
^{३ १ १ १ २२ ३ ३ १ १ ३ २ ३ १ १२} चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रे यद्वतैरवर्धत

॥ ३ ॥

^१ १२ ^३ १ २ ३ ^१ १ २ ३ ^३ १ २ ३ ^१ १
१४२४ स भक्षमाणो असृतस्य चारुण उमे घावा काल्येना वि शशये ।
^१ १ ^३ १ २ ३ ^१ ३ १ २ ^३ १ २ ३ ३ ^१ १ ३ १ २ ^३ ३
तेजिष्ठा अपो मंहुना परि न्यत यदी देवस्य अश्वा सदो विदुः ।

॥ २ ॥

१४२५ ते अस्य सन्तु केतवोऽमृत्यवोऽदाभ्यासो जनुयी उभे अनु ।
येभिर्मुखा च देव्या च पुनत आदिद्राजानं मनना अगृभ्णत

॥ ३ ॥ ॥ १७ (चे) ॥

[धा० ३२ । उ० १ । स्व० ७]

३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

१४२६ अभि वायुं चीत्यर्षां गृणानोऽभि मित्रावरुणा पूयमानः ।

३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

अभी नरं धीजवनं रथेष्टामभीन्द्रं वृषणं वज्रबाहुम्

॥ ३ ॥

३१ २२ ३१ २३ २ ३१ ३१ २ ३१ २
१४२७ अमि वस्त्रा सुवसनान्यर्षामि धेनुः सुदुग्धाः पूयमानः ।
३२ ३१ २२ ३१ २ ३१ २३ १ २
अमि चन्द्रा भर्तवे नो हिरण्याभ्यश्चात्रथिनो देव सोम

॥ २ ॥

१४२८ अमी नो अर्प दिव्या वसून्मभि विश्वा पार्थिवा पूयमानः ।
अमि येन द्रविणमक्षवामाभ्यापयं जमदग्निवश्रः

॥ ३ ॥ ॥ १८ (ख) ॥

[धा० २१ । न० २ । स्थे० ७]

१ २५ ३ १ २ ३ १ २ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २६

१४२९ यज्जायथा अपूर्व्यं मघवन्व्रहत्याय । तत्पृथिवीमप्रथयस्तदस्तम्ना उतो दिवम् ॥ १ ॥

१३३० तत्ते यज्ञो अजायत तदर्क उत हस्तुतिः । तद्विध्वमभिभूरासि यज्जातं यच्च जन्त्वम् ॥ २ ॥

१४३१ आमासु पक्कमैरय आ सूर्य९ रोहयो दिवि ।

॥ ३ ॥ ॥ १९ (पे) ॥

(भा. ३० । अ. १ । श्लो. ७)

^{१ २ ३ १३ १२ ३ १ २ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३२ मत्स्यपायि ते महः पात्रस्येव हरिषो मत्सरो मदः । वृषा ते वृष्ण इन्दुर्वाजी सहस्रसातमः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३३ आ नस्ते गन्तु मत्सरो वृषा मदो वरेण्यः । सहावाँ इन्द्र सानसिः पृतनाषाडमर्त्यः ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३४ त्वँ हि शूरः सनिता चोदयो मनुषा रथम् ।

^{३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
सहावान्दस्युमव्रतमोषः पात्रं न शोचिया

॥३॥ ॥(२२)वि॥

॥ इति पष्ठः स्रष्टः ॥ ६ ॥

[भा० २५ । उ० ३ । स्व० ३]

॥ इति पष्ठपाठके द्वितीयोऽर्चः ॥ ६-२ ॥

इति द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ॥ १२ ॥

अथ त्रयोदशोऽध्यायः ।

[३]

अथ पष्ठपाठके तृतीयोऽर्चः ॥ ६-३ ॥

(१-२०) १ कर्मिर्गवः, २, ९, १६ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, ३ असितः काश्यपो देवको वा, ४ सुकृशः आगिरसः,

५ विश्वाट्शौर्यः, ६, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, १०-१७ भार्गवः प्रागाथः, १०, १७ विश्वामित्रो गाथिनः, ११ मेघातिथिः

काण्वः, १२ शतं वैशानसाः, १३ यजत आग्नेयः, १४ सप्तच्छन्दा वैशामित्रः, १५ उशना काण्वः, १६ हव्यता प्रागाथः,

१९ हृदिह जाधर्वणः, २० गुत्समदः सौनकः ॥ १, ३, १५ पवमानः सोमः, २, ४, ६, ७, १४, १९, २०

इन्द्रः, ८ सरस्वान्, ९ सरस्वती, १० सविता, ११ मङ्गणस्पतिः, १२ अग्निः पवमानः, १३ मित्रावरुणौ,

१६-१८ अग्निः, १८ हवीषि वा, ५ सूर्यः ॥ १, ३-४, ८-१४, १६ (२-३) १८ गाथन्नी, २ (१-३)

अनुष्टुप्, २ (४) बृहती, ६, ७ प्रागाथः= (विषमा बृहती, समा सतोबृहती), १६ (१) वर्षमाना,

१९ त्रिष्टुप्, २० (१) अष्टिः, २० (२-३) अतिशकरी, ५ जगती ॥ १५

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३५ पवस्व वृष्टिमा सु नोऽपामूर्मि दिवस्पति । अयस्मा बृहतीरियः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३६ तया पवस्व धारया यया गाव इहागमन् । जन्यास उप नो गृहम् ॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३७ घृतं पवस्व धारया यज्ञेषु देववीतमः । अस्मभ्यं वृष्टिमा पव ॥ ३ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३८ स न ऊर्जे व्यश्न्यय पवित्रं धाव धारया । देवास्तः शृणवन् हि कम ॥ ४ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४३९ पवमानो असिप्यदक्ष्णाश्श्वपजङ्घनत् । प्रत्नवद्रोचयन्नुचः ॥ ५ ॥ ॥(वी)॥

[भा० २२ । उ० १ । स्व० ४]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४४० प्रत्यस्मै पिपीयते विश्वानि विदुषे भर । अरङ्गमाय जग्मयेऽपश्चादचवने नरः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४४१ एमेनं प्रत्येतन सोमेभिः सोमपातमम् । अमत्रेमित्रैर्जीषिणमिन्द्रं सुतेमिरिन्दुभिः ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४४२ यदी सुतेमिरिन्दुभिः सोमेभिः प्रतिभूयथ । वेद्रा विश्वस्य मेधिरौ धृष्यन्तमिदेयते ॥ ३ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४४३ अस्माअस्मा इदन्धसोऽध्वर्यो प्र भरा सुतम् । कुबित्समस्य जेन्त्य शधेतोऽभिशास्तेरवस्वरत् ४ ॥ २ (उ)

॥ इति प्रथमः स्रष्टः ॥ १ ॥ [भा० २३ । उ० २ । स्व० १]

- १४४४ वधवे नु स्वतवसेऽरुणाय दिविस्पृशे । सोमाय गाथमर्चत ॥ १ ॥
 १४४५ हस्तच्युतेभिरद्रिभिः सुतः सोमं पुनीतन । मधवा धावता मधु ॥ २ ॥
 १४४६ नमसेदुप सीदत दमेदमि श्रीणीतन । इन्दुमिन्द्रे दधातन ॥ ३ ॥
 १४४७ अमित्रहा विचर्यणिः पवस्व सोम शं गवे । देवेभ्यो अनुकामकृत् ॥ ४ ॥
 १४४८ इन्द्राय सोम पातवे मेदाय परि पिच्यसे । मनश्चिन्मनस्तपतिः ॥ ५ ॥
 १४४९ पवमान सुवीर्यं रविः सोम रिरीहि णः । इन्द्रविन्द्रेण नो युजा ॥ ६ ॥ ३(यू) ॥
 [धा० ३२ । उ० नास्ति । स्व० ६]
 १४५० उद्धेदमि श्रुतामयं वृषमं नृयोपसम् । अस्तारमेपि सूर्य ॥ १ ॥
 १४५१ नव यो नवति पुरो विभेद बाह्वोजसा । अहिं च वृत्रहावधीत् ॥ २ ॥
 १४५२ स न इन्द्रः शिवः सखाश्वावद्रोमधवमत् । उरुधारेव दोहते ॥ ३ ॥ ४(ती) ॥
 [धा० १ । उ० १ । स्व० ४]
 १४५३ विभ्राड् बृहत्पिबतु सोम्यं मध्वायुर्दधयन्नपतावबिहृतम् । ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० १ । उ० १ । स्व० ४]
 वातजूतो यो अमिरक्षति त्मना प्रजाः पिपतिं बहुधा वि राजति ॥ १ ॥
 १४५४ विभ्राड् बृहत्सुभृतं वाजसातम धर्मं दिवो धरुणे सत्यमर्पितम् । ॥ २ ॥
 अमित्रहा वृत्रहा दस्पुहन्तमं ज्योतिर्जज्ञे असुरहा सपत्नहा ॥ ३ ॥
 १४५५ इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां ज्योतिरुत्तमं विश्वजिह्वनजिदुच्यते बृहन् । ॥ ४ ॥
 विश्वभ्राड् भ्राजो महि सूर्या ददा उरु पप्रथे सह आतां अच्युतम् ॥ ५ ॥ ५(जि)
 [धा० २३ । उ० ३ । स्व० ३]
 १४५६ इन्द्रं कर्तुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यया । शिक्षा णो अस्मिन्पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहि ॥ १ ॥
 १४५७ मा नो अश्नाता वृजना वुराध्याश् माशिवासांश्च क्रमुः । ॥ २ ॥ ६(ल) ॥
 त्वया वयं प्रवतः शश्वतीरपोति शूर तरामसि ॥ ३ ॥ ६(ल) ॥
 [धा० १ । उ० नास्ति । स्व० १]
 १४५८ अद्याद्या भ्यःश्व इन्द्र आस्व परं च नः । विश्वा च नो जरितृस्तस्यते अहा दिवा नक्तं च रक्षिषः ॥ १ ॥
 १४५९ प्रमङ्गी शूरो मधवा तुवीमघः सम्मिच्छो वीर्याय कम् । ॥ २ ॥ ७(वी) ॥
 उभा ते बाह्व वृयणा शतकृतो नि या वज्रं मिमिक्षतुः ॥ ३ ॥
 [धा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ४]
 १३ (घा. सं.)

१४६० ^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} जनीयन्तो न्वमवः पुत्रीयन्तः सुदानवः । सरस्वन्तं हवावहे ॥ १ ॥ ॥८(रौ)॥

[धा० ३ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१४६१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उत नः प्रिया प्रियास्तु सप्तस्वसा सुजुष्टा । सरस्वती स्तोम्या भूत ॥ १ ॥ ॥९(हौ)॥

[धा० १ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१४६२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ १ ॥

१४६३ ^{३ २ ३ १ २} सोमानां स्वरणं । ॥ २ ॥

१४६४ ^{२ ३ १ २} अग्न आयूँयि पवसे । ॥ ३ ॥ ॥१०(य)॥

[धा० २ । उ० नास्ति । स्व० १]

१४६५ ^{१ २ ३ १ २} ता नः शक्तं पार्थिवस्य ॥ १ ॥

१४६६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ऋतमृतेन सपन्तेषिरं दक्षमाशाते । अद्भुता देवौ वधेते ॥ २ ॥

१४६७ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वृष्टिद्यावा रीत्यापेपस्पती दातुमत्याः । वृहन्तं गर्तमाशाते ॥ ३ ॥ ॥११(पा)॥

[धा० ५ । उ० १ । स्व० २]

१४६८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} युञ्जति ब्रह्मरूपं चरन्तं परि तस्थुषः । रोचन्ते रोचना दिवि ॥ १ ॥

१४६९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} युञ्जन्त्यस्य काम्या हरी विपक्षसा रथे । शोणा धृष्ण नृवाहसा ॥ २ ॥

१४७० ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो मर्या अपेशसे । समुपम्रिज्जायथाः ॥ ३ ॥ ॥१२(य)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[धा० ७ । उ० नास्ति । स्व० १]

१४७१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अयं सोम इन्द्र तुभ्यं सुन्वे तुभ्यं पवते त्वमस्य पाहि ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं हयं चक्रे त्वं ववृष इन्दुं मदाय युज्याय सोमम् ॥ १ ॥

१४७२ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स ईरथो न भुरिपाडयो जि महः पुरुणि सातये वसूनि ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आर्दा विश्वा नहुष्याणि जाता स्वर्पाता वन ऊर्ध्वा नवन्त ॥ २ ॥

१४७३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} शुष्मी शार्धो न माकते पवस्वानभिश्वा दिव्या यथा विद् ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आपो न मक्षु सुमतिर्मेवा नः सहस्राण्साः पृतनायाण्ण यज्ञः ॥ ३ ॥ ॥१३(घी)॥

[धा० २६ । उ० ४ । स्व० ४]

१४७४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वमग्ने यज्ञानां ह्योता विश्वेषां हितः । देवेभिर्मानुषे जने ॥ १ ॥

१४७५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स नो मन्द्रमिरधरे जिह्वामिर्यजा महः । आ देवान्वाक्षि यक्षि च ॥ २ ॥

१४७६ वेत्था हि वेधो अघ्ननः पथश्च देवाञ्जसा । अग्ने यज्ञेषु सुकृतो ॥ ३ ॥ ॥१४(हौ)॥
[धा० ६ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१४७७ होता देवो अमर्त्यः पुरस्तादेति मायया । विदथानि प्रचोदयन् ॥ १ ॥

१४७८ वाजी वाजेषु धीयतेऽध्वरेषु प्रणीयते । विप्रो यज्ञस्य साधनः ॥ २ ॥

१४७९ धिया चक्रे वरेण्यो भूतानां गर्भमा दधे । दक्षस्य पितरं तना ॥ ३ ॥ ॥१५(रा)॥
इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [धा० १३ । उ० नास्ति । स्व० २]

१४८० आ सुते सिञ्जत श्रियश्चोदस्योरभिश्रियम् । रसा दधीत वृषभम् ॥ १ ॥

१४८१ ते जानत स्वमोक्यं सं वत्सासो न मादृभिः । मिथो नसन्त जामिभिः ॥ २ ॥

१४८२ उप स्रक्तेषु वत्सतः कृण्वते धरुणं दिवि । इन्द्रे अग्रा नमः स्वः ॥ ३ ॥ ॥१६(च)॥
[धा० १२ । उ० १ । स्व० १]

१४८३ तदिदास भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जज्ञ उग्रस्त्वेषनुग्मः ।
सर्गो जज्ञानो नि रिणाति शन्ननु यं विश्वे मदन्त्यूमाः ॥ १ ॥

१४८४ वावृधानः शवसा भूर्योजाः शन्नुरासाय भियसं दधाति ।
अव्यनश्च व्यनश्च सस्त्रि सं ते नवन्त प्रभृता मदेषु ॥ २ ॥

१४८५ त्वे क्रतुमपि वृज्जन्ति विश्वे द्विर्यदेते त्रिर्भवन्त्यूमाः ।
स्वादोः स्वादीयः स्वादुना वृजा समदः सु मधु मधुनाभि योधीः ॥ ३ ॥ ॥१७(णी)॥
[धा० २३ । उ० ५ । स्व० ४]

१४८६ त्रिकटुकेषु महिपो यवाशिरं तुविशुग्मस्तुम्पत्सोममपिबद्धिष्णुना सुतं यथावशम् ।
स ई ममाद महि कर्म कर्तवे महामुदः सैनः सञ्चदेवो देवः सत्य इदुः सत्यमिन्द्रम् ॥ १ ॥

१४८७ साकं जातः क्रतुना साकमोजसा ववक्षिष साकं वृद्धो वीर्यः सासहिर्द्वयो विचर्यणिः ।
दाता राध स्तुवते, काम्यं वसु प्रचेतन सैनः सञ्चदेवो देवः सत्य इदुः सत्यमिन्द्रम् ॥ २ ॥

१४८८ अथ त्विषीमा श्चभ्योजसा कृधि युधामवदा रोदसी आपृणदस्य मज्जना प्र वावृधे ।
अघ्नान्त्यं जठरे प्रेमरिच्यत प्रचेतय सैनः सञ्चदेवो देवः सत्य इदुः सत्यमिन्द्रम् ॥ ३ ॥ ॥१८(थि)॥
इति पष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [धा० ५४ । उ० २ । स्व० १३]

॥ इति पष्ठप्रपाठके नृनाथोऽर्थः पष्ठः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ६ ॥

इति त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥

अथ चतुर्दशोऽध्यायः ।

[१]

अथ सप्तमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ७-१ ॥

(१-१६) १, ९ प्रियमेव आङ्गिरसः; २ नृमेघ-पुरुमेधावाङ्गिरसौ; ३, ७ अथरुणञ्जैवृष्णः, त्रसदस्त्रुः पौरुङ्गसः; ४ ध्रुवः-
क्षेप आजीगर्तिः; ५ वसः काण्वः; ६ अमित्रापसः; ८ विश्वमना वैयशः; १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ११ सौमरिः काण्वः;
१२ शर्वं वैश्वानसः; १३ वसूयव आत्रेयः; १४ गोतमो राह्वगणः; १५ केनुशमेयः; १६ विरूप आङ्गिरसः ॥ १-२,
५, ८-९ इन्द्रः; ३, ७ पवमानः सोमः; ४, १०-११, १३-१६ अग्निः; ६ विश्वे देवाः, १२ अग्निः पवमानः ॥
१, ४-५, १२-१६ गायत्री; २, १० प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतोबृहती); ३, ७ ऊर्ध्वा बृहती;

६ अनुष्टुप्, ८-९ उज्जिह्वः; ११ बृहती ॥

^{३ १ १२ ३ १ २ १ १ २ ३ २ ३ ३ १ १}
१४८९ अग्निं प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । स्रुन् सत्यस्य सत्पतिम् ॥ १ ॥

^{१ १२ ३ १ ३ १ ३ १ २ ३ १ ३ १ २}
१४९० आ हरयः सद्यजिरेऽरुषीरधि बर्हिषि । यत्रामि सनवामहे ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ १ २ ३ २ ३ २}
१४९१ इन्द्राय गाव आशिरे दुदुहे वज्रिणे मधु । यत्सीमुपहरे विदत् ॥ ३ ॥ ॥१(हा)॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९२ आ नो विश्वासु हव्यमिन्द्रं समत्सु भूयत । उप ब्रह्मणि सवनानि वृत्रहन्परमया ऋचीयम ॥ १ ॥

^{३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९३ त्वं दाता प्रथमो राधसामस्यसि सत्य ईशानकृत् ।

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
तुविद्युन्नस्य युज्या वृणीमहे पुत्रस्य शवसो महः

॥ २ ॥ ॥२(या) ॥

[धा० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९४ प्रलं पीयूषं पूर्णं यदुक्थ्यं महो गाहादिव आ निर्युक्षत । इन्द्रमग्निं जायमानं सस्वरन् ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९५ आर्दा के चित्पश्यमानास आप्यं वसुरुचो दिव्या अभ्यनूयत । दिवो न वारं सविना व्यूर्णुते ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९६ अथ यदिमे पवमान रोदसी इमा च विश्वा भुवनामि मज्जना ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
यूथे न निष्ठा वृषमो वि राजसि

॥ ३ ॥ ॥३(सू)॥

[धा० १६ । उ० २ । स्व० १]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९७ इमं पृ त्वमरमकं सनि गायत्रं नव्यां सम् । अग्ने देवेषु प्र वोचः ॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९८ विभक्तसि चित्रमानो सिन्धोरुमो उपाक आ । सद्यो दाशुरे क्षरसि ॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१४९९ आ नो भज परमेष्ठा वाजेष्ट मध्यमेष्टु । शिक्षा वस्वो अन्तमस्य ॥ ३ ॥ ॥४(डा)॥

[धा० १३ । उ० १ । स्व० २]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१५०० अहमिद्धि गितुष्परि मेधाश्रुतस्य जग्रह । अहं सूर्य इवाजनि ॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१५०१ अहं प्रलेन जग्मना गिरः शुम्भामि कण्ववत् । येनेन्द्रः शुम्भमिद्धे ॥ २ ॥

१५०२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ १ २ ३ २} ये त्वामिन्द्र न तुष्टुवुष्टुपयो ये च तुष्टुवुः । ममेदं देवस्य सुपुतः ॥ ३ ॥ ५(घ) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [अ० १४ । उ० २ । स्व० ५]

१५०३ ^{२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्ने विश्वेभिरग्निमिजोपि ब्रह्म सहस्कृत । ये देवत्राय आयुषु तेभिर्नो मद्रया गिरः ॥ १ ॥

१५०४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्र स विश्वेभिरग्निमिरग्निः स यस्य वाजिनः । तनये तोके अस्मदा सभ्यद्वाजैः परीवृतः ॥ २ ॥

१५०५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं नो अग्ने अग्निमिब्रह्म यज्ञं च वर्धय । त्वं नो देवतातये रायो दानाय चोदय ॥ ३ ॥ ६(ङि) ॥

[अ० १८ । उ० ३ । स्व० ३]

१५०६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वे सोम प्रथमा वृकवर्हिणो महे वाजाय श्रवसे धियं दधुः । स त्वं नो वीर वीर्याय चोदय ॥ १ ॥

१५०७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अभ्यग्नि हि श्रवसा ततर्द्धिथोत्सं न कं विज्जनपानमक्षितम् । शर्याभिर्न भरमाणो गमस्तयोः ॥ २ ॥

१५०८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अजीजनो अमृत मर्त्याय अमृतस्य धर्मममृतस्य चारुणः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} सदासरो वाजमच्छा सनिष्यदत्

॥ ३ ॥ ७(ले) ॥

[अ० १० । उ० नास्ति । स्व० ७]

१५०९ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ण्डुमिन्द्राय सिञ्जत पित्राति सोम्यं मधु । प्र राधासि चोदयते महित्वना ॥ १ ॥

१५१० ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उपो हरीणां पति राधः पृञ्जन्तमग्रवम् । नूनं श्रुधि स्तुवतो अक्षयस्य ॥ २ ॥

१५११ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} न ह्यरक्षेग पुरा च न जज्ञे वीरतरस्वत् । न की राया नैवथा न भन्तना ॥ ३ ॥ ८(चा) ॥

[अ० १७ । उ० १ । स्व० २]

१५१२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} नदं व ओदतीनां नदं योयुधतीनाम् । पतिं वो अक्यानां धेनूनामिषुधसि ॥ १ ॥ ९(व) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५१३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} देवो वो द्रविणोदाः पूर्णो विवद्वसिचम् । उद्धा सिञ्जध्वमुप वा पृणध्वमादिहो देव ओदते ॥ १ ॥

१५१४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तस्मिन्तोतारमध्वरस्य प्रचेतसं वह्निं देवा अरुणवत ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} दधाति रत्नं विधत्ते सुवीर्यमग्निजनाय दाशुपे

॥ २ ॥ १०(लि) ॥

[अ० १४ । उ० ना० । स्व० ३]

१५१५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अदर्शि गातुवित्तमो यस्मिन्वतान्यादधुः । उपो पु जातमार्यस्य वर्धनमग्निं नक्षन्तु नो गिरः ॥ १ ॥

१५१६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यस्माद्रेजन्त कृष्टयश्चकृत्यानि कृण्वतः । सहस्रसो मेघसाताविष स्मनाग्निं धीभिर्नमस्यत ॥ २ ॥

१५१७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २} प्र देवोदत्तो अग्नि

॥ ३ ॥ ११(हा) ॥

[अ० १६ । उ० नास्ति । स्व० २]

१५१८ अग्न आधूयि पवस

॥ १ ॥

१५१९ अग्निर्देहिः पवमानः पाञ्चजन्यः पुरोहितः । तमीमहे महागयम्

॥ २ ॥

१५२० अग्ने पवस्व स्वपा अस्मे वर्चः सुवीर्यम् । दधद्रयि मयि पोषम्

॥ ३ ॥ ॥१२(क)॥

[धा० १० । उ० २ । स्व० १]

१५२१ अग्ने पावक रोचिषा मन्द्रया देव जिह्वा । आ देवान्वक्षि यक्षि च

॥ १ ॥

१५२२ तं त्वा घृतस्नवीमहे चित्रमानो स्वर्देशम् । देवाँ आ वीतये वह

॥ २ ॥

१५२३ वीतिहोत्रं त्वा कवे शुमन्तं समिधीमहि । अग्ने बृहन्तमध्वरे

॥ ३ ॥ ॥१३(टौ)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥३॥ [धा० १८ । उ० १ । स्व० नास्ति ।]

१५२४ अवा नो अग्न ऊतिभिर्गोत्रस्य प्रभर्मणि । विश्वासु धीषु बन्ध

॥ १ ॥

१५२५ आ नो अग्ने रयि भर सत्रासाहं वरेण्यम् । विश्वासु पुस्तु दुष्टम्

॥ २ ॥

१५२६ आ नो अग्ने सुचेतुना रयि विश्वायुपोपसम् । माडोँकं धेहि जीवसे

॥ ३ ॥ ॥१४(वौ)॥

[धा० १५ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१५२७ अग्निँ हिन्वन्तु नो धियः सत्सिमाशुमिवाजिषु । तेन जेष्म धनं धनम्

॥ १ ॥

१५२८ यया गा आकरामहे सेनयाग्ने तवोत्या । तां नो हिन्व मघत्तये

॥ २ ॥

१५२९ आग्ने स्थूरँ रयि भर पृथुं गोमन्तमश्विनम् । अङ्घ्रिं खं वर्तया पविम्

॥ ३ ॥

१५३० अग्ने नक्षत्रमजरमा सूर्यँ रोहयो दिवि । दधत्तुशोतिर्जनेभ्यः

॥ ४ ॥

१५३१ अग्ने केतुविशामसि प्रेष्ठः प्रेष्ठ उपत्यसत् । वोधा स्तोत्रे वयो दधत्

॥ ५ ॥ ॥१५(था)॥

[धा० १९ । उ० २ । स्व० २]

१५३२ अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपाँ रेताँशसि जिबति

॥ १ ॥

१५३३ ईशिपे वार्यस्य हि दात्रस्याग्ने स्वः पतिः । स्तोता स्यां तव शर्मणि

॥ २ ॥

१५३४ उदग्ने शुचयस्तव शुक्रा आजन्त ईरते । तव ज्योतीँष्य वैव्यः

॥ ३ ॥ ॥१६(ली)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥४॥ [ध० ४ । उ० नास्ति । स्व० ४]

॥ इति सप्तमप्र ठके ऽथमोऽर्थः ॥ ७-१॥

॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥

- १५४८ भद्रो भद्रया सचमान आगात्वसारं जारो अभ्येति पश्चात् ।
 सुप्रकैतैर्युभिरभिविंतिष्ठुशङ्खिर्वर्णैरमि राममस्थान् ॥ ३ ॥ ॥५(यो)॥
 [धा० २७ । उ० नास्ति । स्व० ९]
- १५४९ कया ते अग्ने अक्षिर ऊर्जो नपादुपस्तुतिम् । वराय देव मन्यवे ॥ १ ॥
- १५५० दाशेम कस्य मनसा यक्षस्य सहसो यदो । कदु वोच इदं नमः ॥ २ ॥
- १५५१ अथा त्वरं हि नस्करो विश्वा असम्यक् सुक्षितीः । बाजद्रविणसो गिरः ॥ ३ ॥ ॥६(२)॥
 [धा० १८ । उ० १ । स्व० १]
- १५५२ अग्न आ याह्यनिमिहोतारं त्वा वृणीमहे । आ त्वामनक्तु प्रयता हविष्मती यजिष्ठं वहिरासदे ॥ १ ॥
- १५५३ अच्छा हि त्वा सहसः सुनो अक्षिरः स्रुचश्चरन्त्यध्वरे ।
 ऊर्जो नपात घृतकेशमीमहेऽग्निं यक्षेषु पूर्व्यम् ॥ २ ॥ ॥७(या)॥
 [धा० १० । उ० नास्ति । स्व० २]
- १५५४ अच्छा नः शीरशोचिषं गिरो यन्तु दक्षतम् । अच्छा यज्ञासो नमसा पुरुवसुं पुरुप्रशस्तमृतये ॥ १ ॥
- १५५५ अक्षिरं सुतुं सहसो जातवेदसं दानाय वार्याणाम् ।
 द्विता यो भूदसृतो मर्त्येष्व्वा होता मन्द्रतमो विशि ॥ २ ॥ ॥८(दा)॥
 ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० ८ । उ० १ । स्व० २]
- १५५६ अदाभ्यः पुरपता विशामभिर्मानुषीणाम् । तूणीं रथः सदा नवः ॥ १ ॥
- १५५७ अग्निं प्रयाशसि वाहसा दाभ्या अश्नोति मर्त्यः । क्षयं पावकशोचिषः ॥ २ ॥
- १५५८ साहान्विभ्वा अभियुजः क्रतुर्देवानाममृतकः । अग्निस्तुविश्रवस्तमः ॥ ३ ॥ ॥९(वि)॥
 [धा० १० । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १५५९ भद्रो नो अग्निराहुतो भद्रा रातिः सुभग भद्रो अध्वरः । भद्रा ऊत प्रशस्तयः ॥ १ ॥
- १५६० भद्रं मनः कृणुष्व वृत्रनृयं येना समस्तु सासहिः ।
 अव स्थिरा तनुहि भूरि शर्धतां वनेमा ते अभिष्टये ॥ २ ॥ ॥१०(लि)॥
 [धा० ४ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १५६१ अग्ने बाजस्य गोमत ईशानः सहसो यदो । अस्मे देहि जातवेदो महि श्रवः ॥ १ ॥
- १५६२ स इधानो वसुक्विरग्निरिड्यो गिरा । रेवदस्मभ्यं पुर्वणीक दीदिहि ॥ २ ॥
- १५६३ क्षपो राजन्नुत त्मनाग्ने वस्तोरुतापसः । स तिग्मजम्भ रक्षसो दह प्रति ॥ ३ ॥ ॥११(दा)॥
 ॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [धा० १३ । उ० १ । स्व० २]

१५६४ विशोविशो वो अतिथि वाजप्यः पुंस्त्रियम् । अग्निं वो दुर्यं वच स्तुये शूषस्य मन्मभिः ॥ १ ॥

१५६५ यं जनासो हविष्मन्तो भिन्नं न सर्पिरास्तुतिम् । प्रशस्तंति प्रशस्तिभिः ॥ २ ॥

१५६६ पन्थासं जातवेदसं यो देवतात्युच्यता । हव्यान्यैरयद्वि ॥ ३ ॥ ॥ १२ (दा) ॥

[धा० १३ । उ० १ । स्व० २]

१५६७ समिद्धमग्निं समिधा गिरा युगे शुचि पावकं पुरो अघ्वरे ध्रुवम् ।

विप्रं होतारं पुरुवारमद्रुहं कविं सुसैरीमहे जातवेदसम् ॥ १ ॥

१५६८ त्वां वृतमग्ने अमृतं युगेयुगे हव्यवाहं दक्षिरे पायुमीक्ष्यम् ।

देवासश्च मर्तासश्च जायुर्वि विभुं विश्वपतिं नमसा नि देविरे ॥ २ ॥

१५६९ विभूषण्य उभयां अये मता दूतो देवानां रजसी समीयसे ।

यत्ते धामिन् सुमतिमावृणीमहेऽध स्म नम्रिवरुथः शिवां भव ॥ ३ ॥ ॥ ३ (या) ॥

[धा० २२ । उ० नास्ति । स्व० २]

१५७० उप न्वा जामयो गिरो देदिशतीर्हविष्कृता । वायोरनीकं अस्थिरम् ॥ १ ॥

१५७१ यस्य विश्वास्थवनं वहिरस्मत्स्यमन्दिनम् । आपश्चिभि द्वा पदम् ॥ २ ॥

१५७२ पदं देवस्य मनुष्योऽनात्माऽनृतिभिः । मद्रा स्य ह्योपदक् ॥ ३ ॥ ॥ १४ (हृ) ॥

॥ इति चतुर्थः सर्गः ॥ ४ ॥ [धा० १६ । उ० नास्ति । स्व० ५]

॥ इति सप्तमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ ७-२॥

॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः समाप्तः ॥ १५ ॥

अथ षोडशोऽध्यायः ।

[३]

अथ सप्तमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः ॥ ७-३ ॥

(१-२१) १, ८, १८, मेघातिथिः काण्वः; २ विश्वामित्रो गायिनः; ३-४ भर्गः प्रगाथः; ५ सोमरिः काण्वः;

६, १५ शुनक्षेप आजीगर्भिः; ७ सुकृद्ध आहिरसः; ८ विश्वकर्मा मौवनः; १० जनान्तः पारुष्ठेयिः; ११ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; १२ गोतमो राहुगणः; १३ अजिथा भारद्वाजः; १४ वामदेवो गौतमः; १५ देवातिथिः काण्वः; १६ बाल-

क्षिप्यः (धृतिगुः काण्वः); २० पर्वतनारदोः; २१ आग्निर्मांसाः ॥ १, ३-४, ७-८, १०, १०-१९ इन्द्रः;

२ इन्द्राग्नीः; ६ वरुणः; ९ विश्वकर्मा; १०, २०, २१ पवमानः सोमः; ११ पूषा; १२ मरुतः; १३ विश्वे देवाः;

१४ गावावृथिदो १५ अ० ११ २११५ वा ॥ १, ३-५, ८, १०-१९ प्रगाथः= (विश्वमा वृद्धती, समा-

सरोबुद्धी); २, ७, ११-१६ गायत्री; ९ त्रिष्टुप्, १० अत्यष्टिः; २० उणिक्, २१ जगती ॥

१५७३ अग्निं त्वा पूर्वैणीनय इन्द्र स्तोमेभिरायवः । समीचीनान् ऋभवः समस्वरद्रुद्रा गृणन् पश्यम् ॥ १ ॥

१० वा ॥

१५७४ ^{३ १ १२ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} अस्येदिन्द्रो वावृषे वृषण्यशवो मदे सुतस्य विष्णवि ।

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अथा तमस्य महिमानमायवोऽनु द्रुवन्ति पूर्वथा

॥ २ ॥ ॥ १ (रि) ॥

[भा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ३ ।

१५७५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्र वामर्चन्त्युक्थिनो नीथाविदो जरितारः । इन्द्राग्नी इष आ वृषे

॥ १ ॥

१५७६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी नवति पुरो दासपत्नीरधुनुतम् । साकमेकेन कर्मणा

॥ २ ॥

१५७७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी अपसस्पर्युष प्र यन्ति धीतयः । ऋतस्य पथ्याऽ अनु

॥ ३ ॥

१५७८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी तविपाणि वाऽक्षस्यस्थानि प्रयासि च । युवोरन्तर्येऽहितम्

॥ ४ ॥ ॥ २ (टा) ॥

[भा० १३ । उ० १ । स्व० १]

१५७९ ^{३ २ ५ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ १ २ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} शम्भूऽ पु शशीपत इन्द्र विभ्रामिभूतिभिः । भगं न हि त्वा यशसं वसुविदमनु शूर चरामसि ॥ १ ॥

१५८० ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पौरो अश्वस्य पुरुकुङ्गवामस्युरसो देव हिरण्ययः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} न किर्हि दानं परि मर्थिपत्वे यद्यद्यामि तदा भर

॥ २ ॥ ॥ ३ (बु) ॥

[भा० १७ । उ० १ । स्व० ५]

१५८१ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वरेहि चेरवे विदा भगं वसुतये । उद्धावृषस्य मघवन्गाविष्टय उदिन्द्राभ्वमिष्टये ॥ १ ॥

१५८२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं पुरु सहस्राणि शतानि च यूथा दानाय मश्वसे ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ पुरंदरं चक्रम प्रिवचस इन्द्र गायन्तोऽवसे

॥ २ ॥ ॥ ४ (फौ) ॥

[भा० १५ । उ० २ । स्व० नास्ति]

१५८३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यो विभ्रा दयते वसु होता मन्द्रो जनानाम् । मघोर्न पात्रा प्रथमान्यस्मै प्र स्तोमा यन्त्वरनये ॥ १ ॥

१५८४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अश्वे न गौमी रथ्यसुदानवो मर्मृज्यन्ते देवयवः ।

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उमे ताके तनये दस्म विदपते पथि राघो मघोनाम्

॥ २ ॥ ॥ ५ (पु) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[भा० १५ । उ० १ । स्व० ५]

१५८५ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इमं मे वरुण भुधी हवमद्या च मृडय । त्वामवस्युरा चके

॥ १ ॥ ॥ ६ (व) ॥

[भा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५८६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} कया त्वं न ऊलाभि प्र मन्दसे वृषन् । कया स्तोतुभ्य आ भर

॥ १ ॥ ॥ ७ (य) ॥

[भा० २ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५८७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रमिहवतातय इन्द्रं प्रयत्यध्वरे । इन्द्र शंसमीके वनिनो हवामह इन्द्र धनस्य सातये ॥ १ ॥

१५८८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रो मत्ता रोदसी पप्रथच्छव इन्द्रः सूर्यमरोचयत् ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्र ह विदवा भुवनानि येमिर इन्द्रे स्वानास इन्द्रवः

॥ २ ॥ ॥ ८ (वा) ॥

[भा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ०]

१५८९ विद्वक्कर्मन्हविषा वावृधानः स्वयं यजस्व तन्व३९ स्वा हिते ।

मुह्यन्त्वन्ये अभितो जनास इहास्माकं मघवा सूरिरस्तु

॥ १ ॥ १९(छा) ॥

[धा० ९ । उ० नास्ति । स्व० २]

१५९० अथा रुचा हरिण्या पुनानो विभ्वा द्वेपा९सि तरति सयुग्मभिः सूर्यो न सयुग्मभिः ।

धारा पृष्ठस्य रोचते पुनानो अरुषो हरिः । विभ्वा यद्रूपा परियास्युकमिः समास्येभिर्द्व्यभिः ॥ १ ॥

१५९१ प्राचीमनु प्रदिशं याति चेकितत्स९ रश्मिभिर्यते दर्शतो रथो दैव्यो दर्शतो रथः ।

अगम्युक्तानि पौ१स्येन्द्रं जैत्राय हर्ययन् । वज्रश्च यद्रव्यो अनपच्युता समत्स्वनपच्युता ॥ २ ॥

१५९२ त्व२ ह त्यत्यनीनां विदो वसु सं मावृमिर्मर्जयसि स्व आ दम ऋतस्य धीतिमिर्दमे ।

परावतो न साम तद्यत्रा रणान्ति धीतयः । त्रिधातुमिरुषीमिवैवो दधे रोचमानो वयो दधे ॥ ३ ॥ १०(डे) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० ११ । उ० ५ । स्व० ७]

१५९३ उत नो गोपणि श्रियमश्वसां वाजसामुत । नृवत्कुण्डूतयै

॥ १ ॥ ११(गौ) ॥

[धा० २ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१५९४ शशमानस्य वा नरः स्वेदस्य सत्यशवसः । विदा कामस्य वेनतः

॥ १ ॥ १२(व) ॥

[धा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५९५ उप नः सूनवो गिरः श्रुवन्त्वसृतस्य ये । सुसृडीका भवन्तु नः

॥ १ ॥ १३(रौ) ॥

[धा० ३ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१५९६ प्र बां महि दवी अभ्युपस्तुतिं भरामहे । शुची उप प्रशस्तये

॥ १ ॥

१५९७ पुनाने तन्वा मिथः स्वेन दक्षेण राजथः । ऊहाथे सनादतम्

॥ २ ॥

१५९८ मही मित्रस्य साधयस्तरन्ती पिप्रती ऋतम् । परि यज्ञं पेदधुः

॥ ३ ॥ १४(का) ॥

[धा० ६ । उ० १ । स्व० २]

१५९९ अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भधिम् । ववस्तथिन्न ओहसे

॥ १ ॥

१६०० स्तोत्र९ राधानां पते गिर्वाहो वीर यस्य ते । विभूतिरस्तु स्रुता

॥ २ ॥

१६०१ उर्ध्वस्तिष्ठा न उतयेऽसिन्वाजे शतक्रतो । समन्येषु ब्रवावहै

॥ ३ ॥ १५(ङ) ॥

[धा० १६ । उ० नास्ति । स्व० १]

१६०२ गाव उप यदावटे मही यज्ञस्य रप्सुदा । उभा कर्णो हिरण्यया

॥ १ ॥

१६०३ अभ्यारमिदद्रयो निषिकर्त पुष्करे मधु । अवटस्य विसर्जने

॥ २ ॥

१६०४ ^{३ १ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सिञ्चन्ति नमसावटमुञ्चाचकं परिज्मानम् । नीचीनवारमक्षितम् ॥ ३ ॥ ॥ १६(रा) ॥

[धा० ८ । उ० नास्ति । स्व० २]

१६०५ मा भेम मा भ्रमिष्योऽग्रस्य सख्ये तव । महसे वृष्णो अभिचक्ष्य कृतं पश्येम तुर्वशं यदुम् ॥ १ ॥

१६०६ सव्यामनु स्फिर्य वावसे वृषा न दानो अस्य रोपति ।

मध्वा संपृक्ताः सारधेण धेनवस्तूयमेहि द्रवा पिब

॥ २ ॥ ॥ १७(वी) ॥

[धा० १० । उ० नास्ति । स्व० ४]

१६०७ इमा उ न्वा पुनवसो गिगे वधेन्तु या मम । पावकवर्णाः शुचयो विपश्चितोऽभि रतोमिरनूवत ॥ १ ॥

१६०८ अयं सद्रन्मृषिभिः सहस्कृतः समुद्र इव पप्रथे ।

सत्यः सो अस्य महिमा गृणे शवो यज्ञेषु विप्रराज्ये

॥ २ ॥ ॥ १८(रि) ॥

[धा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१६०९ यस्यायं विश्व आयां दासः शेषधिपा अरिः । तिरश्चिदयं रुशमे पवीरवि तुभ्येरसो अज्यते रयिः ॥ १ ॥

१६१० तुरण्यवो मधुमन्तं घृतद्वचुर्न विप्रासो अर्कमानुचुः ।

अस्मे रयिः पप्रथे वृष्णयः शवोऽस्मे स्वानास इन्दवः

॥ २ ॥ ॥ १९(त) ॥

[धा० १८ । उ० १ । स्व० १]

१६११ गोमन्त्र इन्दो अभवन्मुतः सुदक्ष धनिव । शुचि चवर्णमग्नि गोषु धारय ॥ १ ॥

१६१२ स नो हरीणां पत इन्दो देवसरस्तमः । सखेय सख्ये नयो रुचे भव ॥ २ ॥

१६१३ सनेमि त्वमसदा अदेवं कंचिदत्रिणम् । साक्षा इन्दो परि बाधो अप द्वयम् ॥ ३ ॥ ॥ २०(ल) ॥

[धा० ९ । उ० नास्ति । स्व० १]

१६१४ अजने व्यजते समजने कतुः रिहन्ति मध्वाभ्यजने ।

सिन्धोरुच्छ्रसे पतयन्तमुक्षणः हिरण्यपायाः पशुमस्तु गृभ्णते

॥ १ ॥

१६१५ विपश्चिते पवमानाय गायत मही न धारात्यन्धो अर्पति ।

अहिर्न जृणामाति सर्पनि त्वचमत्यो न क्रीडस्रद्रुपा हरिः

॥ २ ॥

१६१६ अग्रगो राजाभ्यस्तविष्यते विमानो अह्ना भुवनेष्वर्पितः ।

हरिर्घृतस्तुः सुदक्षीको अर्णवो ज्योतीरथः पवते राय आक्यः

॥ ३ ॥ ॥ २१(ले) ॥

[धा० ३२ । उ० नास्ति । स्व० ७]

॥ इति मधमः

॥ इति पादशोः पादः ॥ १६ ॥

अथ सप्तदशोऽध्यायः ।

[१]

अथाष्टमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ८-१ ॥

(१-१४) १, ७ शुनःशेष आजीर्णतिः; २ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ३ संयुर्बाहिस्पत्यः; (तृणपाणिः) ४ वक्षिष्ठो मैत्रा-
वरुणिः; ५ वामदेवो गांतमः; ६ रेभसू काश्यपो; ७ नृमैध आगिरसः; ९, ११ गोवृक्षस्थसूक्तिनो काण्वायनो; १०
भुतकक्षः सुकक्षो वा आक्षिरसः; १२ विरूप आगिरसः; १३ वरसः काण्वः ॥ १, ३, ७, १२ अग्निः; २, ८—११,
१३ इन्द्रः; ४ विष्णुः; ५ (१) वायु, १ (२-३) इन्द्रवायुः ६ पवमानः सोमः ॥ १-२, ७, ९, १०, १२,
१३ गायत्री; ३, ८ प्रगायः= (विषमा बृहती, समा सप्तोद्बृहती); ४ त्रिष्टुप्; ५, ६ अनुष्टुप्; ११ उगिण्क ।

१६१७ विभ्वेभिरग्रे अग्निभिरिमं यद्वमिदं वचः । चनो धाः सहसो यदो ॥ १ ॥

१६१८ यन्निद्रि शम्भता तना देवंदेवं यजामहे । त्वे इहूयते हविः ॥ २ ॥

१६१९ प्रियो नो अस्तु विष्पतिर्होता मन्द्रो वरेण्यः । प्रियाः स्वग्नयो वयम् ॥ ३ ॥ ॥१(त्री)॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१६२० इन्द्रं वो विभ्वतस्परि हवामहे जनेभ्यः । अस्माकमस्तु केवलः ॥ १ ॥

१६२१ स नो वृषक्षुं चरुं सत्रादावधपा वृधि । अस्मभ्यमप्रतिष्कृतः ॥ २ ॥

१६२२ वृषा यूथेव वरुसगः कृष्टीरियत्योऽजसा । ईशानो अप्रतिष्कृतः ॥ ३ ॥ ॥२(रु)॥

[धा० ८ । उ० नास्ति । स्व० १]

१६२३ त्वं नक्षित्र ऊत्या वसा राधाऽसि चोदय । अस्य रायस्त्वमग्ने रथीरसि विदा गाथं तुभे नु नः ॥१॥

१६२४ पर्षि तोकं तनयं पर्वभिष्टमदधैरप्रयुत्वभिः ।

अग्ने हेडाऽसि देव्या युयोधि नोऽदेवानि हराऽसि च ॥ २ ॥ ॥३(की)॥

[धा० ११ । उ० १ । स्व० ४]

१६२५ किमिसे विष्णो परिचक्षि नाम प्र यद्वक्षे शिपिविष्टो अस्मि ।

मा वपा अस्मदप गूह एतद्यदन्यरूपः समिथे बभूथ ॥ १ ॥

१६२६ प्र तत्ते अद्य शिपिविष्ट हव्यमयः शरसामि ययुनानि विद्वान् ।

तं त्वा गृणामि तवसमतव्यान्क्षयन्तमस्य रजसः पराके ॥ २ ॥

१६२७ वषट् ते विष्णवासा आ कृणोमि तन्मे जुषस्व शिपिविष्ट हव्यम् ।

वर्धन्तु त्वा सुष्टुतयो गिरो मे यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ३ ॥ ॥४(ते)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १॥

[धा० ४४ । उ० १ । स्व० ७]

- १६२८ वायो शुक्रो अयामि ते मध्वो अग्निं दिविष्टिषु । आ याहि सोमपीतये स्वाहो देव नियुत्वता ॥ १ ॥
- १६२९ इन्द्रश्च वायवेपांसोमानां पीतिमर्हयः । युवाँहि यन्तीन्दवो निस्त्रमापो न सध्यक् ॥ २ ॥
- १६३० वायविन्द्रश्च शुष्मिणा सरथश्शवसस्पती । नियुत्वन्ता न ऊतय आ यातँसोमपीतये ॥ ३ ॥ ॥ ५ (ता) ॥
- [धा० १९। उ० १। स्व० २]
- १६३१ अथ क्षपा परिष्कृतो वाजाँअग्निं प्र गाहसे । यदी विवस्वतो धियो हरिँहिन्वन्ति यातवे ॥ १ ॥
- १६३२ तमस्य मर्जयामसि मदी य इन्द्रपातमः । यं गाव आसभिर्दधुः पुरा नूनं च सूरयः ॥ २ ॥
- १६३३ तं गाथया पुराण्या पुनानमभ्यनूषत । उतो कृपन्त धीतयो देवानां नाम विभ्रतीः ॥ ३ ॥ ॥ ६ (ख) ॥
- [धा० १४। उ० नास्ति । स्व० ५]
- १६३४ अभ्वं न त्वा वारवत्तं वन्दध्या अग्निं नमोभिः । सभ्राजन्तमध्वराणाम् ॥ १ ॥
- १६३५ स पा नः सूनुः शवसा पृथुप्रगामा सुशेवः । मीढ्वाँअस्माकं बभूयात् ॥ २ ॥
- १६३६ स नो दूराब्धासाच्च नि मत्याँदधायोः । पाहि स इमिद्विभ्वायुः ॥ ३ ॥ ॥ ७ (टि) ॥
- [धा० १३। उ० १। स्व० ६]
- १६३७ त्वमिन्द्र प्रतूर्तिष्वभि विश्वा असि स्पृधः । अशस्तिहा जनिता वृत्रतूरासि त्वं तूर्यं तरुष्यतः ॥ १ ॥
- १६३८ अनु ते शुष्मं तुरयन्तमीयतुः क्षोणीं शिशुं न मातरा ।
- विश्वास्ते स्पृधः अथयन्त मन्यवे वृत्रं यद्विन्द्र तूर्वसि ॥ २ ॥ ॥ ८ (टा) ॥
- ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० १८। उ० १। स्व० २]
- १६३९ यज्ञ इन्द्रमवर्धयद्यृमि व्यवर्तयत् । चक्राण ओपशं दिवि ॥ १ ॥
- १६४० व्यश्नन्तिक्षमतिरुग्मदे सोमस्य रोचना । इन्द्रो यदभिनद्वल्मु ॥ २ ॥
- १६४१ उद्गा आजदङ्गिरोभ्य आविष्कृण्वन्गुहा सतीः । अर्वाञ्च नुनुदे वल्मु ॥ ३ ॥ ॥ ९ (पी) ॥
- [धा० २०। उ० १। स्व० ४]
- १६४२ त्वमु वः सत्रासाहं विश्वास्तु गीर्ध्वायतम् । आ च्याचयस्यूतये ॥ १ ॥
- १६४३ युष्मँसन्तमनर्वाणँसोमपामनपच्युतम् । नरमवायैकतुम् ॥ २ ॥
- १६४४ शिक्षा ण इन्द्र राय आ पुरु विद्वाँकृचीपम । अवा नः पायं धने ॥ ३ ॥ ॥ १० (ता) ॥
- [धा० १४। उ० १। स्व० २]
- १६४५ नव व्यदिन्त्रियं वृहत्तव वक्षमुत क्रनुम् । वज्रँशिशति धिपर्णां वरेण्यम् ॥ १ ॥
- १६४६ तव धारिन्द्र पाँस्वँ पृथिवी वर्धति अवः । त्वामापः पवतासश्च हिन्विरे ॥ २ ॥

१६४७ त्वां विष्टुर्वहन्त्ययो मित्रो गृणाति वरुणः । त्वा९ शब्दो मदत्यनु मास्तम् ॥ ३ ॥ ॥११(डी)॥
॥ इति तृतीयः खण्डः ॥३॥ [धा० १३ । उ० २ । स्व० ४ ।]

१६४८ नमस्ते अग्न ओजसे गृणन्ति देव कृष्टयः । अमेरमित्रमर्दय ॥ १ ॥

१६४९ कुवित्सु नो गविष्टयेऽग्ने संवेषियो रयिम् । उरुकुदुर गस्कृषि ॥ २ ॥

१६५० मा नो अग्ने महाधने परा वर्गारभ्युचथा । संवर्गे स२ रयि जय ॥ ३ ॥ ॥१२(ए)॥
[धा० १५ । उ० १ । स्व० १]

१६५१ समस्य मन्थवे विशो विश्वा नमन्त कृष्टयः । समुद्रायैव सिन्धवः ॥ १ ॥

१६५२ वि चिद्वज्रस्य दोधतः शिरो विभेद वृष्णिना । वज्रेण शतपर्वणा ॥ २ ॥

१६५३ ओजस्तदस्य तित्विष उमे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चमैव रोदसी ॥ ३ ॥ ॥१३(तौ)॥
[धा० १४ । उ० १ । स्व० नास्ति]

१६५४ सुमन्मा वस्वी रन्ती सुनरी ॥ १ ॥

१६५५ सरूप वृषभा गहीमौ भद्रौ धुर्यावमि । ताविमा उप सर्पतः ॥ २ ॥

१६५६ नीच शीपाणि मृद्वं मध्य आपस्य तिष्ठति । शूकेभिर्दशभिर्दिशन् ॥ ३ ॥ ॥१४(यि)॥
॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [धा० ७ । उ० नास्ति । स्व० ३]

इत्यष्टम-प्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ ८-१ ॥ ॥ इति सप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥

अथाष्टादशोऽध्यायः ।

[१]

अथाष्टमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ ८-२ ॥

(१-१९) १ मेघातिथिः काण्वः विपमेधश्चाङ्गिरसः; २ ध्रुवकक्षः सुकक्षो वा आङ्गिरसः; ३ शुनःशेष आजीगर्भिः;
४ संयुर्बाह्रस्पत्यः; ५ मेघातिथिः काण्वः; ६, ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ७ बालखिल्यम् (आयुः काण्वः); ८ अश्व-
रियो वावर्तिरः, ऋजिश्वा आरद्वाजम्; १० विश्वमना वैयशः; ११ सोमरिः काण्वः; १२ सप्तर्षयः (१ सरद्वाजो
बाह्रस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अत्रिर्गौमः, ५ विश्वामित्रो गायिनः, ६ जनदभिर्भोगैः,
७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); १३ कलिः प्रागाथः; १४, १७ विश्वामित्रः प्रागाथः; १५ मेघातिथिः काण्वः,
१६ निधुविः काश्यपः; १८ मरद्वाजो बाह्रस्पत्यः ॥ १-२, ४, ६-७, ९-१०, १३, १५ इन्द्रः; १३, ११
१८ ऋषिः; ५ विष्णुः, ५ (६) देवो वा; ८, १२, १६ पवमानः सोमः; १४, १७ इन्द्रासी ॥ १-५,
१४ १६-१८ गायत्री; ६; ७, ९, १२, १३ प्रगाथः = (विपमा बृहती, समा सतोबृहती);
८ अजुदुप् १० उजिक्, ११ काकुभः प्रगाथः = (विपमा ककुप्, समा सतोबृहती); १५ बृहती ॥

१६५७ पन्यंपन्यमित्सोतार आ धावत मधाय । सोमं वीराय शूराय ॥ १ ॥

१६५८ पृह हरी ब्रह्मयुजा शग्मा वक्षतः सखायम् । इन्द्रं गीर्भिर्गिर्विणसम् ॥ २ ॥

१२ ३२ ३१ २२ ३२ ३ २ १२ ३१२
१६५९ पाता वृत्रहा मृतमा घ्रा गमञ्जारे अस्मत् । नि यमते शतमूर्तिः ॥ ३ ॥ ॥१(ति)॥

[धा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

१ २ ३ १२ ३१ २३ १ २ २४ ३ १२
१६६० आ त्या विशन्तिवन्दवः समुद्रमिव सिन्धवः । न त्वामिन्द्राति रिच्यते ॥ १ ॥

१ २ ३ १२ ३१ २२ १२ ३१२
१६६१ विद्यकथ महिना वृषन्मक्षसो सोमस्य जागृवे । य इन्द्र जडरेषु ते ॥ २ ॥

१२ ३२ ३१ २ २३ १२ ३१ २
१६६२ अरं त इन्द्र कुक्षये सोमो भवतु वृत्रहन् । अरं धामभ्य इन्द्रवः ॥ ३ ॥ ॥२(क)॥

[धा० ११ । उ० १ । स्व० १]

१२ ३१२ ३१ २ ३१ २ १२ ३१२ ३१
१६६३ जरायोध तद्विडिडि विशोविशो यक्षियाय । स्तोमस्य रुद्राय दृशीकम् ॥ १ ॥

१ २ ३ १ २ ३ २ ३१२ ३ २ ३१ २
१६६४ स नो महास्य अनिमानो धूमकेतुः पुरुषन्द्रः । धिये वाजाय हिन्वतु ॥ २ ॥

२३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २
१६६५ स रेवास्य इव विदपतिदिव्यः केतुः शृणोतु नः । उक्थैरग्निर्वृहद्भानुः ॥ ३ ॥ ॥३(ख)॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

१ २ ३१ २२ ३ २३ १ २ २४ ३ २ ३१ २
१६६६ तद्धो गाय सुते सचा पुरुहताय सत्त्वेन । शं यद्वै न शाकिने ॥ १ ॥

२ ३ २ ३ १ २ १ १ २ ३ १ २ २ ३ २ ३ १ २
१६६७ न घा वसुनि यमते दानं वाजस्य गोमतः । यत्सीमुपश्रवद्भिः ॥ २ ॥

३१ २ ३ २ ३ ३१ २ २ ३१ २ १ २ १ २ ३ १ २
१६६८ कुविन्सस्य प्र हि वज्रं गोमन्तं दस्युहा गमत् । शचीमिरप नो वरत् ॥ ३ ॥ ॥४(फी)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [धा० १५ । उ० २ । स्व० ४]

३२ ३ ३१ २ ३१ २२ ३२ १२ ३१
१६६९ इदं विष्णुर्वि चक्रमे त्रेधा नि दधे पदम् । समूढमस्य पांसुले ॥ १ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ २ १ ३ १ २ ३ १ २
१६७० त्रीणि पदा वि चक्रमे विष्णुर्गोपा अदाभ्यः । अतो धर्माणि धारयन् ॥ २ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१६७१ विष्णोः कर्माणि पश्यत यतो ब्रतानि पस्पशे । इन्द्रस्य युज्यः सखा ॥ ३ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २
१६७२ तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततम् ॥ ४ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१६७३ तद्विप्रासो विपन्युवो जागृवांसः समिन्धते । विष्णोर्वत्परमं पदम् ॥ ५ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१६७४ अतो देवा अयन्तु नो यतो विष्णुर्विचक्रमे । पृथिव्या अधि सानवि ॥ ६ ॥ ॥५(इ)॥

[धा० ३३ । उ० २ । स्व० ६]

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१६७५ मो पु त्वा वाघतश्च नारे असन्नि रीरमन् । आरात्ताहा सधमादं न आ गहीह वा सन्नुप भुधि ॥ १ ॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१६७६ इमे हि ते ब्रह्मकृतः सु ते सचा मधौ न मक्ष आसते ।

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
इन्द्रे कामं जरितारो वस्युवो रथे न पादमा दधुः ॥ २ ॥ ॥६(डी)॥

[धा० १३ । उ० ४ । स्व० ४]

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१६७७ अस्तावि मन्म पूर्ये ब्रह्मेन्द्राय योचत । पूर्वाकृतस्य बृहतीरन्वषत स्तोतुमेषा असृक्षत ॥ १ ॥

१६७८ समिन्द्रो रायो बृहतीरधुनुत सं क्षोणीं समु सूर्यम् ।

संशुक्रालः शुचयः सं गवाशिरः सोमा इन्द्रममन्दिषुः

॥ २ ॥ ॥ ७ (घ) ॥

[धा० १३ । उ० २ । स्व० २]

१६७९ इन्द्राय सोम पातवे वृत्रघ्ने परि विच्यसे । नरे च दक्षिणावते वीराय सद्नासदे ॥ १ ॥

१६८० तथ सखायः पुरुषश्च वयं यूयं च सुरयः । अद्याम वाजगत्तृण सनेम वाजस्पत्यम् ॥ २ ॥

१६८१ परित्यक्तं ह्येतत् हरि

॥ ३ ॥ ॥ ८ (घा) ॥

[धा० १६ । उ० नास्ति । स्व० २]

१६८२ कस्तमिन्द्र त्वा वस [वसो । आ]

॥ १ ॥

१६८३ मधोनः स्म वृत्रहत्येषु चोदय ये वदति मिया वसु ।

तव प्रणीती हर्यम्ब सूरिभिर्विभ्वा तरेम दुरिता

॥ २ ॥ ॥ ९ (यि) ॥

॥ इति द्वितीयाः सप्तः ॥ २ ॥

[धा० १७ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१६८४ एषु मधोमदिन्तरसिञ्चाध्वयो अन्धसः । एवा हि वीर स्तवते सदावधः

॥ १ ॥

१६८५ इन्द्र स्थातर्हरीणां न किष्टे पूज्यस्तुतिम् । उदानश्श शवसा न मन्दना

॥ २ ॥

१६८६ तं वो वाजानां पतिमहमाहि अवस्यवः । अप्रायुमिथ्येभिर्वावृष्येन्यम्

॥ ३ ॥ ॥ १० (क) ॥

[धा० १९ । उ० १ । स्व० १]

१६८७ तं गूड्या स्वर्णरं देवासो देवमरति दधन्विरे । देवना हव्यमूहिये

॥ १ ॥

१६८८ विभूतपतिं विप्र चित्रशोचिषममिमीडिष्व यन्तुरम् ।

अस्य मेधस्य साम्यस्य सोमरे प्रेमध्वराय पूज्यम्

॥ २ ॥ ॥ ११ (घा) ॥

[धा० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

१६८९ आ सोम स्वानो अद्रिभिस्तिरो वाराण्यव्यया । जनो न पुरि चम्बाविशदरिः सद्यो वनेषु दधिये १

१६९० स मामृजे तिरो अण्वानि मेप्यो मीढ्वात्सत्तिर्न वाजयुः ।

अनुमाद्यः पवमानो मनीषिभिः सोमो विप्रभिर्ऋकभिः

॥ २ ॥ ॥ १२ (तु) ॥

[धा० १४ । उ० १ । स्व० ५ ।]

१६९१ वयमेनमिदा शोऽपीपेमेह वज्रिणम् । तस्मा उ अथ सवने सुतं भरा नूनं भूषत भुते

॥ १ ॥

१६९२ वृकश्चिदस्य वारण उरामथिरा वयुनेषु भूषति ।

सेमं न स्तोमं जुजुषाण आ गहीन्द्र प्र चित्रया धिया

॥ २ ॥ ॥ १३ (जा) ॥

[धा० १६ । उ० २ । स्व० २]

- १६९३ इन्द्राग्नी रोचना दिवः परि वाजेषु भूषथः । तद्वा चेति प्र वीर्यम् ॥ १ ॥
- १६९४ इन्द्राग्नी अपसस्पारि ॥ २ ॥
- १६९५ इन्द्राग्नी तविपाणि वां ॥ ३ ॥ ॥१४(क)॥
- [अ० १ । उ० १ । स्व० १]
- १६९६ क ई वेद सुते सचा ॥ १ ॥
- १६९७ दाना मृगौ न वारणः पुक्त्रा चरथं दधे । न किष्ठा नि यमदा सुते गमो महाधरस्योजसा ॥ २ ॥
- १६९८ य उग्रः सन्ननिपूतः स्थिरो रणाय सस्कृतः । ॥ ३ ॥ ॥१५(ही)॥
- यदि स्तोतुमेषवां शृणवस्त्रवं नेन्द्रो योषत्या गमत् ॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [अ० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]
- १६९९ पवमाना असृक्षत सोमाः शुक्रास इन्दवः । अग्नि विश्वानि काव्या ॥ १ ॥
- १७०० पवमाना दिवस्पथन्तरिक्षादसृक्षत । पृथिव्या अधि सानवि ॥ २ ॥
- १७०१ पवमानास आशवः शुभ्रा असृममिन्दवः । प्रन्तो विश्वा अप द्विषः ॥ ३ ॥ ॥१६(फ)॥
- [अ० १५ । उ० २ । स्व० १]
- १७०२ तोशा वृत्रहणा हुवे सजित्वानापराजिता । इन्द्राग्नी वाजसातमा ॥ १ ॥
- १७०३ प्र वामर्चन्त्युक्थिनः ॥ २ ॥
- १७०४ इन्द्राग्नी नवति पुरो ॥ ३ ॥ ॥१७(र)॥
- [अ० ८ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १७०५ उप त्वा रण्वसंदशं प्रयस्वन्तः सहस्कृत । अग्ने ससृजमहे गिरः ॥ १ ॥
- १७०६ उप ऋचायामिव घृणेरगन्म शर्म ते वयम् । अग्ने हिरण्यसंदशः ॥ २ ॥
- १७०७ य उग्र इव शर्यहा तिगमश्रुक्नी न वशसगः । अग्ने पुरो वरोजिथ ॥ ३ ॥ ॥१८(य)॥
- [अ० ७ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १७०८ ऋतावानं वैश्वानरमृतस्य ज्योतिषस्पतिम् । अजलं धर्ममीमहे ॥ १ ॥
- १७०९ य इदं प्रतिपप्रये यक्षस्य स्वरात्तिरन् । ऋतुदुत्सृजते वशी ॥ २ ॥
- १७१० अग्निः प्रियेषु धामसु कामो भूतस्य भव्यस्य । सम्राडेको विराजति ॥ ३ ॥ ॥१९(का)॥
- ॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [अ० ११ । उ० १ । स्व० २]
- इत्यष्टमपाठके द्वितीयोऽध्यायः ॥ ८-२ ॥
- ॥ इत्यष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥

अथैकोनविंशोऽध्यायः ।

[३]

जथाष्टमपाठके तृतीयोऽर्थः ॥ ८-३ ॥

(१-१८) १ विष्णु आङ्गिरसः, २, १८ अंबत्सराः काश्यपः, ३ विश्वामित्रो गायिनः, ४ देवासिधिः काण्वः, ५, ८, ९, १६ गोतमो राहुगणः, ६ वामदेवो गौतमः, ७ प्रस्कण्डः काण्वः, १० वसुधुद आत्रेयः, ११ सत्यश्रवा आत्रेयः, १२ जवस्तुरात्रेयः, १३ बुधगविष्टिरावात्रेयौ, १४ कृत्स आङ्गिरसः, १५ जत्रिर्भौमः, १७ दीर्घतमा जौचप्यः ॥ १, १०, १३ अग्निः, २, १८ पवमानः सोमः, ३-५ इन्द्रः, ६, ११, १४ (१ उत्तरार्चः रात्रिश्च), १६ उषाः, ७, ९, १२, १५, १७ अश्विनौ ॥ १-२, ६-७, १८ गायत्री, ३, १३-१५ त्रिष्टुप्, ४-५ प्रगायः= विपमा दृष्टी, समा सतोदृष्टी); ८-९ उष्णिक् १०-१२ पङ्क्तिः, १६, १७ जगती ॥

१७११ अग्निः प्रज्जेन जन्मना शुष्मानस्तन्व ३५ स्वाम् । कविर्विभ्रेण वावृधे ॥ १ ॥

१७१२ ऊर्जो नपातमा हुवेऽग्निं पावकशौचिषम् । अस्मिन्यज्ञे स्वध्वरे ॥ २ ॥

१७१३ स नो मित्रमहस्त्वमग्ने शुक्रेण शोचिषा । देवेरा सत्सि बर्हिषि ॥ ३ ॥ ॥१ (ली)॥

[भा० १ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१७१४ उषे शुष्मासो अस्थू रक्षो मिन्दन्तो अद्रिचः । जुवस्व याः परिस्पृधः ॥ १ ॥

१७१५ अया निजग्निरोजसा रथसङ्गे धने हिते । स्तवा अविभ्युषा हृदा ॥ २ ॥

१७१६ अस्य व्रतानि नाधृषे पवमानस्य दुह्या । रज यस्त्वा पृतन्वति ॥ ३ ॥

१७१७ तं हिन्वन्ति मवच्युतं हरिं नदीयु वाजिनम् । इन्दुमिन्द्राय मत्सरम् ॥ ४ ॥ ॥२ (पी)॥

[भा० २० । उ० १ । स्व० ४]

१७१८ आ मन्द्रैरिन्द्र हरिभिर्याहि मयूररोमभिः । मा त्वा के चिन्नि येमुरिन्न पाशिनोऽति धन्वेव तां इहि १

१७१९ वृत्रकादो बलं रजः पुरां दमो अपामजः । स्थाता रथस्य हयोरभिस्वर इन्द्रो दहो चिदाऋजः ॥ २ ॥

१७२० गम्भीरां उदधीरिव क्रतुं पुष्यसि गा इव ।

प्र सुगोपा यवसं धेनवो यथा ह्रदं कुल्या इवाशत

॥ ३ ॥ ॥३ (छा)॥

[भा० १७ । उ० २ । स्व० २]

१७२१ यथा गौरो अपा कृतं सृष्यजेत्यवेरिणम् । आपित्वे नः प्रपित्वे तूयमा गहि कण्वेषु सु सचा पिय ॥१॥

१७२२ मन्दन्तु त्वा मघवन्निन्द्रेन्द्रवो राधोदियाय सुन्वते ।

आमुष्या सोममपिबन्मू सुतं ज्येष्ठे तदधिषे सहः

॥ २ ॥ ॥४ (घ)॥

[भा० २१ । उ० ४ । स्व० १]

१७२३ त्वमङ्ग प्र शंसिषो देवः शविष्ठ मर्त्यम् । न त्वदस्यो मघवन्नस्ति मर्दितेन्द्र ब्रवीमि ते वचः ॥ १ ॥

१७२४ मा ने राधांसि मा त उतयो वसोऽस्मान्कदा चना दमन् ।

विश्वा च न उपमिमीहि मानुष वसूनि चर्षणिभ्य आ ॥ २ ॥ ॥५(का)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [धा० २१ । उ० १ । स्व० २]

१७२५ प्रति प्या सूनरी जनी व्युच्छन्ती परि स्वसुः । दिवो अदर्शि दुहिता

॥ १ ॥

१७२६ अभवेव चित्राक्षी माता गवास्तवरी । सखा भूदश्विनोरुपाः

॥ २ ॥

१७२७ उत सखास्यश्विनोरुत माता गवामसि । उतयो वस्व ईशिपे

॥ ३ ॥ ॥६(लि)॥

[धा० २ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१७२८ एषो उषा अपूर्वा व्युच्छति प्रिया दिवः । स्तुपे वामश्विना बृहत्

॥ १ ॥

१७२९ या दक्षा सिन्धुमातरा मनोतरा रयीणाम् । धिया देवा वसुविदा

॥ २ ॥

१७३० बभूवन्ते वां ककुहासो जूर्णायामधि विष्टपि । यद्वा रथो विमिष्यतात्

॥ ३ ॥ ॥७(लि)॥

[धा० १४ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१७३१ उपस्तश्वित्रमा भरासभ्यं वाजिनीवति । येन तोकं च तनयं च धामहे

॥ १ ॥

१७३२ उषो अयेह गोमत्यश्ववति विभावति । रेवदस्मे व्युच्छ स्रुतावति

॥ २ ॥

१७३३ युक्त्वा हि वाजिनीवत्यश्वा अघारुणा उपः । अथा नो विश्वा सौभगान्धा बह ॥ ३ ॥ ॥८(दि)॥

[धा० ६ । उ० ना० । स्व० ३]

१७३४ अश्विना वतिरस्मदा गोमदक्षा हिरण्यवत् । अवीप्रथं समनसा नि यच्छतम् ॥ १ ॥

१७३५ पद देवा मयोभुवा दक्षा हिरण्यवर्तनी । उपवृधो बहन्तु सोमपीतये ॥ २ ॥

१७३६ यावित्था श्लोकमा दिवो ज्योतिर्जनाय चक्रधुः । आ न ऊर्जे बहतमश्विना युवम् ॥ ३ ॥ ॥९(भा)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० २० । उ० ४ । स्व० २]

१७३७ अग्निं तं मन्ये यो वसुरस्तं यं यन्ति धेनवः ।

अस्तमवन्त आशवोऽस्तं नित्यासो वाजिन इपं स्तोदभ्य आ भर

॥ १ ॥

१७३८ अग्निर्हि वाजिनं विशे वृदाति विश्वचर्षणिः ।

अग्नी राये स्वाभुव स प्रीतो याति वार्यमिप स्तोदभ्य आ भर

॥ २ ॥

१७३९ सो अग्नियो वसुवृणं सं यमायन्ति धेनवः ।

समवन्तो रघुद्रुवः सः सुजातासः सूरय इपं स्तोदभ्य आ भर

॥ ३ ॥ ॥१०(घु)॥

[धा० १६ । उ० ४ । स्व० ५]

- १७४० महे नो अद्य बोधयोयो राये दिधितमती ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 यथा चित्रो अबोधयः सत्यभवसि वाग्ये सुजाते अम्बसुनुते ॥ १ ॥
- १७४१ या सुनीथे शौचद्रये ज्यौच्छो दुहितर्दिवः ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 सा व्युच्छ सहीयसि सत्यभवसि वाग्ये सुजाते अम्बसुनुते ॥ २ ॥
- १७४२ सा नो अद्याभरदसुव्युच्छा दुहितर्दिवः ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 यो ज्यौच्छः सहीयसि सत्यभवसि वाग्ये सुजाते अम्बसुनुते ॥ ३ ॥ ॥ ११२ (तु) ॥
 [पा० १९ । उ० १ । स्त० ५]
- १७४३ प्रति प्रियतमं रथं वृषणं वसुवाहनम् ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 स्तोता वामश्विनावृषि स्तोमेभिर्भूषति प्रति माध्वी मम भुतं हवम् ॥ १ ॥
- १७४४ अत्यायातमश्विना तिरो विम्बा अहं सना ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 दक्षा हिरण्यवर्तनी सुपुष्णा सिन्धुवाहसा माध्वी मम भुतं हवम् ॥ २ ॥
- १७४५ आ नो रत्नानि विभ्रतावश्विना गच्छतं युवम् ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 दक्षा हिरण्यवर्तनी जुषाणा वाजिनीवसू माध्वी मम भुतं हवम् ॥ ३ ॥ ॥ ११२ (वा) ॥
 ॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [पा० ३० । उ० नास्ति । स्त० २]
- १७४६ अबोध्यग्निः समिधा जनानां प्रति धेनुमिवायतीमुषासम् ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 यक्षा इव प्र वयामुज्जिहानाः प्र भानवः सकृते नाकमच्छ ॥ १ ॥
- १७४७ अबोधि होता यजथाय देवानूध्वो अग्निः सुमनाः प्रातरस्थात् ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 समिद्धस्य रुशददर्शि पाजो महात् देवस्तमसो निरमोचि ॥ २ ॥
- १७४८ यदो गणस्य रशनामजीगाः शुचिरङ्गते शुचिमिगाभिरग्निः ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 आदक्षिणा युज्यते वाजयंत्युत्तानामूध्वो अधयजद्भूमिः ॥ ३ ॥ ॥ ११३ (लि) ॥
 [पा० १९ । उ० नास्ति । स्त० ३]
- १७४९ इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां ज्योतिरागाधिपः प्रकृतो अजनिष्ट विम्बा ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 यथा प्रसूता सवितुः सवायैवा रात्र्युषसे योनिमरैक् ॥ १ ॥
- १७५० रुशदत्सा रुशती श्वेत्यागादारैरु रुष्णा सदनान्यस्याः ।
^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 समानबन्धू अमृतं अनुची घावा वर्णं चरत आमिनाने ॥ २ ॥

१७५१ समानो अष्वा स्वस्त्रोरनतस्तमन्यान्वा चरतो देवशिष्टे ।
न मेथेत न तस्थतुः सुमेके नक्तोवासा समनसा विरूपे

॥ ३ ॥ ॥ १४(म) ॥

[चा० ३० । उ० ५ । स्व० १]

१७५२ आ भात्यग्निरुपसामनीकमुद्भिप्राणां देवया वाचो अस्थुः ।
अवोश्चा नूनं रथ्येह यातं पीपिवा समभ्विना धर्ममच्छ

॥ १ ॥

१७५३ न संस्कृतं प्र मिमीतो गमिष्ठान्ति नूनमभ्विनोपस्तुतह ।

॥ २ ॥

१७५४ उता यात रथ संगवे प्रातरहो मध्याह्नं उदिता सूर्यस्य ।
दिवा नक्तमवसा शन्तमेन नेदानीं पीतिरभ्विना ततान

॥ ३ ॥ ॥ १५(लो) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[चा० २४ । उ० नास्ति । स्व० १]

१७५५ एता उ त्या उपसः कतुमकत पूर्वं अर्धे रजसो भानुमज्जते ।
निरूपणा आयुधानीव धृष्णवः प्रति गावोऽरुषीर्यन्ति मातरः

॥ १ ॥

१७५६ उदपत्नरुणा भानवो वृथा स्वायुजो अरुषीर्गा अयुक्षत ।

॥ २ ॥

१७५७ अर्चन्ति नारीरपसो न विधिभिः समानेन योजनेना परावतः ।
इयं वहन्तीः सुकृते सुदानवे विश्वेदेह यजमानाय सुन्वते

॥ ३ ॥ ॥ १६(कि) ॥

[चा० २६ । उ० १ । स्व० ३]

१७५८ अबोध्यभिर्जम उदेति सूर्यो व्यूपाश्चन्द्रा महावो अर्चिषा ।

॥ १ ॥

१७५९ ययुज्जाये वृषणमभ्विना रथं घृतेन नो मधुना क्षत्रमुक्षतम् ।
अस्माकं ब्रह्म पृतनासु जिन्वतं वयं धना शूरसाता मजेमहि

॥ २ ॥

१७६० अबोऽत्रिचक्रो मधुवाहनो रथो जीराभ्यो अश्विनोर्यातु सुष्टुतः ।
त्रिवन्धुरो मधवा विश्वसौभगः शं न आ वक्षद्विपदे चतुष्पदे

॥ ३ ॥ ॥ १७(छा) ॥

[चा० २२ । उ० २ । स्व० २]

१७६१ प्रते धारा असञ्चतो दिवो न यन्ति वृष्टयः । अच्छा वाजं सहस्रिणम्

॥ १ ॥

१७६२ अभि प्रियाणि काव्या विश्वा चक्षणा अर्पति । हरिस्तुजान आयुधा

॥ २ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६३ स मर्मज्ञान आयुभिरिभो राजेव सुमतः । इत्येनो न वरसु वीदति

॥ ३ ॥

१७६४ स नो विश्वा दिवो वसुतो पृथिव्या अधि । पुनान इन्द्रा भर

॥ ४ ॥ ॥ १८ (ती) ॥

॥ इति पञ्चमः स्कन्धः ॥ ५ ॥ [भा० १४ । उ० १ । स्व० ४]

॥ इति अष्टमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः, अष्टमप्रपाठक्य समाप्तः ॥ ८ ॥

॥ इत्येकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥

अथ विंशोऽध्यायः ।

[१]

अथ नवमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ९-१ ॥

(१-१८) १ वृमेध जाग्रिरसः; २... ३ मियमेध जाग्रिरसः; ४ दीर्घतमा जौचण्यः; ५ वामेद्वो जौतमः; ६ प्रदक्ष्णः; ७ वृहद्वक्त्रो वामदेवः; ८ विन्दुः पृथक्को वा जाग्रिरसः; ९, १० जमदक्षिर्मागवः; १० सुकृष्ट जाग्रिरसः; ११-१३ वसिष्ठो मैत्रायणः; १४ सुवाः पैजवनः; १५ मेधातिथिः काण्वः; १६ नीपातिथिः काण्वः; १८ परच्छेरो देवोदासिः ॥ १, १० पवमानः सोमः; ३, ७, १०, १६ इन्द्रः; ४-६, १८ अग्निः; ९ मरुतः; १० सूर्यः; २..... ॥ १, ८, १०, १५-१७ गायत्री; (१७ विल्यदा) २... ..; ३ अनुवृष्टः प्रगाथः= (१ अनुवृष्ट+गायत्री); ४, ११, १३ विराट्; ५ पदपंक्तिः; ६, ९, १२ प्रगाथः (विपमा वृहती, समा समो वृहती); ७ विन्दुः; १४ शक्ती; १८ अलसिः ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६५ प्रास्य धारा अक्षरन्वृणाः सुतस्याजसः । देवो अनु प्रभूतः

॥ १ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६६ सति सृजन्ति वेधसो गृणन्तः कारवो गिरा । ज्योतिर्जज्ञानमुक्थ्यम्

॥ २ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६७ सुपहा सोम तानि ते पुनानाय प्रभूवसो । वर्धो समुद्रमुक्थ्य

॥ ३ ॥ ॥ १८ (वि) ॥

[भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ३]

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६८ एष ब्रह्मा य ऋत्विग इन्द्रो नाम श्रुतो गृणे

॥ १ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६९ त्वामिच्छवसस्पते यन्ति गिरो न संयतः

॥ २ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७७० वि क्षुतयो यथा पथः

॥ ३ ॥ ॥ २२ (ए) ॥

[भा० ५ । उ० १ । स्व० १]

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७७१ आ त्वा रथं यथोतये

॥ १ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७७२ तुविशुष्म तुविक्रतो शचीवो विश्वया मते । आ प्रमाथ महित्वना

॥ २ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७७३ यस्य ते महिना महः परि ज्मायन्तमीयतुः । हस्ता वज्रं हिरण्ययम्

॥ ३ ॥ ॥ ३ (ब) ॥

[भा० १० । उ० नास्ति । स्व० १]

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७७४ आ यः पुरं नार्मिणीमदीददत्यः कविनेभन्यो नार्वा । सूरौ न रुक्मां क्षतात्मा

॥ १ ॥

^{३ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २} १७७५ अग्निं द्विजन्मा श्री रोचनानि विभ्वा रजाँसि शुशुचानो अस्यात् । होता यजिष्ठो अयाँ सधस्ये ॥३॥

^{३ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २} १७७६ अयाँ स होता यो द्विजन्मा विभ्वा दधे वायाणि अवस्या । मतो यो अस्मै सुतुको वदाश ॥३॥४(छ)॥
[अ० १२ । उ० २ । स्व० १]

^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} १७७७ अग्ने तमद्याध्वं न स्तोमैः कर्तुं न मद्रं हविस्पृशाम् । ऋध्यामा त ओहैः ॥ १ ॥

^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} १७७८ अघा ह्यग्ने कृतोमद्रस्य दक्षस्य साधोः । रथीऋतस्य बृहतो बभूथ ॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} १७७९ पमिनो अकर्मवा नो अवोऽङ्गस्वर्णं ज्योतिः । अग्ने विभ्वेभिः सुमना अनीकैः ॥ ३ ॥ ॥५(चि)॥
॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [अ० ७ । उ० १ । स्व० ३]

^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} १७८० अग्ने विवस्वदुपसाक्षित्रं राधो अमर्त्य । आ दाशुपे जातवेदो बहा त्वमघा देवाँ उपबुधः ॥ १ ॥

^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} १७८१ जुष्टो हि दूतो असि हव्यवाहनोऽग्ने रथीरध्वराणाम् ।

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} सजूरध्वन्यामुषसा सर्वार्यमस्मै धेहि श्रवो बृहत् ॥ २ ॥ ॥६(ला)॥
[अ० ९ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८२ विष्टु वद्राणं ससने बहूनां युवानं सन्तं पालितो जगार ।

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} देवस्य पश्य कार्त्तव्यं महित्वाघा ममार स ह्यः ससान ॥ १ ॥

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८३ शाकमना शाको अरुणः सुपर्ण आ यो महः शूरः सनावनीडः ।

^{२ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २} यक्षिकेन सत्यमिसन्न मोघं वसु स्पार्द्धमुतं जेतोत दाता ॥ २ ॥

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८४ येभिर्देवै बृष्ण्यां पौंश्यानि येभिरीक्षद्बृहत्याय वज्री ।

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} ये कर्मणः क्रिबमाणस्य महः ऋते कर्ममुदजायन्त देवाः ॥ ३ ॥ ॥७(घे)॥
[अ० ३१ । उ० ४ । स्व० ७]

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८५ अस्ति सोमो अयाँ सुतः पिबन्त्यस्य मस्तः । उत स्वराजो अभिघना

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८६ पिबन्ति मित्रो अर्यमा तना पूतस्य वरुणः । त्रिपथस्थस्य जावतः ॥ २ ॥

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८७ उतो न्वस्य जोषमा इन्द्रः सुतस्य गोमतः । प्रातर्होतेव मत्सति ॥ ३ ॥ ॥८(ली)॥
[अ० ९ । उ० नास्ति । स्व० ४]

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८८ वण्महारं असि सूर्यं बडादित्यं महाँ असि । महस्ते संतो महिमा पनिष्टम महा देव महाँ असि ॥१॥

^{१ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} १७८९ बद् सूर्यं अवसा महाँ असि सत्रा देव महाँ असि ।

^{३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३ २ ३} महा देवानामसुर्यः पुरोहितो विभु ज्योतिरदाभ्यम् ॥ २ ॥ ॥९(त)॥
॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० १४ । उ० १ । स्व० १]

- १७९० उप नो हरिभिः सुतं याहि मदानां पते । उप नो हरिभिः सुतम् ॥ १ ॥
- १७९१ द्विता यो वृत्रहन्तमो विद इन्द्रः शतक्रतुः । उप नो हरिभिः सुतम् ॥ २ ॥
- १७९२ त्वं हि वृत्रहक्षेत्रां पाता सोमानामसि । उप नो हरिभिः सुतम् ॥ ३ ॥ ॥१०(री)॥
- [भा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ४]
- १७९३ प्र वो महे महेवृधे भरध्वं प्रचेतसे प्र सुमतिं कृणुध्वम् । विशः पूर्वीः प्र चर चर्वणिप्राः ॥ १ ॥
- १७९४ उरुव्यघ्रसे महिने सुवृकिमिन्द्राय ब्रह्म जनयन्त विप्राः । तस्य व्रतानि न मिनन्ति धीराः ॥ २ ॥
- १७९५ इन्द्रं वाणीरनुत्तमन्युमेव सत्रा राजानं दधिरे सहस्रैः । हयैश्चाय उर्हया समापीनः ॥ ३ ॥ ॥११(हि)॥
- [भा० २६ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १७९६ यदिन्द्र यावत्स्वमेतावद्दहमीशीय । स्तोतारमिदधिधे रवावसो न पापत्वाय रश्सिपम् ॥ १ ॥
- १७९७ शिक्षेयमिन्महयते दिवेदिवे राय आ कुहचिद्विदे ।
- न हि त्वदन्यन्मघवन्न आप्यं वस्यो अस्ति पिता च न ॥ २ ॥ ॥१२(ता)॥
- [भा० १४ । उ० १ । स्व० २]
- १७९८ भुधी हव विपिपानस्याग्नेर्वौधा विप्रस्यार्चतो मनीषाम् । कृष्वा दुवा रस्यन्तमा सचेमा ॥ १ ॥
- १७९९ न ते गितो अपि मृष्ये तुरस्य न सुण्डुतिमसुर्यस्य विद्वान् । सदा ते नाम स्वयशो विवकिमि ॥ २ ॥
- १८०० भूरि हि ते सवना मातुषेभु भूरि मनीषी हवते त्वामित् । मारे अस्मन्मघव ज्योक्तः ॥ ३ ॥ ॥१३(बा)॥
- ॥ इति वृषीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० १५ । उ० ३ । स्व० २]
- १८०१ प्रो ष्वस्मै पुरोरथमिन्द्राय शूषमर्चत । अमीके चिदु लोककृतसङ्गे समत्सु वृत्रहा ।
- अस्माकं बोधि चोदिता नमन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु ॥ १ ॥
- १८०२ त्वं सिधू रवास्वजोऽधराचो अहन्नहिम् । अश्वरिन्द्र जज्ञिषे विश्वं पुण्यासि वार्यम् ।
- तं त्वा परि ष्वजामहे नमन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु ॥ २ ॥
- १८०३ वि षु विश्वा अरातयोऽर्यो नशन्त नो धियः । अस्तासि शत्रवे बधं यो न इन्द्र जिघाँसति ।
- या ते रातिदिवसु नमन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु ॥ ३ ॥ ॥१४(डि)॥
- [भा० ४३ । उ० १ । स्व० ३]
- १८०४ रवाँ इद्रेवत स्तोता स्यात्वावतो मघोनः । प्रेदु हरिवः सुतस्य ॥ १ ॥
- १८०५ उक्थं च न शस्यमानं नागो रथिरा चिकेत । न गायत्रं गीयमानम् ॥ २ ॥
- १८०६ मा न इन्द्र पीयत्नवे मा शर्धते परा दाः । शिक्षा शचीवः शन्वीभिः ॥ ३ ॥ ॥१५(ति)॥
- [भा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

^१ १८७ ^२ पन्त्र ^३ याहि ^४ हरिभिरुप ^५ कण्वस्य ^६ सुष्टुतिम् । ^७ दिवो ^८ अमुष्य ^९ शासतो ^{१०} दिवं ^{११} यय ^{१२} दिवावसो ॥ १ ॥

१८०८ अत्रा वि नेमिरेषामुरां न धनुते वृकः । दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ २ ॥

^१ १८०९ आ त्वा प्रावा वदबिह सोमी घोषेण वक्षतु । दिवो अमुप्य शासतो दिवं यय दिवावसो ३ ॥ १६(घ) ॥

[धा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

११ ३ १३ १ २३ १ २
१८१० पवस्व सोम मन्द्यग्निन्द्राय मधुमत्तमः ॥ १ ॥

१८११ ते सुतासो विपश्चितः शुका वायुमसृक्षत ॥ २ ॥

१२ ३१ २ ३२ ३१ २
१८१२ असृग्ं देववीतये वाजयन्तो रथा इव ॥ ३ ॥ ॥१७(रौ)॥

इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [धा० ८ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१८१३ अग्नि१ होता२ म१न्ये दा३स्वन्तं व४सोः स५जुः स६हसो जा७तवे८दसं वि९प्रि१० न जा११तवे१२दसम् ।

२ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
य ऊर्ध्वरो स्वध्वरो देवो देवाच्या कृपा । घृतस्य विभ्राष्टिमनु शक्रशोचिप आजुह्वानस्य सर्पिषः॥१॥

१२ ३१२ ३ २३१२ ३१२ ३१२ ३१२
१८१४ यजिष्ठं त्वा यजमाना हुवेम ज्येष्ठमङ्गिरसां विप्र रान्मभिर्विप्रेभिः शुक्र मन्मभिः ।

परिज्मानमिव छा^{१२} होतारं चर्यणीनाम्^{३१} । शोचिष्केशं वृषणं यमिमां विशः प्रावन्तु जतये विशः॥२॥^{३१ २३ १२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}

१८१५ स हि पुरु चिदोजसा विरुक्मता दीधानो भवति ब्रुहन्तरः परशुर्न ब्रुहन्तरः ।

वीडु चिद्यस्य समृतौ श्रुवद्वनेव यत्स्थिरम् । निष्पहमाणो यमते नायते धन्वासहा नायते ॥३॥१८(डी)॥

[धा० ४३ । उ० २ । स्व० ४]

॥ इति नवमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ९-१॥

[२]

अथ नवमप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ ९-२ ॥

(१-१३) १ अग्निः पावकः, २ सोमसिः काण्वः, ३ अरुणो वैतहव्यः, ५-६ जवरतारः काश्यपः, ९ गोपूकश्यसूक्तिको काण्वयायनौ, १० त्रिशिरास्वाष्टः, सिन्धुद्वीप आम्बरीषो वा, ११ उलो वातायनः, १३ वेनो भार्गवः, ४, ७, ८, १२ । १-४, ७-८, १२ अग्निः, ५-६ विश्वे देवाः, ९ इन्द्रः, १० आपः, ११ वायुः १३ वेनः, १ (१-२) विष्टार-पंक्तिः, १ (३-५) सरोजहवी, १ (६) उपरिष्टाग्नेति, २ काकुभः प्रगाथः= (विषमा ककुपु, समा सरोजहवी) ; ३ जगती, ५-६, १३ त्रिष्टुपः, ४, ७-११, गायत्रीः, ४, ७, ८, १२ ।

१८१६ अग्ने तव ध्रुवो वयो महि भ्राजन्ते अर्चयो विभावसो ।

१२ ३ १२ ३ १२ ३ २ १२ ३ १२
बृहद्भानो शवसा वाजमुकथ्या २३ दधासि दाशुषे कवे

१८१७ पावकवर्चाः शुक्रवर्चा अनूनवर्चा उदियर्षि भानुना ।

पुत्रो मातरा विचरन्नापावसि पृणाक्षि रोदसी उभे

^{१ २} १८१८ ऊजो नपाज्जातवेदः ^{३ २ ३ १ २} सुधास्तिभिर्मन्दस्व ^{३ १ २ ३ १} धीतिभिर्हितः ।

^{१ ३ ३ १ २ ३ १ २} त्वे इषः सं दधुर्भूरिवर्षसाश्चिरोतयो वामजाताः

॥ ३ ॥

^{३ १ २} १८१९ इरज्यस्रग्ने प्रथयस्व जन्तुभिरस्मे रायो अमर्त्य ।

^{१ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} स दशतस्य वपुषो वि राजसि पृणक्षि दशतं क्रतुम्

॥ ४ ॥

^{३ १ २} १८२० इष्कतारमध्वरस्य प्रचेतसं क्षयन्तं राधसो महः ।

^{३ १ ३ १ २ १ २ ३ १ २} रार्ति वामस्य सुभगां महीमिषं दधासि सानसि रयिम्

॥ ५ ॥

^{३ १ २} १८२१ ऋतावानं महिषं विश्वदर्शतमग्निं सुखाय दधिरे पुरो जनाः ।

^{१ २ ३ १ २} श्रुत्कर्णं सप्रथस्तमं त्वा गिरा दैव्यं मानुषा युगा

॥ ६ ॥ १(दि)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

[धा० ५९ । उ० ३ । स्व० ३]

^{१ २ ३ १ २} १८२२ प्र सो अग्ने तवोतिभिः सुवीरामिस्तरति वाजकर्मभिः । यस्य त्वं सख्यमाविथ ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २} १८२३ तव द्रप्सो नीलवान्वाश ऋत्विष इन्धानः सिष्णवा ददे ।

^{१ २ ३ १ २} त्वं महीनामुपसामसि प्रियः क्षपो वस्तुषु राजसि

॥ २ ॥ २(यी) ॥

[धा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ४]

^{१ २ ३ १ २} १८२४ तमोषधीर्दधिरे गर्भमृत्विषं तमापो अग्निं जनयन्त मातरः ।

^{१ २ ३ १ २} तमित्समानं वनिनश्च धीरयोऽन्तवतीश्च सुवते च विश्वहा

॥ १ ॥ ३(रि)॥

[धा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

^{३ १ २ ३ १ २} १८२५ अग्निरिन्द्राय पवते दिवि शुक्रो वि राजति । महिषीव वि जायते

॥ १ ॥ ४(या) ॥

[धा० ७ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{२ ३ ३ १ २} १८२६ यो जागार तमृचः कामयन्ते यो जागार तमु सामानि यन्ति ।

^{२ ३ ३ १ २} यो जागार तमयं सोम आह तवाहमस्मि सख्ये न्योकाः

॥ १ ॥ ५(या)॥

[धा० ७ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{३ १ २ ३ १ २} १८२७ अग्निर्जागार तमृचः कामयन्तेऽग्निर्जागार तमु सामानि यन्ति ।

^{३ १ २ ३ १ २} अग्निर्जागार तमयं सोम आह तवाहमस्मि सख्ये न्योकाः

॥ १ ॥ ६(वा) ॥

[धा० १० । उ० नास्ति । स्व० २]

^{१ २ ३ १ २} १८२८ नमः सखिभ्यः पूर्वसङ्ग्रहो नमः साकं निपेभ्यः । युञ्जे वाचं शतपदीम्

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २} १८२९ युञ्जे वाचं शतपदीं गाये सहस्रवर्तनि । गायत्रं त्रैष्टुभं जगत्

॥ २ ॥

१८३० गायत्रं त्रैष्टुभं जगद्धिश्वा रूपाणि सम्भृता । देवा ओकारसि चक्रिरे ॥ ३ ॥ ॥७(यु)॥

[धा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ५]

१८३१ अग्निज्योतिर्ज्योतिरग्निरिन्द्रो ज्योतिर्ज्योतिरिन्द्रः । सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः ॥ १ ॥

१८३२ पुनरूर्जा नि वर्तस्व पुनरग्न इषायुषा । पुनर्नः पाह्यश्हंसः ॥ २ ॥

१८३३ सह रय्या नि वर्तस्वाग्ने पिबस्व धारया । विश्वप्स्या विद्वतस्परि ॥ ३ ॥ ८ ॥ (डा)॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [धा० ८ । उ० २ । स्व० २]

१८३४ यद्विन्द्राहं यथा त्वमीशीय वस्व एक इत् । स्तोता मे गोसखा स्यात् ॥ १ ॥

१८३५ शिक्षेयमस्मै दिक्तेयं शचीपते मनीषिण । यद्दहं गोपतिः स्याम् ॥ २ ॥

१८३६ धेनुष्ट इन्द्र सूनृता यजमानाय सुन्वते । गामभ्य पिप्युपी दुहे ॥ ३ ॥ ॥९(मि)॥

[धा० १५ । उ० १ । स्व० ३]

१८३७ आपो हि ध्या मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ॥ १ ॥

१८३८ यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः । उशतीरिष मातरः ॥ २ ॥

१८३९ तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ । आपो जनयथा च नः ॥ ३ ॥ ॥१०(वा)॥

[धा० १० । उ० नास्ति । स्व० २]

१८४० वात आ वातु मेपजश्शम्भु मयोसु नो हृदे । प्र न आयूश्चि तारिषत् ॥ १ ॥

१८४१ उत वात पितासि न उत भ्रातात नः सखा । स नो जीवातवे कृधि ॥ २ ॥

१८४२ यदो वात ते गृहेऽमृतं निहितं गुहा । तस्य नो धेहि जीवसे ॥ ३ ॥ ॥११(पौ)॥

[धा० १० । उ० १ । स्व० नास्ति]

१८४३ अभि वाजी विश्वरूपो जनित्रश्च हिरण्यं विश्वद्रुक् सुपर्णः ।

सूर्यस्य भानुमनुथा वसानः परि स्वयं मेघमृजो जजान ॥ १ ॥

१८४४ अप्सु रेतः शिथिये विश्वरूपं तेजः पृथिव्यामधि यत्संबभूव ।

अन्तरिक्षे स्थं महिमानं मिमानः कनिकान्ति वृष्णो अश्वस्य रेतः ॥ २ ॥

१८४५ अयं सहस्रा परि युक्ता वसानः सूर्यस्य भानुं यक्षो दाधार ।

सहस्रदाः शतदा भूरिदावा धर्ता दिवो भुवनस्य विरूपतिः ॥ ३ ॥ ॥१२(पु)॥

[धा० २० । उ० १ । स्व० ५]

१८४६ नाके सुपर्णमुप यत्पतन्तश्च हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा ।

हिरण्यपक्षं वरुणस्य दूतं यमस्य योनौ शकुनं भुरण्युम् ॥ १ ॥

१८४७ ऊर्ध्वो गन्धर्वो अधि नाके अस्थात्प्रत्यङ्गचित्रा बिभ्रदस्यायुधानि ।

१ २ ३ १ २ ३ १ ३ २ १ २ ३ १ २
वसानो अत्करं सरभि दशे कं स्वाङ्गं नाम जनत प्रियाणि

॥ ३ ॥

३ १ २३ २३ १ १२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
१८४८ द्रप्सः समुद्रमभि याजिगाति पश्यन् गृध्रस्य चक्षसा विधर्मन् ।

३१ ३११ ३१ २ ३१ ३१२ ३१२ ३१२
 भानुः शुक्रेण शोचिया चकानस्वृतीये चक्रे रजसि प्रियाणि

॥ ३ ॥ ११३(ख)॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥७॥ [अं० २१ । उ० २ । स्व० ५]

॥ इति नवमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः ॥ ९-२ ॥ ॥ इति विंशोऽध्यायः ॥ २० ॥

अथैकविंशोऽध्यायः ।

[३]

अथ त्वमप्रपाठके तृतीयोऽर्थः ॥ १-३ ॥

(१-९) १-४, ५ (१-२), अप्रतिरथ ऐन्द्रः; ५ (३), ६ (३), ८ (१, ३) पायुर्भरद्वाजः; ७ (१-२) शासो

सारद्वाजः; ९ (१) जय ऐन्द्रः; ९ (२-३) गीतमो राहुगणः; ४ (३) ५ (१-२) - १७ (३)... ८ (२)...

॥ १, २ (२-३), ३-४, ५ (२), ६, ७, ९ (१) इन्द्रः, ५ (२) इन्द्रो मरुतो वा; २ (१) बृहस्पतिः;

५ (१) अन्वा देवी, ५ (३) हयवः, ६ (३) (संग्रामाशिपः) युद्धभूमि-कवच-म्राह्मणस्पत्यादितयः;

८ (१, ३ [संप्रामाशिवः १ वर्म-सोम-वरुणाः, ३ देवप्रजाणि] ; १ सोमावरुणौ । (२-३) विश्वे

देवाः, ८ (३)... ॥ ३ ॥ १-४, ५ (१), ६ (१) ८ (१) ९ (१-२) त्रिष्टुप्.

३), ४ (२) ७ (१-२), ८ (२) अनुष्टुप्; ४ (३) पंक्तिः;

६८४९ आशुः शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः क्षोभणश्चर्यणीनाम् ।

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
मङ्गलकन्दनोऽनिमिष एकवीरः शत९ सेना अजयत्साकमिन्द्रः

॥ ३ ॥

१८५० सङ्क्रन्दनेनानिमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्चयवनेन धृष्णुना ।

तदिन्द्रेण जयत तत्सहस्रं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा।

॥ ३ ॥

१८५१ स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी स० क्षणा स युध इन्द्रो गणेन ।

स० सुप्रजित्सोमपा बाहुशर्ध्युश्मधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता

॥ ३ ॥ ॥१(फे)॥

[धा० ४० । उ० २ । स्व० ७]

१८५२ गृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहामित्रा अपवाधमानः ।

प्रभञ्जन्तेनाः प्रमृणो युधा जयन्नस्माकमेध्यविता रथानाम्

॥ ३ ॥

१८५३ बलविन्नायः स्थविरः प्रवीरः सहस्रान्वाजी सहमान उग्रः ।

अभिर्वीरो अभिसत्त्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमा तिष्ठ गोविन्द

॥ ३ ॥

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
१८५४ गोत्रमिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमजम प्रमृणन्तमोजसा ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
इमं सजाता अनु वीर्यध्वमिन्द्रं सखायो अनु सखं रभध्वम्

॥ ३ ॥ ॥२(हे)॥

[धा० ३६ । उ० नास्ति । स्व० ७]

^{३ १ ३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५५ अमि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽद्यो वीरः शतमन्युरिन्द्रः ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
दुश्च्यवनः पृतनापाड्युधोऽस्माकं सेना अवतु प्र युस्तु

॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५६ इन्द्र आसां नेता गृहस्पतिर्दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
देवसेनानामभिभजतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रम्

॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५७ इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राक्ष आदित्यानां मरुतां शर्घ उग्रम् ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयतामुदस्थात्

॥ ३ ॥ ३ ॥(च)॥

[धा० २७ । उ० १ । स्व० १]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५८ उद्धर्षय मघवन्नायुधान्युत्सत्त्वनां मामकानां मनांसि ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
उद्धवहन्वाजिनां वाजिनान्युग्रथानां जयतां यन्तु घोषाः

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५९ अस्माकमिन्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इपवस्ता जयन्तु ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्मां उ देवा अवता हवेषु

॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६० असौ या सेना मरुतः परेषामभ्येति न ओजसा स्पर्धमाना ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
तां गृहत् तमसापमतेन यथैतेषामन्यो अन्यं न जानात्

॥ ३ ॥ ॥४(बु)॥

[धा० ३२ । उ० १ । स्व० ५]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६१ अमीषां चित्तं प्रतिलोभयन्ती गृहाणाक्लान्यध्वे परेहि ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अमि प्रेहि निर्दह हस्तु शोकेरन्ध्वेनामित्रास्तमसा सचन्ताम्

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६२ प्रेता जयता नर इन्द्रो वः शर्म यच्छतु । उग्रा वः सन्तु बाहवोऽनाघृण्या यथासथ ॥२॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६३ अवच्छाष्टा परा पत शरव्ये ब्रह्मसंशिते । गच्छामित्रान् पद्यस्व मामीषां कं च नोच्छिषः ३ ॥५(डा)

[धा० १८ । उ० २ । स्व० २]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६४ कङ्काः सुपर्णा अनु यन्त्वेनान् गृहाणामन्नमसावस्तु सेना ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
मैषां मोच्यघहारश्च नेन्द्र वयां स्पेनाननुसंयन्तु सर्वान्

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६५ अमित्रसेनां मघवन्नस्मां छत्रुयतीममि । उभौ तामिन्द्र वृत्रहन्नमिह दहतं प्रति ॥ २ ॥

१८६६ यत्र बाणाः संपतन्ति कुमारा विशिखा इव ।

तत्र नो ब्रह्मणस्पतिरपिदिः शर्म यच्छतु विभ्वाहा शर्म यच्छतु ॥ ३ ॥ ॥६ (या)॥

[धा० २७ । उ० नास्ति । स्व० २]

१८६७ वि रक्षो वि मृषो जहि वि वृत्रस्य हनू रुज । वि मन्युमिन्द्र वृत्रहन्मित्रस्याभिदासतः ॥ १ ॥

१८६८ वि न इन्द्र सृषो जहि नीचा यच्छं पृतन्यतः । यो असाँ अभिदासत्यधरं गमया तमः ॥ २ ॥

१८६९ इन्द्रस्य बाहू स्थविरौ युवानावनाधृष्यौ सुप्रतीकावसह्यौ ।

तौ युजीत प्रथमौ योग आगते याम्यां जितमसुराणाँ सहो महत् ॥ ३ ॥ ॥७ (थि)॥

[धा० २९ । उ० २ । स्व० ३]

१८७० मर्माणि ते धर्मेणा च्छादयामि सोमस्त्वा राजामृतेनानु वस्ताम् ।

उरोर्वेरीयो वरुणस्ते कृणोतु जयन्ते त्वानु देवा मदन्तु ॥ १ ॥

१८७१ अन्धा अमित्रा भवताशीषाणोऽहय इव । तेषां चो अभिनुधानमिन्द्रो हस्तु वरंवरम् ॥ २ ॥

१८७२ यो नैः स्वोऽरणो यश्च निष्ठयो जिघाँसति ।

देवास्तँ सर्वं धूर्वन्तु ब्रह्म वर्म ममान्तरँ शर्म वर्म ममान्तरम् ॥ ३ ॥ ॥८ (वी) ॥

[धा० २५ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१८७३ मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावत आ जगन्था परस्याः ।

सृकँ सँशाय पविमिन्द्र तिग्मं वि शन्नू ताढि मृधो नुदस्व ॥ १ ॥

१८७४ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाँ सस्तनूभिर्व्यशेमहि देवहितं यदायुः ॥ २ ॥

१८७५ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्वधातु ॥

ॐ स्वस्ति नो बृहस्पतिर्वधातु

॥ ३ ॥ ॥९ (इ) ॥

[धा० २६ । उ० १ । स्व० १]

॥ इति नवमप्रपाठकस्य तृतीयोऽर्धः, नवमप्रपाठकस्य समाप्तः ॥ १-३ ॥

॥ इत्येकविंशोऽध्यायः ॥ २१ ॥

॥ इत्युत्तरार्चिकः समाप्तः ॥

॥ इति सामवेदसंहिता समाप्ता ॥

सामवेदमन्त्राणां वर्णानुक्रमसूची ।

अकारात्समुद्रः प्रथमे (५२९; १२५३) १.६.१.४.७; २.५.२.१.१.१
असुतमीमवन्त (४१५) १.५.१.३.७ ।
अग्नम् महा नमसा (१३०४) २.५.२.९.१ ।
अग्नम् वृत्रहन्तम् (८९) १.१.२.४.९ ।
अम आ याहि वीतये (१; ६६०) १.१.१.१.१; २.१.१.४.१ ।
अम आ यासाभिनिहोतारं (१५५२) २.७.२.७.१ ।
अम आयुं पवस (६२७; १४६४; १५१८) २.६.३.१०.३;
२.७.१.१२. १ ।
अम ओजिष्ठमा भर (८१) १.१.२.४.१ ।
अभिः प्रलेन जन्मना (१७११) २.८.३.१.१ ।
अभिः प्रियेयु वामसु (१७२०) २.८.२.१.९.३ ।
अभिं तं मन्ये (४२५; १७३७) १.५.१.४.७; २.८.३.१०.१ ।
अभिं दत्तं वृणीमहे (३; ७९०) १.१.१.१.३; २.२.१.६.१ ।
अभिं नरो वीथितिभिः (७२; १३७३) १.१.२.२.१०;
२.६.१.१०. १ ।
अभिं नो देवमभिभिः (१२१९) २.५.१.२.१ ।
अभिं नो वृन्तम् (२१; ९४६) १.१.१.३.१; २.३.१.२०.१ ।
अभिं सुतं सहस्रं (१५५५) २.७.२.८.२ ।
अभिं हिन्वन्तु नो (१५२७) २.७.१.१.५.१ ।
अभिं होतां मन्ये (४६५; १८१३) १.५.२.३.९; २.९.१.१८.१ ।
अभिनाभिः समिष्यते (८४४) २.२.२.५.१ ।
अभिमाभिं हवीमभिः (७९१) २.२.१.६. २ ।
अभिभिधानो मवसा (१९) १.१.१.२.९ ।
अभिमीडे पुरोहितं (६०५)
अभिरस्मि जन्मना (६१३)
अभिरिन्द्राय पवते (१८२५) २.९.२.४.१ ।
अभिरुन्मये पुरोहितो (४८) १.१.१.५.४ ।
अभिरुन्मये पवमानः (१५१२) २.७.१.१२.२ ।
अभिरागायार तमृचः (१८२७) २.९.२.६.१ ।
अभिरुन्मते नो गिरे (१४०६) २.६.२.१०.१ ।
अभिर्जोतिष्योतिरभिः (१८३१) २.९.२.८.१ ।
अभिर्दृष्टां दिवः (२७; १५३२) १.१.१.३.७; २.७.२.१६.१ ।
अभिर्दृष्टाणि जघनद् (४; १३९३) १.१.१.१.४; २.६.२.७.१ ।
अभिर्दिं वाजिनं विधे (१७३८) २.८.३.१०.१ ।

१७ (सा. सं.)

अभिस्तिग्मेन घोषिया (२२) १.१.१.३.२ ।
अभे केतुर्विशामसि (१५३१) २.७.१.१.५.५ ।
अभे जरितर्विषयतिः (३९) १.१.१.४.५ ।
अभे तमयावर्षं (४३४; १७७७) १.५.१.५.८; २.९.१.५.१ ।
अभे तव भवो वयो (१८१६) २.९.२.१.१ ।
अभे त्वं नो अन्तम (४४८; ११०७) १.५.२.२.२;
२.४.१.२२.१ ।
अभे देवां इहा (७२२) २.२.१.६.३ ।
अभे नक्षत्रमजरमा (१५३०) २.७.१.१.५.४ ।
अभे पवत्स्व स्वपा (१५२०) २.७.१.१.३.१ ।
अभे पावक रोन्विया (१५२१) २.७.१.१.३.१ ।
अभे सुहृद् महौ अत्यय (२३) १.१.१.३.३ ।
अभे यजिष्ठो अघ्यरे (१००) १.२.१.१.४ ।
अभे युंक्वा हि ये तव (२५; १३८३) १.१.१.३.५;
२.६.२.२.१ ।
अभे रक्षा नो जेहसः (२४) १.१.१.३.४ ।
अभे वाजस्व गोमत (९९; १५६१) १.२.१.१.३;
२.७.२.११.१ ।
अभे विवस्वदा (१०) १.१.१.१.१० ।
अभे विवस्वदुपसः (४०; १७८०) १.१.१.४.६; २.९.१.६.१ ।
अभे विधेमिरानिभिर्जोषि (१५०३) २.७.१.६.१ ।
अभे सुखतमे रये (१३५०) २.६.१.१.४ ।
अभे स्तोमं मनामहे (१४०५) २.६.२.१०.१ ।
अभेयो राजाप्यस्तविष्यते (१६१६) २.७.३.२१.३ ।
अभे सिन्धूनां पवमानो (१०३३) २.४.१.१.३ ।
अथिकदवयुषा हरिः (४९७; १०४२) १.६.२.२.२;
२.४.१.१.६ ।
अचेत्यभिधिकितिः (४४७) १.५.२.२.१ ।
अचोदसो नो धन्वमिन्दवः (५५५) १.६.२.२.२ ।
अच्छा कोसं मधुवज्रतं (६५८) २.१.१.३.२ ।
अच्छा नः शीरोत्पिषं (१५५४) २.७.२.८.१ ।
अच्छा नो यासा (१३८४) २.६.२.२.२ ।
अच्छा व इन्द्रं मतय (३७५) १.४.२.४.६ ।
अच्छा समुद्रमिन्दवो (६५९) २.१.१.३.३ ।
अच्छा हि त्वा सहस्रः (१५५३) २.७.२.७.२ ।
अजीजनो असुत (१५०८) २.७.१.७.३ ।

अजोऽजो हि पवमान (१३६५) १.६.१.७.२ ।
 अजते व्यजते समजते (५६४; १६१४) १.६.७.२.११;
 २.७.३.२१.१ ।
 अतश्चिद्विन्द्र न त्वा (११५) १.३.१.३.२ ।
 अतस्त्वारिभिः (८३८) २.२.२.३.३ ।
 अतीहि मन्युवाविर्भ (२२३) १.३.१.४.१ ।
 अतो देवा अवन्तु नो (१६७४) २.८.२.५.६ ।
 अत्यायातमग्निना तिर्यो (१७४४) २.८.३.१२.२ ।
 अत्या हियाता न (११९१) २.५.१.३.५ ।
 अत्रा वि नेमिरेवासुरां (१८०८) २.९.१.१६.२ ।
 अत्राह गोरमन्वत (१४७; ९१५) १.२.२.१.३; २.३.१.८.३ ।
 अथा ते अन्तमानां (१०८९) १.४.१.१५.३ ।
 अर्द्धस्तसमसुजो (३१५) १.४.१.३.३ ।
 अर्दशि गावुवित्तमो (४७; १५१५) १.१.१.५.३;
 २.७.१.११.१ ।
 अदाम्यः पुरएता (१५५६) २.७.२.९.१ ।
 अदधमस्य केतवो (६३४)
 अयाथा श्वः श्व इन्द्र (१४५८) २.६.३.७.१ ।
 अया नो देव सवितः (१४१) १.२.१.५.७ ।
 अथ क्षपा परिष्कृतो (१६३१) २.८.१.६.१ ।
 अथ उजो अथ वा दिवो (५२) १.१.१.५.८ ।
 अथ त्विषामां अभ्योजसा (१४८८) २.६.३.१८.३ ।
 अथ धारया मध्वा (१०२०) २.३.२.२०.२ ।
 अथ यदिमे पवमान (१४९६) १.७.१.३.३ ।
 अथा त्वं हि नत्करो (१५५१) २.७.२.६.३ ।
 अथा हिन्वा इन्द्रियं (८३९) २.२.२.३.४ ।
 अथा हीन्द्र गिर्वेण (४०६; ७१०) १.५.१.२.८; २.१.१.२३.१ ।
 अथा क्षान्ते क्रनोः (१७७८) १.९.१.५.२ ।
 अथि यदस्मिन्वाजिनीव (५३९) १.६.१.५.७ ।
 अधुसत प्रियं मधु (१०३९) १.४.१.३.३ ।
 अध्वर्यो अग्निसिः (४९९; १२२५) १.६.१.२.३; २.५.१.११.१ ।
 अध्वर्यो द्रावया त्वं (३०८) १.४.१.१.४ ।
 अनवस्ते रथं (४४०) १.५.२.१.४ ।
 अतु ते शुष्मं तुरयन्तमीयतुः (१६३८) २.८.१.८.२ ।
 अतु त्वा रोदसी उमे (२८९) २.३.२.२.२ ।
 अतु प्रयत्नस्योक्तो (७४४) २.१.२.११.२ ।
 अतु प्रनास आयवः (५०२) १.६.१.२.६ ।
 अतु हि त्वा मुतं (४३२; १३६६) १.५.१.५.६; २.६.१.७.३ ।
 अन्ये गोमान् गोमिः (९९८) २.३.१.१२.२ ।
 अन्तथरति रोचनास्य (६३१; १३७७) २.६.१.११.२ ।

अन्धा अमित्रा भवता (१८७१) २.२.३.८.२ ।
 अपन्नन्तो अराणाः (११९५) २.७.१.३.९ ।
 अपन्नपवते सुजो (५१०; १२१३) १.६.१.२.४; २.५.१.७.१ ।
 अपन्नपवते सुधाः (४९२; १२३७) १.६.१.१.६; २.५.१.१५.३ ।
 अपत्यं वृजिनं रिपुं (१०५) १.२.१.१.९ ।
 अपत्ये ताववो (६३३)
 अप द्वारा मतीनां (११२४) २.४.२.१.९ ।
 अपा नपातं सुमगं (१४१४) २.६.२.३.२ ।
 अपां केनेन नमुचैः (२११) १.३.१.२.८ ।
 अपादु क्षिप्स्वः (१४५) १.२.२.१.१ ।
 अपामीवाभपत्विघ (३९७) १.५.१.१.७ ।
 अपामिद्वैर्यस्ततुराणाः (५४३) १.६.१.५.१२ ।
 अपिवत्कद्रुवः (१३१) १.२.१.४.७ ।
 अपूर्व्यां पुस्तमा (३२२) १.४.१.३.१० ।
 अप्सा इन्द्राय वायवे (२९५) २.३.२.११.२ ।
 अप्सु रेतः शिभिये (१८४४) २.९.२.१२.२ ।
 अपोधि होता यज्ञयाय (१७४७) २.८.३.१३.२ ।
 अपोध्यरिनः सविधा (७३; १७४६) १.१.२.३.१; २.८.३.१३.१ ।
 अपोध्यरिनर्म उदेति (१७५८) २.८.३.१७.१ ।
 अग्निहन्वन्कलं (१०३२) २.४.१.१.२ ।
 अग्नि गव्यानि वीतये (१०६२) २.४.१.६.२ ।
 अग्नि गावो अग्निवपुरापो (२६६) २.३.२.३.२ ।
 अग्निसोत्राणि सहसा (१८५५) २.९.३.३.१ ।
 अग्नि ते मधुचा (६५२) २.१.१.१.२ ।
 अग्नित्यं देवं सविता (४६४) १.५.२.३.८ ।
 अग्नि त्वं मेवं (३७६) १.४.२.४.७ ।
 अग्नि त्रिष्टुभं वृषणं (५२८; १४०८) १.६.१.४.६; २.६.२.११.१ ।
 अग्नि त्वा पूर्वपीतय (२५६; १५७३) १.३.२.४.४; २.७.३.२.१ ।
 अग्नि त्वा इवमा सुते (१६१; ७३१) १.२.२.२.७; २.२.२.७.१ ।
 अग्नि त्वा गूर मोक्षमो (२३३; ६८०) १.३.१.५.१;
 २.१.१.११.१ ।
 अग्नि युष्मं वृष्यश (५७२; १०११) १.६.२.४.२; २.३.२.१७.१ ।
 अग्नि द्रोणिनि यज्ञवः (७६५) २.१.१.१९.२ ।
 अग्नि द्विजन्मा त्री (१७७५) २.९.१.४.२ ।
 अग्नि प्रगोपति (१६८; १४८९) १.२.२.३.४; २.७.१.१.१ ।
 अग्नि प्रयांसि वाहसा (१५५७) २.७.२.९.२ ।
 अग्नि प्रवः सुरावधं (२३५; ८११) १.३.१.५.३; २.२.१.१३.१ ।
 अग्नि प्रियं दिवस्पदम् (११२७) २.४.२.१.१२ ।
 अग्निप्रियाणि काव्या (१७६२) २.८.३.१८.२ ।
 अग्नि प्रियाणि पवते (५५४; ७००) १.६.२.२.१; २.१.१.१९.१ ।

अभि प्रिया दिवः (१२०४) २.५.१.४.९ ।
 अभि त्रहीरनूपत (८७०) २.२.२.१४.२ ।
 अभि वक्ता सुवसनाभ्यामि (१४२७) २.६.२.१८.२ ।
 अभि वाजी विश्वरूपे (१८४३) २.९.२.१२.१ ।
 अभि वायुं विषयार्पा (१४२६) २.६.२.१८.१ ।
 अभि विप्रा अन्वृत (११९७) २.५.१.४.२ ।
 अभि वो वीरमन्धरी (२६५) १.३.२.३.३ ।
 अभि व्रतानि पवते (१०२१) २.३.२.२०.३ ।
 अभि सोमास आयवः (५१८, ८५६) १.६.१.३.८; २.२.२.९.१ ।
 अभि हि सत्य सोमपा (१२४८) २.५.१.१९.२ ।
 अभी नवन्ते अट्टः (५५०) १.६.२.१.६ ।
 अभी नो अर्थ दिव्या (१४२८) २.६.२.१८.३ ।
 अभी नो वाजसातमा (५४९, १२३८) १.६.२.१.५; २.५.१.१६.१ ।
 अभीपतस्तदा (३०९) १.४.१.२.७ ।
 अभी पु णः सखीनाम् (६८४) २.१.१.१२.३ ।
 अभ्यामि हि भवसा (१५०७) २.७.१.७.२ ।
 अभ्यर्षे बृहद्यो (९७१) २.३.२.४.४ ।
 अभ्यर्षे स्वायुध (१०५३) २.४.१.४.७ ।
 अभ्यर्षेयानिपच्युतो (१०५४) २.४.१.४.८ ।
 अभ्यारमिद्वयो (१६०३) २.७.३.१६.२ ।
 अभ्रातृव्यो अना (३९९; १३८९) १.५.१.२.१; २.६.२.४.१ ।
 अमित्र सेनां मधवन् (१८६५) २.९.३.६.२ ।
 अमित्रह्ना विचर्यणिः (१४४७) २.६.३.३.४ ।
 अभी ये देवाः (३६८) १.४.२.३.९ ।
 अभीर्वां चित्तं प्रति (१८६१) २.२.३.५.१ ।
 अयं त इन्द्र सोमो (१५९, ७२५) १.२.२.२.५; २.१.२.५.१ ।
 अयं दक्षाय साधनोऽयं (११००) २.४.१.१९.३ ।
 अयं पुनान उपलो (८२३) २.२.१.१७.३ ।
 अयं पूषा रथिभगः (५४६; ८१८) १.६.२.१.२; २.२.१.१६.१ ।
 अयं भराय सानसिः (६९५) २.१.१.१७.२ ।
 अयं यथा न आशुवत् (९४७) २.३.१.२०.२ ।
 अयं वां मधुमतमः (३०६) १.४.१.२.४ ।
 अयं वां मित्रावरुणा (९१०) २.३.१.७.१ ।
 अयं विचर्यणिर्हितः (५०८) १.६.१.२.१२ ।
 अयं विश्वा अग्नि (९४८) २.३.१.२०.३ ।
 अयं विश्वानि सिद्धि (७५७) २.१.२.१६.३ ।
 अयं स यो दिवस्पति (२००) २.३.१.४.३ ।
 अयं सहस्रमानयो (४५८) १.५.२.३.२ ।
 अयं सहस्रयुधिभिः (१६०८) २.७.३.१८.२ ।
 अयं सहस्रा परि युक्ताः (१८४५) २.९.२.१२.३ ।

अयं स होता यो (१७६) २.२.१.४.३ ।
 अयं सूर्य इवोपहृत्य (७५६) २.१.२.१६.२ ।
 अयं सोम इन्द्र (१४७१) २.६.३.१३.१ ।
 अयमग्निः सुवीर्यस्य (६०) १.१.२.१.६ ।
 अयमु ते समन्त्रि (१८३; १५९९) १.२.२.४.९; २.७.३.१५.१ ।
 अया चितो विपानया (८०५) २.२.१.१०.३ ।
 अया धिया च गम्यया (१८८) १.२.२.५.४ ।
 अया निजधिरौजसा (१७१५) २.८.३.२.२ ।
 अया पवस्व देवयु (७७१) २.१.२.२२.१ ।
 अया पवस्व धारया (४२३; १२१६) १.६.१.१.७; २.५.१.८.१ ।
 अया पवा पवस्वेना (५४१; ११०४) १.६.१.५.९; २.४.१.२१.१ ।
 अया वचा हरिण्या (४६३; १५९०) १.५.२.३.७; २.७.३.१०.१ ।
 अया वाजं देवहितं (४५४) १.५.२.२.८ ।
 अयावीती परितन (४९५; १२१०) १.६.१.१.९; २.५.१.६.१ ।
 अया सोम सुकृतया (५०७) १.६.१.२.११ ।
 अयुक्त सप्त शुन्ध्युतः (६३९)
 अयुक्त सूर गतको (१२१७) २.५.१.८.२ ।
 अयुद्ध इयुद्धा वृत् (१३४०) २.५.२.२१.३ ।
 अरं त इन्द्र कुक्षये (१६६२) २.८.२.२.३ ।
 अरं त इन्द्र भवसे (२०२) १.३.१.२.६ ।
 अरण्योर्निहितो जातवेदा (७९) १.१.२.३.७ ।
 अरमश्वाय गायत (११८) १.२.१.३.४ ।
 अरुचकुपसः शुभिः (५९६, ८७७) २.२.२.१६.३ ।
 अर्यत प्रार्थत (३६२) १.४.२.३.३ ।
 अर्यति नारीरपसो (१७५७) २.८.३.१६.३ ।
 अर्यत्यर्क मरुतः (४४५; १११४) १.५.२.१.२; २.४.१.२४.१ ।
 अर्षाह् त्रिचक्रो (१७६०) २.८.३.१७.३ ।
 अर्षा नः सोम वां गये (१३३७) २.५.२.२०.३ ।
 अर्षा सोम गुप्तमो (५०३; २९४) १.६.१.१.७; २.३.१.१.१ ।
 अर्यिर्वाति वसुधामुप (१३२०) २.५.२.१४.२ ।
 अर्यकृषिणं वृषमे (१३६१) २.६.१.५.२ ।
 अर्य युतानः कलशौ (७०२) २.१.१.१९.४ ।
 अर्यद्रुषो अंशमतीं (३२३) १.४.१.४.१ ।
 अर्यमृष्टा परापत (१८३३) २.९.३.५.३ ।
 अर्य स्म दुर्हणायतो (१०९१) २.४.१.१६.३ ।
 अवा नो अग्न कृतिभिः (१५२४) २.७.१.१४.१ ।
 अन्या वारे परि (११३३) २.४.२.२.६ ।
 अन्या वारेः परि (१२०७) २.५.१.५.३ ।
 अश्वं न गीमी रम्यं (१५८४) २.७.३.५.२ ।
 अश्वं न त्या वारवन्तं (१७; १६३४) १.१.१.२.७; २.८.१.७.१ ।

अक्षिना वर्तिरस्वदा (१७३४) १.८.३.९.१ ।
 अक्षी रथो मुख्य (१७७) १.३.१.४.५ ।
 अश्वे पित्राक्षी (१७९६) १.८.३.६.२ ।
 अयो न चक्रदो वृषा (७८३) १.१.१.३.३ ।
 अषाढग्रमे पृतनासु (११५६) १.४.१.८.१ ।
 असर्जि कलशां अमि (९४२) १.३.१.१८.३
 असर्जि रम्यो यथा (४२०) १.३.१.१.४ ।
 असर्जि वक्त्रा रम्ये (५४३) १.६.१.५.११ ।
 असावि देवं (३१३) १.४.१.३ ।
 असावि सोम इन्द्र (३४७; १०९८) १.४.१.१.६; १.३.१.२३.१ ।
 असावि सोमो अर्यो (५६२; १३१६) १.६.१.२.९;
 १.५.१.३.१ ।
 असाधर्म्यमदायान्मु (४७३; १००८) १.५.१.४.७; १.३.१.१६.१ ।
 असि हि वीर सेन्यो (१००३) १.३.१.१४.२ ।
 असंखत प्र वाणिनो (४८९; १०३४) १.५.१.५.६; १.४.१.२.१ ।
 अमर्षं देववीतये (१८१२) १.९.१.१७.३ ।
 अमृप्रमिन्दवः पथा (११२८) १.४.१.२.१ ।
 अमृप्रमिन्द्र ते गिरः (२०५) १.३.१.२.२ ।
 असौ या सेना मरुतः (१८६०) १.९.३.४.३ ।
 अस्तासि मन्म पृथ्वी (१६७७) १.८.१.७.१ ।
 अस्ति सोमो अयं सुतः (१७४; १७८५) १.२.२.३.१०;
 १.९.१.८.१ ।
 अरगु औषट् पुरो (४६१) १.५.१.३.५ ।
 अस्मभ्यं त्वा वसुविदममि (५७५) १.६.१.३.१० ।
 अस्मभ्यं रोदसी (११३६) १.४.१.२.९ ।
 अस्मभ्यमिन्द्रमिन्द्रं (१०४६) १.४.१.३.१० ।
 अस्मात्समा इन्द्रं यथो (१४४३) १.६.३.२.४ ।
 अस्माकमिन्द्रः सधृतेषु (१८१२) १.९.३.४.२ ।
 अस्य प्रत्नामवुषुतं (७५५) १.१.१.१६.१ ।
 अस्य प्रेया हेमना (५१६; १३९९) १.६.१.४.४; १.६.१.८.१ ।
 अस्य प्रानि ध्रुवे (१७१६) १.८.३.२.३ ।
 अस्त्येन्द्रो मरेष्य (६९६) १.१.१.१७.३ ।
 अस्त्येन्द्रो वावृषे (१५७४) १.७.३.१.२ ।
 अहं प्रजेन जन्मना (१५०१) १.७.१.५.२ ।
 अहमसि प्रथमजा (५९४)
 अहमिदि पितृप्पति (१५२; १५००) १.२.१.१.८; १.७.१.५.१ ।
 आ यन्ता मा रिपय्यत (४०१) १.५.१.२.३ ।

आग्निं न स्ववृ किमिः (४२०) १.५.१.४.२ ।
 आग्ने स्थारं रविं (१५२९) १.७.१.१५.३ ।
 आ वा गमगदि ध्रुवत् (७४५) १.१.२.११.३ ।
 आ वा त्वागात् समना (१०८५) १.४.१.१४.१ ।
 आ वा ये अग्निमिधते (१३३; १३३८) १.२.१.४.९;
 १.५.१.२.१ ।
 आ जागृमिर्विप्रं क्रतुं (१३५७) १.३.१.४.१ ।
 आ जागिरत्के अव्यत (१३८७) १.६.१.३.२ ।
 आ जुहोता हविषा (६३) १.१.२.२.१ ।
 आ तिष्ठ वृत्रहन्त्रं (१०२९) १.३.२.२.३ ।
 आ तू न इन्द्रं ह्युनन्तं (१६७; ७२८) १.२.२.३.३; १.१.२.६.१ ।
 आ तू न इन्द्रं वृत्रहन् (१८१) १.२.२.४.७ ।
 आ ते अग्न इधीमहि (४१९; १०२२) १.५.१.४.३;
 १.३.१.२.१ ।
 आ ते अग्न ऋचा हविः (१०२३) १.३.१.२.१-२ ।
 आ ते वक्षं मयोमुखं (४९८; ११३७) १.६.१.१.२; १.४.१.२.१० ।
 आ ते वत्सो मनो (८; ११६६) १.१.१.१.८; १.४.१.२.१ ।
 आ त्वा गिरे (३४९) १.४.२.१.८ ।
 आ त्वा प्रावा वदनिध (१८०९) १.९.१.१६.३ ।
 आ त्वा रथ्य सवर्धुषां (२९५) १.४.१.१.३ ।
 आ त्वा ऋषयुजा हरी (६६७) १.१.१.६.२ ।
 आ त्वा रथं यथो (३५४; १७७१) १.४.१.२.३; १.९.१.३.१ ।
 आ त्वा रथे हिरण्यये (१३९२) १.६.१.५.२ ।
 आ त्वा विशन्मिन्दवः (१९७; १६६०) १.३.१.१.४;
 १.८.२.२.१ ।
 आ त्वा सखायः (३४०) १.४.१.५.९ ।
 आ त्वा सहकया (१४५; १३९२) १.३.१.१.३; १.६.१.५.१ ।
 आ त्वा सोमस्य (३०७) १.४.१.२.५ ।
 आ त्वेता नि धीरते (१६४; ७४४०) १.२.२.२.१०;
 १.१.१.१०.१ ।
 आदह स्वधामनु (८५१) १.२.२.७.२ ।
 आदिप्रज्ञस्य रेतसो (२०) १.१.१.२.१० ।
 आदित्यैरिन्द्रः सगणो (१११२) १.४.१.२.३ ।
 आदी हंसो यथा गणं (७७०) १.१.२.१.२ ।
 आदी केन्द्रियमानास (१४९५) १.७.१.३.२ ।
 आदी प्रितस्य येषणो (७७१) १.१.२.१.३ ।
 आदी मथे न (१०१०) १.३.१.१६.३ ।
 आ न इन्द्रो ज्ञातमिवं (८३५) १.२.२.२.३ ।

आ नः सुतास (१३२८) २.५.२.१७.३ ।
 आ नः सोम संयतै (११५४) २.४.२.७.३ ।
 आ नः सोम सद्यो (८३४) २.२.२.२.२ ।
 आ नस्ते गन्तु मत्सरो (१४३३) २.६.२.२०.२ ।
 आ नो अग्ने रयिं (१५२५) २.७.१.१४.२ ।
 आ नो अग्ने वयोवृधं (४३) १.१.१.४.९ ।
 आ नो अग्ने सुचेतुना (१५२६) २.७.१.१४.३ ।
 आ नो भज परमेष्वा (१४९९) २.७.१.४.३ ।
 आ नो मित्रावरुणा (२२०; ६६३) १.३.१.३.७; २.१.१.५.१ ।
 आ नो रत्नानि विभ्रतौ (१७४५) २.८.३.१२.३ ।
 आ नो वयो वयः (३५३) १.४.२.२.२ ।
 आ नो विश्वासु हव्यमिन्द्रं (२६३; १४९२) १.३.२.३.७;
 २.७.१.२.१ ।
 आ पत्राय महिना (८६३) २.२.२.११.२ ।
 आ पवमान धारया (१२०३) २.५.१.४.८ ।
 आ पवमान सुवृत्तिं (९०६) २.३.१.५.३ ।
 आ पवस्व सुवीर्यं (७८६) २.२.१.४.३ ।
 आ पवस्व मदिन्तमः (१२०८) २.५.१.५.४ ।
 आ पवस्व महीमिषं (८९५) २.३.१.३.४ ।
 आ पवस्व सहस्रिणं (५०१) १.६.१.२.५ ।
 आपानसो विवस्वतो (११२३) २.४.२.१.८ ।
 आपो हि द्वा मयोधुवः (१८३७) २.२.२.१०.१ ।
 आ प्रागाङ्ग्रा (६०८)
 आ वुन्दं वज्रहा वदे (२१६) १.३.१.३.३ ।
 आ मात्यभिरुपसां (१७५२) २.८.३.१५.६ ।
 आभिष्टवमभिष्टिभिः (६४२)
 आ मन्द्रमा वरेण्यमा (११३८) २.४.२.२.११ ।
 आ मन्त्रैरिन्द्र हरिभिः (२४६; १७१८) १.३.२.१४;
 २.८.३.३.१ ।
 आमासु पक्ष्मैरय (१४३१) २.६.२.१९.३ ।
 आ मित्रे वरुणे भगे (११३५) २.४.२.२.८ ।
 आ यः पुरं नार्मिणीम् (१७४४) २.२.१.४.१ ।
 आयं गोः धृतिरक्रमीद् (६३०; १३७६) २.६.१.११.१ ।
 आ यद् दुवः शतक्रतवा (१०८६) २.४.१.१४.३ ।
 आ ययोजिशातं (१०९०) २.४.१.५.४ ।
 आ याहि वनसा (४४३) १.५.२.१.७ ।
 आ याहि सुपुमा हि त (१९१; ६६६) १.२.२.५.७;
 २.१.१.६.१ ।

आ वास्यमिन्द्रवे (४०२) १.५.१.२.४ ।
 आ याक्षुप नः वृत्तं (२२७) १.३.१.४.५ ।
 आ योनिमरुणे (९२५) २.३.१.१२.२ ।
 आ रयिमा सुचेतुना (११३९) २.४.२.२.१२ ।
 आ व इन्द्रं कृषिं यया (२१४) १.३.१.३.१ ।
 आ वंसते मघवा (८७९) २.२.२.१७.२ ।
 आ वचस्व महि (१०३८) २.४.१.३.२ ।
 आ वचस्व सुवस (१०१२) २.३.२.१७.२ ।
 आविर्मर्षा आ वाजं (४३५) १.५.१.५.९ ।
 आविवासनरावतो अयो (९०२) २.३.१.४.५ ।
 आविशान्कलशं सुतो (४८९) १.६.१.१.३ ।
 आ वो राजानमध्वरस्य (६९) १.१.२.२.७ ।
 आशुः शिशानो वृषभो (१८४९) २.९.३.१.१ ।
 आशुरपं वृहन्मते (८९८) २.३.१.४.१ ।
 आ सुते सिधत धियं (१४८०) २.६.३.१६.१ ।
 आ सीता परि (५८०; १३९४) १.६.२.४.३; २.६.२.६.१ ।
 आ सोम स्वानो (५१३; १६८९) १.६.१.३.३; २.८.२.१२.१ ।
 आ हरयः सस्रिरे (१४९०) २.७.१.१.२ ।
 आ हर्यताय वृष्णवे (५५१) १.६.२.१.७ ।
 आ हर्यतो भर्तुनो (७६८) २.१.२.२०.२ ।
 इच्छन्ति देवाः सुन्वन्तं (७२१) २.१.२.३.३ ।
 इच्छन्मधस्य यक्षिरः (९१४) २.३.१.८.२ ।
 इक्षामने पुरंदरं (७६) १.१.२.३.४ ।
 इत ऊति वो अजरं (२८३) १.३.२.५.१ ।
 इत एत उदारहन् (९२) १.१.२.५.२ ।
 इत्या हि सोम (४१०) १.५.१.३.२ ।
 इदं त एकं पर उ त (६५) १.१.२.३.३ ।
 इदं वसो सुतमग्न्यः (१२४; ७३४) १.२.१.३.१०;
 २.१.२.८.१ ।
 इदं वो मरिचं (१०७५) २.४.१.१०.३ ।
 इदं विष्णुर्विचक्रमे (२२२; १६६९) १.३.१.३.९;
 २.८.२.५.१ ।
 इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां (१७४९) २.८.३.१४.१ ।
 इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां (१४५५) २.६.३.५.३ ।
 इदं हान्वोजसा वृत्तं (१६५; ७३७) १.२.२.३.१; २.१.२.२.१ ।
 इतो राजभरतिः समिद्धो (१५४६) २.७.२.५.१ ।
 इन्दुः पविष्ट (४३१) १.५.१.५.५ ।
 इन्दुः पविष्ट चेतनः (४८१) १.५.२.५.५ ।
 इन्दुरिन्द्राय पवत (८७३) २.२.२.१५.२ ।

इन्द्रोर्वाजी पवते (५४०; १०१९) १.६.१.५.८;

२.३.२.२०-२१ ।

इन्द्रो यथा तव (९७६) २.३.२.५.२ ।

इन्द्रो यदग्निमिः (९६४) २.३.२.३.४ ।

इन्द्र आसां नेता (१८५६) २.९.३.३.२ ।

इन्द्र इन्द्रयोः सचा (५९७; ७९७) २.२.१.८.२ ।

इन्द्र इमो महोना (७१५) २.१.२.१.३ ।

इन्द्र इदे ददातुन (१९९) १.३.१.१.६ ।

इन्द्र उक्थेभिर्मन्दिष्ठो (२२६) १.३.१.४.४ ।

इन्द्राः स दामने (१२२३) २.५.१.१०.२ ।

इन्द्रं वयं महाधन (१३०) १.२.१.४.६ ।

इन्द्रं वाणीरजुतमन्युं (१७९५) २.९.१.११.३ ।

इन्द्रं विद्या अवी (३४३; ८२७) १.४.२.१.२;

२.२.१.१९.१ ।

इन्द्रं वो विश्वतस्परि (१६२०) २.८.१.२.१ ।

इन्द्रं ऋतुं न आ मर (२५९; १४५६) १.३.२.२.७;

२.६.३.६.१ ।

इन्द्र जठरं नव्यं (२५३) २.३.१.२२.२ ।

इन्द्र क्षुपस्व प्र बहा (९५२) २.३.१.२२.१ ।

इन्द्र ज्येष्ठं न आ मर (५८६)

इन्द्र तुभ्यमिदग्निवो (४१२) १.५.१.३.४ ।

इन्द्र त्रिषासु शरणं (२६६) १.३.२.३.४ ।

इन्द्र नेदीय एदिहि (२८२) १.३.२.४.१० ।

इन्द्रं तं शुन्म पुषहन (२३४) २.३.१.१५.२ ।

इन्द्रं नरो नेमयिता (३१८) १.४.१.३.६ ।

इन्द्रं धनस्य सातये (६४७)

इन्द्रमग्निं कविच्छदा (६७१) २.१.१.७.३ ।

इन्द्रमच्छ सुता (५६६; ६९७) १.६.२.३.१; २.१.१.१७.१ ।

इन्द्रमिन्द्राथिनो वृहन (१९८; ७९६) १.३.१.१.५; २.२.१.८.१ ।

इन्द्रमिद्वेवतातय (२४९; १५८७) १.३.२.१.७; २.७.३.८.१ ।

इन्द्रमिद्वरी बहतो (१०३०) २.३.२.२.३.३ ।

इन्द्रमिधानमोजसाभि (१२५२) २.५.१.२०.३ ।

इन्द्र वाजेयु नोऽव (५२८; ७९८) २.२.१.८.३ ।

इन्द्र शुद्धो न आगहि (१४०३) २.६.२.९.२ ।

इन्द्र शुद्धो हि नो (१४०४) २.६.२.९.३ ।

इन्द्रश्च वायवेवां (१६२९) २.८.१.५.२ ।

इन्द्रं सुतेयु सोमेषु (३८१; ७४६) १.४.२.५.१; २.१.२.१२.१ ।

इन्द्रस्वरापाभिजो (९५४) २.३.१.२२.३ ।

इन्द्रस्ते सोम सुतस्य (१३६९) २.६.१.८.३ ।

इन्द्रं स्थातर्हरीणां (१६८५) २.८.२.१०.२ ।

इन्द्रस्य जु वामाणि (६१२)

इन्द्रस्य बाहु स्थविरी (१८६९) २.९.३.७.३.

इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य (१८५७) २.९.३.३.३ ।

इन्द्रस्य सोम पवमान (१२३०) २.५.१.१२.३ ।

इन्द्रस्य सोम राधसे (११८०) २.५.१.२.३ ।

इन्द्राभि अपसस्युषुं (१५७७; १६९४) २.७.३.२.३;

२.८.२.१४.२ ।

इन्द्राग्नी अपादियं (२८१) १.३.२.४.९ ।

इन्द्राग्नी आगतं सुतं (६६९) २.१.१.७.१ ।

इन्द्राग्नी जरितुः सचा (६७०) २.१.१.७.२ ।

इन्द्राग्नी तविषाणि वां (१५७८; १६९५) २.७.३.२.४;

२.८.२.१४.३ ।

इन्द्राग्नी नवतिं पुरो (१५७६; १७०४) २.७.३.२.२;

२.८.२.१७.३ ।

इन्द्राग्नी युवामिमे (९९१) २.३.२.१०.१ ।

इन्द्राग्नी रोचना दिवः (१६९३) २.८.२.१४.१ ।

इन्द्रा जु पूषणा वयं (२०२) १.३.१.१.९ ।

इन्द्रापर्वता बृहता (३३८) १.४.१.५.७ ।

इन्द्राय गाव आशिर् (१४९१) २.७.१.१.३

इन्द्राय गिरो अनिषित (३३९) १.४.१.५.८ ।

इन्द्राय नूनमर्चत (९५१) २.३.१.२.३ ।

इन्द्राय पयते मदः (५२०) १.६.१.३.१० ।

इन्द्राय मद्रने सुतं (१५८; ७२२) १.२.२.२.४; २.१.२.४.१ ।

इन्द्राय साम गायत (३८८; १०२५) १.४.२.५.८; २.३.२.२२.१ ।

इन्द्राय सोम सुयुतः (५६१) १.६.२.२.८ ।

इन्द्राय सोम पातवे मदाय (१४४८) २.६.३.३.५ ।

इन्द्राय सोम पातवे वृत्रजे (१३३१; १६७९) २.५.२.१८.३;

२.८.२.८.१ ।

इन्द्रा याहि चित्रमानो (११४४) २.४.२.५.१ ।

इन्द्रा याहि दत्तुजानः (११४८) २.४.२.५.३ ।

इन्द्रा याहि विधेयितो (११४७) २.४.२.५.२ ।

इन्द्रायेन्द्रो मरुतवे (४७२; १०७६) १.५.२.४.६; २.४.१.११.१ ।

इन्द्रे अग्रा नयो बृहत् (८००) २.२.१.९.१ ।

इन्त्रेण सं हि दक्षवे (८५०) २.२.२.७.१ ।

इन्द्रेहि मरुत्सम्भसो (१८०) १.२.२.४.६ ।

इन्द्रो अंग महद्भयम् (२००) १.३.१.१.७ ।

इन्द्रो दधीनो अरुधभिः (१७९; ९१३) १.२.२.४.५; २.३.१.८.१ ।

इन्द्रो दीर्घाय चक्षस (७९९) २.१.१.८.४ ।

इन्द्रो मदाय वायुधे (४११; १००२) १.५.१.३.३; २.३.२.१४.१ ।

इन्द्रो महा रोदसी (१५८८) २.७.३.८.२ ।
 इन्द्रो राजा जगतः (५८७)
 इन्द्रो विश्वस्य (४५६) १.५.२.२.१० ।
 इन्द्रे राजा समर्थो (७०) १.१.२.२.८ ।
 इन्द्र मदाय ते (२९४) १.४.१.१.२ ।
 इन्द्र इन्द्राय सुम्बिरे (२९३) १.४.१.१.१ ।
 इमा उ त्वा पुरुवसो (१४६) १.२.२.१.२ ।
 इम उ त्वा विचक्षते (१३६) १.२.१.५.२ ।
 इमं स्तोममर्हते (६६; १०६४) १.१.२.२.४; २.४.१.७.१ ।
 इममिन्द्रं सुतं पिब (३४४; ९४४) १.४.२.१.३; २.३.१.२.१ ।
 इममू पु त्वमस्माकं (२८; १४९७) १.१.१.३.८; २.७.१.४.१ ।
 इमं मे वरुण धुषी (१५८५) २.७.३.६.१ ।
 इमं वृषणं कृणुते कर्मिन्माम् (५९१)
 इमा उ त्वा पुरुवसो गिरा (२५०; १६०७) १.३.२.१.८;
 २.७.३.१८. १ ।
 इमा उ त्वा सुतेसुते (२०१) १.३.१.१.८ ।
 इमा उ वां दिविष्टय (३०४; ७५३) १.४.१.२.२; २.१.२.१५.१ ।
 इमा उ कं भुवना (४५२; १११०) १.५.२.६; २.४.१.२३.१ ।
 इमास्त इन्द्र पृथ्व्यो (१८७) १.२.२.५.३ ।
 इमे त इन्द्र ते वयं (३७३) १.४.२.४.४ ।
 इमे त इन्द्र सोमाः (२१२) १.३.१.२.९ ।
 इमे हि ते ब्रह्मकृतः (१६७६) २.८.२.६.२ ।
 इयं वामस्य मन्मन (९६६) २.३.१.९.१ ।
 इरज्यक्षामं प्रथयस्व (१८१९) २.९.२.१.४ ।
 इषं तोक्ष्य नो दधत् (९९६) २.३.२.१.३ ।
 इषे पवत्स्व धारया (५०५; ८४१) १.६.२.२.९; २.२.२.४.१ ।
 इष्कतारिमप्यरस्य (१८२०) २.९.२.१.५ ।
 इष्टा होत्रा अद्यकृत (१५१) १.२.२.१.७ ।
 इह त्वा गोपरीणसे (७३३) २.१.२.७.३ ।
 इहेव शृण्व एषां (१३५) १.२.१.५.१ ।
 इक्षिज्वा हि प्रतीज्यां (१०३) १.२.१.१.७ ।
 ईक्ष्यंतीरपस्त्युव (१७५) १.२.२.४.१ ।
 ईक्ष्मेनो नमस्यस्तिरस्तमांसि (१५३८) २.७.२.२.१ ।
 ईशान इमा भुवनानि (९५७) १.३.१.१.३ ।
 ईशिषे वायस्य हि (१५३३) २.७.१.१६.२ ।
 ईशे हि शक्रत् (६४६)
 उक्थं च न शस्यमानं (२२५; १८०५) १.२.१.४.३;
 २.९.१.१५.२ ।
 उक्थामिन्द्राय सोस्यम् (३६३) १.४.२.३.४ ।

उक्षा मिमेति प्रति (१३७२) २.६.१.९.३ ।
 उम्मा विचलिना स्रव (८५४) २.२.२.८.२ ।
 उन्वा ते जातमन्त्रो (४६७; ६७२) १.५.२.४.१; २.१.१.८.१ ।
 उत त्वा हरितो त्वे (१२१८) २.५.१.८.३ ।
 उत न एना पवया (११०५) २.४.१.२.२ ।
 उत नः प्रिया प्रियासु (१४६१) २.६.३.९.१ ।
 उत नो गोमतीरियो (१०६३) २.४.१.६.३ ।
 उत नो गोविद्वन्विद्व (९७७) २.३.२.५.३ ।
 उत नो गोपणि (१५९३) २.७.३.१.१ ।
 उत नो वाजसातये (११९०) २.५.१.३.४ ।
 उत प्र पिप्य उवरज्यया (१४२०) २.६.२.१५.३ ।
 उत ब्रुवन्तु जन्तवः (१३८२) २.६.२.१.४ ।
 उत वात पितासि नः (१८४१) २.९.२.१.२ ।
 उत सखास्यधिनोस्त (१७२७) १.१.८.२.६.३ ।
 उत स्या नो दिवा (१०२) १.२.१.१.६ ।
 उत स्वराजो अदितिरदन्वस्य (१३५३) २.६.१.२.३ ।
 उता यातं संगरे (१७५४) २.८.३.१५.३ ।
 उत्तो न्वस्य ओपया (१७८७) २.९.१.८.३ ।
 उत्तिष्ठन्नोजसा सह (९८८) २.३.२.९.१ ।
 उत्ते वृहन्तो अर्चयः (१५४१) २.७.२.३.१ ।
 उत्ते शुक्मास्त ईरते (१२०५) २.५.१.५.१ ।
 उत्ते शुष्मास्तो अस्थू (१७१४) २.८.३.२.१ ।
 उरवा मंदन्तु सोमाः (१९४; १३५४) १.३.१.१.२;
 २.६.१.३.१ ।
 उदन्तं भारत युमत (१३८५) २.६.२.२.३ ।
 उदग्ने शुचयस्तव (१५३४) २.७.१.१६.३ ।
 उदपन्तव्रुणा मानवो (१७५६) २.८.३.१६.२ ।
 उदुत्तमं वरुण पाशमस्मद् (५८९)
 उदु त्यं जातवेदसं (३१) १.१.१.३.११ ।
 उदु त्ये मधुमत्तमा (२५१; १३६२) १.३.२.१.९; २.६.१.६.१ ।
 उदु त्ये सुनवो गिराः (२२१) १.३.१.३.८ ।
 उदु ब्रह्माण्णैरत (३३०) १.४.१.४.८ ।
 उदुक्षियाः स्रजते सूर्यः (७५२) २.१.२.१४.२ ।
 उरु भाजदग्निरोम्यः (१६४१) २.८.१.९.३ ।
 उरुदग्निं श्रुतामर्षं (१२५; १४५०) १.२.१.४.१; २.६.३.४.१ ।
 उरुर्ध्वं मयवन् (१८५८) २.९.३.४.१ ।
 उरुस्य ते नवजातस्य (१२२१) २.५.१.९.३ ।
 उरुधामेपि रजः (६३८)
 उपच्छायामिव घृणेः (१७०६) २.८.२.१८.२ ।

उप त्रितस्य पाव्यो (१०१४) २.३.१.१८.२ ।
 उप त्वा कर्मन्तये स नो (७०९) २.१.१.२२.२ ।
 उप त्वाग्नि विवेदिने (१४) १.१.१.२.४ ।
 उप त्वा जामयो गिरो (१३; १५७०) १.१.१.२.३;
 २.७.२.१४.१ ।
 उप त्वा शुद्धो मम (१५४२) २.७.२.३.२ ।
 उप त्वा रज्यसंरुह्ये (१७०५) २.८.२.१८.१ ।
 उप नः सवना गहि (१०८८) २.४.१.१५.२ ।
 उप नः सुनयो गिरः (१५९५) २.७.३.१३.१ ।
 उप नो हरिमिः (१५०; १७९०) १.२.२.१.६; २.९.१.१०.१ ।
 उप प्रोक्षे मधुमति (४४४; १११५) १.५.२.१.८;
 २.४.१.२.४ ।
 उपप्रयन्तो अन्धरं (१३७९) २.६.२.१.१ ।
 उप विश्वापतस्थयो (७६१) २.१.२.१८.१ ।
 उप लोकेषु बन्धतः (१४८२) २.६.३.१६.३ ।
 उपहरे गिरीणाम् (१४३) १.२.१.५.९ ।
 उपत्सै गायता नरः (६५१; ७३३) २.१.१.१.३;
 २.१.२.१८.३ ।
 उपो मतिः पृच्यते (१३७१) २.६.१.९.२ ।
 उपो पु ज्ञातमन्तरं (४८७; ७६५; १३३५) १.६.१.१.१;
 २.१.२.१८.२; २.५.२.२०.१ ।
 उपोषु श्युहि (४१६) १.५.१.३.८ ।
 उपो हरीणां पतिं (१५१०) २.७.१.८.२ ।
 उमयै मृणवच न (२९०; १२३३) १.३.२.५.८;
 २.५.१.१४.१ ।
 उमयतः पवमानस्य (८८७) २.३.१.१.२ ।
 उमे यद्विन्द्र रोदधी (३७९; १०९०) १.४.२.४.१०;
 २.४.१.१६.१ ।
 उरुगन्धुतिरमयानि (१४१०) २.६.२.११.३ ।
 उरुगन्धस्ते महिने (१७९४) २.९.१.११.२ ।
 उरुसंसा नमोदृषा (६६४) २.१.१.५.२ ।
 उपस्तवित्रमा भता (१७३१) १.८.३.८.१ ।
 उपा अप स्वसुष्टमः (४५१) १.५.२.२.५ ।
 उपो अथोह गोमत्य (१७३२) २.८.३.८.२ ।
 उरुा वेद वसुतां (१०५८) २.४.१.५.२ ।
 ऊर्जो मित्रो वरुणः (४५५) १.५.२.२.९ ।
 ऊर्जो नपाज्जातवेदः (१८१८) २.९.२.१.३ ।
 ऊर्जो नपातमा (१७१२) २.८.३.१.१ ।
 ऊर्जो नपातं स (७०४) २.१.१.२०.२ ।

ऊर्ध्व ऊ पु ण क्तये (५७) १.१.२.१.३ ।
 ऊर्ध्वस्तिष्ठा न क्तये (१६०१) २.७.३.१५.३ ।
 ऊर्ध्वो गन्धर्वो अग्नि (१८४७) २.९.२.१३.२ ।
 ऊर्ध्वं साम यजामहे (३६९) १.४.२.३.१० ।
 ऊर्जुनीवी नो वरुणो (२१८) १.३.१.३.५;
 अतश्चतेन सप्तोषिरे (१४६६) २.६.३.११.२ ।
 अतस्य जिह्वा पवते (७०१) २.१.१.१९.२ ।
 अत्तावानं महिषं (१८२१) २.९.२.१.६ ।
 अत्तावानं वैश्वानरं (१७०८) २.८.२.१९.१ ।
 अतेन मित्रावरुणा (८४८) २.२.२.६.२ ।
 अतेन यादृगावृषा (७९४) २.२.१.७.२ ।
 अथकसोम स्वस्तये (६५६) २.१.१.२.३ ।
 अथिमना य अथिहस्तवर्णाः (११७६) २.५.१.१.२ ।
 अथिर्विमः पुरएता (६७९) २.१.१.१०.३ ।
 एतं त्वं हरिती वस (१२७९) २.५.२.४.६ ।
 एतं त्रितस्य योषणो (१२७५) २.५.२.४.२ ।
 एतमु लं दस (१०८१) २.४.१.१३.१ ।
 एतमु लं दस क्षियो (१२७३) २.५.२.३.८ ।
 एतमु लं मदच्युतं (५८१) १.६.२.४.४ ।
 एतै मृजन्ति मर्त्यमुप (१२६८) २.५.२.३.३ ।
 एता उ त्या उपसः (१७५५) २.८.३.१६.१ ।
 एते अद्यप्रमिन्दवः (८३०) २.२.२.१.१ ।
 एते सोमा अग्नि (११७८) २.५.१.२.२ ।
 एते सोमा अद्यक्षत (१०६१) २.४.१.६.१ ।
 एतो निवन्तं स्तवाम शुद्धम् (३५०; १४०२) १.४.२.१.९;
 २.६.२.९.१ ।
 एतो निवन्तं स्तवाम सखायः (३८७) १.४.२.५.७ ।
 एदु मघोमिन्दिरं (३८५; १६८४) १.४.२.५.५; २.८.२.१०.१ ।
 एना विश्वान्यर्व आ (५९३; ६७४) २.१.१.८.३ ।
 एना वो अग्नि नमसो (४५; ७४९) १.१.१.५.१;
 २.१.२.१३.१ ।
 एन्दुमिन्द्राय सिञ्चत (३८६; १५०९) १.४.२.५.६;
 २.७.१.८.१ ।
 एन्द्र नो गधि प्रिय (३३३; १२४७) १.५.१.१.३;
 २.५.१.१९.१ ।
 एन्द्र वृक्ष ऋसु (२३१) १.३.१.४.९ ।
 एन्द्र याहि हरिमिः (३४८; १८०७) १.४.२.१.७ ।
 २.९.१.२६.१ ।

एन्द्र ग्राहयुप नः (४५९) १.५.२.३.३ ।
 एन्द्र सालसि रात्रि (१२९) १.२.१.४.५ ।
 एभिर्नो अर्कैर्मेवा (१७७९) १.२.१.५.३ ।
 एतेनं प्रत्येतन (१४४१) २.६.३.२.२ ।
 एषा नः सोम परि (८६१) २.२.२.१०.३ ।
 एषा पवस्व महिये (८०८) २.२.१.११.३ ।
 एषासुताय महे (१३६८) २.६.१.८.२ ।
 एषा रातिस्तुविमव (८२५) २.२.१.१८.२ ।
 एषा ह्यसि वीरयुरेवा (२३२; ८२४) १.३.१.४.१०;
 २.२.१.१८.१ ।

एषा हि प्रकी (६४३)
 एषाहोऽऽऽऽऽऽ व (६५०)
 एष इन्द्राय वायवे (१२८७) २.५.२.६.२ ।
 एष उ स्य पुरुवतो (१२६५) २.५.२.२.१० ।
 एष उ स्य वृषा (१२७४) २.५.२.४.१ ।
 एष कविरभिन्दुतः (१२८६) २.५.२.६.१
 एष गन्धुरचिक्रवत् (१२८९) २.५.२.६.४ ।
 एष दिवं वि धावति (१२६२) २.५.२.२.७ ।
 एष दिवं व्यासरतिरो (१२६३) २.५.२.२.८ ।
 एष देवः शुभायते (१२८२) २.५.२.५.३ ।
 एष देवो अमर्यः (१२५६) २.५.२.२.१ ।
 एष देवो रययति (१२५२) २.५.२.२.४ ।
 एष देवो विपन्नुमिः (१२६०) २.५.२.२.५ ।
 एष देवो विपा कृतो (१२६१) २.५.२.२.६ ।
 एष विषा आत्यग्न्या (१२६६) २.५.२.३.१ ।
 एष वृमिर्वि नीयते (१२८८) २.५.२.६.३ ।
 एष पवित्रे अक्षररसोमो (१२८१) २.५.२.५.२ ।
 एष पुरु विषायते (१२६७) २.५.२.३.२ ।
 एष प्र कोतो मधुर्मा (५५६) १.६.२.२.३ ।
 एष प्रलेन जग्मना (७५८; १२६४) २.१.२.१७.१; २.५.२.२.९ ।
 एष प्रलेन मग्मना (७५९) २.१.२.१७.२ ।
 एष अक्षा य ऋग्विष (४३८; १७६८) १.५.२.१.२;
 २.२.१.२.१ ।

एष कविममिरीयते (१२७०) २.५.२.३.५ ।
 एष वसुनि पिब्यनः (१२७२) २.५.२.३.७ ।
 एष बाजी हितो (१२८०) २.५.२.५.१ ।
 एष विप्रैरभिन्दुतो (१२५७) २.५.२.२.२ ।
 एष विषानि वार्यो (१२५८) २.५.२.२.३ ।
 १८ (सा. सं.)

एष इषा कविकवद् (१२८३) २.५.२.५.४ ।
 एष शुष्मवदाम्यः (१२९१) २.५.२.६.४ ।
 एष शुष्मसिधियदद् (१२९०) २.५.२.६.५ ।
 एष यज्ञाणि दोषुवाच्छीते (१२७१) २.५.२.३.३ ।
 एष सूर्यमरोचयत् (१२८४) २.५.२.५.५ ।
 एष सूर्येण हासते (१२८५) २.५.२.५.६ ।
 एष स्य ते मधुर्वो (५३१) १.६.१.४.९ ।
 एष स्य धारया (५८४) १.६.२.४.७ ।
 एष स्य पीतये सुतो (१२७८) २.५.२.४.५ ।
 एष स्य मनो रवोऽव (१२७७) २.५.२.४.४ ।
 एष स्य मानुषीम्वा (१२७३) २.५.२.४.३ ।
 एष हितो वि नीयते (१२६९) २.५.२.३.४ ।
 एषो यवा अपूर्व्या (१७८; १७२८) १.२.२.४.४; २.८.३.७.१ ।
 एष देवा मगोभुवा (१७३५) २.८.३.९.२ ।
 एष हरो ब्रह्मयुजा (१६५८) २.८.२.१.२ ।
 एषूपु ब्रवाणि तेऽम (७५७०५) १.१.१.१.७; २.१.२.१.२ ।
 ऐमिर्वदे वृष्ण्या (१७८४) २.९.१.७.३ ।
 ओजस्तदस्य तितिव (१८२; १६५३) १.२.२.४.८;
 २.८.१.१३.३ ।

ओमे सुबन्ध निषते (१०२४) २.३.२.२.३ ।
 ओर्वसुषुषुषुचिम् (१८) १.१.१.२.८ ।
 क इमं नाहुषीम्वा (१९०) १.२.२.५.६ ।
 क ई वेदकृतं सत्ता (२९७; १६९६) १.४.१.१.५;
 २.८.२.१५.१ ।

क ई व्यक्षा नरः (४३३) १.५.१.५.७ ।
 कक्षाः सुपर्णा अनु (१८६४) २.९.३.६.१ ।
 कक्षा इन्द्रं यदकत (१३०८) २.५.२.१०.२ ।
 कक्षा इष मृगवः (१३६३) २.६.१.६.२ ।
 कक्षेभिर्घृष्ण्या घृषद् (८६६) २.२.२.१२.३ ।
 कदा चन स्तरारसि (३००) १.४.१.१.८ ।
 कदा मर्तमराधवे (१३४३) २.५.२.२.२.३ ।
 कदा वतो स्तोत्रं हयत (२२८) १.३.१.४.६ ।
 कदु प्रचेतसे महे (२२४) १.३.१.४.२ ।
 कनिकन्ति हरिरा (५३०) १.६.१.४.८ ।
 कया ते अमे आत्रि (१५४९) २.७.२.६.१ ।
 कया त्वं न ऊर्याभि (१५८६) २.७.३.७.१ ।
 कया नश्चिन्ना (१२६९; ६८२) १.२.२.३.५; २.१.१.२.१ ।
 कविममिमुप स्तुति (३२) १.१.२.३.१२ ।

कविमिव प्रशंस्य (१२४५) २.५.१.१८.२ ।
 कविर्वैवस्या पर्येहि (१३१८) २.५.२.१३.३ ।
 कवी नो मित्रावस्था (८४९) २.२.२.६.३ ।
 कश्यपस्य स्वविदो (३६१) १.४.२.३.२ ।
 कस्तमिन्द्र त्वा वसवा (२८०; १६८२) १.३.२.४.८; २.८.२.९.१ ।
 कस्ते जामिर्जनानाममे (१५३५) २.७.२.१.१ ।
 कस्तवा स्रवो मदानां (६८३) २.१.१.१.२ ।
 कस्य नूनं परोणसि (३४) १.१.१.३.१४ ।
 कायमानो वना त्वं (५३) १.१.१.५.९ ।
 किमिसे विष्णो परिचक्षि (१६२५) २.८.१.४.१ ।
 कुक्षिस्तस्य प्र हि (१६६८) २.८.२.४.३ ।
 कुक्षिस्तु नो गविष्ठये (१६४९) २.८.१.१.२.२ ।
 कुष्ठः को वामक्षिना (३०५) १.४.१.२.३ ।
 कृण्वन्तो बरिवो गवे (८३२) २.२.२.१.३ ।
 कृष्णां यदेनीमभि (१५४७) २.७.२.५.२ ।
 केतुं कृष्णं दिवस्पति (९५९) २.३.२.२.२ ।
 केतुं कृष्णमकेतवे (१४७०) २.६.३.१२.३ ।
 को अथ युष्कं (३४१) १.४.१.५.१० ।
 क्त्वा महीं अनुध्ववं (४२३) १.५.१.४.५ ।
 क्रीडर्मखो न मंहयुः (९७३) २.३.१.४.७ ।
 क्व रस्य वृषमो (१४२) १.२.१.५.८ ।
 क्वेयथ क्वेदसि (२७१) १.३.२.३.९ ।
 क्षो राजन्नुत स्मनामि (१५६३) २.७.२.११.३ ।
 गम्भीरौ उदधीरिव (१७२०) २.८.३.३.३ ।
 गर्भे मातुः पितृपिता (१३९७) २.६.२.७.२ ।
 गम्भो पु णो यथा पुरा (१८६) १.२.२.५.२ ।
 गायत्रं त्रैष्टुभं जगत् (१८३०) २.९.२.७.३ ।
 गायन्ति त्वा गायत्रिणं (३४२; १३४४) १.४.२.१.१;

२.५.२.३.१ ।

गाव उप वदावटे (११७; १६०२) १.२.३.३; २.७.३.१६.१ ।
 गावक्षिद या समन्वयः (४०४) १.५.१.२.६ ।
 गिरस्त इन्द्र ओजसा (१०४३) २.४.१.३.७ ।
 गिरा वज्रो न सम्भूतः (१२२४) २.५.१.१०.३ ।
 गिर्वेणः पाहि नः सुतं (१९५) १.३.१.१.२ ।
 गृणाना जमदग्निना (६६५) २.१.१.५.३ ।
 गृणे तदिन्द्र ते श्व (१९१) १.५.१.१.१ ।
 गोत्रभिर्द गोविदं (१८५४) २.९.३.२.३ ।
 गोमम इन्द्रो अश्ववत् (५७४; १६११) १.६.२.३.९;

२.७.३.२०.१ ।

गोवित्यवत्स वज्रविर (२५५) २.३.२.१.१ ।
 गोपा इन्द्रो गृषा (१०४५) २.४.१.३.९ ।
 गोर्धयति मरुतां (१४९) १.२.२.१.५ ।
 घृतं पवस्व धारया (१४३७) २.६.३.१.१ ।
 घृतवती भुवनानाम् (३७८) १.४.२.४.७ ।
 चकं यदस्याप्त्वा (३३१) १.४.१.४.९ ।
 चन्द्रमा अष्ट्वां (४१७) १.५.१.३.९ ।
 चमूषच्छयनः शकुनो (११७७) २.५.१.१.३ ।
 चर्वणीधृतं मयवानं (३७४) १.४.२.४.५ ।
 चित्रं देवानामुदगादनीकं (६२९)
 चित्र इच्छितोस्तस्मिन् (६४) १.१.२.२.२ ।
 जयद्वा ते दक्षिगम् (३१७) १.४.१.३.५ ।
 जग्निर्हवमित्रियं (८१६) २.२.१.१५.२ ।
 जज्ञानः सप्त मातुमिः (१०१) १.२.१.१.५ ।
 जज्ञानो वाचमिष्यसि (९६०) २.३.२.२.३ ।
 जनस्य गोपा अजनिष्ठ (९०७) २.३.१.६.१ ।
 जनीयन्तो न्वमवः (१४६०) २.६.३.८.१ ।
 जरावोष तद्विधिः (१५; १६६३) १.१.१.२.५; २.८.२.३.१ ।
 जातः परेण धर्मेणा (९०) १.१.२.४.१० ।
 जुष्ट इन्द्राय मत्सरः (१८९४) २.५.१.३.८ ।
 जुष्टो हि दनो अस्ति (१७८१) २.९.१.६.२ ।
 ज्योतिर्वहस्य पवते (१०३१) २.४.१.१.१ ।
 तं वः सबायो मदाय (५६९; १०९८) १.६.२.३.४;

२.४.१.१९.१ ।

तं वो दसमयुतीपदे (२३६; ६८५) १.३.१.५.४; २.१.१.१३.१ ।
 तं वो वाजानां पतिं (१६८६) २.८.२.१०.३ ।
 तं सखायः पुक्कवं (१६८०) २.८.२.८.२ ।
 तं हिन्वन्ति मदच्युतं (१७१७) २.८.३.२.४ ।
 तं हि स्वराज्यं वृषमं (१२३४) २.५.१.१४.२ ।
 तं होतारमध्वरस्य (१५१४) २.७.१.१०.२ ।
 तक्षधदी मनसो (५३७) १.६.१.५.५ ।
 तं गायथा पुराण्या (१६३३) २.८.१.६.३ ।
 तं गृध्रया स्वर्णं (१०९; १६८७) १.२.१.२.३; २.८.१.११.१ ।
 ततो विराडजायत (६२१)
 ततो यज्ञो अजायत (१४३०) २.६.२.१९.२ ।
 तत्सवितुर्वरेण्यं (१४६२) २.६.३.१०.१ ।
 तदग्ने शुम्भमा भर (११३) १.२.१.२.७ ।
 तदया चित् उक्थिनी (८८२) २.२.१.१८.३ ।
 तदिदास भुवनेषु (१४८३;) २.६.३.१७.१ ।

तद्विभासो विपश्यन्वो (१६७३) २.८.२.५.५ ।
 तद्विष्णोः परमं पदं (१६७२) २.८.२.५.४ ।
 तद्वो गाय सुते सचा (११५; १६६६) १.२.१.३.१; २.८.२.४.१ ।
 तं ते मदं गृणीमसि (४८३; ८८०) १.४.२.५.३; २.२.२.१८.१ ।
 तं ते यच्च यथा गोमिः (७३६) २.१.३.८.३ ।
 तं त्वा गोपवर्गो (२९) १.१.१.३.२ ।
 तं त्वा घृतलवीमहे (१५२२) २.७.१.१३.२ ।
 तं त्वा घर्तारमोष्योः (८०४) २.२.१.१०.२ ।
 तं त्वा नृप्यानि विभ्रतं (८३६) २.२.२.३.१ ।
 तं त्वा मदाय नृप्य (१०४४) २.४.१.३.८ ।
 तं त्वा विप्रा वचोविदः (१०७७) २.४.१.११.२ ।
 तं त्वा चोचिष्ठर्षदिवः (११०९) २.४.१.२२.३ ।
 तं त्वा समिद्धिरंगिरो (६६१) २.१.१.४.२ ।
 तं दुरोपममी नरः (६९९) २.१.१.१८.३ ।
 तपोष्पवित्रं निततं (८७६) २.२.२.१६.२ ।
 तमभिमस्ते वषवो (१५७४) २.६.१.१०.२ ।
 तमस्य मर्जयामसि (१६३२) २.८.१.६.२ ।
 तमिद्धेन्नु नां गिरो (१३३६) २.५.२.२०.२ ।
 तमिन्द्रं जोहवीमि (४६०) १.५.२.३.४ ।
 तमिन्द्रं वाजयामसि (११९; १२२२) १.२.१.३.५; २.५.१.१०.१ ।
 तमीष्टिष्व यो अर्षिषा (११४९) २.४.२.६.१ ।
 तमु धमि प्रगायत (३८२) १.४.२.५.२ ।
 तमु त्वा नूनमसुर (१४१२) २.६.१.१२.२ ।
 तमु ध्वाम यं गिर (८८५) २.२.२.१९.३ ।
 तमु हुवे वाजसातय (७४८) २.१.२.१२.३ ।
 तमोपधीर्दक्षिरे (१८२४) २.९.२.३.१ ।
 तया पवस्व धारया (१४३६) २.६.३.१२.२ ।
 तरणि वो जनानाम् (२०४) १.३.१.२.१ ।
 तरणिरिच्छिषासति (२३८; ८६७) १.३.१.५.६; २.२.२.१३.१ ।
 तरणिविषदयौतो (६३५)
 तरस्व मन्दी धावति (५००; १०५७) १.६.१.२.४; २.४.१.५.१ ।
 तरस्वमुद्रं पवमान (८५७) २.२.२.९.२ ।
 तरोभिर्नो विदद्वलुमिन्द्रं (२३७; ६८७) १.३.१.५.५;
 २.१.१.१४.१ ।
 तव क्रत्वा तवोत्तिमिः (१०५२) २.४.१.४.६ ।
 तव स्य इन्दो कन्यसो (१२२६) २.५.१.११.२ ।
 तव स्यदिमिष्यं बृहत्तव (१६४५) २.८.१.११.१ ।
 तव स्यर्षे नृतोऽय (४६६) २.५.२.३.१० ।
 तव योनिर्न पौर्ष्यं (१६४६) २.८.१.११.२ ।

तव ब्रह्मा उदयुन (१३२७) २.५.२.१७.२ ।
 तव ब्रह्मा नीत्रात्र (१८२३) २.९.२.२.२ ।
 तव भियो वर्चस्वैव (९८२) २.३.२.७.१ ।
 तवार्धं नक्तुत सोम (९२३) २.३.१.११.२ ।
 तवार्धं योमं रात्र (५१६; ९२२) १.६.१.३.६; २.३.१.११.१ ।
 तवेदिन्द्रावमं वसु (२७०) १.३.२.३.८ ।
 तस्मा अरं गमाम वो (१८३९) २.९.२.१०.३ ।
 ता अस्य नमसा सहः (१००७) २.३.२.१५.३ ।
 ता अस्य प्रथनायुवः (१००६) २.३.२.१५.२ ।
 ता नः सर्प पाथिवस्य (११४५; १४६१) २.४.२.४.३;
 २.६.३.११.१ ।
 ता नो वाजवतीरिप (११५१) २.४.२.६.३ ।
 तामिरा गच्छतं (९९३) २.३.२.१०.३ ।
 ता वा सम्यगब्रह्मण (९८६) २.३.२.८.२ ।
 ता वा गीर्भिर्विपन्युवः (८०२) २.२.१.९.३ ।
 तावानस्य महिमा (६२०)
 ता सप्रजा घृतामुती (९१२) २.३.१.७.३ ।
 ता हि श्वश्नत ईड (८०१) २.२.१.९.२ ।
 ता हुवे ययोरिदं (८५३) २.२.२.८.१ ।
 तिस्रो वाच ईरयति (५१५; ८५२) १.६.१.४.३; २.२.२.१०.१ ।
 तिस्रो वाच उदीरते (४७१; ८६९) १.५.२.४.५; २.२.२.१४.१ ।
 तुचे तुनाय तस्यु नो (३९५) १.५.१.१.५ ।
 तुभ्यं सुतासः सोमाः (२१३) १.३.१.२.१० ।
 तुभ्येमा सुवना कवे (७७७) २.२.१.१.३ ।
 तुरण्यवो मधुमन्तं (१६१०) २.७.३.१९.२ ।
 तुविशुष्म तुविक्रतो (१७७२) २.३.१.३.२ ।
 ते अस्य सन्तु केनो (१४२५) २.६.२.१७.३ ।
 ते जानत स्वमोक्षं (१४८१) २.६.३.३६.२ ।
 ते नः सहस्रिणं (११९२) २.५.१.३.६ ।
 ते नो वृष्टि दिवस्पति (११६५) २.४.२.११.३ ।
 ते पूतायो विपश्चितः (११०२) २.४.१.२०.२ ।
 ते मन्वत प्रथमं (६०६)
 ते विशा दाक्षणे (१०३६) २.४.१.२.३ ।
 ते सुतायो विपश्चितः (१८११) २.९.१.१७.२ ।
 ते स्याम देव वरुण (१०६९) २.४.१.३.३ ।
 तोशा वृत्रहणा हुवे (१७०२) २.८.१.१७.१ ।
 तोक्षासा रथयाताना (१०७४) २.४.१.१०.२ ।
 त्समुवः सत्रासाहं (१७०; १६४१) १.२.२.३.६; २.८.१.१०.१ ।
 त्समु वो अग्रहणं (३५७) १.४.२.२.६ ।

त्वमु पु बाजिनं (३३२) १.४.१.५.१ ।
 त्वं सु मेवं महाया (३७७) १.४.२.४.८ ।
 त्रातारमिन्द्रं (३३३) १.४.१.५.२ ।
 मिश्रदाम वि राजति (६३२; १३७८) २.६.१.१.१.३ ।
 त्रिहृद्वेपु चेतनं (७२४) २.१.२.४.३ ।
 त्रिहृद्वेपु महियो (४५३; १४८६) १.५.२.३.१; २.६.३.१८.१ ।
 त्रिपाद्वयं तदैरपुस्वः (६१८)
 त्रिरस्मे सप्त घेनयो (५६०; १४२३) १.६.२.१.७.२.६.२.१७.१ ।
 त्रिणि त्रितस्य धारया (१०१५) २.३.२.१८.३ ।
 त्रिणि पदा वि चक्रमे (१६७०) २.८.२.५.२ ।
 त्वं यविष्ठ दाशुषो (१२४६) २.५.१.१८.३ ।
 त्वं राजेव सुमतो (९७९) २.३.२.४.५ ।
 त्वं वरुण उत मिश्रो (१३०६) २.५.२.२.३ ।
 त्वं वलस्य गोमतो (१२५१) २.५.१.२०.२ ।
 त्वं विप्रस्त्वं कविर्मधु (१०९४) २.४.१.१७.२ ।
 त्वं समुद्रिया अपो (७७६) २.२.१.१.२ ।
 त्वं सिधैरवास्तुजो (१८०२) २.९.१.१४.२ ।
 त्वं धृतो मदिन्तमो (१३२४) २.५.२.१६.२ ।
 त्वं सुष्वाणो अत्रिभिः (१३२५) २.५.२.१६.३ ।
 त्वं द्युवं न आ भज (१०५१) २.४.१.४.५ ।
 त्वं सोम नृमादनः (९६५) २.३.२.३.५ ।
 त्वं सोम परि स्त्रव (९८१) २.३.२.६.३ ।
 त्वं सोमामि चारयुर्मन्त्र (१३२३) २.५.२.१६.१ ।
 त्वं ह त्वत्पणीनां (१५९२) २.७.३.१०.३ ।
 त्वं ह त्वत्सप्तम्यो (३२६) १.४.१.४.४ ।
 त्वं हि क्षैतनयशो (८४) १.१.२.४.४ ।
 त्वं हि नः पिता वसो (११७०) २.४.२.१३.२ ।
 त्वं हि राघसस्पते (१३२२) २.५.२.१५.२ ।
 त्वं हि वृत्रहमेयां (१७९२) २.९.१.१०.३ ।
 त्वं हि शशपीनामिन्द्र (१२४९) २.५.१.१९.३ ।
 त्वं हि शूरः सनिता (१४३४) २.६.२.२०.३ ।
 त्वं ह्यश्रु दैव्यं (५८३; ९३८) १.६.२.४.६; २.३.१.१७.१ ।
 त्वं होदि चेरवे (२४०; १५८१) १.३.१.५.८; २.७.३.४.१ ।
 त्वं जामिर्जानाममे (१५३६) २.७.२.१.२ ।
 त्वं दाता प्रथमो राघसां (१४९३) २.७.१.२.२ ।
 त्वं यो च महिब्रत (१०१८) २.३.२.१९.३ ।
 त्वं न इन्द्र वाजयुस्त्वं (७१८) २.१.२.२.३ ।

त्वं न इन्द्रा भर (४०५; ११६९) १.५.१.२.७; २.४.२.१३.१ ।
 त्वं नक्षित्र ऊषा (४१; १६२३) १.१.१.४.७; २.८.२.३.१ ।
 त्वं नृक्ष्मा अग्नि गोम (२५६) २.३.२.१.२ ।
 त्वं नो अमे अग्निमिर्मा (१५०५) २.७.१.६.३ ।
 त्वं नो अमे महोमिः (६) १.१.१.१.६ ।
 त्वममे गृहपतिस्त्वं (६१) १.१.२.१.७ ।
 त्वममे यज्ञानां होता (२; १४७४) १.१.१.१.२; २.६.३.१४.१ ।
 त्वममे वसूरिह (९६) १.१.२.५.६ ।
 त्वममे सप्रथा अग्नि (१४०७) २.६.२.१०.३ ।
 त्वममम प्र संसिवो देवः (२४७; १७२३) १.३.२.१.५; २.८.३.५.१ ।
 त्वमिरसप्रथा अत्यमे (४१) १.१.१.४.८ ।
 त्वमिन्द्र प्रतृप्तिवमि (३११; १६३७) १.४.१.२.९; २.८.१.८.१ ।
 त्वमिन्द्र वलदधि (१२०) १.२.१.३.६ ।
 त्वमिन्द्र यसा अस्पृगी (२४८; १४११) १.३.२.१.६;
 २.६.२.१२.१ ।
 त्वमिन्द्राभिभूरसि (१०२६) २.३.२.२२.२ ।
 त्वमिमा ओषधीः (६०४)
 त्वमीक्षिषे सुतानामिन्द्र (१३५६) २.६.१.३.३ ।
 त्वं पुरु सहस्राणि (१५८२) २.७.३.४.२ ।
 त्वमेतदधारयः कृष्णासु (५९५)
 त्वया वयं पवमानेन (५९०)
 त्वया ह स्विषुजा (४०३) १.५.१.२.५ ।
 त्वया नो दैव्यं वचः (२९९) १.४.१.१.७ ।
 त्वां यज्ञैरविद्वधन् (१०५५) २.४.१.४.९ ।
 त्वां रिद्वन्ति चीनयो (१०१७) २.३.२.१९.२ ।
 त्वां विधे अमृत जायमानं (११४१) २.४.२.३.२ ।
 त्वां विष्णुर्बृहन्क्षयो (१६४७) २.८.१.११.३ ।
 त्वां शुष्मिन्पुच्छत (१६७१) २.४.२.१३.३ ।
 त्वां दूतममे अमृतं (१५६८) २.७.२.१३.२ ।
 त्वाममे अत्रिरशो गुहा (२०८) २.३.१.६.२ ।
 त्वाममे पुच्छरादध्य (९) १.१.१.१.९ ।
 त्वामिच्छन्नसस्पते (१७६९) २.९.१.२.२ ।
 त्वामिदा ह्यो नरो (३०२; ८१३) १.४.१.१.१०; २.२.१.१४.१ ।
 त्वामिदि हवामहे (२३४; ८०९) १.३.१.५.२; २.२.१.१२.१ ।
 त्वावतः पुरुषतो (१९३) १.२.२.५.२ ।
 त्वे अमे स्वाहुत (३८) १.१.१.४.४ ।
 त्वे कृणुमपि वृक्षन्ति (१४८५) २.६.३.१७.३ ।

त्वे विक्षे सजोयसो (१०९५) २.४.१.१७.३ ।
 त्वेयस्ते धृम ऋणति (८३) १.१.२.४.३ ।
 त्वे सोम प्रथमा (१५०६) २.७.१.७.१ ।
 दधन्वे वा यदीमनु (९४) १.१.२.५.४ ।
 दक्षिकाण्यो अकारिषं (३५८) १.४.२.२.७ ।
 दक्षिणतस्या रुचा (६५४) २.१.१.२.१ ।
 दाना मृगो न वारणः (१६९७) २.८.२.१५.२ ।
 दास्ये कस्य मनसा (१५५०) २.७.२.६.२ ।
 दास्ये पीयूषमुत्तमं (१२२७) २.५.१.११.३ ।
 दिवो धर्तासि शुक्रः (११४३) २.५.१.१७.३ ।
 दिवो नाभा विचक्षणो (११९९) २.५.१.४.४ ।
 दीर्घं ह्यकुक्कुं यथा (१०९१) २.४.१.१६.२ ।
 दुहान ऊर्ध्वनि (६७६) २.१.१.९.२ ।
 दुहानः प्रसमिष्यः (७६०) २.१.१.१७.३ ।
 दूतं वो विश्वेदसं (१२) १.१.१.२.२ ।
 दूरादिदेव यस्वतो (२१९) १.३.१.३.६ ।
 देवानामिद्वो महत् (१३८) १.२.१.५.४ ।
 देवेभ्यस्त्वा मदाय (११८२) २.५.१.१.५ ।
 देवो वो ब्रह्मिणोदाः (५५; १५६३) १.१.२.१.१; २.७.१.१०.१ ।
 दोषो आणाद् बृहदाय (१७७) १.२.२.४.३ ।
 दुर्धं बुधांस्तं तविधीमिः (६८६) २.१.१.१३.२ ।
 द्रसः समुद्रमभि यत् (१८४८) २.२.२.१३.३ ।
 द्विता नो वृत्रहन्तमो (१७९१) २.२.१.१०.२ ।
 द्विर्धं पंच स्वयश्वा (१३३०) २.५.१.१८.२ ।
 धर्ता दिवः पवते (५५८; १२२८) १.६.२.२.५ । २.५.१.१२.१ ।
 धानावन्तं करामिणम् (२१०) १.३.१.१.७ ।
 धिया चक्रे वरेण्यो (१४७३) २.६.३.१५.३ ।
 धीमिर्ध्वजन्ति वाजिनं (२४१) २.३.१.१८.२ ।
 धेनुष्ट इन्द्र सज्जना (१८३६) २.९.२.२.३ ।
 ध्वक्षयोः पुष्पन्योरा (१०५९) २.४.१.५.३ ।
 न कि इन्द्र त्वदुत्तरं (२०३) १.३.१.१.१० ।
 नकि देवा इनीमसि (१७६) १.२.२.४.२ ।
 नकिरस्य सहस्य (१४१६) २.६.२.१४.२ ।
 नकिष्ठं कर्मणा (२४३; १६५५) १.३.२.१.१; २.४.२.८.१ ।
 न किष्ट्वद्वधीतरो (९५०) २.३.१.६.१ ।
 न की रेवन्तं सहयाय (१३९०) २.६.२.४.२ ।
 न धा वधुर्नि यमते (१६६७) २.८.२.४.२ ।
 न चेमन्यदा पपन (७३०) २.१.२.३.२ ।

न तमंहो न दुरितं (४२६) १.५.१.४.८ ।
 न तस्य मायया च (१०४) १.२.१.१.८ ।
 न ते गिरो अपि मृग्ये (१७९९) २.२.१.१३.२ ।
 न त्वा बृहन्तो अद्रयो (२९६) १.४.१.१.४ ।
 न त्वावो अन्यो (६८१) २.१.१.११.२ ।
 न त्वा शतं च न (१२१५) २.५.१.७.३ ।
 नदं व ओदतीनां (१५१२) २.७.१.९.१ ।
 न दुष्पुतिर्द्विगोदेयु (८६८) २.२.२.१३.१ ।
 नमः सखिन्यः (१८९८) २.९.२.७.१ ।
 नमसेषु सीदत (१४४६) २.६.३.३.३ ।
 नमस्ते अन्न ओजसे (११; १६४८) १.१.१.१.१; २.८.१.१२.१ ।
 न यं बुध्रा वरन्ते न स्थिरा (६८८) २.१.२.१४.१ ।
 नरासंसमिह (१३४९) २.६.१.१.३ ।
 नय गो नवतिं पुरो (१४५१) २.६.३.४.२ ।
 न संस्कृतं प्र मिमीतो (१७५३) २.८.३.१५.२ ।
 न सोमदेव आप (२६८) १.३.२.३.६ ।
 न हि ते पूर्वमक्षिपद्भुवनमानां (७०७) २.१.१.२१.३ ।
 न हि त्वा शूरा देवा न (७३०) २.१.२.६.३ ।
 न हि वध्वरमं च न (२४१) १.३.१.५.९ ।
 न ह्यंशं पुरा च न (१५११) २.७.१.८.३ ।
 नाके सुपुंरुष (३२०; १८४६) १.४.१.३.८; २.९.२.१३.१ ।
 नाभा नाभिं न धा ददे (११२६) २.४.२.१.१ ।
 नाभि यज्ञानां सदनं (११४२) २.४.२.३.३ ।
 नित्यस्तोत्रो वनस्पतिः (१२८९) २.५.१.४.७ ।
 नि त्वा नक्ष्य विवपते (२६) १.१.१.३.६ ।
 नि त्वा ममे मनुर्दधे (५४) १.१.१.५.१० ।
 नियुत्वा न्वायवा गव्यं (६००)
 नीव शीर्षाणि सूर्यं (१६५६) २.८.१.१४.३ ।
 नूनं पुमानोऽविभिः (१३१४) २.५.२.१२.२ ।
 नू नो रयिं महामिन्यो (९२६) २.३.१.१२.३ ।
 नृचक्षसे त्वा वयमिन्द्रपीतं (११८५) २.५.१.२.८ ।
 नृभिर्धौतः सुतो अस्तेनभ्या (७३५) २.१.२.८.२ ।
 नृभिर्धेमाणो हर्षतो (८५८) २.२.२.९.३ ।
 नेमि नमति चक्षसा (९३१) २.३.१.१४.२ ।
 पदं देवस्य सीदुयो (१५७२) २.७.२.१४.३ ।
 पश पशोनराधयो (१३५५) २.६.१.३.२ ।
 पद्मं पद्ममिसोतारः (१२३; १६५७) १.१.१.३.९; २.८.२.१.१ ।

पन्थांशं जातवेदसं (१५६६) २.७.२.१२.३ ।
 परि कोशं मधुक्चुतं (५७७) १.६.२.३.१२ ।
 परि त्वं हव्येतं (५५२; १३२९; १६८१) १.६.२.१.८; २.५.२.१८.१; २.८.२.८.३ ।
 परि शुष्कं सनद्रयि (४२६) १.६.१.१.१० ।
 परिणः शर्मयन्त्या (८९७) २.३.१.३.६ ।
 परि गो अश्वमश्वविद् (१२१२) २.५.१.६.३ ।
 परि प्र धन्वेन्द्राय (४२७; १३६७) १.५.१.५.१; २.६.१.८.१ ।
 परि प्राप्तिष्यदत्कविः (४८६) १.५.२.५.१० ।
 परि प्रिया दिवः (४७६; १३३५) १.५.२.४.१०; २.३.१.६.१ ।
 परि यत्कव्या (११३१) २.४.२.२.४ ।
 परि वाजपतिः कविः (३०) १.१.१.३.१० ।
 परि विश्वानि चेतसा (९७०) २.३.२.४.३ ।
 परिष्कृण्वन्निकृष्टं (८९९) २.३.१.४.२ ।
 परि स्य स्वानो (१२४०) २.५.१.१६.३ ।
 परि रथानश्वक्षते (१३१५) २.५.२.१२.३ ।
 परि स्वानास इन्द्रो (४८५; ११२२) १.५.२.५.९; २.४.२.१.७ ।
 परि स्वानो गिरिष्ठाः (४७५; १०९३) १.५.२.४.९; २.४.१.१७.१ ।
 परीतो विद्यता सुतं (५१२; १३१३) १.६.१.३.२; २.५.२.१२.१ ।
 पञ्चम्यः पिता महिषस्य (१३१७) २.५.२.१३.२ ।
 पर्यु प्र धन्व (४२८; १३६४) १.५.१.५.२; २.६.१.७.१ ।
 पर्वि तोकं तनयं (१६२४) २.८.१.३.२ ।
 पवते हव्यतो हरिरति (५७३; ७७३) १.६.२.३.११; २.१.२.२२.२ ।
 पवन्ते वाजसातये (११८९) २.५.१.३.३ ।
 पवमान भिया हितो (९२१) २.३.१.१०.३ ।
 पवमान नि तोशसे (१२३६) २.५.१.१५.१ ।
 पवमानमवस्थौ (११८८) २.५.१.३.२ ।
 पवमान रत्नस्तव (८९०) २.३.१.२.२ ।
 पवमान रुचारुचा (९०५) २.३.१.५.२ ।
 पवमान व्यस्तुहि (१३१२) २.५.२.११.३ ।
 पवमान सुवीर्यं रयिं (१४४९) २.६.३.३.८ ।
 पवमानस्य जिघ्र्यतो (१३१०) २.५.२.११.१ ।
 पवमानस्य ते कवे (६५७) २.१.१.३.१ ।
 पवमानस्य ते रसो (८९१) २.३.१.२.३ ।
 पवमानस्य ते नयं (७८७) २.२.१.५.१ ।
 पवमानस्य विवचविद् (९५८) २.३.२.२.१ ।

पवमाना अश्वक्षत पवित्रमति (५२२) १.६.१.३.१२ ।
 पवमाना अश्वक्षत सोमाः (१६९९) २.८.२.१६.१ ।
 पवमाना दिवस्पर्यन्तरिक्षादश्वक्षत (१७००) २.८.२.१६.२ ।
 पवमानास आशवः (१७०१) २.८.२.१६.३ ।
 पवमानो अजीजनत् (४८४; ८८९) १.५.२.५.८; २.३.१.२.१ ।
 पवमानो अग्निं स्युधो (११३२) २.४.२.२.५ ।
 पवमानो असिष्यदत् (१४३९) २.६.३.१.५ ।
 पवमानो रथीतमः (१३११) २.५.२.११.२ ।
 पवस्व दक्षसाधनो (४७४; ९१९) १.५.२.४.८; २.३.१.१०.१ ।
 पवस्व देव आयुष (४८३; १३३५) १.५.२.५.७; २.५.१.१५.१ ।
 पवस्व देववीतय (५७१; १३२६) १.६.२.३.३; २.५.२.१७.१ ।
 पवस्व देववीरति (१०३७) २.४.१.३.१ ।
 पवस्व मधुमत्तम (५७८; ६९२) १.६.२.४.१; २.१.१.१६.१ ।
 पवस्व वाचो अभियाः (७७५) २.२.१.१.१ ।
 पवस्व वाजसातमो (५२१) १.६.१.३.११ ।
 पवस्व वाजसातये (१०१६) २.३.२.१९.१ ।
 पवस्व विवचवर्षण (८९६) २.३.१.३.५ ।
 पवस्व वृत्रहन्तम (९६६) २.३.२.३.६ ।
 पवस्व वृष्टिमा सु नो (१४३५) २.६.३.१.१ ।
 पवस्व सोमं युष्मि (४३६) १.५.१.५.१० ।
 पवस्व सोमं मधुर्धो (५३२) १.१.१.४.१० ।
 पवस्व सोमं मन्दयन् (१८१०) २.९.१.१७.१ ।
 पवस्व सोमं महान् (४२९; १२४१) १.५.१.५.३; २.५.१.१७.१ ।
 पवस्व सोमं महे (४३०; १३३२) १.५.१.५.४; २.५.२.१९.१ ।
 पवस्वेन्द्रो वृषा सुतः (४७९; ७७८) १.५.२.५.३; २.२.१.२.१ ।
 पवित्रं ते विततं (५६५; ८७५) १.६.२.२.१२; २.२.२.१६.१ ।
 पवीतारः पुनीतन (१०५०) २.४.१.४.४ ।
 पातं नो मित्रा पायुभिः (९८७) २.३.२.८.३ ।
 पाता वृत्रहा सुतमा (१६५९) २.८.२.१.३ ।
 पात्यभिर्विषो अग्ने (६१४)
 पान्तमा वो अन्वस (१५५; ७१३) १.२.२.२.१; २.२.२.१.१ ।
 पावकवर्चाः शुक्रवर्चा (१८१७) २.९.२.१.२ ।
 पावका नः सरस्वती (१८९) २.२.२.५.५ ।
 पावमानीर्धन्वन्तु न (१३०१) २.५.२.८.४ ।
 पावमानीर्धो अध्येत् (१२९९) २.५.२.८.२ ।
 पावमानीः स्वस्वययीः (१३००) २.५.२.८.३ ।
 पावमानीः स्वस्वययीस्तामिर्गच्छते (१३०३) २.५.२.८.६ ।
 पाणि गा अथसो मद (१८९) १.३.२.५.७ ।

पाहि नो अम एकया (३६;१५४४) १.१.१.४.२; २.७.१.४.१ ।
 पाहि विश्वस्माद्वसतो (१५४५) १.७.१.४.१ ।
 पिबान्ति मित्रो अर्यमा (१७८६) २.७.१.८.२ ।
 पिबा त्वरस्य गिर्वेणः (१३९३) २.६.२.५.३ ।
 पिबा सुतस्य रसिनो (२३९७; १४२१) १.३.१.५.७;
 २.६.२.१६.१ ।
 पिबा सोममिन्द्र (३९८;९२७) १.५.१.१.८; २.३.१.१३.१ ।
 पुनर्कनो नि वर्तस्व (१८३१) २.७.२.८.२ ।
 पुवाता वसुसाधनं (११५९) २.४.२.९.३ ।
 पुवानः कलशेषा (११८३) २.५.१.२.६ ।
 पुवानः सोम जायतिः (५१९) १.६.१.३.९ ।
 पुवानः सोम चारयापो (५११;६७५) १.६.१.३.१; २.१.१.९.१ ।
 पुनामासब्धमृषदो (११७९) २.५.१.२.२ ।
 पुनाने तन्वा मियाः (१५९७) २.७.३.१४.२ ।
 पुनानो अकमीदमि (४८८;९२४) १.६.१.१.२; २.३.१.१२.१ ।
 पुनानो देववीतय (८४३) २.२.२.४.३ ।
 पुनानो वरिवस्कुभि (८४२) २.२.२.४.२ ।
 पुनानो वारे पवमानो (१०८०) २.४.१.१२.२ ।
 पुरः सय इत्याश्विने (११११) २.५.१.६.२ ।
 पुरां मिन्द्रयुवा (३५९;११५०) १.४.२.२.८; २.५.१.२०.१ ।
 पुक्त्रा हि सट्कस्ति (११६७) २.४.२.१२.२ ।
 पुव त्वा दाधिर्लो वाचे (९७) १.२.१.१.१ ।
 मुख एवेदं सर्वं (६१९)
 पुक्कृतं पुक्कृतं (७१४) २.१.२.१.२ ।
 पुक्कृतं पुक्कामीशानं (७४१) २.१.२.१०.२ ।
 पुक्कणा चिद्धयस्त्यवो (९८५) २.३.२.८.१ ।
 पुरोजिती वो अन्धसः (५४५;६९७) १.६.१.१.१; २.१.१.१८.१ ।
 पूर्वस्य यते अश्विने (६४८)
 पूर्वादिन्द्रस्य रासयो (८९९) २.२.१.१९.३ ।
 पोरो अश्वस्य (१५८०) २.७.३.२.२ ।
 प्र कविर्देववीतये (९६८) २.३.२.४.१ ।
 प्र कान्यमुशनेव (५२४;१११६) १.६.१.४.२; २.४.२.१.१ ।
 प्र केतुना वृहता (७१) १.१.२.२.९ ।
 प्रक्षस्य वृष्णे अरुषस्य (६०९)
 प्र गायताभ्यर्चामि (५३५) १.६.१.५.३ ।
 प्रजासूतस्य पिप्रतः (१३०९) २.५.२.१०.३ ।
 प्र त आशिनीः पवमान (८८६) २.३.१.१.१ ।

प्र ततो अय क्षिपिषिष्ठ (१६२६) २.८.१.४.२ ।
 प्रति त्वं चांसमच्चरं (१६) १.१.१.२.६ ।
 प्रति मिषतमं रयं (४१८;१७४३) १.५.१.३.१०; २.८.३.१२.१ ।
 प्रति वा सुर उदिते (१०६७) २.४.१.८.१ ।
 प्रति ण्या सुमरी जनी (१७५५) २.८.३.६.१ ।
 प्र तु व्रच परि कोशं (५२३;६७७) १.६.१.४.१; २.१.१.१०.१ ।
 प्र ते अश्वेन कुक्षयोः (७३९) २.१.२.९.३ ।
 प्र ते चारा अश्वतो (१७६१) २.८.३.१८.१ ।
 प्र ते चारा मनुमतीः (५३४) १.६.१.५.२ ।
 प्र ते चोतारो रसं (१३३३) २.५.२.१९.२ ।
 प्र त्ने पीयूषं पूर्व्यं (१४२४) २.७.१.३.१ ।
 प्र त्वमे हस्ता हरः (९५) १.१.२.५.५ ।
 प्रत्यक्ष देवानां विशाः (६३६)
 प्रत्यस्मे पिपीयते (३५२;१४४०) १.४.२.२.१; २.६.३.२.१ ।
 प्रत्यु अवदयामित (३०३;७५१) १.४.१.२.१; २.२.१.१४.१ ।
 प्रयथ यस्य सयथ (५९९)
 प्र देवमच्छा मनुमन्त (५६३) १.६.२.२.१० ।
 प्र देवोदासो (५१;१५१७) १.१.२.५.७; २.७.१.११.३ ।
 प्र घन्वा सोम जायतिः (५६७) १.६.२.३.२ ।
 प्र घारा मचो अग्निवो (११२९) २.४.२.२.२ ।
 प्र त इन्द्रो महे तु न (५०९) १.६.१.२.३ ।
 प्र पवमान घन्वसि (९६३) २.३.२.३.३ ।
 प्र पुनलाय वेपथे (५७३) १.६.२.३.८ ।
 प्रप्र क्षयाय पन्थये (९३७) २.३.१.१६.३ ।
 प्रप्र वक्षिष्यमसिपं (३६०) १.४.२.३.१ ।
 प्रमज्ञो मूरो मयवा (१४५९) २.६.३.७.२ ।
 प्र भूर्जयन्तं महां (७४) १.१.२.३.१ ।
 प्रभो जनस्य वृत्रहन् (६४९) २.६ ।
 प्रं मंहिष्ठाय गायत (१०७;८७८) १.२.१.२.१; २.२.२.१७.१ ।
 प्र मन्त्रिने पितृमदचंता (३८०) १.४.२.४.११ ।
 प्र मित्राय प्रार्थाम्ये (१५५) १.३.२.२.३ ।
 प्र यज्ञायो न भूर्जयः (४९१;८९२) १.६.१.१.५; २.३.१.३.१ ।
 प्र युजा वाचो अग्निवो (११३०) २.४.२.२.३ ।
 प्र यो राये निनीयति (५८) १.१.२.१.४ ।
 प्र यो रिषिष्ठ ओजसा (३१२) १.४.१.२.१० ।
 प्र य इन्द्राय वृहते (२५७) १.३.२.२.५ ।
 प्र य इन्द्राय मादने (१५६;७१६) १.२.२.२.२; २.२.२.२.१ ।

प्र व इन्द्राय वृषदन्तमाय (४४६; १११३) १.५.२.१.१०;
२.४.१.२.४ ।

प्र वामचैन्युक्थिनो (१५७५; १७०३) २.७.३.२.१;
२.८.२.१.७.९ ।

प्र वां महि यवी (१५९६) २.७.३.१४.१ ।

प्र वाचमिन्द्रुरिष्यति (१२०१) २.५.१.४.६ ।

प्र वाज्यक्षाः सहस्रधारस्तिरः (११६०) २.४.२.१०.१ ।

प्र वो धियो मन्द्रयुवो (११५३) २.४.२.७.१ ।

प्र वो महे यतयो (४६२) १.५.२.३.६ ।

प्रवो महे महे (३१८; १७९३) १.४.१.४.६; २.९.१.११.१ ।

प्र वो मित्राय गायत (१११४३) २.४.२.४.१ ।

प्र वो यहुं पुष्ट्याम् (५९) १.१.२.१.५ ।

प्र सप्ताजमष्टरस्य (७८) १.१.२.३.६ ।

प्र सप्ताजं चर्षणीनाम् (१४४) १.२.१.५.१० ।

प्र स विधेमिरामिभिरमिः (१५०४) २.७.१.६.२ ।

प्रसवे त उदीरते (१२०६) २.५.१.५.२ ।

प्र सुन्वानाशान्धसो (५५३; ७७४; १३८६) १.६.२.१.२;
२.१.२.२.३.३; २.६.२.३.१ ।

प्र सेवानीः शूरो (५३३) १.६.१.५.१ ।

प्र सो अमे तपोतिभिः (१०८; १८२१) १.२.१.२.२; २.२.२.२.१ ।

प्र सोम देववीतये (५१४; ७६७) १.६.१.३.४; २.१.२.२०.१ ।

प्र सोम याहीन्द्रस्य कुक्षा (११६२) २.४.२.१०.३ ।

प्र सोमासो अघनिष्ठः (२६१) २.३.२.३.१ ।

प्र सोमासो मन्व्युतः (४७७; ७६९) १.५.२.५.१; २.१.२.२.१.१ ।

प्र सोमासो विपश्चतो (४७८; ७६४) १.५.२.५.२; २.१.२.१.९.१ ।

प्र स्वनासो रथा इव (१११२) २.४.२.१.४ ।

प्र हंसास्तनुपला (१११७) २.४.२.१.२ ।

प्र हिन्वानो जनिता (५३६) १.६.१.५.४ ।

प्र होता जानो महान् (७७) १.१.२.३.५ ।

प्र होत्रे पूर्व्य वचो (९८) १.२.१.१.२ ।

प्रार्च्यम् प्रदिशं यानि (१५९१) २.७.३.१०.२ ।

प्रागा शिष्टमर्हीनां (५७०; १०१३) १.६.२.३.५; २.३.२.१.८.१ ।

प्रातरभिः प्रक्षिप्तो (८५) १.१.२.४.५ ।

प्रावीविपद्वाच ऊभि (९४५) २.३.१.१९.३ ।

प्राय धारा अक्षरः (१७६५) २.९.१.१.१ ।

प्रियो नो अस्तु विरपतिः (१६१९) २.८.१.१.३ ।

प्रैता जवता नर (१८६२) २.९.३.५.२ ।

प्रैतो अमे यीविहि (१३७५) २.६.१.१०.३ ।

प्रैष्ठ वो अतिधि (५; १२४४) १.१.१.१.५; २.५.१.१८.१ ।

प्रेक्षामीहि वृष्णहि (४१३) १.५.१.३.५ ।

प्रेतु मक्षानस्पतिः (५६) १.१.२.१.२ ।

प्रो अयासीदिन्दुरिन्द्रस्य (५५७; ११५२) १.६.२.२.४;
२.४.२.७.१ ।

प्रोथदधो न यवते (१२२०) २.५.१.२.२ ।

प्रो ध्वस्मै पुरोरथं (१८०१) २.९.१.१४.१ ।

बद् सूर्ये भवसा महीं (१७८९) २.२.१.९.२ ।

वणमहो अस्ति सूर्ये (१७६; १७८८) १.३.२.४.४; २.९.१.९.१ ।

वभवे नु स्वतवसे (१४४४) २.६.३.३.१ ।

वलविज्ञायः स्थविरः (८५३) २.२.३.२.२ ।

वृषयुक्थं हवामहे (२१७) १.३.१.३.४ ।

वृहदिन्द्राय गायत (२५८) १.३.२.२.६ ।

वृहद्भिरमे अर्चिभिः (३७) १.१.१.४.३ ।

वृहद्भ्यो हि भानवे (८८) १.१.२.४.८ ।

वृहन्निदिष्म पृषां (१३३२) २.५.२.१.२ ।

वृहस्पते परि कीया रयेन (१८५२) २.९.३.२.१ ।

वोचन्मना इदस्तु नो (१४०) १.२.१.५.६ ।

वोधा सु मे मयवन् (२२९) २.३.१.१३.३ ।

व्रक्षा ज्ञानं प्रथमं (३२१) १.४.१.३.९ ।

व्रक्षा प्रजावदा भर (१३९८) २.६.२.७.३ ।

व्रक्षा देवानां पदवीः (९४४) २.३.१.१९.२ ।

व्रक्षाण इन्द्रं (४३९) १.५.२.१.३ ।

व्रक्षाणस्तवा जुजा वयं (६६८) २.१.१.६.३ ।

व्रक्षाणादिन्द्र राक्षसः (२२९) १.३.१.४.७ ।

भगो न विशो (४४२) १.५.२.२.३ ।

भद्रं कर्णोभिः शृणुयाम देवाः (१८७४) २.९.३.९.२ ।

भद्रं नो अपि वातय (४२२) १.५.१.४.४ ।

भद्रंभद्रं न वा भरे (१७३) १.२.२.३.९ ।

भद्रं मनः कृणुष्व (१५६०) २.७.२.१०.२ ।

भद्रावला समन्याः वसानो (१४००) २.६.२.८.२ ।

भद्रो नो अग्निराहुतो (१११; १५५९) १.२.१.२.५;
२.७.२.१०.१ ।

भद्रो भद्रा सचमान (१५४८) २.७.२.५.३ ।

भरामेष्मं कृणवामा (१०६५) २.४.१.७.२ ।

भिन्य विश्वा अप द्विषः (१३४; १०७०) १.२.१.४.१०;
२.४.१.९.१ ।

भूयाम ते सुमती (१४२२) २.६.२.६.२ ।

यद्वा इन्द्रमवर्षेयद् (१२१; १६३२) १.२.१.३.७; २.८.१.९.१ ।
 यज्ञे च नस्तन्वं च (११११) २.४.१.२३.२ ।
 यज्ञस्य केतुं प्रथमं (९०९) २.३.१.६.३ ।
 यज्ञस्य हि स्थ ऋत्विजा (१०७३) २.४.१.१०.१ ।
 यज्ञायज्ञा नो अग्नये (३५; ७०३) १.१.१.४.१; २.१.१.२०.२ ।
 यं जनासां हविष्मन्तो (१५६५) २.७.२.१२.२ ।
 यत इन्द्र भवामहे (२७४; १३११) १.३.२.४.२; २.५.२.१५.१ ।
 यतो विष्णु प्रार्थ्यं मनो (११७४) २.४.२.१४.३ ।
 यत्र क्व च ते मनो (७०६) २.१.१.२१.२ ।
 यत्र बाणाः संपतन्ति (१८६६) २.९.३.६.३ ।
 यस्तानोः सान्त्वकहो (१३४५) २.५.२.२३.३ ।
 यस्तोम चित्रगुक्त्यं (९२९) २.३.२.१३.१ ।
 यस्तोममिन्द्र विष्णुवि (३८४) १.४.२.५.४ ।
 यथा गौरो अग्रा कृते (२५२; १७२१) १.३.२.१.१०; २.८.३.४.१ ।
 यद्वदो वात ते गृहे (१८४२) २.९.२.११.३ ।
 यदग्निः परिषिच्यसे (७८५) २.२.१.४.२ ।
 यदथ कच्च वृत्रहन् (१२६) १.२.१.४.२ ।
 यदथ सूर उदिते (१३५१) २.६.१.२.१ ।
 यदा कदा च मीतुषे (२८८) १.३.२.५.६ ।
 यदिन्द्र चित्रम इह (३४५; ११७२) १.४.२.१.४; २.४.२.१४.१ ।
 यदिन्द्र वाहुषीष्वा (२६२) १.३.२.२.१० ।
 यदिन्द्र प्रागपागुदन्तः (२७९; १२३१) १.३.२.४.७; २.५.१.१३.१ ।
 यदिन्द्र वाधनस्त्वमेता (३१०; १७९६) १.४.१.२.८; २.९.१.१२.१ ।
 यदिन्द्र शासो अमृतं (२९८) १.४.१.१.६ ।
 यदिन्द्राहं यथा त्वं (१२२; १८३४) १.२.१.३.८; २.९.२.९.१ ।
 यदिन्द्रो अनयद्वितो (१४८) १.२.२.१.४ ।
 यदि वीरो अनुष्माद् (८२) १.१.२.४.२ ।
 यदो गणस्य रक्षनाम् (१७४८) २.८.३.१३.३ ।
 यदी बहन्त्याशवो (३५६) १.४.२.२.५ ।
 यदी क्षुतेमिन्द्रिभिः (१४४२) २.६.३.२.३ ।
 यदुदीरत आजयो (४१४; १००४) १.५.१.३.६; २.३.२.१४.३ ।
 यदथाव इन्द्र ते शतं (२७८; ८६२) १.३.२.४.६; २.२.२.११.१ ।
 यद्युजाधे वृषणम् (१७५९) २.८.३.१७.२ ।
 यद्वर्षो हिरण्यस्य (६२४)
 यद्वा उ विरपतिः (११४) १.२.१.२.८ ।

यद्वा स्मे रुक्मि (१२३२) २.५.१.१३.२ ।
 यद्वाहिष्ठे तदमये (८६) १.१.२.४.६ ।
 यद्वाहिष्ठे वरिस्थरे (२०७; १०७२) १.३.१.२.४; २.४.१.९.३ ।
 यन्मन्यसे वरिस्थमिन्द्र (११७३) २.४.२.१४.२ ।
 यमो पुत्सु मर्यमवा (१४१५) २.६.२.१४.१ ।
 यया गा आकरामहे (१५२८) २.७.१.१५.२ ।
 ययंयव नो अन्धसा (२७५) २.३.२.५.६ ।
 ययो मा यानावृथिवी (६११)
 ययिष्ठि स्वा भृगुभ्य आ (१३४२) २.५.२.२३.२ ।
 यस्त इन्द्र नवीयसी (८८४) २.२.२.१९.२ ।
 यस्ते अनु स्वधामसत् (७३८) २.१.२.९.२ ।
 यस्ते नूनं शतक्रतुर्विह (११६) १.२.१.३.२ ।
 यस्ते मदो युज्यन्त्याहः (९२८) २.३.१.१३.२ ।
 यस्ते मदो वरेभ्यः (४७०; ८१५) १.५.२.४.४; २.२.१.१५.२ ।
 यस्ते श्वरुषो नपात् (७०७) २.१.२.५.३ ।
 यस्त्वाममो हविष्पतिः (८४५) २.२.२.५.२ ।
 यस्माद्रेजन्त कृष्टयश्चकृत्यानि (१५१६) २.७.१.११.२ ।
 यस्मिन्विधा अवि (७२३) २.१.२.४.२ ।
 यस्त त इन्द्रः पिबाथस्य (१०९७) २.४.१.१८.२ ।
 यस्त ते पीत्वा वृषभो (६९३) २.१.१.१६.२ ।
 यस्त ते महिना महः (१७७३) २.९.१.३.३ ।
 यस्त ते विश्वमालुषगमूरेदत्तस्य (१०७१) २.४.१.९.२ ।
 यस्त ते सव्ये वयं (७७९) २.२.१.२.२ ।
 यस्त त्यच्छम्बरं (३९२) १.५.१.१.२ ।
 यस्त त्रिधात्वृत्तं (१५७१) २.७.२.१४.२ ।
 यस्तायं विश्व आर्वो (१६०९) २.७.३.१९.१ ।
 यस्त्येदमा रजोगुजस्तुजे (५८८)
 या इन्द्र भुज आभरः (२५४) १.३.२.२.२ ।
 या ते भीमान्यायुषा (७८०) २.२.१.२.३ ।
 या दक्षा सिन्धुमातरा (१७२९) २.८.३.७.२ ।
 या वा सन्ति (९९२) २.३.१.१०.२ ।
 यावित्था श्लोकमा दिवो (१७३६) २.८.३.९.३ ।
 या सुनीधे यौचद्वये (१७४१) २.८.३.११.२ ।
 यास्ते धारा मधुक्षुतो (९७९) २.३.२.६.१ ।
 युक्त्वा हि केयिना (१३४६) २.५.२.२३.३ ।
 युक्त्वा हि वाजिनीवती (१७३३) २.८.३.८.३ ।
 युक्त्वा हि वृत्रहन्तम् (३०१) १.४.१.१.९ ।

युजन्ति ब्रह्ममर्त्यं (१४६८) २.६.३.१२.१ ।
 युजन्ति हरी इषिरस्य (७१२) २.१.१.२३.३ ।
 युजन्त्यस्य काम्या (१४६९) २.६.३.१२.२ ।
 युञ्ज वाचं शतपदी (१८२९) २.९.२.७.२ ।
 युष्मं सन्तमनवानां (१६४३) २.८.१.१०.२ ।
 युवं चित्रं ददयुर्मौजं (७५४) २.१.२.१५.२ ।
 युवं हि स्यः स्वःपती (१००१) २.३.२.१३.३ ।
 ये ते पन्था अजो दिवो (१७९) १.२.२.३.८ ।
 ये ते पवित्रमूर्त्यो (७८८) २.२.१.५.२ ।
 ये स्वाभिन्द्र न तुष्टुः (१५०२) २.७.१.५.३ ।
 येन ज्योतीष्यामवे (८८१) २.२.२.१८.२ ।
 येन देवाः पवित्रेणास्मान् (१३०२) २.५.२.८.५ ।
 येना नवगवा दध्यध् (२३९) २.३.१.१७.२ ।
 येना पावक चक्षसा (६३७)
 ये सोमासः परावति (११६३) २.४.२.११.१ ।
 यो अग्निं देववीतये (८४६) २.१.२.५.३ ।
 योगयोगे तवस्तरं (१६३; ७४३) १.२.२.२.९; २.१.२.११.१ ।
 यो जागार तमुचः (१८२६) २.९.२.५.१ ।
 यो जिनाति न जीयते (१७८) २.३.२.५.३ ।
 यो धारया पावकया (६३८) २.१.१.१८.२ ।
 यो न इदमिदं पुरा (४००) १.५.१.२.२ ।
 यो नः स्त्रोत्रयो यध (१८७१) २.९.३.८.३ ।
 योनिष्ठ इन्द्र सदाने (३१४) १.४.१.३.२ ।
 यो नो वज्रपथ (३३६) १.४.१.५.५ ।
 यो मंहिष्ठं मयोनाम् (६४५)
 यो रयिं वो रयिन्तमो (३५१) १.४.२.१.१० ।
 यो राजा वर्षणीनां (१७३; ९३३) १.३.२.४.१; २.३.१.१५.१ ।
 यो वः शिवतमो रसः (१८३८) २.९.२.१०.२ ।
 यो विधा दयते वसु (४४; १५८३) १.१.१.४.१०; २.७.३.५.१ ।
 रक्षोहा विश्ववर्षणिरग्नि (६९०) २.१.१.१५.२ ।
 रयिं नक्षित्रमक्षिणम् (१०५६) २.४.१.४.१० ।
 रथं ते मित्रो अयमा (१०७८) २.४.१.११.३ ।
 रसाय्यः पयसा (८०७) २.२.१.११.२ ।
 राजानावनमिद्रुहा (९११) २.३.१.७.२ ।
 राजानो न पञ्चस्तिभिः (११२१) २.४.२.१.६ ।
 राजा मेघामिरीयते (८३३) २.२.२.२.१ ।
 रायः समुद्राश्चतुरो (८७१) २.२.२.१४.३ ।
 राया क्षिरपयया (१०६८) २.५.१.८.२ ।

राये अने महे (९३) १.१.२.५.३ ।
 रशद्रुसा रुशती (१७५०) २.८.३.१४.२ ।
 रैवतीर्मेः सयमाद (१५३; १०८४) १.२.२.१.९; २.४.१.१४.१ ।
 रैवो इमेवत स्तोता (१८०४) २.९.१.१५.१ ।
 रचन्ते वां ककुशासो (१७३०) २.८.१.७.३ ।
 रचः क्षुपर्वा उप (३१९) १.४.१.३.७ ।
 रचं च त्वा सुतान्ता (१६१; ८६४) १.३.२.२.९; २.२.१.१२.१ ।
 रचं वा ते अग्नि स्मसि (२३०) १.३.१.४.८ ।
 रचं ते अत्य राघसो (१२३९) २.५.१.१६.२ ।
 रचमिन्द्र त्वावो (१३२) १.२.१.४.८ ।
 रचमु त्वापूर्य (४०८; ७०८) १.५.१.२.१०; २.१.१.२२.१ ।
 रचमु त्वा तदिदया (१५७; ७१९) १.२.२.२.३; २.१.२.१.१ ।
 रचमेतमिदा (२७२; १६९१) १.३.२.३.१०; २.८.२.१३.१ ।
 रचश्चित् पतत्रिणो (३६७) १.४.२.३.८ ।
 ररिचोपातमो भुवा (६९१) २.१.१.१५.३ ।
 ररुणः प्राणिता भुवश्मिन्त्रो (७९५) २.२.१.७.३ ।
 रचद् ते विष्णवा (१६२७) २.८.१.४.३ ।
 रचन्त इन्द्र रन्थां (६१६)
 रचुरग्निस्तुधवा (११०८) २.४.१.२२.२ ।
 रच्यो इन्द्रासि मे (२९२) १.३.२.५.१० ।
 रचमग्रापरीमहं (२९०) २.३.२.९.३ ।
 राजी वाजेयु धीयते (१४७८) २.६.३.१५.२ ।
 रात आवातु अयं (१८४; १८४०) १.२.२.४.१०; २.९.२.११.२ ।
 रातोपजुन इषितो (९८३) २.३.२.७.२ ।
 रायकिन्द्रश्च शुष्मिणा (१६३०) २.८.१.५.३ ।
 रायो शुक्रो अयामि (१६२८) २.८.१.५.१ ।
 रायं त्वा यम्यामिर्वर्धयति (७११) २.१.१.२.३.२ ।
 रावृषानः रावसा (१४८४) २.६.३.१७.२ ।
 राधा अर्धन्तान्दवो (११९३) २.५.१.३.७ ।
 रास्तोष्यते भुवा (२७५) १.३.२.४.३ ।
 राधन्तो दुस्ति (८३१) २.२.२.१.२ ।
 राचिद्र वृत्रस्य दोषतः (१६५२) २.८.१.१.२.२ ।
 राचिद्रापो नृपर्वतस्य (६८) १.६.२.२.६ ।
 राचिद्रा मयव राचिद्रा (६४१)
 राचिद्रा राये सुचार्ये (६४४)
 राचिद्रा हि त्वा दुर्विद्वि (७२९) २.२.२.६.२ ।
 राचिद्रा व्रतार्ण समने (३२५; १७८२) १.४.१.४.३; २.९.१.७.१ ।

विन इन्द्र मृधो जहि (१८६८) २.९.३.७.२ ।
 विपक्षिते पवमानाय (१६१५) २.७.३.२१.२ ।
 विमकासि चित्रमानो (१४९८) २.७.१.४.२ ।
 विमृतराति विप्र (१६८८) २.८.२.११.२ ।
 विमृपक्षम उभयौ (१५६९) २.७.२.१३.३ ।
 विमोष्ठ इन्द्र राघवो (३६३) १.४.२.३.७ ।
 विम्राजं ज्योतिषा (१०२७) २.६.२.२२.३ ।
 विम्राद् बृहस्पिपतु (६२८; १४५३) २.६.३.५.१ ।
 विम्राद् बृहस्पिपतु (१४५४) २.६.३.५.२ ।
 वि रक्षो वि मृधो जहि (१८६७) २.९.३.७.१ ।
 विमृक्थ महिना (१६६१) २.८.२.२.२ ।
 विमो विमो वा अतिथि (८७; १५६४) १.१.२.४.७.२.७.२.१२.१ ।
 विमृकर्मन्विषा वावृषानः (१५८९) २.७.३.९.१ ।
 विमृतोदावन्विमृतो (४३७) १.५.२.१.१ ।
 विमृत्मा इ स्वर्लो (८४०) २.२.२.३.५ ।
 विमृत्स्य प्र स्तोम पुरो (४५०) १.५.२.२.४ ।
 विम्राः पृतना अभिभूतरं (३७०; ९३०) १.४.२.४.१;
 २.३.१.१४.१ ।
 विश्वा वामानि विमृचक्ष (८८८) २.३.१.१.३ ।
 विश्वानरस्य वस्पतिम् (३६४) १.४.२.३.५ ।
 विश्वे देवा मम गृण्वन्तु (६१०)
 विश्वेभिरमे अभिमिति (१६१७) २.८.१.१.१ ।
 वि पु विश्वा अरातवो (१८०३) २.९.१.१४.३ ।
 विष्णोः कर्मणि पश्यत (१६७१) २.८.२.५.३ ।
 विभ्रुतयो यथा पथा (४५३; १७७०) १.५.२.२.७.२.२.१.२.३ ।
 वीडु चिदाकजस्तुभिः (८५२) २.२.२.७.३ ।
 वीतिहोत्रं त्वा कवे (१५२३) २.७.१.१३.३ ।
 वृकविदस्य वारण (१६९२) २.८.२.१३.२ ।
 वृत्रबाहो वलं रुजः (१७१९) २.८.३.२.२ ।
 वृत्रस्य त्वा श्वसथा (३२४) १.४.१.४.२ ।
 वृषणं त्वा वयं (१५४०) २.७.२.२.३ ।
 वृषा पवस्व धारया (४६९; ८०३) १.५.२.४.३.२.२.१.१०.१ ।
 वृषा पुनाल व्यायुधि (१०००) २.३.२.१३.२ ।
 वृषा मतीनां पवते (५५९; २११) १.६.२.२.६; २.२.१.१७.१ ।
 वृषा यूथेव वंसगः (१६२२) २.८.१.२.३ ।
 वृषा वीणो अभि (८०६) २.२.१.११.१ ।
 वृषा वीम दुर्मौ (५०४; ७८१) १.६.१.२.८; २.२.१.३.१ ।
 वृषा वृषि भातुना (४८०; ७८४) १.५.२.५.४; २.२.१.४.१ ।

वृषो अभिः समिधयते (१५३९) २.७.२.२.२ ।
 वृष्टि दिवः परि खव (११८६) २.५.१.२.९ ।
 वृष्टिवावः रीत्यापेस्पती (१४६७) २.६.३.११.३ ।
 वृणस्ते वृणवं शवो (७८२) २.२.२.३.२ ।
 वेत्था हि निर्गृहीतीनां (३९६) १.५.१.१.६ ।
 वेत्था हि वेथो (१४७६) २.६.३.१४.३ ।
 व्यन्तरिक्षमतिरम्भे (१६४०) २.८.१.९.२ ।
 वसिष्ठुर्बन्धु दानव (७१७) २.१.२.२.२ ।
 वा नो देवीभिष्टये (३३) १.१.१.३.१३ ।
 वा पदं मयं (४४१) १.५.२.१.५ ।
 वाकेम त्वा समिधं (१०६६) २.४.१.७.३ ।
 वाग्व्यूः शु शचीगत (२५३; १५७२) १.३.२.२.१; २.७.३.३.१ ।
 वाचीमिनः शचीवम् (२८७) १.३.२.५.५ ।
 वातानीकेव प्र जिगाति (८१२) २.२.१.१३.२ ।
 वाशमानस्य वा नरः (१५९४) २.७.३.१२.२ ।
 वाक्मना वाको अरुणः (१७८३) २.९.१.७.२ ।
 वाचिनो वाचिपूजनायं (७२६) २.१.२.५.२ ।
 वाक्षा ण इन्द्र राय (१६४४) २.८.१.१०.३ ।
 वाक्षिमेमस्मै दिवसेयं (१८३५) २.९.२.९.२ ।
 वाक्षियमिन्महयते (१७९७) २.१०.१.१२.२ ।
 वासुं जहानं हरिं (१३३४) २.५.२.१९.३ ।
 वासुं जहानं हर्यते (११७५) २.५.१.१.१ ।
 वाकः पवस्व देवेभ्यः (१२४२) २.५.१.१७.२ ।
 वाकं ते अन्त्यद्यजते (७५) १.१.२.३.३ ।
 वाचिः पावक उच्यते (९६७) २.३.२.३.७ ।
 वागं हुवेम मघवानं (३२९) १.४.१.४.७ ।
 वाग्मन्त्रो देववातमधु (१००९) २.३.२.१६.२ ।
 वाग्ममाना ऋतायुभिः (१०३५) २.४.१.२.२ ।
 वाग्मी भवो न मारुतं (१४७३) २.६.३.१३.३ ।
 वाग्मामः सर्ववीरः (१४०१) २.६.२.११.२ ।
 वागो न घत आयुधा (१२१९) २.५.१.१२.२ ।
 वागुतं जरितुः (९१७) २.३.१.९.२ ।
 वाग्वे वृष्टिष्व स्वतः (८९४) २.३.१.३.३ ।
 वागे वनेषु मातृषु (४६) १.१.१.५.२ ।
 वागे दधामि प्रथमाय (३७१) १.४.२.४.२ ।
 वायन्त इव सूर्यं (२६७; १३१९) १.३.२.३.५; २.५.२.१४.१ ।
 वागं वा वृत्रहन्तमं (२०८) १.३.१.२.५ ।

ध्रुवि भ्रूकणं वह्निभिः (५०) १.१.१.५.६ ।
 ध्रुवी हवं सिरन्या (३४६; ८८१) १.४.२.१.५; २.२.२.१९.१ ।
 ध्रुवी हवं विपिपानस्य (१७९८) २.२.१.१.३.१ ।
 ध्रुव्यो नवस्य मे (१०६) १.२.१.१.१० ।
 स इधानो बहुलकविः (१५६१) १.७.२.१.१.२ ।
 स इधुहस्तैः स निषङ्गिभिः (१८५१) २.९.३.१.३ ।
 स ई रथो न (१४७२) २.६.३.१.३.२ ।
 सं ते पयसि समु (६०३)
 सं वरस इव मातुभिः (१०९९) १.४.१.१.९.२ ।
 संवृक्षवृष्णमुकथ्यं (८३७) १.२.२.३.२ ।
 सखाय आ नि (५६८; ११५७) १.६.२.३.३; २.४.२.९.१ ।
 सखाय आ शिपामहे (३९०) १.४.२.५.१० ।
 सखायस्त्वा वनूमहे (६२) १.१.२.१.८ ।
 सख्ये त इन्द्र वाजिनो (८२८) २.२.१.१.९.२ ।
 स था तं वृषणे (४२४) १.५.१.४.६ ।
 स था नाः सुतः (१३३५) २.८.१.७.२ ।
 स था नो योग आ (७४२) २.१.२.१०.३ ।
 स था यस्तै दिवो (३६५) १.४.२.३.६ ।
 संक्रन्देनानिमियेण (१८५०) २.९.३.१.२ ।
 सत्यमित्था वृषेदसि (२६३) १.३.२.३.१ ।
 सत्राहणं दात्रि (३३५) १.४.१.५.४ ।
 स त्रितस्यायि सानवि (१२९५) २.५.२.७.३ ।
 स त्वं नथित्र वज्रहस्त (८१०) २.२.१.१२.२ ।
 सदसस्पतिमद्भुतं (१७१) १.२.२.३.७ ।
 सदां यावः शुचयो (४४२) १.५.२.१.६ ।
 सदा व इन्द्रवर्कपदा (१९६) १.३.१.१.३ ।
 स देवः कविनेपिनो (१२९७) २.५.१.७.६ ।
 स न इन्द्रः शिवः (१४५२) २.६.३.४.३ ।
 स न इन्द्राय यज्यवे (५९२; ६७३) २.१.१.८.२ ।
 स न ऊर्जे व्यङ्ग्यर्थं (१४३८) २.६.३.१.४ ।
 स नः पवस्व शं गवे (६५३) २.१.१.१.३ ।
 स नः पुनान आ भर (७८९) २.२.१.५.३ ।
 स नः पृथु अवाप्समच्छा (६६२) २.१.१.४.३ ।
 सना च सोम जेवि (१०४७) २.४.१.४.१ ।
 सना उयोसिः सना (१०४८) २.४.१.४.२ ।
 सना वसुमत (१०४९) २.४.१.४.३ ।
 सभादमे सृणसि (८०) १.१.२.३.८ ।
 सनेसि त्वमस्मदा (१६१३) २.७.३.२०.३ ।

स नोः दग्धासाय (१६३६) २.८.१.७.३ ।
 स नो भगव वायवे (१०८३) २.४.१.१.३.३ ।
 स नो मन्त्राभिरम्बरे (१४७५) २.६.३.१.४.२ ।
 स नो मर्षो अलिमानो (१३६४) २.८.२.३.२ ।
 स नो मित्रमदः (१७१३) २.८.३.१.१ ।
 स नो विश्वा दिवो (१७६४) २.८.३.१.८.४ ।
 स नो यूपयमुं चरं (१६११) २.८.१.२.२ ।
 स नो वेरो अमात्यमर्षो (१३८१) २.६.२.१.३ ।
 स नो हरीणां पत (१३११) २.७.३.२०.१ ।
 सं देवैः सोमसं (९२०) २.३.१.१०.२ ।
 स पवस्व मद्विस्तम (१२०९) २.५.१.५.५ ।
 स पवस्व य आविषेन्द्रं (४९४) १.६.१.१.८ ।
 स पवित्रे विचक्षणो (१२९३) २.५.२.७.२ ।
 स पुनान उप सृरे (१३५८) २.६.१.४.१ ।
 स पृथ्वी मघोर्ना (३५५) १.४.२.२.४ ।
 सप्त त्वा हरितो रथे (६४०)
 सप्ति सृजन्ति वेधसो (१७६६) २.२.१.१.२ ।
 स प्रथमे व्योमनि देवानो (७४७) २.१.२.१२.२ ।
 स अक्षमागो अमृतस्य (१४२४) २.६.२.१७.२ ।
 समत्त्वभिमन्त्रं (११६८) २.४.२.१२.३ ।
 समन्या यन्सुपयन्मन्याः (६०७)
 स मर्षजान् आयुभिः (१७६३) २.८.३.१.८.३ ।
 समस्य मन्यवे विशो (१३७; १६५१) १.२.१.५.३; २.८.१.१३.१ ।
 स महा विश्वा (१३०५) २.५.२.९.२ ।
 समानो अघ्ना स्वलोः (१७५१) २.८.३.१.४.३ ।
 स मामृते तीरो (१६९०) २.८.२.१२.२ ।
 समिद्धमग्निं सामेधा (१५६७) २.७.२.१.३.१ ।
 समिन्नेणोत वायुना (१०८२) २.४.१.१.३.२ ।
 समिन्नि रायो बृहतीः (१६७८) २.८.२.७.२ ।
 समी वरसं न मनुभिः (११५८) २.४.२.९.२ ।
 समीचीना अनुवत (९०३) २.३.१.४.६ ।
 समीचीनास आसत (११२५) २.४.२.१.१० ।
 समुद्रो अप्सु मामृजे (१०४१) २.४.१.३.५ ।
 समु प्रिया अनुवत (८१९) २.२.१.१६.२ ।
 समु प्रियो सृज्यते सानो (१४०१) २.६.२.८.३ ।
 समु रेमासो अस्वरत् (९३२) २.३.१.१४.३ ।
 समेत विश्वा ऋजसा (३७१) १.४.१.४.३ ।
 सं मातृभिर्न शिशुर्विश्वानो (१४१९) २.२.१.१५.२ ।
 संक्षिप्तो अथवा ध्रुवः (८१७) २.२.१.१५.३ ।

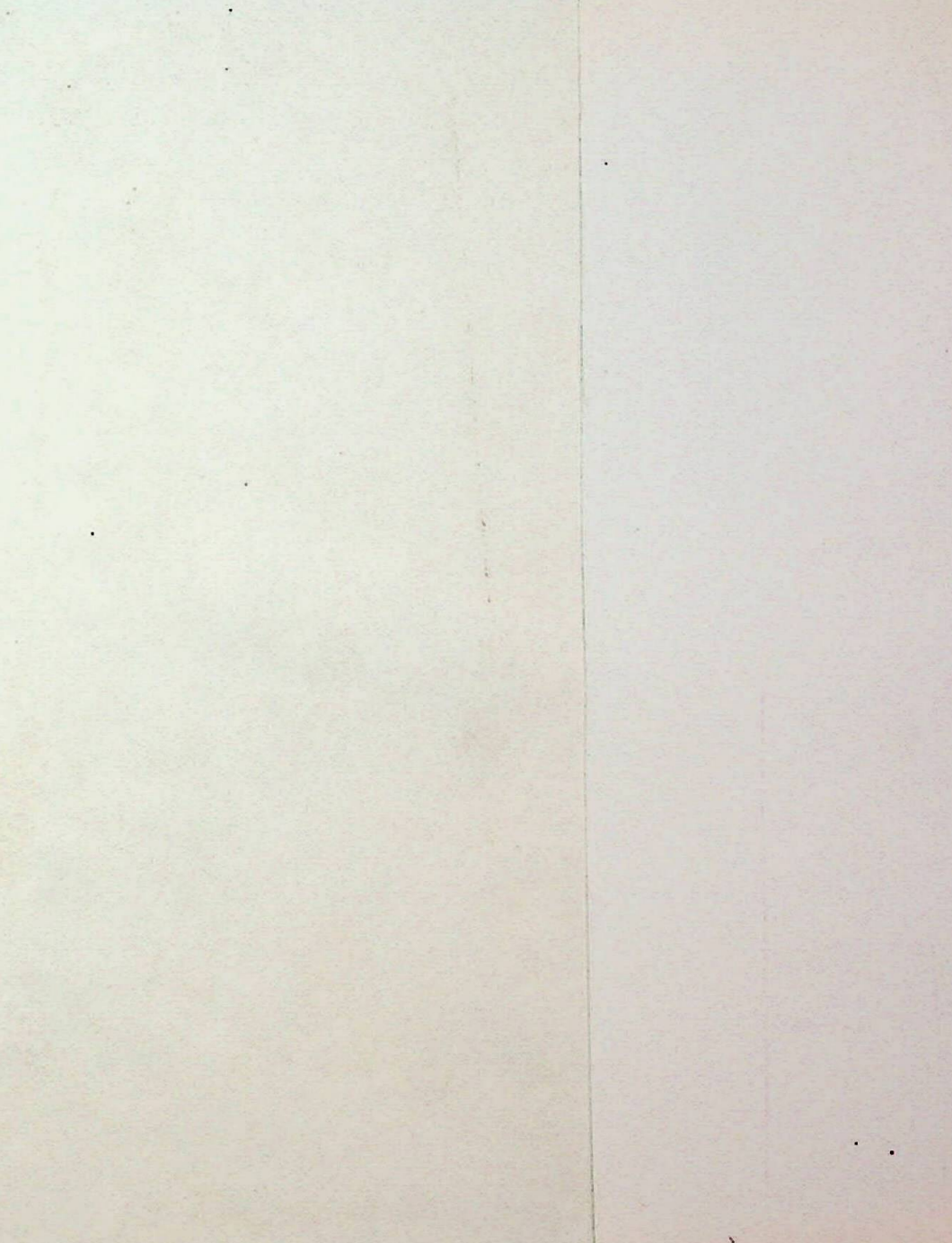
सम्राजा या मृतयोनी (११४४) २.४.२.४.२ ।
 स योजत उरुगावस्य (१११८) २.४.२.१.३ ।
 स योजते अरुया (७५०) २.१.२.१.३.२ ।
 सरूप वृषमा गह्वीर्मा (१६५५) २.८.१.१४.२ ।
 स रैवो ह्य विस्पतिर्वैभ्यः (१६६५) २.८.२.३.३ ।
 स वर्धिता वर्धनः (१३५२) २.६.१.४.३ ।
 स वक्षिरप्यु दुहरो (९७३) २.३.२.४.६ ।
 स वाजं विश्ववर्षणिरवैजिरस्तु (१४१७) २.६.२.१४.३ ।
 सा वाजो रोचनं (१२९७) २.५.२.७.३ ।
 स वायस्यः महस्तरताः (११६१) २.४.२.१०.२ ।
 स वायुमिद्रमाधिनो (११३४) २.४.२.२.७ ।
 स वीरो दक्षसाधनो (१३८८) २.६.२.३.३ ।
 स वृत्रहा वृषा (१२९६) २.५.२.७.५ ।
 सव्यमस्तु सिक्कयं वावसे (१६०६) २.७.३.१७.२ ।
 स सुतः पीतये (१२९२) २.५.२.७.१ ।
 स सुन्ये वो वपुर्मा (५८२, १०९६) १.६.२.४.५; २.४.१.१८.१ ।
 स सुनुमोतरा (९३६) २.३.२.१६.२ ।
 सह रत्या नि वतस्व (१८३३) २.९.२.८.३ ।
 सहर्षमाः सहवस्याः (६२६)
 सहव्यभारः पवते (८७४) २.२.२.१५.३ ।
 सहस्रचारं वृषमं (१३९५) २.६.२.६.२ ।
 सहस्तम इन्द्र (६२५)
 सहस्रधीर्माः पुरुषः (६१७)
 स हि पुरु विदोक्तसा (१८१५) २.२.१.१८.३ ।
 स हि प्मा जरितुम्य (९६९) २.३.२.४.२ ।
 सार्क जातः कनुना (१४८७) २.६.३.१८.२ ।
 सारुप्रक्षो मर्जयत (५३८, १४१८) १.६.१.५.६; २.६.२.१५.१ ।
 सा नो अयामरहसुः (१७४२) २.८.३.११.३ ।
 धाहान्विधा अमियुजः (१५५८) २.७.२.९.३ ।
 सिन्ध्वेति नमसावदुमुक्वाचकं (१६०४) २.७.३.१६.३ ।
 सीदन्तस्ते वयो (४०७) २.५.१.२.१ ।
 सुत एति पवित्र आ (९०१) २.३.१.४.४ ।
 सुता इन्द्राय वायवे (७६६) २.१.२.१९.३ ।
 सुतासो मश्रुमतमाः (५४७, ८७२) १.६.२.१.३; २.२.१.१५.१ ।
 सुनीयो वा स मर्त्यो (२०६) १.३.१.२.३ ।

मुनोता सोमपत्ने (२८५) १.३.२.५.३ ।
 मुप्रावीरस्तु स क्षयः (१३५२) २.६.१.२.२ ।
 मुपन्मा वरवी (१६५४) २.८.१.१४.१ ।
 मुक्पकुम्भुतये (१६०; १०८७) १.२.२.२.६; २.४.१.१५.१ ।
 सुवितस्य वनामहे (८९३) २.३.१.३.२ ।
 सुवमिदो न आ वह (१३४७) २.६.१.१.१ ।
 सुवहा सोम तानि ते (१७६७) २.७.१.१.३ ।
 सुव्याणास इन्द्र (३१६) १.४.१.३.४ ।
 सुव्याणासो व्याद्विभिधिताना (११०३) २.४.१.२०.३ ।
 सूर्यस्यैव वरमयो (१३७०) २.६.१.९.१ ।
 सो अमिथो वसुर्गणे (१७३९) २.८.३.१०.३ ।
 सो अर्धेन्द्राय पीतये (९८०) २.३.२.६.२ ।
 सोम उ व्याणः सोतृमिरभि (५१५; ९९७) १.६.१.३.५;
 २.३.२.१२.१ ।
 सोमः पवते जनिता (५२७; ९४३) १.६.१.४.५; २.३.१.१९.१ ।
 सोमः पुनान कर्मिणाव्य (५७२; ९४०) १.६.२.३.७; २.३.१.१८.१ ।
 सोमः पुनानो अवेति (११८७) २.५.१.३.१ ।
 सोमः पूषा च (१५४) १.२.२.१.१० ।
 सोमं गावो येनवो (८६०) २.२.२.१०.२ ।
 सोमं राजानं वरुणं (९११) १.१.२.५.१ ।
 सोमा अस्रप्रमिन्दवः (११९६) २.५.१.४.१ ।
 सोमाः पवन्त इन्द्रवो (५४८; ११०१) १.६.२.१.४; २.४.१.२०.१ ।
 सोमानो स्वरणं (१३९; १४६३) १.२.१.५.५; २.६.३.१०.१ ।
 स्तोत्रं राधानां पते (१६००) २.७.३.१५.१ ।
 स्वरमि त्वा सुते (८६५) २.२.२.१२.२ ।
 स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः (१८७५) २.९.३.९.३ ।
 स्वादिष्ठया मदिष्ठया (४६८; ६८९) १.५.२.४.२; २.१.१.१५.१ ।
 स्वादोरित्य विपुवतो (४०९; १००५) १.५.१.३.१; २.३.२.१५.१ ।
 स्वायुषः पक्ते देव (६७८) २.१.१.१०.२ ।
 हयो वृत्राण्यारो (८५५) २.२.२.८.३ ।
 हरी त इन्द्र समध्व्युतो (६२३)
 हस्तच्युतेमिरादिभिः (१४४५) २.६.३.३.२ ।
 हिन्वान्ति सरमुलमः (९०४) २.३.१.५.१ ।
 हिन्वानासो रथा (११२०) २.४.२.१.५ ।
 हिन्वानो हेतुभिः (६५५) २.१.१.२.२ ।
 होता देवो अमर्त्यः (१४७७) २.६.३.१५.१ ।

- ❖ ऋग्वेदसंहिता । मूलमात्र । (निर्णयसागर संस्करण)
- ❖ ऋग्वेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ ऋग्वेदसंहिता । भाषामात्र । रामगोविन्द त्रिवेदी
- ❖ ऋग्वेदसंहिता । सायणभाष्य एवं हिन्दी व्याख्या सहित। पं. गोविन्द त्रिवेदी
1-9 भाग सम्पूर्ण
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । (गुटका) । सम्पादक श्री दौलतराम गौड़
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । मूलमात्र । (निर्णयसागर-संस्करण)
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । पदपाठ-उव्वट-महीधरभाष्य सहित 'तत्त्वबोधिनी'
हिन्दी व्याख्या सहित। डा. रामकृष्णशास्त्री
- ❖ सामवेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ सामवेदसंहिता । सायणभाष्य तथा पं. रामस्वरूप शर्मा 'गौड़' कृत भाषानुवाद
सहित ।
- ❖ अथर्ववेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ अथर्ववेदसंहिता । सायणभाष्य तथा पं. रामस्वरूप शर्मा 'गौड़' कृत भाषानुवाद
सहित। 1-8 भाग सम्पूर्ण
- ❖ सुभाषितरत्नभाण्डागारम् । नारायण राम आचार्य "काव्यतीर्थ"
- ❖ कात्यायनश्रौतसूत्रम् । शल्बसूत्रवृत्ति एवं सरलावृत्ति सहित
- ❖ गोपथब्राह्मणभाष्यम् । हिन्दी भाष्य सहित ।
- ❖ ताण्ड्यमहाब्राह्मणम् । सायणभाष्य सहित । 1-2 भाग
- ❖ निरुक्तम् । निघण्टुभाष्य एवं निरुक्तविवृति ।
- ❖ शुक्लयजुर्वेद-प्रतिशाख्यम् अथवा वाजसनेयिप्रातिशाख्यम् । हिन्दी अनुवाद
सहित ।
- ❖ शुक्लयजुर्विधानसूत्रम् । श्रीकात्यायनमहर्षि प्रणीत ।

चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान
दिल्ली